

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Tamara Erjavec

**Socialno delo z mladostniki in njihovimi družinami v
času izrednih razmer**

Magistrsko delo

Ljubljana, 2021

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Tamara Erjavec

**Socialno delo z mladostniki in njihovimi družinami v
času izrednih razmer**

Magistrsko delo

Študijski program: Socialno delo

Mentor: doc. dr. Milko Poštrak

Ljubljana, 2021

Zahvala

*Mentorju doc. dr. Milku Poštraku za usmeritve, strokovne nasvete in hitro odzivnost.
Družini za potrpežljivost in vse spodbude.
Aleksandru in Brinu – za vse in še več*

Socialno delo z mladostniki in njihovimi družinami v času izrednih razmer

Povzetek magistrskega dela

Socialno delo se ukvarja z najranljivejšimi skupinami prebivalstva, zato je nujno, da raziščemo, kakšno vlogo ima stroka med kriznimi razmerami in po njih. Zavedati se moramo, da tudi ko bo pandemije covida-19 konec, bodo posledice čutili ravno najranljivejši, med katere spadajo tudi mladostniki in družine. V magistrski nalogi se osredotočam na zgodbe mladostnikov in staršev, na njihovo stisko, ki jo doživljajo v času pandemije. Prav tako pozornost namenjam strokovnim delavcem, ki v času pandemije z mladostniki in družinami delajo socialno delo, da ugotovim, kje je v trenutnih razmerah prostor socialnega dela in kaj vse lahko kot stroka prispeva pri reševanju stiske posameznikov in skupin. Želela sem pridobiti vpogled v življenjski svet uporabnikov, informacije o tem, kaj doživljajo, in ugotoviti, kako lahko socialno delo pri tem pomaga. V prvem delu sem predstavila relevantno literaturo na to tematiko, nato pa sem izvedla raziskavo z intervjuji, ki sem jih kvalitativno obdelala. V raziskavi je sodelovalo pet mladostnikov, pet staršev mladostnikov in pet socialnih delavk, ki v času izrednih razmer delajo z mladostniki in družinami.

V raziskavi sem ugotovila, da posamezniki glede trenutnih razmer doživljajo negativna čustva, počutijo se osamljene, jezne, utesnjene. Mladostnike je prizadela socialna izolacija, prelaganje odgovornosti za prenašanje okužbe nanje, zaradi česar se počutijo krive. Starši imajo težave z usklajevanjem številnih obveznosti in skrbi glede socialne varnosti družine v prihodnosti. Zaradi negotovosti so mladostniki in starši izgubili občutek varnosti, bojijo se prihodnosti in zato težje premagujejo svoje stiske. Mladostniki izpostavljajo, da je odnos učiteljev do učencev bolj človeški, strokovni delavci so prijaznejši in bolj pozorni. S šolo imajo več dela, učitelji pa pozabljajo, da ne živijo vsi v razmerah, da bi lahko toliko delali, posledično pa nimajo enake možnosti za napredek, posebej izpostavljeni so otroci priseljencev in otroci s posebnimi potrebami. Mladostniki imajo tudi občutek, da so pozabljeni, nevidni, saj o njih nihče ne govori. Želijo si biti slišani, razumljeni, a apatija jih je pripeljala tako daleč, da v trenutnem življenju ne vidijo smisla in ne ohranjajo niti stikov s prijatelji, zaradi česar trpijo pomanjkanje vključenosti, sprejetosti. Odnosi v družinah so slabši, kar je povezano s stisko, s katero se srečujejo zaradi pandemije. Več je prepiranja, mladostniki se pogosto počutijo nerazumljene, nesprejete, mnogi doma nimajo varnega okolja. Stiska v družini je povezana tudi s socialno-ekonomskim stanjem družine, pomanjkanjem prostora, časa zase, ločitvijo, nasiljem.

Strokovni delavci doživljajo predvsem stisko, povezano s spremembo njihovega življenja, kot tudi stisko, povezano z njihovim delom – skrbi jih za ranljive posameznike, doživljajo občutek nemoči. Situacija vpliva na njihovo delo, ker morajo ranljivim skupinam zagotavljati še več podpore in pomoči, hkrati pa poskrbeti tudi zase, za svojo družino in za zdravje. Teže je vzpostavljati stik z mladostniki in družinami in tudi tam, kjer so stiki v živo, morajo nositi maske, se držati razdalje, kar vpliva na odnose. Strokovnim delavcem se zdi pomembno, da so stiki redni in da med njimi in uporabniki poteka pogovor v odprtem in varnem prostoru, da lahko spregovorijo o svoji stiski. Pomemben je zaupen odnos in koncepti socialnega dela v teh situacijah lahko veliko pripomorejo in pomagajo. Dogovor o sodelovanju, osebni stik in odnos, soustvarjanje, izhajanje iz uporabnikov, pristnost v stikih, varen prostor, empatija – vse to prispeva k vključevanju uporabnikov, raziskovanju virov moči, lažšanju stiske. Posebej poudarjajo, da morajo uporabniki dobiti občutek, da je nekomu zanje mar in da jim to tudi okrepi moč, kar socialno delo resnično lahko prispeva v tej situaciji.

Ključne besede: covid-19, šola na daljavo, usklajevanje obveznosti, podpora in pomoč, socialna izolacija, težave družin, stiska mladostnikov

Social work with youths and their families in times of crisis

Master's Thesis Abstract

Social work deals with the most vulnerable groups of the population, so it is essential to explore the role that the profession plays during and after crisis situations. We must be aware that even when the COVID-19 pandemic is over, the consequences will be felt by the most vulnerable, including adolescents and families. In my master's thesis, I focus on the stories of adolescents and parents during a pandemic. I also pay attention to professionals who do social work with adolescents and families during a pandemic to find out where the space of social work is in the current situation and what a profession can contribute to solving the plight of individuals and groups. I wanted to gain insight into the life of adolescents and their families, to get the information about what they are experiencing and find out how social work can help with this. In the first part, I presented the relevant literature on this topic, and then I conducted research with interviews. The study involved five adolescents, five adolescent parents, and five social workers who work with youths and families in times of crisis.

In research, I have found that individuals experience negative emotions about the current situation, they feel lonely, angry, cramped. Adolescents are affected by social isolation, and by shifting responsibility for transmitting infections to them, making them feel guilty. Parents have difficulty with coordination of obligations, social security concerns in the future. Due to insecurity, adolescents and parents have lost their sense of security, and therefore find it harder to overcome their distress. Adolescents point out that the attitude of teachers towards students is more humane, professionals are kinder and more attentive. Adolescents have more school work to do, and teachers often forget that not everyone lives in a situation where they can work so much, and as a result they do not have the same opportunities for progress. Adolescents also feel that they are forgotten, unseen, because no one talks about them. They want to be heard, understood, but apathy has brought them so far that they do not see meaning in the current life and do not even maintain contact with friends, which makes them suffer from a lack of inclusion, acceptance. Family relationships are bad, which is related to the hardships they face due to the pandemic. There is more arguing, adolescents often feel misunderstood, unaccepted, many do not have a safe environment at home. The plight of families is also related to the socio-economic condition of the family, lack of space, time for themselves, divorce, violence.

Social workers experience the hardships associated with changing their lives, as well as the hardships associated with their work - caring for vulnerable individuals, experiencing feelings of helplessness. The situation thus affects their work, as they have to provide even more support and assistance to vulnerable groups, while at the same time taking care of themselves, their families and their health. It is also more difficult to make contact with adolescents and families, which affects relationships. Professionals find it important that contacts are regular and that there is a conversation between them and users in an open and safe space so that they can talk about their problems. A trusting relationship is important and the concepts of social work can help in these situations. Cooperation agreement, personal contact and relationship, co-creation, authenticity in contacts, safe space, empathy. They especially emphasize that users need to get the feeling that someone cares about them and that this also strengthens their power, which is something that social work can really contribute to in this situation.

Keywords: COVID-19, distance learning, support and assistance, social isolation, family problems, the plight of young people

Kazalo

1. PREGLED PROBLEMATIKE	1
1.1. Socialno delo	1
1.1.1. Zgodovina socialnega dela v kriznih razmerah	1
1.1.2. Pandemija covida-19	2
1.1.3. Socialno delo v pandemiji	3
1.2. Socialno delo z družino v času izrednih razmer	5
1.2.1. Vpliv socialno-ekonomskega statusa družine	5
1.2.2. Nasilje v družini v času pandemije	6
1.3. Socialno delo z mladimi	7
1.3.1. Ranljivost in odpornost mladih	9
1.3.2. Metode dela z mladimi	10
1.3.3. Socialno delo z ranljivimi mladostniki v času pandemije	12
1.4. Socialno delo v šoli v času izrednih razmer	13
1.4.1. Strokovni delavci v času pandemije	15
2. FORMULACIJA PROBLEMA	17
2.1. Raziskovalna vprašanja	18
3. NAČRT METODOLOGIJE	21
3.1. Vrsta raziskave	21
3.2. Teme raziskovanja	21
3.3. Merski instrumenti in viri podatkov	23
3.4. Opredelitev enot raziskovanja	23
3.5. Načrt zbiranja podatkov	24
3.6. Načrt obdelave gradiva	25
4. REZULTATI	26
4.1. Mladostniki in družine v pandemiji	26
4.2. Strokovni delavci v času pandemije	48
5. SKLEPI	66
6. PREDLOGI	71
7. VIRI IN LITERATURA	73
8. PRILOGE	78
8.1. Priloga 1: Soglasje staršev za sodelovanje mladostnikov v raziskavi	78
8.2. Priloga 2: Intervju z mladostniki	78
8.3. Priloga 3: Intervju s socialnimi delavci	79
8.4. Priloga 4: Intervju s starši	80
8.5. Priloga 5: Prepis intervjujev z mladostniki	80
8.6. Priloga 6: Prepis intervjujev s socialnimi delavci	95
8.7. Priloga 7: Prepis intervjujev s starši	115

8.8.	Priloga 8: Odprto kodiranje.....	130
8.9.	Priloga 9: Osno kodiranje.....	224
8.10.	Priloga 10: Odnosno kodiranje.....	263

1. Pregled problematike

1.1. Socialno delo

Socialno delo temelji na praksi, ki spodbuja socialne spremembe, razvoj, socialno kohezijo, opolnomočenje, svobodo ljudi. Osrednjega pomena so načela socialne pravičnosti, človekovih pravic, odgovornost, spoštovanje različnosti (Adhikari, 2015). Socialno delo se ukvarja z reševanjem kompleksnih socialnih problemov (Čačinovič Vogrinčič, 2002). Gre za soočanje tako z osebnimi težavami posameznikov kot tudi s širšimi socialnimi vprašanji – revščino, brezposelnostjo, nasiljem v družini (Payne, 2011; v: Adhikari, 2015). Ključno je iskanje rešitev v socialnodelavskem odnosu, znotraj katerega se mobilizira moč družine ali posameznika. Gre za projekt sodelovanja, ki temelji na dogovarjanju, soustvarjanju, da bi udeleženci v problemu lahko postali udeleženi v rešitvi (Čačinovič Vogrinčič, 2002). Gabi Čačinovič Vogrinčič (2003) socialno delo opredeljuje kot vabilo, da pogledamo skozi okno drugega, da vidimo njegov pogled, njegovo perspektivo.

Socialno delo ponazarja beseda soustvarjanje – gre torej za delo na procesih podpore in pomoči, ki jih soustvarimo vsi udeleženi, ko povezujemo teorijo in prakso (Čačinovič Vogrinčič, 2015). Gabi Čačinovič Vogrinčič (2015) v središče postavlja enkratno jedro socialnega dela kot znanosti, ki omogoči povezovanje ljudi, ekspertov iz izkušenj, v odprt, varen prostor za pogovor s strokovnjaki, spoštljivimi in odgovornimi zavezniki. Pomembno je, da človek, ki pride po pomoč, pridobi izkušnjo dostojanstva in spoštovanja. Socialno delo je torej poklic, ki se ukvarja s pomočjo posameznikom, družinam, skupinam in skupnostim za izboljšanje njihove individualne in kolektivne blaginje. Namen je pomagati ljudem, da razvijejo svoje spretnosti, zmožnost uporabe lastnih virov in virov skupnosti za reševanje težav (Adhikari, 2015). V kriznih razmerah so ta načela in namen socialnega dela še posebej pomembni.

1.1.1. Zgodovina socialnega dela v kriznih razmerah

Socialno delo se v izrednih, kriznih razmerah ukvarja predvsem s tem, da ranljivim prebivalcem, kot so osebe z nizkim socialno-ekonomskim statusom, otroci in priseljenci, omogoča storitve socialnega dela (Zakour, 2008). Pomoč ljudem, ki so preživeli kolektivne katastrofe, vojne, epidemije, ima dolgo tradicijo, a šele konec devetnajstega stoletja so se

razvile strokovne oblike pomagajočih poklicev, ki jih poznamo tudi danes (Stritih, 2006). Pomemben fokus intervencij socialnega dela pred letom 1900 je bilo urbano okolje priseljencev v ZDA. Živel so v prenatrpanih naseljih, nehigieničnih stanovanjih, javno zdravje je bilo slabo, povečana obolevnost in umrljivost sta privedli do skupnih prizadevanj socialnih in zdravstvenih delavcev za reformo zdravstvenega sistema in razmer, v katerih so bivali. Rezultati teh reform so bili vidni predvsem v velikem upadu umrljivosti zaradi epidemij različnih bolezni v naseljih (Zakour, 1996; v: Zakour, 2008). Socialno delo se torej že dolgo vključuje v pomoč pri nesrečah, katastrofah, tako s strokovnim znanjem kot z zagotavljanjem olajšav in skrbjo za fizično in psihično okolje ljudi. Med državljskimi vojnami so na primer socialni delavci delali s posamezniki, ki so doživljali travme, ki so nastale zaradi odhoda v vojno (Pryce in Pryce, 2000; v: Zakour, 2008). Perspektiva socialnega dela v okolje posameznika vključuje fizične, biološke in socialne dejavnike, ki vplivajo na blaginjo posameznikov, skupin in populacij. Ob koncu 19. stoletja so socialni delavci intervenirali v mikrookolja ljudi, da bi izboljšali njihovo zdravstveno stanje, bivanjsko okolje, razmere na delovnem mestu in njihovo socialno in psihološko delovanje (Zakour, 1996; v: Zakour, 2008).

Stritih (2006) poudarja, da se je tudi v Sloveniji hitro razvijala mreža ustanov, namenjena pomoči ljudem v krizi (varna hiša, krizni centri, zaupni telefoni itn.). Vzporedno s temi dejavnostmi so naraščale potrebe po razumevanju oseb s travmami in potrebe po pomoči. V zadnjem letu smo soočeni z drugačno katastrofo, s pandemijo covida-19, ki ga povzroča novi koronavirus, zaradi česar se je spet pojavila potreba po novem znanju in načinih socialnega dela.

1.1.2. Pandemija covida-19

V izredne oziroma krizne razmere štejemo naravne in druge nesreče, vojne, epidemije in pandemije nalezljivih bolezni, in letos je svet ustavila pandemija covida-19. NIJZ (2020) piše, da je to bolezen, ki se kaže s slabim počutjem, z vročino, kašljem, pomanjkanjem zraka in je v hujših primerih podobna pljučnici.

O pandemiji covida-19 so najprej poročali v mestu Wuhan, v provinci Hubei na Kitajskem. Od takrat se je virus razširil na celoten svet in uspešno strmoglavil svetovno gospodarstvo, ustavil vse družbene dogodke in povzročil smrt več sto tisoč ljudi, mnogi so še okuženi in ranljivi (Amadasun, 2020). Da bi zmanjšali širitev virusa in znižali tveganje, da bo zdravstveni sistem preobremenjen, je glavno priporočilo zdravstvenih organizacij, da se

držimo fizične distance, kar pomeni, da kolikor se da zmanjšamo socialne in fizične kontakte med ljudmi (Oosterhof, Palmer, Wilson, Shook, 2020). Ukrepi, kot je razdalja med ljudmi, zapiranje nenujnih institucij, lokalov, delo od doma, šola na daljavo, so postali naš vsakdan. Čeprav nekateri ljudje zanikajo obstoj virusa, je večina človeštva zaradi pandemije covida-19 v šoku in strahu, saj si prej nismo predstavljali, da bi lahko karkoli ustavilo življenje, kot smo ga poznali (Amadasun, 2020).

Ko se bo število bolnikov s covidom-19 in umrlih počasi zmanjšalo, je zelo pomembno, da hitro reagiramo in se odzovemo na psihološke vidike pandemije in travme, ki so s tem povezane. Med samo pandemijo so najranljivejši pridobili izredno malo pozornosti in so zato podvrženi socialnim, zdravstvenim in psihološkim tveganjem (Salerno in Williams, 2020), med njimi pa so tudi mladostniki in družine.

1.1.3. Socialno delo v pandemiji

Socialno delo naravno katastrofo opredeli kot dogodek, ki povzroči človeške izgube in trpljenje, posledica česar pa so socialne motnje (Quarantelli, 1998; v: Zakour, 2008). Pandemija ima veliko skupnega z drugimi katastrofami – vpliva na skupnost, je nepredvidljiva, ima smrtne žrtve in dolgotrajne posledice. Razlika je v odzivanju, saj se v drugih naravnih nesrečah spodbuja povezovanje, zbiranje žrtev, socialno mreženje, med pandemijo pa se dogaja ravno nasprotno – v ospredju so izolacija, separacija, karantena. Čeprav to lahko omeji izbruh bolezni, ima takšno delovanje tudi negativne posledice – vpliva na vrednote, družinske rituale, funkcioniranje družine in skupnosti (Sprang in Silman, 2013). Poklicne vrednote socialnega dela (človekove pravice, socialna pravičnost, dostojanstvo ljudi, zasebnost, zaupnost, pomen odnosov med ljudmi, integriteta ljudi), je pandemija močno zamajala (Amadasun, 2020). Socialno delo je ogroženo, ker pandemija ogroža socialno pravičnost, še posebej negativen je vpliv na ranljive skupine. Vrednost človekovega dostojanstva tone zaradi ekonomskega pomanjkanja mnogih ljudi, ki nimajo dostopa do zdravstvene oskrbe (Amadasun, 2020).

Socialno delo v izrednih razmerah je povezano z intervencijami v socialnih in psiholoških okoljih posameznika in skupine, da bi preprečevali resne, dolgotrajne socialne, zdravstvene in psihološke probleme (Rogge, 2003; v: Zakour, 2008). Zato je pomembno, da se socialni delavci ne le odzivamo na pandemijo, ampak tudi sodelujemo pri vzpostavljanju ukrepov (Amadasun, 2020). Gibanja znotraj socialnega dela v kriznih razmerah poudarjajo pomen mobilizacije skupnosti in usklajevanja storitev. Mobilizacija skupnosti je pomembna za

izboljšanje okoljskih razmer za posameznike in prebivalstvo, učinkovitejše usklajevanje pa je še naprej osrednja točka za izboljšanje odzivanja na krizne razmere v okviru socialnega dela. Z usklajevanjem omogočamo dostopnost različnih storitev ranljivim skupinam prebivalstva, hkrati pa povezujemo različne storitve, kar omogoča kontinuirano oskrbo žrtev katastrofe (Zakour, 2008). Krizne razmere pogosto vplivajo na okolje ljudi, na njihove socialne podporne mreže, na družino, prijatelje in formalne sisteme pomoči. Socialno delo stremi k temu, da bi socialne podporne mreže znova vzpostavili in s tem posameznikom omogočili okrevanje. Ne gre torej le za to, da storitev omogočimo, ampak tudi za organizacijo in koordinacijo, da bo ta dostopna ranljivejšim skupinam (Zakour, 2008).

Pripravljenost ustanov na naravne in druge nesreče je na področju socialnega varstva prešibka – predolg odzivni čas, pomanjkanje kadra, neprimerna porazdelitev virov in pomoči med prebivalstvom. Ko se intenzivna čustva v zvezi z nesrečo pomirijo, zbledi tudi pomoč humanitarnih organizacij, prostovoljcev, politike (Rode, Zidar, Lamovšek, Škerjanc, Urek, 2010). Za podporo, informiranost, povečanje gotovosti ljudi v kriznih razmerah je zelo pomembna kontinuirana prisotnost strokovnih delavcev na terenu. Le tako lahko zmanjšajo škodo in odgovorijo na potrebe ljudi, ki so jih druge službe obšle (Rode, Zidar, Lamovšek, Škerjanc, Urek, 2010). Če je pomoč nestrokovna, ni načrtovana, politično motivirana, lahko še poglobi nesorazmerja moči v skupnosti, manj vplivne skupine postanejo dvojne žrtve (Rode, Zidar, Lamovšek, Škerjanc, Urek, 2010). Priče smo promoviranja socialne distance, samoizolacije, kar je sicer razumljivo, a povzroča zaskrbljenost, ker je v tem času večja možnost za kršitve človekovih pravic, še posebej med državami, ki so bile k temu nagnjene že pred pandemijo (Sandhu, 2020; v: Amadasun, 2020). Nekateri znanstveniki zato katastrofo pojmujejo kot priložnost družbe, ki vodi v družbene spremembe (Quarantelli, 1998; v: Zakour, 2008) in tudi ta pandemija bi lahko vodila v nekaj novega, v spremembe, ki jih v naši družbi nujno potrebujemo.

Socialno delo se že nekaj časa trudi jasno določiti predmet raziskav in praktičnega dela, tako kot so to storile druge znanosti, ki se usmerjajo na točno določena področja. Vsakdanje življenje pa nas sili, da upoštevamo tudi biološke, medicinske, psihološke, antropološko-sociološke aspekte problemov. Medtem ko se druge stroke zapirajo v specializacije, se socialno delo ne izogiba upoštevanju kompleksnih socialnih problemov, ki vplivajo na kvaliteto posameznikovega življenja (Stritih, 2006), zaradi česar je odzivanje socialnih delavcev na novo vsakdanje življenje v tem času izrednega pomena. Socialni delavci se lahko v času epidemije covida-19 opremo na vlogo učitelja, pomagamo ozaveščati množice o resničnem stanju v zvezi z novim koronavirusom, ampak pomembno je, da so takšne

informacije povezane z upanjem, odpornostjo človeka, da premaga morebitne ovire (Amadasun, 2020).

1.2. Socialno delo z družino v času izrednih razmer

V času pandemije je socialno delo z mladostniki še bolj kot sicer prepleteno s socialnim delom z družino. Masten in Obradovič (v: Sprang in Silman, 2013) pravita, da se v pandemiji člani družine okužijo tako z boleznijo kot tudi s strahom. Zato je zelo pomembno, da se zavedamo, da odzivi družine in širše skupnosti močno vplivajo na zdravje in funkcioniranje vsakega posameznika. Boljše družinsko funkcioniranje med katastrofo je povezano z dobrobitjo otroka, saj naj bi večina simptomov otrok, ki so katastrofe preživeli, s časom izginila in so kot odrasli lahko živeli normalno življenje (Masten in Motti-Stefanid, 2020). Pandemija za otroke in družine pomeni izrazito težek čas. Posamezni otroci in drugi družinski člani so soočeni s strahom, separacijo in izgubo ter žalovanjem, ki bi jih lahko doletela (Masten in Motti-Stefanid, 2020). Pri delu z družinami se srečujemo z različnimi problemi, kot so revščina, socialna izključenost, brezposelnost, ločitev, reorganizirane družine, homoseksualne skupnosti (Čačinovič Vogrinčič, 2006), kar je prisotno tudi v tem času. Starši oziroma skrbniki otrok se morajo soočati z običajnimi izzivi starševstva, poleg tega pa varujejo otroke, skrbijo za njihovo mentalno zdravje v času kolektivne nevarnosti in stresa ter žonglirajo s službenimi obveznostmi (Masten in Motti-Stefanid, 2020).

1.2.1. Vpliv socialno-ekonomskega statusa družine

Močno neprivilegirane družine bodo nosile najslabše posledice. V raziskavah naravnih nesreč in drugih pandemij se kaže, da so ljudje ranljivejši zaradi pomanjkanja virov in varovalnih dejavnikov, kar poveča grožnjo in stres. Zato se moramo v času epidemije osredotočiti tudi na otroke, ki so se že prej soočali z revščino, rasizmom, zanemarjanjem, brezdomstvom, nasiljem. Ti otroci so v tem času še bolj izolirani, pogosto nimajo virov, s pomočjo katerih bi se lahko učili ali delali od doma (Masten in Motti-Stefanid, 2020).

Dva od najpomembnejših tveganih socialnih faktorjev sta revščina in socialna izolacija. Življenje v revščini pomeni, da bo posameznik težje preživel pomanjkanje, do katerega so privedle krizne razmere. Starejši ljudje, ljudje različnih ras, narodnosti, migranti in otroci predstavljajo največji delež med populacijami z nižjim ekonomskim statusom (Sanders, Bowie in Bowie, 2003; v: Zakour, 2008). Dohodki posameznika so povezani tudi s socialno

izolacijo. Socialna izolacija od sosedov, prijateljev, vrstnikov, sorodnikov in formalnih organizacij pomeni, da bodo posamezniki in družine težko mobilizirali svoj socialni kapital po katastrofi. Izolirani posamezniki bodo tudi težje prišli do informacij, povezanih s kriznimi razmerami, in zato težje pridobili olajšave in druge storitve formalnih organizacij. S tem je povezano tudi pomanjkanje socialne podpore, socialnih mrež (Sanders et al., 2003; v: Zakour, 2008).

Pandemija je prizadela posameznike in družine, zato se mora socialno delo odzivati tako v zdravstvenih ustanovah kot tudi v mestih, na podeželju, še posebej v ekonomsko ogroženih gospodinjstvih (Amadasun, 2020). V večini evropskih držav otroci iz družin z nižjim socialno-ekonomskim statusom pogosto nimajo priložnosti za učenje zaradi pomanjkanja mirnega prostora in podpore staršev (United Nations, 2020). Mnogi starši so izgubili službo in s tem prihodek, s katerim so zagotavljali osnovne potrebščine za svoje otroke, hkrati pa morajo skrbeti tudi za šolanje otrok, zato je trenutna situacija zanje zelo stresna (Masten in Motti-Stefanid, 2020).

1.2.2. Nasilje v družini v času pandemije

Vsi ukrepi, ki so v veljavi zaradi epidemije, povzročajo tako imenovano *sekundarno pandemijo*: zlorabe in zanemarjanje otrok. Otroci torej trpijo zato, da bi obvarovali odrasle pred boleznijo (Green, 2020). Tudi UNICEF (2020) negativne posledice za otroke in mladostnike v epidemiji vidi predvsem v večji izpostavljenosti nasilju in zanemarjanju, kar je bilo prisotno tudi pri drugih naravnih katastrofah. Serrata (v: American Psychological Association, 2020) je leta 2019 opravila študijo, kako je hurikan Harvey vplival na družine, ki so že pred katastrofo doživljale nasilje in zlorabe. Ugotovila je, da stres, povezan s katastrofo, vodi v še več nasilja in zlorab, tako med samo nesrečo kot tudi po njej. Socialni faktorji tveganja za nasilje so pomanjkljiv dostop do virov, povišan stres, izguba službe, finance in odsotnost sistemov socialne podpore. Že od začetka epidemije se osredotočamo na to, kako pomembno je sodelovanje vseh ljudi, da bi rešili življenje obolelih. Osredotočamo se na covid-19, pozabljamo pa na to, da so ti ukrepi popolni pogoji, s katerimi ranljive otroke zapiramo v njihove družine, v katerih pogosto doživljajo nasilje in zlorabe. Pomembno je tudi, da razumemo, da je v tem kontekstu odsotna vsakršna oseba od zunaj, ki bi lahko to nasilje opazila, na primer učitelji, zdravniki, socialni delavci (Green, 2020). Zavedati se moramo, da največ nasilja nad ženskami in otroki izvajajo zakonski možje ali zunajzakonski partnerji. Zaradi tega morajo ženske, ki nasilje preživljajo, bežati od doma, iz prostora, ki bi

zanje moral biti varen (Zaviršek in Škerjanc, 1998). Toda nasilje znotraj družine zaradi socialne izolacije postane še bolj nevidno, neopaženo. V tem času mnoge organizacije, ki v takih primerih pomagajo, ne delujejo normalno, ženske se z otroki ne morejo umakniti na varno. Pred pandemijo so preživele žrtve nasilja lahko zbežale iz nasilne situacije k drugim družinskim članom, v zavetišča, lahko so našli tudi zaščito pri policiji in drugih organizacijah. Za mnoge pa v tem času te opcije ni (American Psychological Association, 2020).

Tveganje za nasilje je posledica stresa staršev in nefunkcionalnih strategij spoprijemanja, kot so zloraba alkohola in drog, ter odsotnosti socialne podpore, občutka pripadnosti skupnosti (Collin-Vezina, Brend, Beeman, 2020). Pri preprečevanju nasilja v družini je torej pomemben tudi socialni kapital staršev, družine in širšega okolja. Zelo pomembno vlogo imajo sosedje oziroma soseska, v kateri družina živi. Socialni kapital pomeni socialne odnose, strukture, v katere je vpet posameznik (Domiter Protner, 2015), vidimo pa, da je socialni kapital družin v času pandemije zaradi izolacije še bolj omejen.

UNICEF (2020) piše, da bodo posledice pandemije veliko hujše za otroke z ovirami, marginalizirane otroke in druge ranljive skupine. Na primer mnoge osebe iz skupine LGBTQ doma trpijo, ker ne morejo biti avtentični, svoje spolne identitete še niso razkrili, ker od družine ne dobijo podpore niti niso sprejete (Green idr., 2020; v: Salerno, Williams, 2020).

1.3. Socialno delo z mladimi

Bouwkamp (1995; v: Poljšak Škraban, 2002) pravi, da ima mladostnik dve osnovni potrebi. Prva je potreba po avtonomiji, torej potreba po izpolnitvi lastnih potreb, interesov, osebni razvoj v skladu s potenciali, željami, neodvisnost, svoboda, zadovoljstvo s sabo. Druga pa je potreba po povezanosti, torej potreba, da smo drugim v pomoč, z drugimi sodelujemo, smo ljubljeni, cenjeni, čutimo pripadnost. Toda življenje mladih se je spremenilo v mnogih pogledih. Da bi upočasnili oziroma ustavili širitev virusa, so se šole, vrtci, fakultete, rekreacijski centri, knjižnice, centri za zabavo in mnogi dogodki zaprli. Prepoved druženja pomeni fizično separacijo mladih od njihovih prijateljev, prav tako pa se ne smejo udeleževati socialnih aktivnosti, v katerih so pred tem uživali. Socialna omrežja sicer ponujajo alternative, a vseeno pandemija tudi indirektno vpliva na otroke in njihove potrebe (Masten in Motti-Stefanid, 2020). V času karantene se tako mladi kot tudi odrasli soočamo s strahom pred boleznijo, z dolgčasom, frustracijami, pomanjkanjem informacij, finančno izgubo in s stigmato, kar povečuje tveganje za negativne psihološke posledice (Loades idr., 2020). Zelo malo je znanega o tem, kako socialna distanca vpliva na mladostnike, zato je zelo pomembno, da se

osredotočamo na povezavo med socialnim zdravjem, psihološkim zdravjem in socialno distanco (Oosterhof, Palmer, Wilson, Shook, 2020). Mladostništvo je čas, ki ga povezujemo z mnogimi tveganji za razvoj psiholoških težav, kot so anksioznost in depresija. V tem času se dogajajo mnoge spremembe, ki so tako hormonske kot tudi nevrobiološke in socialne. Mladostniki reagirajo na situacije s povečano čustvenostjo in šele razvijajo strategije spoprijemanja s stresom (Oosterhof, Palmer, Wilson, Shook, 2020). Socialna distanca in zapiranje šol lahko poveča težave v duševnem zdravju otrok in mladostnikov, ki imajo že tako ali drugače v primerjavi z odraslimi več možnosti, da te težave razvijejo (Loades idr, 2020).

Prav tako v mladostništvu poudarjamo, kako pomembni so odnosi z vrstniki, zanašanje na vrstnike, socialna podpora (Oosterhof, Palmer, Wilson, Shook, 2020). V prijateljstvo mladostniki vložijo veliko energije, znotraj teh odnosov pa se učijo zaupanja, vzajemnosti, dobivajo samopotrditve, razrešujejo čustvene konflikte (Lončar in Puklek Levpušček, 2018). Tudi Loades in drugi (2020) poudarjajo, da je ta čas za mladostnike še posebej problematičen predvsem zato, ker so vrstniške skupine za razvoj njihove identitete izredno pomembne. Vse to prispeva k boljšemu psihološkemu zdravju, saj za mladostnike ti odnosi prinašajo občutek pripadnosti, razbremenitve s prijatelji, kar je zelo pomembna potreba mladih (Oosterhof, Palmer, Wilson, Shook, 2020). Rezultat socialne izključenosti pa je osamljenost, mladostniki jo občutijo, če s strani vrstnikov niso sprejeti, so v odnosih nezadovoljni (Lončar in Puklek Levpušček, 2018). Loades in drugi (2020) poročajo o negativnih vplivih, ki jih imata socialna izolacija in osamljenost na otroke in mladostnike. Doživljanje izolacije od vrstnikov, učiteljev, razširjene družine, skupnosti ima negativne psihološke vplive, ki vključujejo zmedenost, jezo in posttravmatski distress.

Loades in drugi (2020) prikazujejo študijo, ki je raziskovala duševno zdravje in z njim povezane težave med karanteno v prejšnjih pandemijah. Otroci, ki so bili prisiljeni v izolacijo, so imeli petkrat višje možnosti, da bodo potrebovali strokovno pomoč zaradi posttravmatskega stresa in slabega duševnega zdravja. Ti rezultati so konsistentni s še neobjavljenimi podatki iz Kitajske med pandemijo covid-19, kjer so ugotovili, da so otroci in mladostniki med 3. in 18. letom pogosto razvili vedenjske manifestacije anksioznosti, doživljali strah in razdraženost ter strah pred spraševanjem o pandemiji (Loades idr., 2020). Kako bo epidemija vplivala na mlade, je odvisno tudi od njihove starosti in stopnje razvoja. Mlajši otroci ne razumejo, kakšne posledice ima lahko epidemija v prihodnosti, medtem ko se starejši otroci tega dobro zavedajo, saj so bolj vključeni v skupnost. Nevednost lahko zaščiti mlajše otroke, a so zelo ranljivi zaradi ločitve od drugih ali zaradi izgube bližnjih v epidemiji. Zgodnje otroštvo je občutljivo tudi z vidika učenja in razvoja možganov. Starejši otroci imajo

močnejše vezi s prijatelji, ki niso del družine, a imajo več socialnega kapitala kot mlajši otroci (Masten in Motti-Stefanid, 2020).

1.3.1. Ranljivost in odpornost mladih

Socialno delo se v primeru naravnih in drugih nesreč ukvarja predvsem z ranljivostjo posameznikov in skupin, ki so najbolj ogroženi, pa naj bo to zaradi demografskih, kulturnih, historičnih, ekonomskih, socialnih ali ekoloških značilnosti (Zakour 2008). Pomembno se je zavedati, da so zaradi pandemije covida-19 najbolj prizadete marginalizirane, izključene skupine (stari, ljudje s težavami v razvoju, revni, ljudje s šibkim imunskim sistemom, ljudje brez dostopa do zdravstvenega varstva, otroci) (Amadasun, 2020). Gre za ranljive družbene skupine, kar opozarja, da se človek znajde v določeni situaciji ali pa je vanjo rojen (revna družina, nasilje, brezposelnost, bolezen) in to ga naredi ranljivega (Zaviršek in Škerjanc, 1998). Ranljivost je v socialnem delu povezana s posamezniki in s skupnostjo. Ranljivost na ravni posameznika je povezana s strukturalnimi faktorji, ki povečajo posameznikovo možnost, da bo doživel travmo in resne socialne, psihološke in zdravstvene probleme po kriznih razmerah (Thomas in Soliman, 2002; v: Zakour, 2008). Še posebej ranljivi so otroci, ker so odvisni od odraslih oziroma njihovih družin (Zakour, 2008). Tudi Zaviršek in Škerjanc (1998) pravita, da so mladostniki in otroci ena najranljivejših skupin, saj doživljajo različne oblike izključenosti.

Kljub mnogim izzivom, ki se nam trenutno zdijo nemogoči, pa raziskave prinašajo upanje, da bodo zaradi človeške odpornosti manjše posledice pandemije za otroke in družine (Masten in Motti-Stefanid, 2020). Raziskave ugotavljajo, da na odpornost žrtve vplivajo varovalni dejavniki na individualni ravni in na ravni družine. To so značilnosti posameznega otroka (inteligenca, temperament, osebnostne značilnosti) ter dejavniki s področja družine, šole, vrstnikov, soseske (Domiter Protner, 2015). Resilienca oziroma odpornost ima več različnih definicij, a večinoma govorijo o sistemskem konceptu, ki se nanaša na uspešno adaptacijo kompleksnih dinamičnih sistemov na grožnje, ovire (Masten in Motti-Stefanid, 2020).

Masten in Motti-Stefanid (2020) navajata raziskave, ki prikazujejo posledice izpostavljenosti smrti, nesrečam v preteklosti. Dekleta kažejo ponotranjene simptome, fantje pa več agresije, zunanjih znakov. Med mlajšimi otroki je pogosto regresivno vedenje, starejši otroci pa kažejo več posttravmatskega stresa in drugih psihiatričnih simptomov. V literaturi o duševnem zdravju otrok, okuženih s HIV ali zbolelih za AIDS-om, so se večkrat osredotočali

na odpornost posameznika. Ugotovili so, da na resilienco močno vplivajo izobrazba, socialna podpora skupnosti, pozitivno starševstvo oziroma na splošno dobro funkcioniranje družine, pri mladih pa optimizem in aktivno spopadanje s težavami (Masten in Motti-Stefanid, 2020).

Pomemben faktor odpornosti je tudi kultura, ki vpliva na našo socializacijo, edukacijo, identiteto, družinsko tradicijo, religijo, vero, vrednote in na mnoge druge aspekte življenja. Kulturni sistem prinaša mnoge smernice za vzgojo otrok, prav tako pa ljudem prinaša socialno podporo, sistem verovanja, ki prinaša upanje za prihodnost, daje smisel življenja, prinaša rituale, ki lahko olajšajo težke trenutke, skupnost pa prinaša občutek pripadnosti (Masten in Motti-Stefanid, 2020).

1.3.2. Metode dela z mladimi

Pandemija je prinesla mnoge izzive družinam, otrokom in šolam, ker predstavlja redko globalno katastrofo, na katero so bili mnogi sistemi nepripravljeni. Čeprav so otroci manj ranljivi za patogen koronavirusa in zato redkeje zbolijo, je nanje bolj vplivalo zapiranje šol in socialno distanciranje. Mnogi so izgubili vsakodnevno rutino, socialno življenje, praznovanje pomembnih dogodkov, kot je na primer matura (Masten in Motti-Stefanid, 2020).

Trenutno se soočamo z nepredvidljivo krizo, za spoprijemanje s katero nimamo nikakršnih smernic (Collin-Vezina, Brend, Beeman, 2020). V tem času je eden od načinov, da zagotovimo, da se sliši glas tudi najranljivejših posameznikov, kot so mladi, zagovorništvo. Če se zavzemamo za socialno politiko, zahtevamo zaščito za marginalizirane družbene skupine, bomo socialni delavci pomembno prispevali k blaženju posledic pandemije (Amadasun, 2020). Socialna politika, ki daje najranljivejšim priložnost, da izboljšajo svoj položaj, ustvarja ukrepe in storitve, ki posamezniku omogočajo vpliv na svoje življenje in ga opolnomoči, je dobra socialna politika. Tako se prizadeva za to, da vsi člani družbe lahko participirajo na vseh področjih življenja (Zaviršek in Škerjanc, 1998). Socialno delo ima pomembno vlogo pri podpiranju skupnosti, ki jo virus prizadene. To vključuje delo na več ravneh – tam, kjer se sprejemajo odločitve, ter tam, kjer so ljudje socialno izolirani, v stiski (IFSW, 2020). Enakost, nediskriminacija, osebna svoboda, vera morajo biti vedno spoštovani, ne glede na druge okoliščine (Sandhu, 2020). V moderni dobi človek živi zase, cilj pomoči je podpiranje avtonomije posameznika, danes, ko opuščamo te ideale, pa nam postaja jasno, da je človek socialno bitje in da moramo to upoštevati (Stritih, 2006), predvsem v povezavi z mladimi.

Socialno delo ima pri organiziranju pomoči prebivalcem po naravni ali drugi nesreči pomembno nalogo, predvsem to, da prispeva k temu, da je posamezni prebivalec slišan, da se organizira pomoč v skladu z njegovimi dejanskimi potrebami. Hkrati ugotovitve o manjkajočih oblikah pomoči spodbudijo nastajanje novih ukrepov za pomoč prebivalstvu (Škerjanc in Lamovšek, 2010). Z otroki in mladostniki moramo komunicirati, moramo jim pomagati na poti v prihodnost. Trenutne razmere so morda nujne, da rešujemo odrasla življenja, a je pomembno, da začnemo govoriti tako, da nas bodo otroci razumeli in da bomo kazali tudi zanimanje za to, kaj oni potrebujejo v teh časih (Green, 2020). Gabi Čačinovič Vogrinčič (2011) vlogo odraslih v odnosu do mladostnikov opredeli, da smo socialni delavci spoštljivi in odgovorni zavezniki ljudi, ki so se znašli v stiski. Ti ljudje pa so eksperti iz izkušenj, naši sogovorniki in tako jih je treba obravnavati tudi v času izrednih razmer.

Poštrak (2015) izpostavlja, da mladostnik v svojem svetu skuša preživeti in zato razvije različne oblike ravnanja, strategije preživetja. To so tisti vzorci, načini vedenja, delovanja, komuniciranja, ki jih je posameznik razvil v dosedanjem življenju. Realnost oziroma struktura našega sveta in naših vsakdanjih opravil je funkcionalna in samoumevna, dokler nam omogoča, da v svojih socialnih vlogah delujemo zadovoljivo, glede na zunanje in notranje kriterije. Če se v zunanjem svetu ali v notranjem psihičnem prostoru zgodi nekaj, kar zahteva spremembo, subjekt na to praviloma poskuša odgovoriti po načelu »več istega« (Watzlawick 1984; v: Stritih, 2006). To pomeni, da poskuša zanikati tiste sestavine zunanje realnosti ali svoje notranje realitete, ki so mu nerazumljive, ki jih ne more zadovoljivo integrirati v obstoječe strukture. Nekaj podobnega se dogaja ob travmatičnih doživetjih. Če oseba doživi travmo, se ji lahko zdi, da bo najbolj uporabna obrambna strategija, da poskuša ignorirati vse tiste sestavine dogodka, ki so ji nerazumljive in zanjo nesprejemljive. V povprečju človek to najlažje doseže tako, da se še bolj intenzivno posveti vsakdanjim navadam, svojim konjičkom, svojemu delu itn. Problem pa se širi kot oljni madež, ker se nenadoma zdi, kot da nič ni več enako, kot je bilo. Človek potem napne vse sile in se poskuša držati svojih socialnih vlog – obvez, ki jih ima do drugih (Stritih, 2006). Trenutno pa, četudi si želimo, nič ni tako, kot je bilo, saj so mladim odvzeti hobiji, delo, druženje. Restrikcije, ki spremljajo pandemijo, kot na primer priporočila, da ostanemo doma, lahko mladim prinesejo več prostega časa, kot so ga imeli kadarkoli prej, a ga ne morejo preživljati strukturirano. Zato se moramo vprašati tudi, kako mlade spodbuditi k preživljanju časa, ki bo prispeval k njihovemu boljšemu razvoju (Vest Ettekal in Agans, 2020).

Socialni delavci bodo morali zagotoviti, da bodo tudi najranljivejši vključeni v načrtovanje, morali se bomo zavzemati za to, da bo skupnost imela to, kar potrebuje, da bo

zmogla premostiti posledice virusa (IFSW, 2020). Digitalno delo lahko v časih socialne izolacije nadomešča delo z mladimi in z otroki (Loades idr., 2020). Takšne prakse, praktične in psihološke strategije lahko pomagajo pri ohranjanju duševnega zdravja otrok in mladostnikov v kontekstu neprostovoljne socialne izolacije. V tem času je pomembno zmanjšati vpliv socialnega distanciranja s tem, da mladi ohranjajo strukturo, kvaliteto in kvantiteto svoje socialne mreže, da se počutijo kot del skupine in da vedo, da obstajajo ljudje, pri katerih lahko dobijo pomoč in podporo. Prioriteta mora biti zagotavljanje otrokom in mladostnikom občutek pripadnosti znotraj družine in znotraj širše skupnosti. Za to so potrebne prave informacije o tveganjih in prednostih socialnih omrežij. Če smo se prej bali negativnih vplivov in nevarnosti na medmrežju, danes to lahko pomaga mladim, da so vsaj v virtualnih kontaktih z drugimi (Loades idr., 2020). Doživljanje osamljenosti mladih je zelo subjektivna izkušnja in zgolj ohranjanje kontakta z drugimi tega ne bo naslovilo. Mladim moramo pomagati najti pomembne alternativne aktivnosti v tem času, jim pomagati zgraditi strukturo in smisel v teh časih socialnega izoliranja. Govoriti je treba o negativnih mislih, ki se mladim v teh časih pojavljajo (Loades idr.). Stritih (2006) pravi, da enačenje duševnega trpljenja s telesnimi poškodbami, brazgotinami, lahko pripelje do podcenjevanja duševnih ran. Ran, ki jih mladim prizadevajo ta epidemija in ukrepi, nikakor ne smemo zanemariti.

Po koncu vsake take katastrofe je pomembno ljudem vrniti občutek varnosti in normalnosti. Za mlajše otroke lahko to priskrbi občutljiva skrb staršev, osnovne dnevne rutine, za starejše otroke pa je to težje, saj je njihovo življenje vpeto v mnoge segmente, ki jih težje povrneš v normalnost. Ko otrok odraste, tudi bolje razume širšo sliko, vpliv katastrofe – mladostniki se zavedajo, da so njihove priložnosti v prihodnosti zmanjšane, saj bodo težje prišli do službe, toda ravno zato si je treba z mladimi prizadevati za to, da pridobijo nazaj upanje in priložnosti ter šolsko rutino in socialno življenje (Masten in Motti-Stefanid, 2020).

1.3.3. Socialno delo z ranljivimi mladostniki v času pandemije

Kriza je v ospredje postavila tudi težave v izobraževanju, ki so obstajale že pred pandemijo – predvsem manjše možnosti ranljivih otrok, mladostnikov in odraslih, ki živijo v ruralnem okolju, beguncev, ljudi z ovirami in drugimi težavami za uspeh, v tem času pa tudi za to, da se bodo lahko še naprej učili (United Nations, 2020). Mnogi učenci, še posebej mlajši in učenci iz manjšinskih skupin, ne razumejo niti ne govorijo tekoče jezika, v katerem poteka pouk, in ne dobijo dodatne pomoči (United Nations, 2020). Med ranljivimi učenci so tudi tisti, ki imajo slabe digitalne veščine, slabši dostop do računalniške opreme in interneta,

ki so nujni za učenje na daljavo med zaprtjem šol (United Nations, 2020). Tudi če otroci imajo dostop in znanje, imajo lahko slabše življenjske razmere, stres zaradi revščine, starši imajo pogosto slabo izobrazbo in jim zato težje pomagajo pri učenju, prav tako pa mnogi nimajo stabilnega okolja in podpore pri učenju, da bi se lahko prilagodili novim modelom učenja (United Nations, 2020).

Mladostniki nam lahko povedo, kako doživljajo določeno dogajanje, in naloga socialnih delavcev je, da te pripovedi analiziramo. Ne osredotočamo se na to, kakšni bi mladostniki morali biti kot idealni subjekti, ampak na to, kakšni so ti mladostniki tukaj in zdaj in kaj lahko skupaj z njimi storimo, da jim bo v tem okolju lažje (Poštrak, 2015), kar bi moralo biti tudi v tem času vodilo za delo z vsakim posameznim otrokom. Če pristop k človeku ni individualiziran, zgreši specifične potrebe ljudi, predvsem pa tak pristop ni občutljiv za ranljive skupine, kot so mladi, ki nimajo moči, da bo zahtevali pomoč, oziroma ne vedo, da jim ta pripada. To so ljudje, ki so v hierarhiji družbene moči na dnu, socialno delo pa s svojim znanjem in z občutljivostjo lahko pomaga prav tem skupinam (Rode, Zidar, Lamovšek, Škerjanc in Urek, 2010). Narašča tudi skrb za ranljive mladostnike, ki se, če ne dobijo primerne podpore, ne bodo vrnil v šole (United Nations, 2020). Otroci z ovirami, ki so bili že pred pandemijo marginalizirani, niso enako vključeni v strategije učenja na daljavo (United Nations, 2020).

1.4. Socialno delo v šoli v času izrednih razmer

Pandemija covida-19 je povzročila največjo prekinitev izobraževalnega sistema v zgodovini, saj je prizadela 1,6 milijona učencev v več kot 190 državah (United Nations, 2020). Poleg vseh ukrepov so se torej zaprle tudi šole in uvedle učenje na daljavo. Prvo zapiranje šol se je začelo v sredini marca 2020, kar je vplivalo na življenje učencev in njihovih družin in ima lahko velike posledice za zdravje otrok (Golberstein, Wen, Miller, 2020). Izobrazba ni le osnovna človekova pravica, ampak je pravica, ki ima direkten vpliv na realizacijo drugih človekovih pravic (United Nations, 2020). Šola mora v tem času še bolj kot doslej, a drugače prevzeti svoj delež pri pomoči učencem z učnimi težavami, saj ti učenci potrebujejo mobilizacijo virov, ki jih šola ima. Tako učenci, starši in učitelji dobijo boljše izkušnje za uspešno sodelovanje (Čačinovič Vogrinčič, 2008). V izobraževalnem sistemu bo imela prekinitev šolskega leta izredno negativen vpliv na najbolj ranljive skupine mladostnikov, za katere so pogoji za šolanje doma omejeni. Njihova prisotnost doma lahko vpliva na ekonomsko situacijo staršev, ki morajo zagotoviti oskrbo in kompenzirati izgubo šolskih

obrokov (United Nations, 2020). Zato je pomembno, kar Gabi Čačinovič Vogrinčič (2008) govori o tem, kako ključen je stik učenca in učitelja, kar se mi zdi tudi v teh časih nekaj, na kar moramo biti pozorni. Če učitelj dobro sodeluje z učencem in njegovo družino, se razbremenijo starše, da ne bi bili le izvrševalci učiteljevih navodil, kako pomagati otroku, ampak bi bili skupaj soustvarjalci pomoči. Slišati je treba tudi glas staršev, raziskovati, kakšen je lahko njihov prispevek in kje so njihove meje.

Hkrati pa je pandemija poudarila, da so nujne spremembe v kvaliteti učenja, saj je moto, da »ne pustimo nikogar zadaj«, v tem času še manj upoštevan. To pomeni, da mladostniki, ki imajo manj virov, živijo v neugodnem okolju, nimajo enakih možnosti za učenje. Zato morajo učitelji in drugi strokovni delavci uporabiti nove, boljše metode učenja, predvsem pa se morajo osredotočiti tudi na podporo otrokom (United Nations, 2020). Učenci se med seboj razlikujejo po spolu, kulturnem ozadju, starosti, velikosti, etničnosti in zmožnostih ter po osnovnem znanju. Toda vsi otroci se lahko učijo, a ne vsi enako, zato bi se sistem moral odzvati na različnost učencev. Vsi učenci, ki se pri šolanju srečujejo z ovirami pri učenju, socialni vključenosti, pogosteje izkušajo izključenost. Zato bi se morale šole prilagajati raznolikosti svojih učencev, jim pomagati, ne pa pričakovati, da se bodo učenci prilagodili sistemu šole (Lesar, 2009). Bistvo procesa pomoči, tudi v epidemiji, je soustvarjanje dobrih izidov znotraj odnosov med socialnim delavcem in uporabnikom. Socialni delavec ne poučuje uporabnika, ampak rešitev soustvarjata s sodelovanjem. Vse to omogoči, da vsakdo iz pogovora izstopi drugačen, kot je vstopil vanj (Čačinovič Vogrinčič, 2008). Znotraj procesa sta socialni delavec in uporabnik sogovornika in takšen odnos je potreben tudi v šoli. Vsak učenec potrebuje svoj, izviren projekt učenja. V sodelovanju z učiteljem znotraj dialoga učenec pridobi izkušnjo, da je spoštovan, da zanj skrbimo, ga podpiramo, si vztrajno prizadevamo za zelene možne korake (Čačinovič Vogrinčič, 2008). Pogosto starši in učitelji za učne težave krivijo otroka, ker ne razume, čeprav pomoč zanj ni učinkovita. Otroku ne dobi izkušnje, da bi po svoje odkril način dela, ki bi omogočil uspeh, da bo aktivno udeležen na svoj poseben način (Čačinovič Vogrinčič, 2008). Pandemija bo zagotovo vplivala na učni uspeh mladostnikov in še povečala neenakost med posameznimi učenci. Milijone bo potisnila v revščino, zato pa bodo mnogi iz teh družin pustili šolo in ne bodo zaključili osnovne in srednje šole (United Nations, 2020). V pomoč v teh situacijah nam je lahko Saleebey (1997; v: Čačinovič Vogrinčič, 2008), ki govori o delu s perspektive moči: »Praksa, ki temelji na perspektivi moči, pomeni, da bo vse, kar delaš kot socialni delavec, utemeljeno s tem, da pomagaš odkriti, olupšati, raziskati in izkoristiti klientovo moč in vire, ko mu pomagaš, da doseže svoje cilje, uresniči svoje sanje in razbije okove oviranosti in nesreč.« V šoli koncept

krepitev moči opozarja, da otroci in mladostniki nimajo socialne moči, da bi se jih slišalo in videlo, za to moramo socialni delavci ustvariti prostor zanje. Razlike v moči med učenci so velike, saj socialni položaj, izobrazba staršev, etnična pripadnost in podobno močno vplivajo na njegove možnosti za napredovanje. Socialna krepitev pa zahteva od učiteljev, socialnih delavcev, da to prikrajšanost prepoznajo in naredijo vse, kar lahko, da bi te otroke in družine socialno okrepili (Čačinovič Vogrinčič, 2008).

S to pandemijo pa se predvsem skupnost uči, da šole niso tako fleksibilne, kot bi morale biti v času socialnega distanciranja. Toda organizacijske strukture, okolje, rutine, pravila, urniki v šolah se bodo morali spremeniti, da bodo lahko normalno funkcionirale (Masten in Motti-Stefanid, 2020). Po drugi strani pa je kriza spodbudila inovacije v izobraževalnem sektorju, saj smo priče različnim inovativnim pristopom, podpori v izobraževanju (United Nations, 2020).

1.4.1. Strokovni delavci v času pandemije

Poleg učencev se s stisko srečujejo tudi učitelji in drugi strokovni delavci. Praktično čez noč so morali uvesti nove modele učenja na daljavo, pogosto brez znanja, virov, smernic ali usposabljanja. Programi, ki omogočajo komunikacijo na spletu, so postali uporabna orodja in novi načini učenja (United Nations, 2020). Že iz raziskav drugih nesreč je jasno znano, da so pomagajoči poklici, ki v času katastrof delajo z ljudmi, pogosto podvrženi še dodatnemu čustvenemu stresu (Baum, 2011). Na psihično zdravje učiteljev in drugih delavcev je vplival tako strah pred virusom kot tudi izguba službe in soočanje s povečanim obsegom dela ter hkratne družinske obveznosti (United Nations, 2020). V tem primeru je oseba dvojno izpostavljena katastrofi: kot posameznik določene skupnosti in kot strokovni delavec, ki mora pomagati ljudem, izpostavljenim enaki grožnji, kateri je izpostavljen sam (Baum, 2011).

Baum (2011) povzema psihologe iz New Orleansa, ki so delali z ljudmi, potem ko jih je prizadel hurikan Katrina, saj so bili sami neposredno prizadeti zaradi katastrofe, hkrati pa so morali zagotoviti strokovno oskrbo preživelim ljudem. Med ljudmi v pomagajočih poklicih se med travmatičnimi dogodki pojavljata dve potrebi – ena po tem, da se distancirajo od dogajanja in druga potreba po dobri samopodobi, kar je pogosto v konfliktu. Dobra samopodoba posameznikov v pomagajočih poklicih je namreč močno povezana z njihovo sposobnostjo, da delo opravljajo dobro in v skladu s standardi in vrednotami poklica, da so torej prisotni za njihove uporabnike in z njimi empatični. Ravno ti dve vrednoti pa sta v časih katastrofe težko dosegljivi, saj morajo ljudje v teh poklicih poskrbeti tudi zase (Baum, 2011).

Šolska svetovalna služba ima lahko pomembno vlogo pri podpori učencem, učiteljem in staršem v procesih pomoči. Znotraj šole mora biti svetovalni delavec na razpolago vsem za dialog in sodelovanje. Vsak učenec znotraj tega odnosa soustvari svoj izviren delovni projekt pomoči (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2013). Socialni delavci v času pandemije prevzemamo vlogo vzgojitelja, učitelja, svetovalca, povezovalca uporabnikov s storitvami. Zato mora svetovanje temeljiti na vzpostavljanju odnosov, na strategijah odpornosti in na praksi, ki temelji na krepitvi moči (Amadasun, 2020). Stritih (2006) pa poudarja, da se svetovalno delo ne sme omejiti le na individualno pomoč, ampak tudi na podporo solidarnosti v skupnosti, podpiranje njenih sposobnosti preživetja. Ko bodo glavni predstavniki držav o skrbi za otroke govorili tako zavzeto, kot govorijo o njihovih skrbih in planih glede epidemije in skrbi za odrasla življenja, bodo tudi ljudje, ki se ukvarjajo z dobrobitjo otrok, čutili opolnomočenje in začeli razvijati strategije, da bi izboljšali položaj otrok in mladostnikov (Green, 2020).

2. Formulacija problema

Zadnje leto je leto izrednih razmer, s kakršnimi se še nismo srečali in so nam zato popolnoma tuje. Epidemija, odgovornost za zdravje, karantena, so pojmi, ki se dotikajo tudi mladih in njihovega življenja, ki se je močno spremenilo, mnoge potisnilo v stisko in jih hkrati prikrajšalo za pomoč s strani stroke. Prostor socialnega dela zavzema delo z ljudmi, pomoč in podporo uporabnikom, kar vključuje tudi čas izrednih razmer. Moje mnenje je, da je socialno delo s svojim znanjem v tem času zelo pomembno, zato je nujno, da kot stroka znamo pomagati uporabnikom, ki se znajdejo v stiski ob vsem dogajanju, ki jih obdaja.

V tem času se pogosto dogaja, da na otroke in mladostnike prelagamo odgovornost za javno zdravje – mladi so največji prenašalci virusa, so tisti, ki lahko okužijo svoje dedke in babice, ki so ranljiva skupina in zaradi tega lahko pride do usodnih posledic. Zato se je treba tudi vprašati, kako lahko prelaganje takšne odgovornosti nanje vpliva na mladostnike. Mnogi dogodki, ki so za mladostnike res pomembni, na primer valeta, maturantski ples, končni izlet, spoznavni tabori, so bili odpovedani. Večerno obiskovanje klubov in diskotek, ki sicer so prostor tveganja, a tudi prostor spoznavanja ljudi, pridobivanja izkušenj, je zamenjala izolacija, prepoved druženja. Mnoge izkušnje, pomembne za življenje, so za mladostnike danes povsem drugačne. Na drugi strani pa imamo posebej ranljive mladostnike, ki so v stiski zaradi učnih težav, ki jih pouk in učna pomoč na daljavo ne moreta nadomestiti. Ekonomska prikrajšanost družin, prostorsko pomanjkanje, zaradi katerega je učenje težje, nasilje, zlorabe, posebne potrebe otrok – vse to povzroča stisko, ki jo doživljajo tako mladi kot tudi njihove družine, a so jih v času epidemije mnogi preslišali. Hkrati pa še vedno ostajajo strokovni delavci, ki v teh časih zavzeto delajo z mladimi in njihovimi družinami, a tudi sami ob tem doživljajo stisko, strah pred neznanim, še vedno pa pomagajo mladostnikom, kolikor zmorejo.

V času izrednih razmer sem delala z mladostniki prek Zveze prijateljev mladine, prostovoljno sem hodila v Krizni center za mlade Ljubljana, z mladimi delal prek projekta Trop TNT, v času sodelovanja pa sem se povezala tudi z družinami mladostnikov. Sodelovala sem tudi z drugimi prostovoljci in strokovnimi delavci, ki dnevno delajo z mladimi, tudi v času izrednih razmer. Spoznala sem različne mladostnike in v živo videla njihovo stisko, ki je pogosto povezana z družinsko situacijo, ter stisko strokovnih delavcev, ki se na stisko mladih pogosto niso znali odzivati. Socialno delo bi po mojem mnenju tudi v prihodnosti lahko veliko prispevalo k izboljšanju razmer za mlade in družine, k pomoči in podpori, zato je raziskovanje tega področja v tem trenutku zelo pomembno.

Dejstvo pa je, da bodo, tudi ko bo epidemije konec, posledice izrednih razmer ostale. Gospodarska kriza, strah pred prihodnostjo, brezposelnost, revščina – vse to so področja, s katerimi se bomo predvsem v povezavi z mladimi in družinami v socialnem delu srečevali še dolgo. Če so trenutna ranljiva skupina stari ljudje zaradi grožnje virusa in njihovih pridruženih bolezni, bodo v prihodnosti ranljiva skupina mladi. Zato je pomembno raziskovati, kaj mladi potrebujejo v teh časih, kakšno pomoč in podporo, da jim bo lažje, ter kaj potrebujejo njihove družine, ki so prav tako v stiski zaradi situacije. Čeprav je obdobje izredno zahtevno tudi za strokovne delavce, je pomembno, da se iz tega nekaj naučimo, zato bom v magistrski nalogi poskušala raziskati tako poglede mladostnikov in njihovih staršev na trenutno situacijo kot tudi poglede strokovnih delavcev, primere njihovih dobrih praks in stisko, s katero se srečujejo. Nujno je, da se iz časa pandemije nekaj naučimo za naprej, saj lahko vidimo, da sistem pred pandemijo ni bil dovolj dober in imamo izredno priložnost, da nekaj spremenimo, da začnemo z mladostniki in njihovimi družinami delati bolje, zato se bom v analizi osredotočila tudi na to, kaj lahko za socialno delo iz te situacije pridobimo.

2.1. Raziskovalna vprašanja

Raziskovalna vprašanja se nanašajo na tri ciljne skupine, ki sem jih vključila v raziskavo – mladostniki, starši in socialni delavci.

Mladostniki

- S kakšnimi čustvi se mladostniki srečujejo v času izrednih razmer?
- Kako so izredne razmere vplivale na življenje mladostnikov?
- S kakšno stisko se mladostniki srečujejo v času izrednih razmer?
- Kakšni so odnosi v družini mladostnikov v času pandemije in izolacije?
- Koliko podpore in pomoči dobijo mladostniki znotraj družine?
- S kakšno stisko se srečuje družina, v kateri mladostnik živi?
- Kakšno je sodelovanje med šolo in starši mladostnikov?
- Kako mladostniki sodelujejo s šolo in s strokovnimi delavci v času izrednih razmer?
- Kakšne razmere za učenje imajo mladostniki v domačem okolju?
- S kakšno stisko se mladostniki srečujejo ob šolanju na daljavo?
- Kakšno pomoč mladostniki dobijo in kakšno pomoč bi potrebovali v tem času s strani strokovnih delavcev?

- Kakšni so odnosi mladostnikov z vrstniki in kako te odnose ohranjajo v izrednih razmerah?
- Kakšno pomoč mladostniki dobijo od svojih vrstnikov v času pandemije?
- Kakšna je stiska ranljivih mladostnikov v času pandemije in kako strokovni delavci to stisko rešujejo?
- Kakšne stisko in strahove mladostniki doživljajo zaradi posledic pandemije in glede lastne prihodnosti?
- Kako se mladostniki v času pandemije sproščajo, kako preživljajo prosti čas?

Starši

- S kakšnimi čustvi se starši srečujejo v času izrednih razmer?
- Kako so izredne razmere vplivale na življenje staršev mladostnikov?
- S kakšno stisko se starši srečujejo v izrednih razmerah?
- Kako osebna stiska in stres staršev vplivata na družino?
- Kakšni so odnosi v družini v času pandemije in izolacije?
- Kako starši pomagajo mladostnikom pri šolskem delu in v stiski, s katero se srečujejo v času pandemije?
- Kako starši sodelujejo s šolo, ki jo obiskujejo mladostniki?
- Kako starši ohranjajo odnose s svojimi prijatelji, drugimi družinami?
- Kakšno pomoč starši dobijo s strani prijateljev, drugih družin v času pandemije?
- Kakšno pomoč in podporo dobijo in kakšno pomoč in podporo bi družine potrebovale s strani strokovnih delavcev v času pandemije?
- Kakšno stisko in strah doživljajo starši glede posledic pandemije in njihove prihodnosti?
- Kako se starši v času pandemije sproščajo v prostem času?

Strokovni delavci

- S kakšnimi čustvi se strokovni delavci srečujejo v izrednih razmerah?
- Kako so izredne razmere vplivale na življenje strokovnih delavcev?
- S kakšno stisko se strokovni delavci srečujejo v času izrednih razmer?
- Kako osebna stiska in stres vplivata na delo strokovnih delavcev z mladostniki?
- Kako strokovni delavci v času izrednih razmer vzpostavljajo in ohranjajo stike z mladostniki?

- S kakšno stisko mladostnikov se srečujejo strokovni delavci?
- Kako se strokovni delavci odzivajo na učence, ki prihajajo iz ranljivih skupin?
- Kakšno pomoč in podporo strokovni delavci dajejo mladostnikom in kako?
- Kakšno je sodelovanje med strokovnimi delavci in družinami mladostnikov?
- S kakšno stisko družin se strokovni delavci srečujejo in kako jim pomagajo?
- S katerimi organizacijami sodelujejo strokovni delavci pri delu z mladostniki in kako?
- Ali socialni delavci poznajo koncepte socialnega dela in kako jih v času pandemije uporabljajo pri delu z mladimi in njihovimi družinami?
- Kakšni so primeri dobre prakse pri delu z mladostniki v času pandemije?
- Kakšno pomoč in podporo strokovni delavci dobijo in kakšno bi potrebovali v tem času?
- Kako se strokovni delavci sproščajo v prostem času?

3. Načrt metodologije

3.1. Vrsta raziskave

Raziskava, ki sem jo izvedla v magistrski nalogi, je kvalitativna. Mesec (1998) kvalitativno raziskavo opredeljuje kot raziskavo, kjer osnovno izkustveno gradivo sestavljajo besedni opisi, pripovedi. Prav tako je gradivo obdelano in analizirano na beseden način, brez uporabe merskih postopkov, ki kot rezultat dajejo števila. V kvalitativni raziskavi je pomembno, da raziskovalec ljudem prisluhne, da raziskuje tisto, kar je zanje pomembno. Raziskovani subjekt mora priti do besede, saj se raziskovalec usmerja na resnične probleme ljudi, s katerimi se v svojem življenju soočajo. Prav tako mora biti raziskovalec odprt za različne podatke, ne le za tiste, ki so pomembni z njegovega vidika. Pomembno je torej prisluhniti uporabniku in dojeti njegov lastni pogled na položaj, njegova čustva in nagnjenja (Mesec, 1998), na kar sem bila v raziskavi izredno pozorna. Zanimalo me je, kako uporabniki vidijo in doživljajo trenutno situacijo in izredne razmere, da bi lahko pri delu z mladimi in družinami kot socialni delavci to upoštevali.

Na začetku kvalitativne raziskave malo vemo o problemu, na koncu pa nekaj več. Bistvo je, da že z izvajanjem raziskave v obliki kratkih raziskav, ki jih vsebuje, postopoma širimo poznavanje tematike (Mesec, 1998). Cilj kvalitativne raziskave ni to, da bi prišli do zakonitosti, ki bodo splošno veljavne, ampak da pridemo do konkretnih, kompleksnih opisov različnih vidikov stvarnosti posameznikov (Mesec, 1998), in z intervjuji bom zagotovo pridobila dober vpogled v resničnost posameznikov, kot jo vidijo sami.

3.2. Teme raziskovanja

Teme raziskovanja v magistrski nalogi se nanašajo na trenutno situacijo mladih in njihovih družin med pandemijo ter na odzive strokovnih delavcev, njihovo stisko, dobre prakse dela.

Teme raziskovanja za mladostnike:

- čustva mladostnikov,
- vpliv pandemije na mladostnike,
- stiska mladostnikov,
- družina,

- šola,
- ranljivi mladostniki,
- odnosi z vrstniki,
- pomoč in podpora,
- prihodnost,
- sprostitvev in prosti čas.

Teme raziskovanja za starše:

- čustva staršev,
- vpliv pandemije na starše,
- stiska staršev,
- družina,
- služba,
- šola,
- pomoč in podpora mladostnikom,
- pomoč in podpora staršem,
- ohranjanje odnosov s prijatelji,
- prihodnost,
- sprostitvev in prosti čas.

Teme raziskovanja za strokovne delavce:

- čustva strokovnih delavcev,
- vpliv pandemije na strokovne delavce,
- stiska strokovnih delavcev,
- sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki,
- sodelovanje strokovnih delavcev z družinami,
- sodelovanje strokovnih delavcev z drugimi organizacijami,
- uporaba konceptov socialnega dela,
- primeri dobre prakse,
- pomoč in podpora za strokovne delavce,
- prihodnost,
- sprostitvev in prosti čas.

3.3. Merski instrumenti in viri podatkov

Za merski instrument sem uporabila raziskovalni intervju, ki je oblika komunikacije med spraševalcem in respondentom, da bi zbrali izjave, ki bodo služile kot podatki za rešitev teoretičnega raziskovalnega problema. Intervju je delno standardiziran (Mesec, 2009), torej so bila vprašanja delno pripravljena vnaprej, a sem jih med pogovorom lahko prilagajala odgovorom oziroma načinu mišljenja vprašanca in postavljala dodatna podvprašanja. Tista vprašanja, ki pa so bila pripravljena vnaprej, so mi pomagala, da sem na koncu pridobila podatke, ki so relevantni za mojo tematiko, da je bil torej pogovor vseeno usmerjen, a odprt, z možnostjo pridobivanja velikega spektra različnih informacij. Najprej sem določila teme, ki jih bom uporabila, nato pa na podlagi tega izdelala vprašalnike, ki so priloženi v prilogi, za vsako skupino anketirancev sem pripravila drugačen vprašalnik.

3.4. Opredelitev enot raziskovanja

Raziskavo sem opravila na vzorcu populacije, saj je populacija prevelika, da bi lahko obdelala podatke vseh. Moj vzorec je priročen, saj sem v raziskavi sodelovala z mladostniki in družinami, s katerimi sem v času pandemije delala, nekateri so me povezali še z drugimi mladimi in družinami, da sem dobila dovolj velik vzorec. Prav tako sem sodelovala s strokovnimi delavci, za katere vem, da so v času epidemije aktivni pri delu z mladimi na področju socialnega dela, in sem se že pogovarjala o njihovih praksah dela. Posamezniki so izbrani neslučajnostno, torej nimajo vsi iz populacije enakih možnosti, da so izbrani v vzorec (Mesec, 1998).

Prvi vzorec je obsegal pet mladostnikov, starih od 14 do 16 let, drugi vzorec obsega pet staršev mladostnikov, tretji vzorec pa pet strokovnih delavcev, ki delajo na področju socialnega dela z mladostniki.

Opredelitev populacije 1: Mladostniki

- Stvarna opredelitev: mladostniki, stari od 14 do 16 let, ki v letu 2020 obiskujejo osnovno ali srednjo šolo,
- časovna opredelitev: na dan 27. 11. 2020,
- krajevna opredelitev: območje Republike Slovenije.

Opredelevanje populacije 2: Starši

- Stvarna opredelitev: starši mladostnikov, starih od 14 do 16 let, ki v letu 2020 obiskujejo osnovno ali srednjo šolo,
- časovna opredelitev: na dan 4. 1. 2021,
- krajevna opredelitev: območje Republike Slovenije.

Opredelevanje populacije 3: Strokovni delavci

- Stvarna opredelitev: strokovni delavci, ki v času izrednih razmer delajo na področju socialnega dela z mladostniki,
- časovna opredelitev: na dan 11. 1. 2021,
- krajevna opredelitev: območje Republike Slovenije,

3.5. Načrt zbiranja podatkov

Pri intervjuju gre za neposreden pogovor iz oči v oči (Mesec 2009), čeprav je to v mojem primeru pomenilo pogovor prek spleta. Raziskavo zajemajo trije sklopi intervjujev, prvi z mladostniki, drugi s starši in tretji s strokovnimi delavci. V kontakt z mladostniki sem stopila prek družbenih omrežij Facebook in Instagram ter jih prosila za sodelovanje v intervjujih, ki so zaradi epidemije potekali prek programa Zoom v času od 1. do 22. decembra 2020. Pred izvedbo intervjujev sem pridobila pisno soglasje staršev mladostnikov, da lahko v raziskavi sodelujejo, ki jih hranim v lastnem arhivu. Prav tako sem kontaktirala s starši, s katerimi med pandemijo sodelujem, ter z nekaterimi, s katerimi nisem sodelovala, a vem, da imajo šoloobvezne otroke in so z mano pripravljeni sodelovati v raziskavi. Intervjuje s starši sem opravila v času od 4. do 18. januarja 2021. Kontaktirala sem tudi strokovne delavce in jih prosila za sodelovanje v intervjujih, in jih izvedla med 11. in 25. januarjem 2021. Z vsemi sodelujočimi sem se vnaprej dogovorila za čas izvajanja intervjuja, ki je potekal prek programa Zoom. Pojasnila sem jim namen raziskave, jim zagotovila anonimnost ter jim tudi povedala, da če bodo vprašanja zanje preveč občutljiva, nanja ni treba odgovoriti. Prav tako sem jih predhodno prosila za soglasje za snemanje intervjuja, ki sem ga kasneje prepisala, v dveh primerih, kjer sta sodelujoča iz Bosne, pa sem intervjuja tudi prevedla. Zdi se mi, da sem imela nekaj težav zaradi okoliščin intervjuja, ker je potekal prek spleta, in tako stik ni bil enako osebni, kot bi bil v živo. Zato sem na začetku posebno pozornost namenila

vzpostavljanju odnosa s sodelujočimi, dogovoru o sodelovanju, da je bilo ozračje med intervjujem kar se da sproščeno.

Metodo intervjuja sem izbrala zato, ker je pri tematiki, ki nam je še neznana, zelo pomembno, da slišimo zgodbe posameznikov, ki stisko doživljajo, da lahko pri rešitvah izhajamo direktno iz njih. Ta metoda mi da tudi možnost, da so podatki, ki jih dobim, bolj osebni, bolj odprti, lahko se razvije dialog in znotraj tega dober odnos s sodelujočimi. Kot sem že omenila, je trenutna situacija nekaj novega tudi za socialno delo in intervju je dober način, da odkrivamo nova področja, probleme in predvsem, kako ljudje gledajo nanje, kako pojave razumejo (Kordeš, Smrdu, 2015).

3.6. Načrt obdelave gradiva

Intervjuje sem s predhodnim strinjanjem sodelujočih snemala in zapisala dobesedni potek pogovora o relevantnih temah (vmesnih pogovorov, ki niso relevantni, nisem zapisovala). Nato sem jih kvalitativno analizirala. Bogdan, Knopp in Biklen (2003) definirajo kvalitativno analizo kot organiziranje pridobljenih podatkov, njihovo razbijanje na obvladljive enote, kodiranje, sintezo podatkov in iskanje vzorcev. Cilj kvalitativne analize je ugotoviti, kakšni so vzorci, koncepti, teme in pomeni. Vzorci nam pokažejo povezave med podatki. Najprej se osredotočimo na celotne podatke, nato pa jih rekonstruiramo, da so za nas bolj pregledni, in jim pripišemo pomen. Kategorizacija pomaga raziskovalcu, da podatke lahko primerja, išče kontraste in v njih najde smisel. Analiza kvalitativne raziskave pripelje do oblikovanja hipotez, konceptov in razlag, torej do teoretičnih formulacij (Mesec, 1998). Pomembne izjave sodelujočih sem oštevilčila in izpisala. Najprej sem uporabila metodo odprtega kodiranja, torej sem izjavam dodala pojme, kategorije in teme, ki me zanimajo v rezultatih, nato pa jih kodirala še osno. Začela sem s temami, ki se v intervjujih ponavljajo, in jim pripirala kategorije in pojme. Tako sem izjavam sodelujočih lažje pripisala pomen, nato pa jih s pomočjo odnosnega kodiranja primerjala, da sem ugotovila, kakšne so povezave in odnosi med posameznimi temami.

4. Rezultati

4.1. Mladostniki in družine v pandemiji

Med raziskavo in izvajanjem intervjujev z mladostniki in strokovnimi delavci sem ugotovila, kako pomembna je družina za mladostnike v tem času, in se zato odločila, da bom v raziskavo vključila tudi perspektivo staršev. Ker se življenje mladostnikov in staršev močno prepleta, sem v nadaljevanju rezultate analize intervjujev z obema skupinama pisala hkrati, rezultate analize intervjujev s strokovnimi delavci pa posebej, saj imajo oni drugačen pogled na problem in predstavljajo socialno delo kot stroko. Mladostniki in starši, ki sem jih zajela v raziskavo, ne prihajajo iz istega okolja, torej sem zajela deset različnih družin s stisko in težavami, ki jih doživljajo v tem času. Tveganje in odpornost posameznega otroka ali odraslega med epidemijo covida-19 bosta odvisni od mnogih procesov znotraj posameznika (zdravstveno stanje, delovanje imunskega sistema, čustveno odzivanje) ter od finančne in socialne situacije posameznika (služba, šola, bivalne razmere, skupnost) (Masten in Motti-Stefanid, 2020), in to sem v svoji magistrski raziskovala.

– Čustva mladostnikov

Skozi intervjuje sem opazila, da mnogi mladostniki ob direktnem vprašanju, kako doživljajo situacijo, to opisujejo pozitivno: »*Meni je nekako skoraj bolje mogoče*« (A1), med samim pogovorom pa zaznamo veliko stiske, težav, strahov, ki jih imajo. V času pandemije se počutijo slabo in izpostavljajo, kako težka je zanje izolacija: »*Težko mi je, ker se dogajajo take stvari*« (C5), saj nanjo nimajo nikakršnega vpliva. Izpostavljajo, da se počutijo osamljene, jezne: »*Trenutno se mi zdi, da postajam jezen na cel svet*« (D9). Živijo v negotovosti, saj nihče ne ve, kdaj bo tega konec, počutijo se utesnjene, saj jim je odvzet velik del življenja. Pogosto pravijo, da občutijo strah za svoje starše, stare starše in na splošno druge posameznike, ki bi jih mladostniki lahko okužili: »*Jaz pa živim z babico in me je res strah, da bi dobila kaj od mene*« (B14). Gre torej za občutke odgovornosti in krivde, ki jih je družba prenesla nanje: »*Da bi jim jaz kaj prinesla, ker bi se čutila odgovorno in krivo za to*« (B18) in za hudo stisko ter strah, ki ga ob tem doživljajo: »*ker samo poslušamo, kako ne smemo nikamor, ker mladi prinesemo potem virus starejšim*« (C13). Ob vsem tem dobimo občutek, da odgovorni prepogosto krivijo mlade za nastalo situacijo in nanje prelagajo odgovornost, ki pa je niso sposobni sprejeti niti je ne bi smeli. Same bolezni se mladostniki ne

bojijo, saj jim je jasno, da zanje ne bo imela hujših posledic, a nanje bolj vplivajo ukrepi, ki se jih morajo držati in zaradi katerih se počutijo slabo, pogrešajo staro življenje in svobodo.

Pomembno je izpostaviti tudi to, da je za mnogo mladih trenutno življenje brez smisla, postali so popolnoma apatični: *»na katere nimam vpliva in ne vidim več smisla v ničemer«* (C6). Zaključila bi s stavkom, ki ga je izrekla ena izmed mladostnic v intervjuju: *»Nekako se mi pojavljajo slabe misli, se mi zdi, da padam v temo«* (C9), iz katerega se jasno vidi, kako se mladostniki v tem času počutijo in kaj nas bi moralo v resnici skrbeti – že eno leto so mladostniki ujeti v to novo resničnost in že eno leto doživljajo negativna čustva, ki so s tem povezana. Sandstrom in Huerta (2013; v: Hacin Beyazoglu idr., 2020) pravita, da so spremembe v življenju otrok in mladostnikov potrebne, a da so nenadne, dolgotrajne prekinitve rutine pomemben stresor, ki negativno vpliva na občutek varnosti. Vemo pa, da je v socialnem delu občutek uporabnika, da je varen, izredno pomemben tudi zato, da lahko govori o svojih težavah. Če torej nima občutka varnosti, tudi svoje stiske ne more premagovati, zato je naloga socialnega dela, da uporabnikom povrne ta občutek znotraj osebnega odnosa.

– Čustva staršev

Tako kot mladostniki tudi starši naštevajo le negativna čustva, povezana s trenutno situacijo. Edini občutek, ki bi ga lahko označili pozitivno, je, da staršev ni strah bolezni, ki razsaja v času pandemije.

Izpostavljajo, da je to zanje zelo težko obdobje: *»Saj na trenutke je čudovito, ampak postaja težko, vedno težje, in grozno mi je ob vsem tem dogajanju«* (K8). Mnogi čutijo obupanost: *»Že dolgo časa smo zaprti in počasi postajamo vedno bolj obupani«* (L2), saj imajo občutek, da so ujeti in da situacije, v kateri smo se znašli, ne bo nikoli konec. Z usklajevanjem obveznosti imajo veliko težav: *»Včasih se počutim, kot da sem nesposobna, ker ne morem poskrbeti za svoje otroke«* (K7), še posebej to izpostavljajo v družinah, kjer imajo več otrok, usklajujejo še obveznosti s šolo in službo, skrbijo za gospodinjstvo. Pri vseh obveznostih ne najdejo časa zase, zaradi česar se počutijo utesnjene, hkrati pa doživljajo občutek krivde, ker otroci ne dobijo dovolj od njih: *»Najtežje je to, da tudi otroci nimajo kaj dosti od mene, na primer mlajša me večkrat vpraša, kdaj bom šla končno dol z računalnika, jaz pa imam delo«* (K26). Skrbi jih za službe, za podjetja, za vse, kar so do sedaj ustvarili in jim posledice pandemije, gospodarska kriza, lahko odvzamejo.

Starši se zavedajo, da je virus lahko za nekatere usoden, večinoma pa doživljajo strah za druge, starejše v populaciji: *»Strah me je samo tega, da bi prinesla komu, zato ne hodimo*

nikamor» (O13), torej se počutijo podobno kot mladostniki. Vsi se zavedajo, da z upoštevanjem ukrepov rešujejo življenje ogroženih, a tudi cene, ki jo bodo sami za to plačali: *»ker vem, da je virus huda stvar in lahko hudo vpliva na nekatere, ampak vem pa tudi, da bomo tudi mi to drago plačali, ki nismo življenjsko ogroženi zaradi virusa, smo pa zaradi drugih stvari*» (L4). Na drugi strani pa imamo starše, ki jih virus oziroma bolezen sama spravlja v hudo stisko: *»Strah me je tega, kako razširjen je virus in kako bomo preživel*» (M2). Mnogi se srečujejo s kronično bolnimi družinskimi člani: *»Imam hčerko, staro 6 let, ki ima hude zdravstvene težave ... Strah me je, če bi ona dobila virus, ali bi preživel ali ne bi*» (M3). Zaradi tega so tesnobni in panični: *»Čutim tesnobo ... Na primer dolgo me je tiščalo v pljučih*» (M8) *»pa smo potem ugotovili, da je to samo učinek tega strahu, panike ob skrbeh, ki jih imamo*» (M9), saj jih dejansko skrbi za preživetje. Iz tega lahko sklepamo, da niso le mladostniki tisti, ki bodo med pandemijo in tudi po njej doživljali hudo duševno stisko, težave, ampak vse to že doživljajo tudi njihovi starši, ki bodo potrebovali podporo in pomoč. Rode in drugi (2010) poudarjajo, da je pomembna kontinuirana podpora ljudem, ki jih doletijo izredne razmere, in to je prioriteta naloga socialnega dela. Starše skrbi za otroke, mladostnike, ki so že tako dolgo socialno izolirani in se zavedajo, da bodo zaradi tega doživljali posledice. Prav tako včasih pozabljamo, da so med nami mnogi, ki imajo družino v drugih državah in je že eno leto niso videli, kar prav tako prinaša negativna čustva, povezana s socialno izolacijo in pandemijo.

– Vpliv pandemije na mladostnike

V nasprotju s prvo temo in čustvi mladostniki pogosto opažajo, da ima karantena nanje tako pozitiven kot tudi negativen vpliv, močno pa je to odvisno od tega, v kakšnih okoliščinah mladostniki živijo.

Pozitivne strani kriznih razmer opažajo predvsem v tem, da si bolje razporedijo čas, ga izkoristijo in več lahko spijo. Posledično imajo dovolj energije tudi za druge stvari, kot so telovadba, hobiji: *»lahko telovadim, prej nisem imela energije, ker sem pozno popoldan prišla domov iz šole, sem se morala učiti, sedaj pa imam več časa čez cel dan*» (B21). Poudariti je treba tudi pozitiven vpliv, ki ga ima za nekatere mladostnike šola od doma. Mladostniki opažajo, da so učitelji do njih bolj prijazni, da so spremenili način komuniciranja v primerjavi s tem, kako so se do mladih vedli v šoli: *»Da ti profesorji ne težijo v živo, ne grozijo*» (D24). Na splošno je pozitiven vpliv večkrat povezan s šolo oziroma s tem, da so učitelji bolj razumevajoči, da se manjkrat znajdejo v neprijetnih situacijah: *»Učitelji te ne izpostavljajo tako kot pri pouku*» (B27) in *»se mi zdi, da so sedaj bolj prijazni*» (C49). To pomeni, da se

učitelji zavedajo, kako velik vpliv ima pandemija na mladostnike, in se bolj trudijo, da jim to obdobje olajšajo. Iz tega pa se lahko veliko naučimo tudi za čas, ko bodo mladi šli nazaj v šolo. Menim, da smo kot strokovni delavci s temi odgovori dobili lekcijo o tem, kako je sistem zgrešen in v kakšno stisko postavljamo mladostnike, če trdijo, da so se bolje počutili pri delu na daljavo kot v živo, a samo zaradi načina, kako učitelji z njimi komunicirajo, kako jih obravnavajo.

Mladostniki pa opažajo tudi mnogo negativnih vplivov, ki so povezani z ukrepi, socialno izolacijo od prijateljev in še posebej z ranljivostjo mladostnikov: »*Ker smo marca prišli iz Bosne, tukaj nimam nekih novih prijateljev*« (E5). Pogosto celotno situacijo označujejo kot negativno, občutek imajo, da ne bo nikoli konec in da je vsem odraslim vseeno za to, kaj se z mladimi dogaja: »*vsaj ne za nas, ki nismo najmlajši ali pa najstarejši, za nas je vsem vseeno v resnici*« (D30). Mrežar (2013) poudarja, da so dejavniki, ki mladostnike ogrožajo, odsotnost čustvene podpore staršev, slabi odnosi v družini, neustrezni vzgojni pristopi, posmehljivi vrstniki, neustrezen odnos strokovnjakov v ustanovah, neupoštevanje mladostnikovega glasu in neenakovredno obravnavanje v ustanovah – vse to, kar v tem trenutku doživlja večina mladostnikov. Lahko si poskušamo predstavljati kakšno stisko mladostnikom povzroča občutek, da so neslišani, nevideni in da je ljudem zanje vseeno ravno v obdobju, ko potrebujejo občutek, da je nekomu zanje mar. Na negativen vpliv pogosto vplivajo mediji, ki prikazujejo virus, številke okuženih na izrazito negativen način: »*in potem še gledaš malo poročila in vidiš tiste posnetke, na primer zadnjič je bilo na Planet TV o koroni, pa je bila na naslovnici slika mrliča. Grozno*« (B16). Mediji imajo ključno vlogo pri obvladovanju negativnih čustev – če o dogajanju poročajo senzacionalistično, to pri ljudeh povečuje anksioznost, ne zmanjšuje zaskrbljenosti (Etingen idr., 2013; v: Hacin Beyazoglu, Babnik in Lep, 2020). Posledično so mladi pod stresom, so apatični, vsega imajo dovolj, popuščajo v šoli, vsak njihov dan je enak zaradi tega, ker so izolirani od drugih.

– Vpliv pandemije na starše

Pandemija je na starše vplivala negativno, redko prepoznavajo pozitivne stvari, ki so se jim v tem času zgodile, torej plati situacije, ki so boljše, kot so bile prej, pred izrednimi razmerami.

Tudi Fontanesi in drugi (2020 v: Hacin Beyazoglu idr., 2020) trdijo, da je treba posebno pozornost nameniti negativnim učinkom pandemije za starše – nezmožnost nadzorovanja prihodnosti, manj medosebnih stikov, manjši občutek varnosti, duševne bolezni, negativni učinki karantene na prihodke družine. Staršem primanjkuje časa zase, so utrujeni in zdi se jim,

da na tak način ne bodo mogli več normalno živeti: *»vsak večer padem dol in naslednji dan spet isto, še enkrat od začetka, popolnoma utrujena sem«* (K10). Skrbijo jih posledice pandemije in vpliv, ki ga bodo imele nanje, predvsem v socialno-ekonomskem smislu: *»in vse, kar sva gradila 15 let, se lahko v trenutku podre«* (L9). Ves čas so torej pod stresom, saj jih skrbi, da bodo izgubili vse, kar imajo – mnogi imajo visoke stroške, kredite, odvisni so samo od sebe in svojega podjetja, a v tem času živijo v popolni negotovosti pred prihodnostjo. Nekateri starši so so izgubili službo: *»Sama sem sicer izgubila službo, delala sem v turizmu«* (M10), o tem pa so govorili tudi mladostniki, ki se ob teh težavah prav tako soočajo s hudo stisko. Tako kot na mlade tudi na starše vplivajo mediji in njihovo poročanje o virusu: *»in ves čas samo spremljam, če smo vsi zdravi«* (M5), kar je huda stiska, ki traja že skoraj eno leto. Socialno delo bo v prihodnosti torej moralo najti način dela z ljudmi, ki doživljajo dolgotrajne stisko in travme, nekateri že eno leto ne živijo normalno, so izolirani, se ves čas bojijo; nikakor ne gre zanemariti posledic, ki jih to lahko prinese. Življenje se je popolnoma spremenilo vsem, praktično čez noč, in čeprav se ljudje zavedajo, da je zdravje zelo pomembno, jih ta občutek, da nimajo možnosti izbire, skrbi. Nanje negativno vplivajo tudi ukrepi, ki so zaradi pandemije v veljavi: *»kje sem kdaj mislila, da ne bom smela v sosednjo občino legalno ali pa da bom morala povsod nositi masko«* (N30), zaradi česar imajo občutek, da je njihovo življenje uničeno.

Na drugi strani pa so tudi stvari, ki imajo nanje pozitiven vpliv. Starši še posebej izpostavljajo, da preživijo več časa z družino. Zanimivo je, da mladostniki tega ne izpostavljajo kot nekaj dobrega, iz česar je jasno razvidno, da so v teh letih bistveno bolj pomembni vrstniki in njihova družba. Starši izpostavljajo tudi, da so v tem času spoznali številne dobre ljudi: *»Tudi na splošno se mi zdi, da smo ljudje do ljudi postali bolj prijazni«* (M19), iz česar lahko sklepamo, da se posamezniki zavedajo stiske, v kateri so trenutno nekateri, in jim pomagajo, kolikor zmorejo. Odstavek bi zaključila s stavkom, ki ga je izrekla mama mladostnika, ki se je ravno preselila iz Bosne in v tem trenutku doživlja stisko, povezane s tem, da so njeni prijatelji in družina oddaljeni in da jih ne more videti: *»Mogoče je upanje, da bo njemu življenje lažje, tisto, kar nas žene naprej«* (O32), kar pomeni, da bodo starši naredili vse, kar lahko, da bo njihovim otrokom bolje, lažje.

– Stiska mladostnikov

Stiska mladostnikov je v času izrednih razmer povezana s šolo na daljavo, socialno izolacijo, družino, ukrepi in občutki pozabljenosti.

Šola na daljavo je poleg prej omenjenih pozitivnih plati, ki jih opažajo mladostniki, mladim prinesla tudi veliko stiske. Nekateri trdijo, da imajo v tem času veliko več dela, celodnevne video konference in so zato bolj pod stresom, kot so bili prej: *»Imam sicer stres zaradi šole, mogoče malo bolj kot prej, ker smo zelo hitro vprašani, hitreje na vrsto pridemo, več se imamo za učiti«* (A7). Učitelji od mladih pričakujejo več samostojnega dela, kar je za mnoge mladostnike težje, kot je bilo prej. Pozabljajo, da nekateri doma nimajo razmer, da bi lahko toliko delali, nimajo znanja, živijo v okoliščinah, ki jim tega ne omogočajo in posledično nimajo enakih možnosti za napredek: *»ker imam veliko dela, pa sploh ne razumem vsega, in tudi mama mi ne zna pomagati, ker ne razume«* (E9). Tudi starši izpostavljajo, da je težko mladim, ki so priseljeni in ne znajo jezika, šole so zaprte in se morajo znajti sami. Stisko pa doživljajo tudi zato, ker jih skrbi, kako se bodo vrnili v šolo, ko bodo morali nadoknaditi vse, kar so v tem času zamudili: *»ker nimamo dovolj ocen, in če nas bodo dali nazaj, bodo profesorji spet želeli vse nadoknaditi in bo kaos«* (D14).

Pomemben izvor stiske mladostnikov je socialna izolacija, zaradi katere so se oddaljili od prijateljev, odpovedali so številne dogodke, ki so za mladostnike pomembni, na primer valetu, maturantski ples, prav tako pa mladi v prostem času ne morejo obiskovati hobijev, s katerimi se sprostijo: *»Ja ne vem, najteže mi je mogoče, ker sem prvi letnik in nismo imeli spoznavnega tabora«* (A40). V domačem okolju se mnogi počutijo slabo, nesprejeto, posledica vseh teh stisk pa je, da so popolnoma brez volje za življenje: *»Zadnje čase imam težavo že s tem, da vstanem iz postelje, ker preprosto nimam več volje«* (C78). Mladostniki so obremenjeni tudi s tem, da so starši izgubili službo in se zavedajo posledic tega, saj stres večkrat starši prenašajo tudi nanje: *»Pa težko mi je tudi, ker je mami izgubila službo in vidim, da jo skrbi«* (B29). V medijih pogosto zasledimo poročanje o tem, kako bodo zaščitili stare v domovih, kako bodo pomagali brezposelnim, trudijo se, da gredo prvi razredi čim prej v šolo, medtem ko o mladostnikih nihče ne govori in imajo občutek, da so pozabljeni: *»Tako smo ujeti, ker itak nas nihče ne bi nikoli poslušal«* (B75) in *»Ker tole je res bolano, da čakamo in smo čisto zadnji na vrsti«* (D91). Zanimivo je tudi to, kako so mladi v krču, ko govorimo o ukrepih za zaježitev virusa. Ko sem mladostnico vprašala o ohranjanju stikov z vrstniki, mi je zatrčila, da sicer gre na sprehod, ampak takoj dodala, da z masko in da se drži vseh ukrepov, torej virusa ne prenaša okrog niti ne ogroža nikogar. Takoj imajo občutek, da se morajo zagovarjati za nekaj, kar bi jim moralo biti samoumevno – sprehod s prijatelji, druženje, socializacija, prav tako pa s tem kažejo strah pred tem, da jih bomo še bolj okrivili za vse, kar se v času izrednih razmer dogaja. Občutek krivde je povezan s tem, kako nekoga dojemajo in vrednotijo drugi, v obdobju adolescence pa se čustvena reaktivnost na okolje poveča, torej so mladi bolj

zaskrbljeni glede tega, kako jih okolje vidi, za to so bolj občutljivi in to vpliva na njihovo samozavest (Szentágotai-Táttar idr., 2015).

Tudi starši prepoznavajo stisko, ki so ji izpostavljeni njihovi mladostniki. Predvsem je povezana s socialno izolacijo, pogrešanjem šole in družbe: *»prej je hodil vsepovsod s prijatelji, sedaj pa je ves čas v sobi, za računalnikom, dela sicer za šolo, ampak to je pa to«* (N22). Prav tako čutijo, da mladim manjka sprostitev s prijatelji, pomoči s strani vrstnikov, zaradi česar se ne trudijo več in so apatični. Posledice te stiske starši prepoznavajo v popuščanju pri šolskem delu: *»Starejša sicer ne potrebuje, ampak tudi popušča v šoli«* (M29), ter tudi v hujših stvareh – mladi so izgubili motivacijo, so apatični, pojavljajo se tudi hujše duševne stiske: *»Bilo je grozno, kot ti sin začne razlagati o samomoru in o teh stvareh«* (N54), o katerih se bomo v prihodnosti morali pogovarjati. OECD (v: Klemenčič, Dernovšek, Zalokar, 2017) je leta 2011 poročala o tem, da duševne težave v primerjavi z drugimi boleznimi pri odraslih hitro naraščajo, vemo pa, da vsaj polovica teh izvira iz otroštva oziroma mladostništva (Belfer 2008; v: Klemenčič, Dernovšek, Zalokar, 2017). Iz tega lahko sklepamo, da se bodo posledice kriznih razmer lahko kazale še dolgo v prihodnosti, torej bodo večje tudi potrebe po socialnem delu.

– Stiska staršev

Starši se srečujejo predvsem s skrbmi glede ekonomskega stanja družine, izgube službe: *»Skrbi me za posledice, če kdo od naju izgubi službo«* (K18), saj tako ne bodo več mogli poskrbeti zase in za svojo družino – odplačevanje kredita, hipoteke, lastna podjetja – vse to je v negotovosti: *»... Ves čas v skrbeh kaj bo, kaj se bo z nami zgodilo«* (K24) in *»Čeprav me skrbi, kako bomo finančno zmogle«* (M57). Zaradi službe, stresa ob vseh skrbih, ki jih imajo z vzdrževanjem družine, se slabšajo tudi sami odnosi v družini; starši trdijo, da je več prepirov: *»in sva pod stresom in zagotovo večkrat izgubim živce«* (K37). Pogosto imajo občutek, da premalo časa posvetijo svojim otrokom, kar jim povzroča stisko, občutek, da ne naredijo dovolj. Skrbi jih tudi za mladostnike, ki težko preživljajo to pandemijo: *»Skrbi me tudi za sina, ki se je precej zaprl«* (N21). Na mladostnike, ki se soočajo s težavami, posebno ranljivostjo, potrebami, ima pandemija še posebej slab vpliv in posledično to povzroča stisko staršem: *»In ko je hodil v šolo, je imel strokovno pomoč, je to vse skupaj uspešno premagoval«* (L14). Morrisette (2020) poudarja, da je izpostavljenost neprijetnim situacijam za ljudi, ki so socialno anksiozni, zelo pomemben del zdravljenja. Šolsko okolje za otroke predstavlja možnost za socialno udejstvovanje, kar je bilo otrokom v času epidemije covida-19 odvzeto. Ljudje, ki so socialno anksiozni, se v tem času še bolj socialno distancirajo,

izogibajo ne nujnim potem zunaj doma, kar je za njihovo zdravljenje anksioznosti zelo negativno, kar se je, glede na rezultate, zgodilo tudi v številnih družinah pri mladostnikih s posebnimi potrebami. Prav tako so na preizkušnji partnerski odnosi, saj so se mnogi zaradi številnih obveznosti, skrbi, stiske, oddaljili drug od drugega. Nimajo več časa zase, časa za partnerja, in to ima lahko hude posledice v partnerskih razmerjih. Tudi ugotovitve raziskav, izvedene med drugimi epidemijami, kažejo, da te ne povzročajo stresa le zaradi strahu pred okužbo, ampak tudi zato, ker je treba spremeniti ustaljene vedenjske vzorce, torej prilagoditi celotno življenje, kar je lahko za posameznike zelo čustveno obremenjujoče (Wang idr., 2020) in vpliva na celotno družino.

Tako kot mladostniki tudi starši trpijo zaradi socialne izolacije: *»Pa pogrešam svoje prijateljice, večkrat smo šle na kavo, kosilo, večerjo, karkoli, sedaj pa res že skoraj eno leto tega ni več«* (L21). Nekateri imajo v tujini tudi družino in je zaradi ukrepov ne morejo videti že dalj časa: *»Težko mi je, ker moja družina živi na Hrvaškem, nisem jih videla že od poletja«* (N18) in menim, da se ne zavedamo, kako veliko družin se srečuje s takšno stisko: *»Želim si videti hčerki, pa ju ne morem«* (O26).

Služba

Posebna tema pri starših je služba, saj se soočajo s težavami in stisko tudi na tem področju. Mnogi se srečujejo s stresom usklajevanja službenih obveznosti in skrbi za otroke. Prej so bili ti v vrtcih, šolah, sedaj pa so starši odgovorni za njihovo šolanje, pomoč. Praktično smo nanje preložili vso odgovornost za otrokov napredek, čeprav izpostavljajo, da niso pedagogi. Tako kot šola, tudi delo za službo pogosto poteka dopoldan, v nekaterih službah so sicer razumevajoči: *»... a na žalost delam na takem delovnem mestu, da je delo preprosto treba opraviti«* (K11), medtem ko so drugi starši zaradi nezmožnosti usklajevanja dela izgubili službo. Drugi starši se srečujejo s stisko, ker še vedno delajo, otroci pa so pogosto sami doma, brez nadzora in potrebne pomoči.

Prav tako so mnogi starši v času pandemije izgubili službo ali pa jim to grozi. Tako so v stiski na le zaradi vprašanja, kako bodo obveznosti usklajevali, ampak tudi, kaj bo, če izgubijo socialno varnost. Imamo tudi primere staršev, ki so v Sloveniji s statusom združevanja družine, naša zakonodaja pa jim eno leto po vstopu v Slovenijo onemogoča, da bi hodili v službo, kar je v teh časih lahko še posebej stresno, saj so v negotovosti, če bodo sploh lahko preživeli: *»Iščem službo, a bi moral delodajalec urediti neke papirje, da bi mi sploh dovolili s statusom delati, pa se delodajalcem s tem ne da ukvarjati«* (O27).

– Družina

Odnosi v družini

Odnosi v družinah so večinoma slabši, kar je povezano s stisko, s katero se družina srečuje, in s celotno situacijo, v kateri so se zaradi pandemije znašli. Redkeje mladostniki pravijo, da so odnosi v času socialne izolacije in v obdobju, ko smo več doma, boljši, saj kot družina preživijo več časa skupaj in so bolj povezani: *»hitro tudi odnehamo, se več pogovarjamo, lažje rešujemo konflikte«* (B33).

Mladostniki pa se srečujejo s številnimi prepiri v domačem okolju: *»Veliko se kregamo in je potem to kar težko«* (E35). Trdijo, da se znotraj družine premalo pogovarjajo, saj nimajo skupnih točk, počutijo se nerazumljene: *»Ne razumejo me, niti se ne trudijo«* (C20). Starši pogosto kritizirajo otroke zaradi njihovega vedenja, videza in na splošno imajo slabe odnose, mladostniki pa tako dobijo občutek, da je tudi staršem zanje vseeno. Mladostniki se v tem času običajno obračajo na svoje vrstnike, kjer se počutijo sprejete, medtem ko imajo občutek, da v družini ne morejo biti to, kar so: *»ker nekako nimam skupnih točk z njimi«* (C19). Še posebej so na udaru ranljivi mladostniki, ki nimajo varnega okolja doma, v času izrednih razmer pa so tudi okolja, kamor so se prej lahko zatekli, zaprta. Glavna tema pogovorov v družini je šola. Mladi pravijo, da je to edino, kar starše zanima, o stiski, ki jo doživljajo, pa se znotraj družine ne pogovarjajo. Pogosto mladostniki prihajajo iz ločenih družin in jim primanjkuje odnosa s staršem, ki ga zaradi ukrepov ali pa zaradi slabega odnosa ne vidijo pogosto: *»Fotra pa itak ne vidim, ker sta ločena«* (D21), ta problem izpostavljajo tudi starši: *»Zato in zaradi prepovedi prehajanja občin se veliko manj vidita«* (M40). Prav tako so slabši odnosi s sorojenci: *»S sestrama se ves čas kregamo«* (E18), kar je povezano s stisko družine, kjer imajo manj prostora zase, skupne sobe, manjša stanovanja, kar prepoznavajo tudi starši: *»Naslednji dan pa je cel dan kričanje, prepiranje, pretepi«* (M33). Prej so imeli možnost umika ven, v šolo, službo, sedaj pa tega ni in so ves čas skupaj, kar lahko negativno vpliva na odnose in posledično na počutje mladostnikov in čustva, ki jih doživljajo.

Tudi starši trdijo, da je v družinah več prepиров, da so odnosi v času pandemije slabši: *»Stres pa zagotovo tudi, ker včasih se več kregava, kot sva se prej«* (O37). Zaradi stiske in stresa so tudi odnosi med partnerji težki: *»S partnerjem se kregava, veliko«* (K42) in *»čeprav se trudiva, nama ne uspeva in lahko rečem, da sva imela kakšen mesec nazaj res hudo obdobje«* (L31), pogosto zato, ker imata oba v družini vsak svoje težave – eden pogosto hodi v službo, drugi pa težko sam usklajuje vse obveznosti doma.

Po drugi strani pa starši prepoznavajo svoj trud in skušajo razumeti stisko mladostnikov, zaradi česar so nekateri bolj povezani med sabo: *»Sva pa morda sedaj bolj povezana zaradi*

tega, ker se res trudim biti občutljiva in mu pomagati, kolikor pač zmorem» (L42). Težava, s katero se srečujejo, pa je tudi, da mladostniki očitajo staršem, če ti od njih pričakujejo, da se bodo držali ukrepov: *»Saj sem rekla, starejša zameri nama, ker je tako«* (M34), *»ostali prijatelji se družijo, ona pa se ne more«* (M35). Starši morajo omejevati svoje mladostnike, ki imajo potrebo po druženju, čeprav se zavedajo, v kakšno stisko jih s tem spravljajo. Vse ukrepe morajo mladostniki upoštevati, njihovi starši pa morajo odigrati vlogo učitelja in nadzornika tega vedenja (Masten in Motti-Stefanid, 2020), kar negativno vpliva na odnose znotraj družine. Pogosto družine živijo v majhnih stanovanjih, nimajo prostora za umik – ne starši ne otroci, a čeprav so veliko skupaj, so se v času izrednih razmer drug od drugega oddaljili: *»ves čas smo skupaj pa ne vem, kaj se z njim dogaja«* (N40). Mladostniki so v času pubertete – upiranje staršem, potreba po socialnih stikih, po spoznavanju tveganega vedenja – zaradi česar so doma pogostejši prepiri: *»Več se kregamo, ker je pač v puberteti in mu gre vse na živce«* (N70) in treba se je zavedati, da zaradi tega trpi cela družina.

Pomoč in podpora v družini

Mladostniki dobijo pomoč pri šolskem delu, na splošno pa se jim zdi, da v domačem okolju za druge težave in stiske ne dobijo podpore, saj se o njih ne pogovarjajo in jim to ne omogoča, da bi jih lažje premagovali.

Družina je v času izrednih razmer v mnogih primerih edina, s katero ma mladostnik stik, kjer preživlja čas in doživlja svoje osebne težave, hkrati pa je družina pogosto tudi vir stiske mladostnika. Zato je zelo pomembno, da starš svojemu otroku stoji ob strani in mu pomaga, če je to le mogoče. Nekateri mladostniki trdijo, da dobijo pomoč pri šolskem delu: *»Tako da mi veliko pomagata, sploh na primer pri pregledovanju nalog, preden jih oddam profesorici, da je zagotovo okej«* (A16), medtem ko drugi pravijo, da za šolo ne dobijo ustrezne pomoči v domačem okolju: *»Tako da sem za šolo sam, mi nihče ne pomaga, niti ne rečem, da naj mi«* (D33). Pogosto je to povezano s stisko, ki jo družina doživlja. Če ima slab socialno-ekonomski status, mladostniku ne more zagotoviti inštrukcij ali druge strokovne pomoči, znanje staršev v takih družinah je pogosto slabše, mladi nimajo ustreznih razmer za učenje, starši ne znajo jezika in ne zmorejo pomagati: *»ker imam veliko dela pa sploh ne razumem vsega, mama mi ne zna pomagati, ker ne razume«* (E13); imajo tudi drugačno stisko, zaradi katere mladostnik ne dobi dovolj pomoči. Sodelujoči mladostniki, ki trdijo, da dobijo dovolj pomoči pri šolskem delu s strani staršev, prihajajo iz boljšega socialno-ekonomskega okolja, staršem je šolanje bolj pomembno in se tudi bolj vpletajo, več sodelujejo.

Pomembno je vedeti, da stiska mladostnikov ni povezana le s šolo in delom za šolo, zato potrebujejo okolje, v katerem se bodo počutili varne, da o tej stiski govorijo. Toda za

mladostnike to okolje pogosto ni družina: *»Pri drugih težavah pa ne vem, ne morem se ravno o vsem z mami in atijem pogovarjati«* (B40), ampak njihovi vrstniki, od katerih so izolirani. Zelo redki mladostniki so s svojimi starši pripravljeni govoriti o stiski, ki jo doživljajo na različnih področjih – vsi smo imeli za to svoje prijatelje, generacijam mladostnikov pa je bilo to ob pandemiji odvzeto.

Starši se, kot so rezultati raziskave pokazali, srečujejo s hudo stisko zaradi usklajevanja obveznosti, zaradi česar jim pogosto zmanjka časa, da bi mladostnikom pomagali. Večinoma trdijo, da jim zmorejo pomagati pri šolskem delu, če to potrebujejo, drugi pa se srečujejo s težavo, ker jim ne znajo niti ne zmorejo pomagati. Glede drugih težav, ki niso povezane s šolo, pa se večina staršev z otroki ne pogovarja: *»In tudi meni se ne odpre, v šoli ne vedo, da se kaj dogaja z njim«* (N6). Še enkrat je treba poudariti, da se v puberteti mladostniki naslanjajo na pomoč svojih prijateljev, vrstnikov, ne na starše, četudi se ti trudijo biti dostopni.

Stiska družine

Stiska mladostnikov je pogosto povezana z izgubo službe staršev, pomanjkanjem svojega prostora, časa, socialno-ekonomskim statusom družine, stresom staršev in strahom pred prihodnostjo. Torej je stiska mladostnikov povezana s stisko družine.

Mladostniki se znotraj družine spopadajo s popolnoma drugačnimi težavami, kot so jih imeli prej. Veliko mladostnikov doživlja stisko zaradi staršev, ki so izgubili službo ali pa jim to grozi: *»Mami pa je živčna, ker grozijo z nekim odpuščanjem in potem meni to vse pove«* (D45), saj čutijo stres staršev, ki se posledično prenaša tudi na mladostnike same. Zavedati se je treba, da mladostniki ne bi smeli trpeti zaradi stiske v zvezi z izgubo službe staršev, a v tem času jih pred tem niti ne moremo zavarovati: *»Z mamo se okej razumem, ampak je tudi ona bolj tiha, odkar je izgubila službo«* (E21) in pogosto začnejo odgovornost za to prevzemati nase: *»in je potem meni kar težko, sem že gledal, da bi šel v službo, ampak nikjer ni nič«* (D50). Zaradi vsega tega težko delajo za šolo, so slabe volje, nimajo prostora, kamor bi se lahko umaknili: *»In nimamo prostora za umik«* (C35). Stiska je povezana tudi z odnosom med partnerjema, pogosto prihaja do ločitev, razpada partnerskih skupnosti, kar v tem času še posebej vpliva na mladostnike, ki z enim izmed staršev lahko izgubijo stike.

Posebej so mladostniki kot stisko izpostavili socialno-ekonomsko stanje družine, življenje v enosobnem stanovanju, ter druge dejavnike, ki povzročajo stisko in so povezani s smrtjo družinskih članov: *»Ja, vmes novembra je še dedek umrl«* (D36), strahom pred virusom, paniko v družini zaradi situacije.

Starši težko usklajujejo tudi obveznosti znotraj družine: »Poleg tega, da učim starejša dva in nekako skušam skrbeti za mlajšo, ki se še ne zamoti sama« (K4) in »Težko pa je usklajevanje dela in šolanja na daljavo, saj sin potrebuje nekaj pomoči, da se lahko skoncentrira in da dela« (L46). Ne samo, da se otroci med sabo motijo pri delu za šolo, pogosto so starši v stiski tudi zato, ker ne morejo opravljati svojega službenega dela zaradi vseh motenj doma. Kot so mi opisali, je njihov dan pogosto kaotičen, težko se lovijo med vsemi obveznostmi, ki jih imajo.

Starši izpostavljajo tudi stisko otrok s posebnimi potrebami, ki so v tem času še posebej ranljivi, njihova stiska pa je stiska celotne družine: »*In to vpliva na sina, na njegov napredek, na vse, kar smo do sedaj delali*« (L33). Trdijo, da je njihova stiska povezana predvsem z nerazumevanjem celotne situacije in s tem, da potrebujejo občutek normalnosti, ki pa ga je v času, v katerem živimo, težko dobiti: »*Saj si predstavljaš, otrok, ki potrebuje rutino, normalo, je kar naenkrat nima več*« (L40). Zaradi stiske mladostnikov stisko doživljajo tudi starši, ki jih vidijo, kako trpijo in jim ne morejo pomagati: »*Sedaj pa me skrbi, ker se spet zapira vase, manj govori, dela le za šolo*« (L15) in »*ker ne znam povedati, kako hudo mi je in v kakšni stiski sem zaradi vsega, kar se mu dogaja*« (N65). Izpostaviti je treba tudi težave priseljenih družin. Za sabo so pustili celo življenje, družino, ki bi jo v normalnih razmerah lahko obiskovali, sedaj pa se mnogi niso videli že več mesecev. V Slovenijo so prišli z mislijo, da gredo na bolje: »*ampak sem sva prišla, ker si želiva boljše življenje za sina, šole so tukaj boljše in več ima možnosti*« (O31), a jih je situacija potisnila v še večjo stisko, kot so jo doživljali prej: »*Skrbi nas najemnina, da imamo za hrano in vse to*« (O11). Živijo v majhnih stanovanjih, pogrešajo prejšnje življenje in se srečujejo s stisko, ker ne vedo, kako naprej: »*pa ne vemo točno, kaj bi, a bi šli nazaj ali bi vztrajali*« (O39). Oddaljitev in izguba stikov s starimi starši pa je prisotna tudi pri družinah, ki tukaj živijo, saj se pogosto bojijo stikov, da ne bi prenesli virusa, in so se zato izolirali: »*jaz sem edinka, ona je vdova, ves čas je sama*« (M45).

– Šola

Sodelovanje staršev s šolo

Starši mladostnikov redko sodelujejo s šolo, saj imajo občutek, da so mladostniki dovolj zreli, da opravljajo svoje s šolo povezane dolžnosti.

Prav tako učitelji od njih pričakujejo samostojnost in s starši ne kontaktirajo pogosto: »Naša razredničarka ne da veliko poudarka na to, ona ves čas govori, da moramo biti samostojni, tako da sedaj sploh nimajo stika« (A22) in tudi mladostniki imajo občutek, da

zmorejo vse sami: »Nič ne sodelujejo, ker pač vse oddajam, vse delam in nimajo kaj« (C41). Potrebne informacije dobijo po elektronski pošti ali E-asistentu, razen če ne opravljajo nalog ali če je mladostnika odsotnosti od videokonference, takrat staršem to sporočajo osebno: »Drugače pa nič posebnega, povedo ji, če me ni ali pa če ne oddam kakšne naloge« (E41) in »Kličejo mami, ampak itak ji je vseeno, ker hodi v službo« (D20).

Starši in učitelji posebnih stikov torej nimajo, razen ob težavah, ki jih imajo z mladostniki, tako da so povratne informacije za starše vedno negativne, kar lahko vpliva tudi na odnose znotraj družine: »*Ker ne delam dovolj za šolo in mami se ves čas jezi name, se dere*« (D39). To pomanjkanje komunikacije med starši in šolo je torej povezano tudi s tem, kako se mladostnik počuti doma. Starši pravijo, da s šolo sodelujejo večinoma po elektronski pošti, kontakte imajo z učiteljico, redko z drugimi strokovnimi delavci: »*in svetovalno delavko, pa tudi z eno pedagoginjo, ki mu včasih pomaga*« (K65). S strokovnimi delavci, kot je na primer svetovalna delavka, sodelujejo večinoma starši, ki imajo ranljive otroke – učne težave, posebne potrebe, čustvene in vedenjske težave. Večinoma jim dajejo povratne informacije o otroku, a aktivnega sodelovanja je malo. Redki učitelji pokličejo in izkažejo posebno zanimanje za družino ali za pogovor.

Sodelovanje mladostnikov s šolo

Mladostniki se s strokovnimi delavci srečujejo predvsem v sklopu šole, kjer komunicirajo z učitelji.

Mladostniki trdijo, da je komunikacija z učitelji boljša, manj stresna, saj so večinoma bolj prijazni in se z njimi več pogovarjajo: »*Nikoli nas ne vprašajo, kako smo, sedaj pa vsaj še kaj drugega delamo, se pogovarjamo*« (B63). To pomeni, da nekateri učitelji razumejo stisko, v kateri so mladostniki, in se trudijo, da sami ne bi dodatno prispevali k temu. Hkrati pa je to opozorilo, ker je mladostnikom šola na daljavo bolj všeč le zato, ker so učitelji do njih drugačni – več kot očitno je, da so prej zaradi tega doživljali stisko in da je to nekaj, kar lahko iz celotnih kriznih razmer pridobimo zase kot strokovni delavci – vzpostaviti je treba odnos do mladih, jih slišati, razumeti, se z njimi tudi pogovarjati, saj je to pogosto pomembnejše od šolske snovi. Mladostniki izpostavljajo, da je prek računalnika lažje komunicirati z učitelji, saj niso jezni, če učenec ni sledil pouku ali nečesa ni razumel. Drugače pa se jim zdi, da so učitelji dostopni, če bi jih potrebovali – razlika je le v tem, da jih ne želijo prositi za pomoč zaradi preteklih slabih izkušenj.

Starši ocenjujejo dostopnost strokovnih delavcev za svoje mladostnike kot dobro, imajo s tem dobre izkušnje in na splošno se jim zdi, da so jim na voljo kadarkoli in hitro rešujejo težave. Pomembno sporočilo, ki ga nekateri delijo, pa je, da odgovorni ne upoštevajo inkluzije

v zadostni meri: »*Odprli so recimo šole s prilagojenim programom, pa nihče ne pomisli, da niso vsi otroci in mladi s posebnimi potrebami v teh šolah*« (L16), torej ti otroci niso imeli enakih možnosti za napredovanje kot drugi.

Razmere za učenje

Razmere za učenje mladostnikov so različne – medtem ko imajo nekateri mir, vse pripomočke, delujoč internet, računalnik in vso pomoč, ki jo potrebujejo: »*Imam mir, ker imam svojo dobo in tudi vsak ima svoj računalnik*« (A23), drugi tega nimajo: »*Miru nimam, ker imam eno sobo s sestrano*« (E43). Učenje mladostnikov poteka cele dneve, da dobijo dobre ocene. Trdijo, da imajo v tem času šolanja na daljavo več dela, več se učijo, prav tako imajo celodnevne video konference. Drugi mladostniki pa teh obveznosti ne opravljajo, ampak raje počnejo druge stvari: »*Ampak jaz igram igrice ali pa samo malo bluzim okoli*« (D61) in »*Ko imam računalnik prost, potem raje igram igrice*« (E37). Tudi učitelji pogosto mladih, ki v tem obdobju so ranljivi in doživljajo različne stiske, ne spodbujajo, ampak jim povzročajo še večje težave: »*Ostale ocene imam negativne, tako da mi je razredničarka že rekla, da letos ne bom izdelal letnika*« (D78), ne da se ozirajo na druge okoliščine in ne da bi se osredotočili na načine in kako olajšati situacijo mladim, jim omogočiti izobrazbo.

Večini mladostnikov je skupno, da bi se lažje učili v šoli in da so zaradi karantene in šole na daljavo izgubili voljo in ne vidijo smisla v tem: »*Ampak v resnici ne vidim smisla, sploh sedaj ne, ko delamo na daljavo*« (D83, D84). Mrežar (2013) je v svoji raziskavi ugotovila, da je za mladostnike zelo pomemben varovalni dejavnik ta, da imajo jasno določene cilje za prihodnost in da imajo motivacijo, da te cilje dosežejo. Z apatijo, brezvoljnostjo, nesmiselnostjo, ki jo vidijo mladi v ukrepih, pa se dogaja, da mladi razmišljajo o opustitvi šolanja ali pa so to že naredili: »*Ni naredil srednje, ker lani med karanteno ni delal nič, je padel letnik* (D57) in *potem je poleti dobil službo in sedaj dela, ne bo šel več nazaj*« (D58). Posledice dela na daljavo so za nekatere mladostnike lahko hude in bodo vplivale na njihovo življenje – če mladostnik zapusti šolo, ima manjše možnosti za dobro službo, boljšo plačo, za delo, ki bi si ga želel opravljati, in s tem je povezano celotno njegovo življenje.

Stiska mladostnikov ob šolanju na daljavo

Nekateri mladostniki trdijo, da so se pred karanteno srečevali z več težavami, ki so povezane s strahom pred učitelji, izpostavljanjem učencev, nenapovedanim spraševanjem: »*ker prej v šoli nas je bilo strah sploh karkoli vprašati po dodatni razlagi, ker so bili vedno jezni*« (B54). Drugi mladostniki pa ravno zaradi šolanja na daljavo doživljajo hudo stisko in veliko težav, na katere moramo biti pozorni.

Pogosto se dogaja, da je predajanje snovi s strani učiteljev prehitro, od učencev se pričakuje, da bodo cele dneve na videokonferencah, nato pa se bodo samostojno tudi učili. Mnogi učitelji ne izvajajo pouka, ampak pošiljajo le navodila po elektronski pošti: *»Samo pošljejo milijon navodil za predmet, kaj moramo narediti, ves čas jim moramo samo pošiljati nazaj«* (C52). Ne glede na krizne razmere, učitelji pričakujejo, da bodo dosegali znanje, ki ga zahtevajo: *»Ker ne razumem vseh besed, eni učitelji pričakujejo, da bom kar takoj vse vedel v slovenščini«* (E55), ne upoštevajo pa okoliščin mladostnika. Stisko doživljajo tudi v zvezi z ocenjevanjem in preverjanjem znanja, kjer mnogokrat učitelji učencem ne dajo dovolj časa, imajo veliko ocen in hude ukrepe proti prepisovanju: *»In tudi zelo so občutljivi, če se jim zdi, da kdo plonka, gleda kam drugam kot v računalnik, me je strah pogledati kamorkoli drugam, čeprav rabim samo čas za razmislek«* (A39), iz česar se jasno vidi, da učencem ne zaupajo, ne verjamejo, da se želijo učiti, se naučiti in jih na tak način spravljajo v slabši položaj, občutke nemoči in ujetosti.

Mladostniki imajo učne težave, ki se v času šolanja na daljavo še slabšajo, saj jim ob težavah s snovjo ne pomagajo učitelji: *»Učiteljica pa se temu ni preveč posvečala, tudi nisem si upala spraševati, ker se jim vedno mudi in nekako nimajo časa, da bi odgovarjali še na naša vprašanja«* (A36). Učne težave so lahko povezane z drugimi težavami mladostnikov, kot je nerazumevanje jezika, ter s tem, da v šoli ne vidijo smisla in zato ne opravljajo svojih obveznosti. Posledica tega so negativne ocene, in kot smo ugotovili že prej, mladostniki ne pridobivajo potrebnega znanja, so v stiski in pogosto tudi opustijo šolanje. V novi viziji šole mora biti slišan in upoštevan vsak glas, učenje se soustvarja in vsak otrok ima priložnost, da je uspešen (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2013), a iz te vizije so v času izrednih razmer mnogi ranljivi mladostniki izvzeti.

Starši izpostavljajo še, da so mladostniki izgubili mnogo izkušenj, ki bi jih morali pridobiti; da jim je hudo, teže delajo od doma in mnogi zato popuščajo v šoli, kar bo imelo posledice na njihovem nadaljnjem šolanju – vpis na srednje šole, posledično fakultete in na življenje. Puberteta je obdobje sprememb, v katerem se mladostniki sicer upirajo, a vseeno imajo potrebo po tem, da so slišani in videni, a ravno v obdobju kriznih razmer se nanje prenaša največ odgovornosti, a se o njihovi stiski ne govori. Tako živijo z občutkom, da zanje nikomur ni mar, da so nevideni.

Pomoč in podpora strokovnih delavcev

Mladostniki pravijo, da ne dobijo dovolj pomoči s strani strokovnih delavcev – učiteljev, svetovalnih delavcev, a pogosto sodelujejo s prostovoljci, ki jim pomagajo pri učnih težavah.

Pomoč, ki jo dobijo od nekaterih učiteljev, je povezana s šolskim delom, a tudi za to imajo pogosto premalo časa. Učenci izpostavljajo jezo učiteljev, če jih za pomoč prosijo: *»ena je sošolko enkrat na videokonferenci potem nadrla, ker ni nečesa naredila prav, če ni poslušala«* (C56). Nekateri kot pomoč vidijo dodatni ali dopolnilni pouk, dajejo učencem možnost, da zvišujejo ocene, mladostniki pa dobijo tudi dodatno strokovno pomoč: *»imamo še eno, ki pomaga pri učenju, enkrat na teden delava skupaj naloge, če se mi da«* (E39). Učne pomoči so večkrat deležni s strani svetovalne delavke, a na žalost se z njo srečujejo redki mladostniki, prav tako glede na rezultate raziskave lahko rečemo, da se svetovalni delavci ne vključujejo dovolj v pomoč in podporo mladostnikom v času izrednih razmer. Nekateri ne vedo, da imajo na šoli svetovalnega delavca, drugi menijo, da se ukvarjajo le s tistimi, ki potrebujejo več pomoči. Tudi tukaj lahko vidimo okno, ki nam ponuja mnogo možnosti, saj naj bi svetovalni delavci ravno v takih razmerah najbolj pomagali. Šola ima z otroki in mladostniki vsakodnevni stik, zato ima pri preprečevanju stiske v družini pomembno vlogo, še posebej pa je izpostavljena šolska svetovalna služba (Domiter Protner, 2015), ki bi se tudi v času izrednih razmer morala bolj vključevati v vsakdanje življenje učencev. Ranljivi mladostniki, če njihova ranljivost izhaja iz vedenjskih težav, dobijo najmanj pomoči – mladostniki, ki jih učitelji že prej niso marali, za pomoč niti ne prosijo, saj imajo občutek, da je ne bodo dobili in da so strokovnim delavcem v šoli odveč. To spet lahko povežemo s tem, da v šoli ne vidijo več smisla in posledično jo opustijo. Svetovalno delo lahko tukaj veliko pripomore k večji dobrobiti vseh učencev.

Starši prepoznajo pomoč, ki jo učenci dobijo od učiteljic – nekatere se prilagajajo potrebam otroka, jim s tem olajšujejo situacijo: *»Lahko rečem, da se res trudi, mu prilagaja stvari pri delu«* (L52). Z njihove strani čutijo razumevanje, prav tako nekateri učenci dobijo pomoč od strokovnih delavcev in prostovoljcev, ki se z njimi pogovarjajo in skupaj rešujejo naloge. Imajo pa nekateri pomisleke, da strokovni delavci niso dovolj odzivni, še posebej pri hujših težavah, ki niso neposredno povezane s šolskim delom.

Mladostnike sem spraševala tudi, kakšno pomoč bi si želeli, kaj bi potrebovali, da bi jim bilo lažje. Želijo si nazaj v šolo, na predavanja, prav tako pa s strani strokovnih delavcev potrebujejo razumevanje za svojo stisko: *»Pa občutek, da jim ni vseeno, ker se mi zdi, da večini je«* (C82). Želijo si boljših odnosov: *»Nihče si ne vzame časa, da bi se na primer z nami pogovarjal, nas vprašal, kako smo«* (C74). Gre torej za to, da mladostnikom pokažemo, da nam je zanje mar, da se nanje spomnimo, da se ne vrti vse okrog šole, saj ta ni najpomembnejša, in predvsem, da smo najprej ljudje do mladostnikov, da imamo do njih človeške odnose, ki jih v tem času potrebujejo bolj kot kadarkoli prej. Starši izpostavljajo, da

bi mladostniki potrebovali več pogovora o medvrstniškem nasilju, delavnice in druge oblike pomoči, da bi se lažje soočali z vsemi težavami: *»da aktivirajo druge pedagoge, strokovne delavce, mislim, da se to premalo naslavlja in da to res ni prav«* (N87).

– Odnosi z vrstniki

Ohranjanje stika

Mladostniki odnose z vrstniki v času izrednih razmer ohranjajo predvsem prek telefona in socialnih omrežij, a teh stikov je manj oziroma so se od prijateljev oddaljili.

Izpostaviti je treba, da se mladostniki tudi sami oddaljujejo od stikov s prijatelji – ker so apatični, v trenutnem načinu življenja ne vidijo smisla, jim je tudi stike teže ohranjati: *»Jaz sem se čisto odklopil od vsega«* (D92). To seveda ne pomeni, da stikov ne potrebujejo, temveč pomeni, da je ravno socialna izolacija vzrok te apatije, pomanjkanja volje za druženje. Pred karanteno so se mladostniki družili, skupaj preživljali prosti čas: *»Prej sem hodil povsod, pa v mladince«* (D93), *pa s kolegi s kolesom«* (D94), sedaj pa jim je to onemogočeno. Drugi razlog, zakaj stikov ne ohranjajo, pa je tudi strah pred virusom: *»ampak jih bolj ne ohranjam, ker nas je vse strah za dedke, babice, mamice, očije«* (B79). Spet smo torej pri odgovornosti, ki smo jo kot družba prenesli na mlade – če se boste družili s prijatelji, se lahko okužite in virus prinesete svojim staršem in starim staršem, vi boste torej krivi, če se jim kaj zgodi. Menim, da je to prevelika odgovornost za mlade, ki je ne razumejo, niti ni prav, da jih na tak način spravljamo v strah in v stisko. Mladi so bolj dojemljivi, kot mislijo nekateri odrasli, in brez takšnih manipulacij in načina pogovora, ki jih popolnoma diskreditira, bi bilo tudi njim lažje.

Tudi s sošolci mladostniki nimajo stikov, ker niso v šoli. Pogovori tečejo o šolskih nalogah, ocenjevanju, posebej pa lahko izpostavim srednješolce, ki so začeli obiskovati prvi letnik, in v tem času niso niti mogli vzpostaviti odnosov s sošolci in se povezati. Mnogi izmed mladih so se v šolskem okolju počutili bolje kot doma: *»Ne vem, prej sem šla v šolo in imam prijateljice, ki so jim take stvari všeč in je bilo super, sedaj pa tega nimam«* (C40). Gre torej za pomanjkanje občutka sprejetosti, vključenosti, ki je za mladostnike zelo pomemben in ga iščejo ravno v družbi vrstnikov, medtem ko so v času kriznih razmer primorani čas preživljati le z družino. V težkem položaju so tudi priseljenci, ki še niso vzpostavili novih prijateljstev in so v tem času zares osamljeni: *»S temi sedaj pa bolj ne, samo z enim, ki je tudi iz Bosne«* (E67). Pogosto tako odnose kompenzirajo s tistimi, ki jih pridobijo na spletu: *»imam pa nekaj prijateljev iz računalniških igrar, s katerimi igramo, ampak se ne poznamo v živo«* (E68). Na tem mestu se je treba vprašati, koliko mladih se je zateklo v taka prijateljstva z ljudmi, ki jih ne poznajo, ker so osamljeni in pogrešajo socialno življenje, druženje, predvsem pa to, kako

varni so takšni odnosi in kako opremljeni so mladostniki, da bi se znali s tem spopadati. Sama sem v času izrednih razmer veliko delala z mladimi in lahko rečem, da ko je tema nanesla na socialna omrežja in neznance, ne šole niti druge organizacije temu niso posvetile nobene posebne pozornosti, čeprav se praktično celotno življenje mladih odvija po spletu. Gre torej za tveganja, za katera bi mlade morali opremiti, jim pomagati in jih podpreti, jim zagotoviti varen prostor, kamor se lahko obrnejo, če se jim kaj zgodi, a tega vsaj večina mladostnikov v času pandemije nima.

Mladostniki so sami posebej izpostavili, da se je v času izrednih razmer njihovo življenje preselilo na spletna omrežja, a da se je tja preselilo tudi medvrstniško nasilje. Prepoznavajo, da se na tak način dogaja več nasilja kot prej: *»eno od prijateljic do zadnjič bivše sošolke prek spleta nekaj zafrkavale, pa sva ji potem midve pomagali, da ji ni bilo tako težko«* (C92). Vse skupaj mladostniki povezujejo s tem, da nimajo šole in je drugim še bolj dolgčas in na tak način napadajo druge: *»Pošiljale so ji ene stare slike in se smejale, kakšna je bila«* (C95); nihče o tem nasilju v času pandemije niti ne govori. Posledice tovrstnih dejanj so lahko hude, kar pri vprašanju o stiski mladostnikov izpostavljajo tudi starši. En primer medvrstniškega nasilja je izpostavila mama mladostnika, ki naj bi bil zaljubljen v sošolko, ona mu je čustva vračala, a je na koncu izvedel, da je v resnici prepošiljala njegova sporočila sošolcem in so se skupaj iz tega norčevali: *»Bil je zelo na tleh, veliko so se norčevali iz njega in se mi zdi, da je od takrat naprej grozno«* (N52).

Pomoč in podpora

Mladostniki težko govorijo s prijatelji o svojih težavah po telefonu ali drugih socialnih omrežjih, zato prijateljem niti ne povedo za svoje probleme in ne dobijo pomoči: *»pa tudi ne vem, meni je težko govoriti o svojih težavah preko telefona«* (A49) in *»ne vem, sedaj tega ni več ker se ne vidimo v živo in pač ne delimo teh stvari«* (D101), kar pomeni, da mladostniki nimajo nikogar – v šoli se nihče ne pogovarja z njimi, doma ne želijo odpirati teh tem, v okolju s prijatelji pa prav tako zaradi pomanjkanja osebnega stika ne dobijo pomoči in podpore. Pomembno se je vprašati, na koga se sploh lahko obrnejo, če se znajdejo v stiski, kdo bo stisko v tem času opazil in kako lahko na to reagiramo. Glede na izjave mladostnikov, učitelji z njimi niti nimajo takšnega odnosa, da bi jim zaupali svoje težave, so pa edini strokovni delavci, ki imajo z njimi stike. Učitelji niso opremljeni z znanjem, ki je potrebo za soočanje s to situacijo, in pomembno je, da jih s tem opremimo, če želimo zmanjšati negativne posledice časa pandemije.

– Ohranjanje odnosov s prijatelji – starši

Tako kot za mladostnike je tudi za starše in celotne družine pomembno ohranjanje odnosov s prijatelji, drugimi družinami, torej, da so socialno vključeni. Večinoma trdijo, da imajo manj stikov in da so odnosi s prijatelji slabši, kot so bili pred karanteno.

To je posledica tega, da imajo veliko dela pri usklajevanju vsakdanjih obveznosti: *»... in v resnici nimam ne časa ne energije«* (K93) oziroma prosti čas, ki ga imajo, namenijo drugim stvarem. Prepoznavaajo torej negativne posledice karantene na področju odnosov s prijatelji zaradi izolacije: *»ker je pač korona, ne želimo biti skupaj, vsaj večinoma se držimo ukrepov, se izoliramo«* (L69). Tako odnose ohranjajo prek telefonov, občasnih sprehodov, a je ohranjanje stikov težje. Vsaka družina se srečuje s svojimi težavami, stresom, drugimi skrbmi, a vseeno trdijo, da imajo potrebo po stikih in da stike pogrešajo.

Ohranjanje stikov na kakršenkoli način pa jim daje občutek normalnosti: *»in imam občutek, da sem človek, ker drugače je pa samo služba, hiša, gospodinjstvo«* (N100). S prijatelji se srečujejo zunaj ali pa imajo stike na daljavo – prek telefona, videokonferenc. Prepoznavaajo, da so se tudi druge družine v času izrednih razmer znašle v stiski – bolezen, ločitev, slabo finančno stanje in pravijo, da je veliko takih, ki imajo hujše težave kot njihove družine. Če je socialni kapital družin izredno pomemben tudi pri prepoznavanju nasilja, zlorab in drugačne stiske v družinah, so torej v tem času ravno ranljive družine v najslabšem položaju.

Pomoč in podpora s strani prijateljev

Starši menijo, da se o težavah s prijatelji ne pogovarjajo dovolj, kar je posledica zmanjšanih stikov, stiki niso pristni, a nekateri imajo prijatelje, s katerimi se znajdejo v podobnih stiskah in se lahko z njimi o tem pogovorijo. Na drugi strani pa starši ne upajo drugim povedati za svoje težave: *»ne upam si niti povedati, kako obupana sem, ker mogoče bi to pomenilo, da nisem dovolj dobra«* (K102), prav tako so mnenja, da so težave drugih hujše in zato ne pričakujejo pomoči.

– Ranljivi mladostniki

Mladostniki med svojimi prijatelji in sošolci prepoznavaajo različne vrste ranljivosti, prav tako pri sebi. Izpostavljajo anoreksijo, depresijo in tudi to, da se je v času izolacije in socialne separacije vse to še poslabšalo: *»in da je bedno, ker pač jo to vse skupaj tlači še bolj dol«* (C103). V času karantene so se mladostnikom začele pojavljati slabe misli o lastnem življenju, kar je zagotovo povezano s tem, da v trenutnih razmerah ne vidijo več smisla, da bi se trudili in vztrajali. Dejstvo je, da so otroci, ki so že prej trpeli zaradi depresije, anoreksije

ali drugih težav, sedaj v slabšem položaju, ker ne dobijo dovolj pomoči, kar izpostavljajo tudi mladostniki. Ranljivost mladostnikov je povezana tudi z družino – mnogi mladi živijo v ločenih družinah, kjer so prepuščeni sami sebi: *»Starša sta ločena, in po moje se sploh ne ubadata z njim, je čisto prepuščen sam sebi«* (B94). Mladostniki tako niti v družini ne dobijo podpore in pomoči, da bi v trenutni situaciji zmogli zdržati, prav tako ne dobijo pomoči s strani drugih strokovnih delavcev, prijateljev, šole. Zavedajo se tudi, da med ranljive mladostnike v času pandemije spadajo tudi priseljenci iz drugih držav, ker ne razumejo jezika, kar je nujno za opravljanje nalog, nimajo računalnikov, živijo v manjših stanovanjih in v slabše socialno-ekonomsko situiranih družinah: *»Pa sošolci vidim, da imajo kakšni težave, ker ne razumejo dobro slovenščine«* (D106) in *»Recimo nekaj sošolcev vem, da je tudi iz Bosne in imajo majhna stanovanja in malo denarja«* (E70). Lesar (2009) trdi, da je šolski sistem pravičen, če mu uspe dovolj zmanjšati dejavnike šolske uspešnosti, ki niso posledica posameznikovih izbir, dejavnike, ki izvirajo iz ekonomskega, socialnega in kulturnega okolja posameznika. V današnjih okoliščinah pa lahko rečemo, da šolski sistem ni pravičen. Mnogi zaradi tega ne opravljajo šolskih nalog, obveznosti in posledično se znajdejo v še slabšem položaju – negativne ocene, ponavljanje razreda, kar bo vplivalo na njihovo prihodnost – šolanje, izobrazbo, službo, ekonomski položaj. Mnogi zaradi šole na daljavo niso več motivirani za delo in se ne udeležujejo video konferenc, ne oddajajo nalog, zamujajo ocenjevanje, se ne učijo in na koncu celo opustijo šolanje: *»Verjetno ne bo več v šoli ostal, ker je familiji vseeno«* (B98). Nekateri mladostniki tako več časa preživijo tudi zunaj, a se v družbi, kjer že tako ne opravljajo šole, znajdejo soočeni s tveganji, kot je na primer uporaba drog: *»Mislim, da jemlje tudi droge«* (B96), a tega, če doma nimajo varnega okolja, nihče ne opazi. Mladostnik ima več prostega časa, ne hodi v šolo, kjer bi tvegana dejanja izpostavljali, kar lahko privede do negativnih posledic. V mnogih družinah sta prisotni tudi nasilje in zloraba alkohola: *»ja imam enega prijatelja, za katerega vem, da oče pije in je tudi nasilen«* (D104), a tega zaradi socialne izolacije nihče ne opazi, zato tudi ne dobijo potrebne pomoči. Družina tako predstavlja vir ranljivosti mladih, edino zanje varno okolje, šola, pa je zaprto, otroci so izolirani od vrstnikov, predvsem pa od varovalnih dejavnikov – šole, svetovalne delavke, nekateri so bili prej v dijaških domovih, pa so sedaj ves čas doma. Šola ima pomembno vlogo, saj za otroke iz nasilnega, nevarnega domačega okolja pomeni varnost in zaščito. Prav tako daje mladim možnost za socialne interakcije, za razvoj identitete, samopodobe, zaupanja (Domiter Protner, 2015). Pomanjkanje vsega tega prispeva k večji ranljivosti, pomoči pa je za otroke premalo. Mladostniki izpostavljajo, da bi njihovi prijatelji,

ki živijo v teh okoliščinah, potrebovali šolo v živo, pogovor, skrb drugih, zanimanje zase, drugačen način pogovora, predvsem pa nam dajo vedeti, da pomoči ni dovolj.

– Pomoč in podpora staršem

Starši se, ko potrebujejo pomoč, obračajo na svoje prijatelje, starše, partnerje. Nekateri pravijo, da dobijo dovolj pomoči s strani socialne delavke v šoli, centra za socialno delo in s strani prostovoljcev: *»povezala me je z eno iz CSD-ja in mi potem tudi tista gospa vse pove, kar je res olajšanje«* (M91).

Predvsem pa starši trdijo, da si želijo normalnega stanja, več pomoči otrokom, zagotovilo, da bodo imeli službo in več časa zase. Prav tako se jim zdi, da odgovorni ne dajejo jasnih navodil in da se ne zavedajo, v kakšno stisko so spravili mlade, družine, podjetja.

– Prihodnost – mladostniki

Mladostniki še ne razmišljajo o svoji prihodnosti, nimajo strahov pred tem, da ne bi dobili službe, da bi se ponovila gospodarska kriza, ampak jih skrbi predvsem bližnja prihodnost.

Stisko vidijo predvsem v izgubi finančne varnosti, ki je posledica tega, da je mnogo staršev izgubilo službo: *»da ne bi imeli za hrano in najemnino (E74), da bi izgubili stanovanje«* (E75) in *»malo me je strah, ne vem, da bi še mami izgubila službo pa brat«* (D122). Negativni občutki mladostnikov so torej povezani tudi s tem, da se zavedajo, da tudi ko bo epidemije konec, bodo posledice ostale in vplivale tudi nanje, česar jih je strah, a hkrati o tem z njimi nihče nikoli ne govori. Ob koncu intervjujev sem od več mladostnikov dobila komentar, da jim je bilo všeč, ker so lahko o tem govorili, saj drugače ne želijo o tem niti razmišljati, kaj šele, da bi se kdo od odraslih z njimi o tem pogovarjal. Ena izmed mladostnic je komentirala, da se ji zdi, da odrasli ne razumemo, da se tudi oni bojijo prihodnosti in da ima občutek, da vsi mislijo, da se imajo v tem času dobro, ne opazijo pa, da v resnici trpijo.

Stiska je torej povezana s posledicami pandemije, ki jih vidijo tudi v tem, da pretirano uporabljajo telefone in da so socialno izolirani: *»že zato, ker nimamo socialnega življenja«* (B105). Prav tako so glede prihodnosti negotovi: *»Pa kaj bo potem drugo leto in potem kasneje«* (D124), ne vedo, kdaj bo pandemije konec, kdaj se bodo vrnili v svoje življenje, med ljudi in kaj vse bodo prinesla leta pred njimi. Zavedati se moramo, da se s takšno stisko kot mladostniki, mi, strokovni delavci, nismo srečevali, zato je še posebej pomembno, da se

zavedamo, kaj vse so preživljali skozi obdobje karantene, da jim bomo znali pomagati po tem obdobju.

– Prihodnost – starši

Starše skrbi predvsem gospodarska kriza – posledice zaprtja podjetij, šol in vpliva, ki jih bo leto imelo na delo, socialno-ekonomsko stanje družin: *»resnično – kaj bomo, če ne bo službe, mi imamo kredite, hipoteko, ali nam bodo vzeli vse?«* (L90). Skrbi za prihodnost so povezane predvsem s socialno varnostjo, tako pri starših kot tudi pri mladostnikih, a sami izpostavljajo, da se o tem nihče z njimi ne pogovarja. Torej kot strokovni delavci ne govorimo o zanje pomembnih temah.

Prav tako starše skrbi za otroke in za posledice pomanjkanja socialnih stikov, šole na daljavo, karantene. Opažajo, da so mladostniki že sedaj zelo apatični, nimajo motivacije, imajo potrebo po normalnem življenju, a ne vedo, če se bo to sploh kdaj zgodilo. Starše priseljencev skrbi tudi, kako bodo nadoknadili primanjkljaj pri znanju jezika, saj so nekateri otroci že ves čas šolanja doma, nimajo konkretnih stikov s slovenskim jezikom, drugo šolsko leto pa bodo morali pridobiti ocene po enakih kriterijih kot drugi učenci.

Navsezadnje pa izpostavljajo tudi, da jih skrbi politično stanje v državi: *»da se tudi, kar se tiče političnih stvari, vračajo stoletja nazaj in se bomo morali spet boriti za vse pravice«* (N108).

– Sprostitev in prosti čas – mladostniki

Prosti čas je za mlade zelo pomemben, v času pandemije pa se je tudi to popolnoma spremenilo. Časa imajo več kot prej, možnosti za koristno preživljanje časa pa veliko manj. Nekateri se ukvarjajo z umetnostjo, glasbo, gledajo filme, berejo knjige, gredo na sprehod. Drugi pa čas preživljajo bolj tvegano: *»Prižgem kakšen doint«* (D126), igrajo igre na računalniku, predvsem pa zaradi negativnih občutkov, apatičnosti, v kateri so se znašli v izrednih razmerah, lahko razumemo, da preživljanje prostega časa mladih pogosto ni aktivno, ne družijo se več s prijatelji, kakor so se prej v prostem času, so bolj osamljeni in dejstvo je, da se tudi za to počutijo slabše.

– Sprostitev in prosti čas – starši

Starši izpostavljajo, da jim prostega časa primanjkuje, da so pogosto preveč utrujeni in se težko sprostijo: *»težko se sprostim, ker ves čas nekaj razmišljam«* (L102). Vseeno pa čas preživijo na sprehodih, ob branju knjig, gledanju filmov, kuhanju.

4.2. Strokovni delavci v času pandemije

Med strokovne delavce sem uvrstila socialne delavce ali pa strokovne delavce, ki v času izrednih razmer delajo socialno delo z mladimi. Strokovni delavci v vzorcu delujejo na različnih področjih – učna pomoč, osnovna šola, osnovna šola s posebnim programom, krizni center za mlade, projektno delo, kar vpliva na njihove odgovore, a sem zato pridobila različne poglede, izkušnje, ki so po mojem mnenju izredno pomembni za razumevanje, kako socialno delo pomaga uporabnikom v tej situaciji.

– Čustva strokovnih delavcev

Tako kot mladostniki in starši se strokovni delavci soočajo s široko paleto čustev, ki pa so v veliki meri negativna. Doživljajo jezo, frustracije in občutke tesnobe, ki so povezani s trenutno situacijo: *»Ko to ni možno, se počutim omejeno«* (H5). Tudi strokovni delavci pogrešajo vsakdanje življenje, prijatelje, druženje in se zato počutijo *»ujete v to »novo resničnost«* (I1). Situacija in dogajanje jim povzročata stisko, ampak ne zaradi virusa samega, temveč zaradi strahu za ranljive skupine, bližnje, starejše. Kot socialni delavci vedno skrbijo za tiste, ki so najranljivejši v tej situaciji, in dejstvo je, da je v času pandemije skupin ranljivih posameznikov več kot prej, kar povzroča občutke nemoči: *»Še slabše se počutiš, ker nič ne moreš storiti«* (J183). Kot sem navedla v literaturi, pa so občutki, da ljudem lahko pomagajo, da lahko nekaj spremenijo, tisti, ki socialne delavce vodijo naprej, da pomagajo – in če teh občutkov nimajo, če so nemočni, se je treba vprašati, kaj lahko socialno delo kot stroka v tem trenutku naredi, da si povrne moč in s tem glas najranljivejšim. Gre za stisko, povezane s situacijo, ki jo je pandemija prinesla, kot tudi za osebno stisko posameznikov: *»Na začetku mi je bilo težko ob vseh teh poročilih, ko nismo vedeli kaj bo, kje bo, zakaj bo«* (G20). Na drugi strani pa so negativna čustva povezana tudi z ukrepi za zaježitev pandemije: *»Grozno se mi zdi, da ne smemo prestopiti niti občine oziroma če jo, se počutimo kot kriminalci«* (F4), kjer, kot sami dojemajo, pogosto gre za kršenje pravic, poseganje v osebno svobodo in razčlovečenje.

Nekaj strokovnih delavcev pa izpostavlja, da se trudijo ostati mirni v situaciji, saj se jim to zdi zelo pomembno: *»Čudni časi so, a verjamem, da moramo ostati mirni in da jih bomo preživeli«* (I14).

– Vpliv pandemije na strokovne delavce

Izredne razmere so na življenje strokovnih delavcev vplivale negativno, čeprav poročajo tudi o pozitivnih vplivih, ki jih je nanje imela pandemija.

Med pozitivne plati situacije štejejo predvsem to, da si lažje strukturirajo dan, saj delajo od doma, posledično imajo več časa, miru in predvsem tudi časa za družino: *»Všeč mi je, ker se je življenje malo upočasnilo, ritem je bil prej kar stresen, sedaj pa stresa ni več toliko«* (H22). Tako so odgovarjali predvsem strokovni delavci, ki so v času pandemije delali od doma, na daljavo, medtem ko se za nekatere, na primer strokovne delavce iz Kriznega centra za mlade, to ni spremenilo. Dejstvo pa je, da so vsi strokovni delavci v času izrednih razmer dobivali plačo, kar zagotovo vpliva na to, da nimajo strahu pred izpadom dohodka in pred stisko, v katero bi jih to porinilo, kar ugodneje vpliva na to, da lahko situacijo vsaj delno vidijo kot pozitivno.

Izrazito večkrat pa so poročali o negativnih vplivih pandemije, kar so povezovali predvsem s socialno izolacijo: *»Veliko mi pomenijo prijatelji, družba in trenutno nimam stika praktično z nobenim od njih, vsaj v živo ne«* (H3). Gre za občutke svobodne izbire: *»Ni mi dobro, ne paše mi, da nimam svobode«* (G9). Če se tako počutimo že odrasli, ki bi morali razumeti situacijo, se je na tem mestu pomembno vprašati, kako slabo in težko je šele mladostnikom, ki pa pogosto situacije ne razumejo.

Vpliv na delo z mladostniki

Strokovni delavci se ob vseh negativnih vplivih, čustvih, počutijo tudi nemotivirane za delo, pravijo, da je delo bolj naporno, da je z učenci v šolah več dela, predvsem s tistimi, ki so na posebnih programih, ki so torej zaradi svojih potreb še bolj ranljivi in potrebujejo več pomoči in podpore, kar morajo strokovni delavci zagotoviti: *»in ko pridem domov, sem res utrujena, vsak dan znova, grozno mi je«* (J55). Vse to torej vpliva na delo strokovnih delavcev z mladostniki in družinami, o čemer poročajo tudi sami: *»Vsak dan popoldne spim, ker sem popolnoma izžeta od tega«* (H31). Pogosto se vpliva ne zavedajo, kar se kaže v slabi volji in v tem, da morajo v svoje delo vložiti več energije, kot so je morali pred pandemijo. Dejstvo je, da strokovni delavci morajo opravljati svoje delo, čeprav so se znašli v isti situaciji, kot njihovi uporabniki. Gre za fenomen, ki mu Kretsch in drugi (1997; v: Baum, 2011) rečejo »skupinska realnost«, saj s tem poimenujejo situacijo, v kateri sta pomagajoči in uporabnik udeležena v enaki komunalni nesreči. Na drugi strani pa strokovni delavci pravijo, da je vpliv pozitiven, saj lahko z mladostniki delijo izkušnje s situacijo in imajo zato občutek, da bolje delajo in da mladostnikom resnično pomagajo. Prav tako je nekaterim strokovnim delavcem

delo z mladostniki edino, kar jim še prinaša veselje v celi situaciji: *»saj so te delavnice z mladimi tisto, česar se veselim v dnevu ...«* (G37).

Izpostaviti je treba, kako socialno delo z mladostniki v času pandemije vpliva tudi na najranljivejše skupine mladostnikov, na primer v kriznem centru. Domiter Protner (2013) izpostavlja, da je zelo pomembno, da imamo razvite različne varovalne dejavnike, ki bi jih bilo treba širiti in razvijati. V Sloveniji delujejo anonimni telefoni (na primer SOS telefon), krizni center za mlade, varne hiše, materinski domovi, različna društva, ki so pomembna tudi v času pandemije, a so tam vzpostavljeni ukrepi, zaradi katerih mladostnikom v tem času ni nič lažje. Zaradi ukrepov mladostniki v kriznem centru nimajo stikov z družino, s študenti, prostovoljci, mnoge dejavnosti so prepovedane: *»Saj lahko gremo na sprehod, ampak ne tako, kot smo lahko šli prej, ko smo skozi dejavnosti z mladostniki vzpostavljali odnose, da so se razvijali pogovori spontano«* (F21). To pomeni, da ukrepi vplivajo na odnose, ki jih kot strokovni delavci vzpostavljajo z mladostniki in ki so bistveni za to, da mladim lahko dajo pomoč in podporo v tem času. Prav tako bi morali strokovni delavci z mladostniki voditi pogovore z maskami, na razdalji, kar še povečuje stisko mladih. Pogovori potekajo teže, manjka osebni stik, ki je za socialno delo zelo pomemben. Socialno delo je torej oteženo ob vseh ukrepih, kar pomeni, da so posebej na udaru strokovni delavci, ki bi morali ranljivim skupinam zagotoviti podporo in pomoč, a je pogosto ne morejo oziroma ne smejo, ampak zaradi spoštovanja ukrepov sami še prispevajo k stiski, ki jo uporabniki doživljajo.

– Stiska strokovnih delavcev

Strokovni delavci se srečujejo z večplastno stisko, ki je povezane tako z njihovim osebnim življenjem kot tudi s strokovnim delom. Zavedati se je treba, da strokovni delavci doživljajo enako stisko kot nekateri starši ob usklajevanju družine in dela, hkrati pa morajo še poslušati o stiski drugih in jim pri tem kolikor se da pomagati. Po svoje torej prenašajo stisko in hkrati soustvarjajo, iščejo rešitve za druge, čeprav sami sebi ne zmorejo pomagati: *»ampak sedaj me pa skrbi ... (I5). Tako za otroke, s katerimi delam, kot tudi zame, za mojo družino, kako bomo preživeli«* (I6). Kot stroka smo torej postavljeni pred zelo specifično situacijo. Obdobje je težko za vse ljudi, pogosti so občutki, da zamujamo življenje. Kot socialni delavci pa smo naravnani tudi k temu, da vidimo krivico, ki se dogaja po svetu, opazujemo posledice, ki jih bo pustila pandemija, in se ob tem počutimo nemočne, a hkrati sami od sebe pričakujemo, da bomo lahko okrepili moč uporabnikov: *»Težko je, ker smo vsi v istem položaju, ampak v teh časih moramo socialni delavci sebe postaviti na drugo mesto in delati z ljudmi za ljudi, nič manj kot po navadi«* (I22).

- Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki

Vzpostavljanje in ohranjanje odnosov z mladostniki

Strokovni delavci v času izrednih razmer vzpostavljajo in ohranjajo stik z mladostniki prek socialnih omrežij, telefonov, videokonferenc. Večinoma mladostnike, s katerimi sodelujejo, poznajo od prej, nekatere pa so v času kriznih razmer spoznali na daljavo in tudi tako z njimi vzpostavili stik: *»dodatno pa sem dobila še štiri otroke, ki sicer nimajo odločbe, a res potrebujejo pomoč pri učenju«* (H45). Dogaja se tudi, da mladostniki sami poiščejo stik s strokovnimi delavci, kar govori o tem, da so se mnogi resnično znašli v hudi stiski. Strokovni delavci se zavedajo, kako pomembni so stiki z mladostniki, zato se pri svojem delu pogosto prilagajajo mladostnikom, njihovim obveznostim, ko se dogovarjajo za srečanje. Prav tako strokovni delavci zaznavajo večjo potrebo po stikih: *»in to, da smo se videli, jim res veliko pomeni«* (J62), zaradi česar tudi sami pogosto kontaktirajo z mladostniki: *»večkrat jih sama kontaktiram, vprašam, kako so in zdi se mi, da jim je to všeč in da to še poglobi naše odnose«* (I29). Pomembno se jim zdi, da so odnosi pristni, da imajo mladostniki občutek, da je nekomu mar zanje: *»zdi se mi, da je to ta občutek, da je nekdo pomislil nate, mala gesta, ki meni vzame tri minute časa, njim pa veliko pomeni«* (G55). Strokovni delavci so dostopni za mladostnike, kadarkoli potrebujejo, zato morajo biti stiki z mladostniki redni, konstantni, na primer vsaj enkrat na teden: *»napišem: ej, jutri se vidimo, jaz se veselim, in potem so tudi oni zelo veseli«* (G54). Odnose z mladostniki vzpostavljajo skozi delavnice in druge aktivnosti, zelo pomembna pa je tudi učna pomoč. Skozi to se z mladostniki spoznava, lahko se z njimi pogovarjajo. Pomembno je vedeti, da se je potreba po učni pomoči povečala v času šolanja na daljavo in da so socialni delavci tako profesionalno kot tudi prostovoljno, veliko pomagali tudi na tem področju.

Posebej pa želim izpostaviti odnose znotraj kriznega centra, ki za mladostnike, ki prihajajo iz ranljivega okolja, predstavlja začasno namestitev, v kateri živijo. Ukrepi strokovnim delavcem narekujejo, da morajo nositi masko ob vsakem stiku z mladostnikom: *»ne smemo imeti stikov z mladostniki oziroma vedno, ko se pogovarjamo, bi morali imeti masko gor«* (F27). Trdijo, da so takšni ukrepi težavni, saj imajo mladostniki potrebo po osebnem stiku: *»otroci niso tako rizična skupina, potrebujejo osebni stik, ne stika prek maske na razdalji«* (F34). Pogosto so to otroci, ki jih odvzamejo staršem, v prvem valu pa jim je bila znotraj kriznega centra odrejena obvezna karantena. To je pomenilo, da če je otrok ali mladostnik jokal, doživljal hudo stisko, bi strokovni delavci morali ostati na razdalji, ga ne objeti, kar se strokovnim delavcem zdi nemogoče: *»ne morem samo stati zraven in ga gledati, kako joka in imeti masko gor, to preprosto ne gre«* (F37). Zavedajo se torej, da so izredne

razmere zaradi virusa, da so določeni ukrepi, ki se jih je treba držati, a da je *»Osebni stik vseeno bolj pomemben in ne moremo otrok pustiti, da so sami v stiski, kljub koroni«* (F38). Socialno delo mora ostati zagovornik ranljivih, na tem mestu še posebej otrok, in jim zagotavljati, da bodo dobili podporo in pomoč, ne glede na situacijo, v kateri smo, na žalost pa mnogi ukrepi to onemogočajo, mnogi strokovni delavci se jih držijo. Tudi sama sem bila na praksi priča temu, ko je deklica, sprejeta v krizni center zaradi odvzema staršem, nasilja doma, jokala, socialna delavka iz Centra za socialno delo pa je do nje ohranjala razdaljo, masko, torej je deklica ostala brez pristnega človeškega stika, ki ga je v tistem trenutku resnično potrebovala. Zato se moramo na tem mestu vprašati tudi o posledicah, ki jih bo takšno pomanjkanje človeškosti do ranljivih otrok prineslo.

Stiska mladostnikov

Stisko mladostnikov, s katero se strokovni delavci srečujejo, povzročajo različni dejavniki – povezani so s šolanjem na daljavo, socialno izolacijo, s težavami doma, skrbi pa jih, da bo ta stiska imela dolgoročen vpliv na življenje posameznikov.

»Ena stvar, ki jih res mori, je zagotovo šola na daljavo« (G56) – predvsem imajo težave s tem, da jim videokonference, pošiljanje nalog po elektronski pošti, niso dovolj. Za mnoge so zelo pomembne ocene, ker se vpisujejo v srednjo šolo, a zaradi stiske, ki jo ob šolanju na daljavo doživljajo, nimajo volje in motivacije, da bi delali, dela za šolo pa imajo zelo veliko, kar je razvidno iz naslednjih izjav: *»Tudi če jim je karkoli zanimivo, sedaj nimajo več volje«* (G58) in *»Cele dneve delajo za šolo pa še ne pridejo do konca in to jim je res hudo«* (G62). Toda mladostnikom ne predstavlja stiske le šola na daljavo, ampak jih skrbi tudi to, kako bo, ko se bodo vrnil: *»Vedo, da bo štala, da bodo pridobivali ocene, da jih bodo ubijali z obveznostmi«* (G82). Pogoste so tudi učne težave, apatičnost otrok, njihova stiska pa je močno povezana tudi s socialno izolacijo: *»Pogrešajo prijatelje, sovrstnike, sošolce«* (H58), *»Težko jim je, ker nimajo stikov s prijatelji«* (I35). V kriznem centru mladostniki ne smejo nikamor ven sami, torej so popolnoma socialno izolirani, omejeni le na ljudi v kriznem centru in na socialna omrežja. Tudi mladostniki s posebnimi potrebami so bili zaradi socialne izolacije, nerazumevanja situacije in predvsem nemoči v hudi stiski, o čimer govorijo tudi strokovni delavci, ki z njimi delajo: *»Njim je težko to, ker ne morejo razumeti, koliko časa bo to še trajalo«* (J89). V določenih skupinah mladostnikov torej ne gre le za to, da zamujajo snov, znanje, ampak predvsem za pomoč, podporo, družbo, ki jo dobijo znotraj šolske ustanove. Mladostniki, ki imajo težave v duševnem razvoju, ne razumejo, kaj pomeni pandemija, zakaj so zaprti in imajo na splošno do situacije zelo negativen odnos: *»Zanje že počitnice niso dobra stvar, ker en teden nimajo kaj delati in se porešajo«* (J71), postajali so tudi nestrpni,

ker so jih tako dolgo držali v negotovosti, kdaj se bodo šole odprle. Ujeli so se v svojo realnost, izmišljevali so si različne scenarije, s katerimi so si lajšali stiske, a hkrati so s tem strokovni delavci še težje pomagali in so se težave še okrepile: *»Ampak to je njena realnost, verjamem, da si s tem lajša stisko«* (J103). Po novem letu so odprli šole s prilagojenim programom, v eni izmed njih dela tudi ena od mojih sogovornic. Ob odprtju se morajo držati ukrepov, kot so nošenje maske, razdalja, imajo posebne protokole za razkuževanje. Ker so otroci tako zelo pogrešali šolo, jih maske ne motijo, a vseeno imajo težave s tem, ker ukrepov ne razumejo: *»težko jim je, ker ne vidijo učiteljevih izrazov obraza, nasmeha, teže jih razumejo«* (J55). In ravno to nerazumevanje jim v sedanjem času povzroča stisko, o kateri strokovni delavci poskušajo govoriti, jim razložiti situacijo, in to je vse, kar lahko naredijo.

Drug izvor stisk mladostnikov pa je družina, težave doma: *»Veliko je tudi tega, da jim doma ni dobro«* (G68), s čimer se spopadajo popolnoma vsi mladostniki, tudi tisti, ki so ranljivi ali imajo posebne potrebe: *»Starši nimajo veliko časa in to je hudo«* (J83) in *»Imeli so tudi nekaj težav doma, pri eni puncu imajo ves čas konflikte doma«* (J96). Stiki doma so pogosto neosebni, mladostniki se v okolju ne počutijo prijetno, kar ima lahko hude posledice, še posebej zato, ker se je stiska mladostnikov še poglobile: *»Delam s punco, ki je imela za sabo poskus samomora, psihiatrično zdravljenje«* (G74), mnoge težave, ki pa so jih že premagali, se vračajo: *»in v tem času pravi, da se ji vračajo slabe misli, počutja, črna luknja, v katero padeš in ne moreš ven«* (G76). Domače okolje je neprijetno posebej za tiste mladostnike, ki se počutijo nesprejete, zatirane: *»Fant, ki sem ga prej omenjala, je istospolno usmerjen in je skušal s starši o tem govoriti že pred karanteno, a niso bili nikakor pripravljeni, so se delali, da se ni nič zgodilo«* (G72). Mladi z nagnjenji LGBTQ pogosto doživljajo zavrnitve s strani staršev, mnogi zaradi tega svoje spolne usmerjenosti ne priznajo do odraslosti (Salerno in Williams, 2020). A mladostniki so sedaj v takšno okolje praktično zaprti že nekaj mesecev. Že tako ranljivi, so sedaj ostali še brez podpore prijateljev, vrstnikov, ves čas se morajo pretvarjati, da so nekaj, kar niso. Zaradi nasilja v družini ali drugih težav so se mnogi znašli tudi v kriznem centru, kjer zaradi ukrepov ne smejo imeti stikov s starši, ne glede na razlog, zaradi katerega so prišli v krizni center: *»Edina razlika je, da ni obiskov mladostnikov tukaj, torej ne smejo imeti nobenih stikov«* (F78). Strokovna delavka izpostavlja fanta, ki ima ločene starše, z enim se dobro razume, pa ga ne sme videti, dokler je v kriznem centru, a le zaradi ukrepov. Prav tako so v prvem valu otroci morali v karanteno: *»Na primer fanta smo imeli, starega 11 let, v zgornjem nadstropju cela hiša otrok, on pa je moral biti cel teden dol v svoji sobi v karanteni«* (F41). Lahko rečemo, da nam je z ukrepi uspelo, da smo še tiste varne prostore, ki so namenjeni mladostnikom v stiskah, spremenili v dodatne dejavnike

tveganja za mladostnike. Organizacije, ki se ukvarjajo z ranljivimi družinami in mladostniki, kot je krizni center, dobijo manj klicev, prav tako je manj nastanjenih mladostnikov. Socialni delavci se bojijo, da to ni posledica tega, da so mladi varni v svojih domovih, ampak posledica pomanjkanja virov, na katere se lahko obrnejo. Socialni delavci se moramo zavedati, da ko ukrepov »ostani doma« ne bo več, bomo morali delati z ogromnim številom uporabnikov, ki trenutno trpijo v tišini (Abrams, Dettlaff, 2020). Tudi mojim sogovornikom se zdi, da je v tem času vseeno več stiske, kot je bilo kadarkoli prej. Mladostniki ne želijo priti, ko slišijo, kakšni so ukrepi – da ne smejo sami na sprehod, testiranje, karantena in raje ostanejo doma, četudi tam doživljajo hudo stisko.

Kot so omenjali že mladostniki, tudi strokovni delavci pogosto opažajo medvrstniško nasilje, ki se dogaja prek spleta: »pojavi se je tudi, da če so otroka prej sošolci »zajebavali«, ga sedaj prek spleta, kar je še težje opaziti, še težje se je o tem pogovarjati« (H61). Načelo vključenosti (Čačinovič Vogrinčič, 2008) govori o tem, da je pomembno, da je učenec v razredu sprejet, spoštovan, ima vire moči tudi v razredu, ima socialno mrežo sošolcev, prijateljev, sorodnikov, sosedov. Če učenec tega nima, je to lahko zanj huda stiska, zaradi katere si ne more pomagati. Zato je na tem mestu pomembno opozoriti, da imajo socialni delavci tukaj veliko priložnost, da o tem govorijo z mladostniki in nasilje predstavijo, da bodo vsi učenci, tudi pri delu na daljavo imeli občutek vključenosti. Socialno delo je pomembno tudi na področju preventive in tveganja, s svojim socialnodelovnim odnosom pa smo kot stroka sposobni govoriti tudi o tej tematiki.

Ranljivi mladostniki

V času izrednih razmer se socialni delavci srečujejo še z večjo ranljivostjo uporabnikov kot prej. Ranljivost je povezana tako z osebnimi okoliščinami, kot je spolna usmerjenost, kot tudi z družino, pomanjkanjem osebnega stika, preteklimi travmami in podobno.

Strokovni delavci poročajo o tem, da so se v hudi stiski znašli tisti mladostniki, ki so istospolno usmerjeni, doma pa jih ne sprejemajo: »*En fant je napisal, kaj si mislimo o tem, da starši svoje otroke, ki so istospolno usmerjeni, vržejo ven iz hiše in z njimi ne želijo imeti več kontaktov*« (G47). Pogosto v tem času nimajo nikogar za pogovor, zato je zelo pomembno, da jim kot socialni delavci ta pogovor omogočamo tudi v času izrednih razmer, ko je to še pomembnejše kot prej. Socialno delo mora biti občutljivo za vse vidike neenakosti, vire stiske in jih mora pomagati reševati.

Veliko je otrok, ki doma preživljajo nasilje, tako psihično kot tudi fizično: »Ko se skrega z mamo, gre k očetu, nato nazaj k mami, ker mama ne more brez nje in ji ves čas piše sms-e, da jo pogreša, da naj pride nazaj domov. Izredno je posesivna do nje, a čez nekaj dni spet

policija, da sta se stepli« (F62). Za mladostnike, ki doživljajo nasilje v domačem okolju, šola predstavlja varovalni dejavnik: »Zdi se mi, da so v hujši stiski v času pandemije kot prej. Sploh tisti, ki imajo nasilje doma, prej so lahko zbežali od tega v šolo« (F66). Mladostniki, ki so se zaradi nasilja v domačem okolju znašli v kriznem centru, živijo v hudi negotovosti: »Ne vedo, kam bodo šli, kako bodo šli in najhuje je, da so odvzeti družini, čeprav so za to razlogi, njim to ni povsem jasno« (F58). Zaradi pandemije pa se je še podaljšal čas, ko so mladostniki nastanjeni v krizni center, sama sem delala z mladostnico, ki je bila tam več mesecev, saj zaradi ukrepov ni smela na ogled stanovanjskih skupin. Tako nekateri predolgo živijo v negotovosti, kaj se bo z njimi zgodilo, hkrati pa se že močno navežejo na zaposlene v kriznem centru in jim po premestitvi to povzroči še hujšo stisko, ker jih umaknemo iz okolja, ki ga poznajo, ki ga jemljejo kot varno okolje, spet nekam, kjer ne vedo, kaj pričakovati. Iz vsega tega se razvijajo vedenjske in čustvene težave mladih, s katerimi se soočajo strokovni delavci – nasilje, uničevanje, pobegi. Vse težave, ki so bile že prej prisotne, so torej eskalirale, se poglobile in jih bo v prihodnosti še težje reševati.

Nekateri mladostniki prihajajo iz družin z nižjim socialno-ekonomskim statusom in iz družin, kjer jim ne zmorejo pomagati pri težavah in pri delu za šolo: »*Mnogi so doma v družinah, kjer starši ne zmorejo pomagati, ne znajo jezika ali pa snovi*« (I32), kar mladostnike potisne v še slabši položaj. Prej so hodili v šolo, so tam dobili nekaj pomoči, če ne drugega, so lahko vsaj prepisali domačo nalogo in si morda iz tega kaj zapomnili. Sedaj pa so popolnoma izolirani od vsakršne možnosti za napredek. Prav tako so mladostniki v letih, kjer se upirajo staršem, kjer poteka njihova identifikacija z vrstniki, kar je popolnoma v redu, ampak se starši s tem težje soočajo, saj so ves čas skupaj, starši so pod stresom in to negativno vpliva tako na mladostnike kot na celotno družino, na njihove odnose, ki zaradi okoliščin pogosto postanejo nasilni.

V posebno skupino ranljivih spadajo tudi otroci s posebnimi potrebami, ki, kot sem že napisala, situacije ne razumejo. Z njimi je težje komunicirati na daljavo, prav tako strokovni delavci težko vstopajo z njimi v stik, ker mnogi ne govorijo, ne znajo komunicirati zaradi svojih primanjkljajev. Njihova stiska se kaže na drugačen način: »*Vemo pa, da mu je hudo, ker pred karanteno ni več lulal in kakal v hlače, sedaj je pa spet začel, kar je zagotovo posledica stiske tega časa*« (J45). Kot so ugotavljali že starši, tudi strokovni delavci poudarjajo, da so se številne težave mladostnikov, ki so jih že premagali, v času izolacije vrnile. Tudi oni doživljajo nasilje, stisko doma, živijo v slabih razmerah, starši pa jim pogosto ne zmorejo pomagati, saj potrebujejo strokovno pomoč.

Pomoč in podpora mladostnikom

Ne glede na okoliščine, v katerih mladi živijo, v teh časih potrebujejo pomoč in podporo s strani strokovnih delavcev prav vsi. Nekateri le za pogovor, da lahko delijo izkušnje, dobijo občutek, da niso sami v situaciji, drugi pa za konkretno strokovno pomoč, da bodo zmogli premagati ovire, povezane z izrednimi razmerami. Za pomoč in podporo mladostnikom je zelo pomembno, da so stiki redni: *»Pomembno in dragoceno je to, da so delavnice in pogovori redni, da se srečujemo res vsak teden«* (G88), prav tako da jim strokovni delavci ne pridigajo, ampak se z njimi pogovarjajo: *»ampak so to pogovori o tem, kako se počutijo, kaj se jim dogaja«* (G92). Strokovni delavci jih poslušajo in jim s tem zagotavljajo varen prostor, da lahko vsaj govorijo o svoji stiski, a bi potrebovali tudi drugačno pomoč. Zelo pomembno pri načrtovanju podpore in pomoči mladostnikom je tudi to, da strokovni delavci zaznavajo potrebe in stiske mladostnikov in iz tega izhajajo, ko pomoč skupaj z mladostniki soustvarjajo. Zaupanje mladostnikov pridobijo tako, da jih poslušajo, da si zapomnijo stvari, ki jih mladostniki povedo, da to povzemajo in z njimi vzpostavljajo sproščene odnose: *»Lahko rečem, da se predvsem trudim, da pridobim njihovo zaupanje, da je med nami sproščen odnos, da razumejo, da sem tam za njih«* (I25). V enem primeru je sogovornica povedala, da iz njihovih izkušenj izhajajo tudi, ko načrtujejo projekte in delavnice – če na primer govorijo o tem, kako se srečujejo z jezo, organizirajo delavnico, povezano s tem. Skozi delo in delavnice se ustvarjajo male skupnosti, ki dajejo mladim občutek povezanosti, ki jim je močno manjka: *»Veliko narediš že tako, če narediš skupen klepet na Facebooku na primer, in po določenem času se začnejo pogovarjati med sabo, ostajajo v stiku, se spodbujajo«* (G98).

Socialno delo v šoli v času izrednih razmer je povezano predvsem z delom z mladostniki, ki imajo odločbe ali pa potrebujejo učno pomoč, pomoč pri premagovanju stiske. Tako mladostnike kličejo, če zamujajo k pouku, jih spodbujajo pri opravljanju nalog, organiziranju dneva: *»Jaz na primer napišem vse obveznosti po predmetih, jim napišem seznamček, skupaj kljukamo«* (H78). Mladostniki se srečujejo s težavami ob tem, saj imajo več prostega časa, manj obveznosti oziroma se tako vsaj počutijo in obveznosti, ki bi jih morali narediti, ne opravijo. Manjka jim tudi motivacije: *»Večkrat sem nekakšna motivatorica za učenje, organizatorica njihovih dni«* (I40). Pomembno je socialno delo, ki jih opolnomoči, spodbudi, da jim pokaže, da zmorejo. Pogostejše so učne težave, socialni delavci po šolah pa so v tem času odgovorni za učno pomoč. Za mnoge težave, kot so premajhna stanovanja, nemir v stanovanju in pri učenju, pa nimajo rešitev in so zaradi tega tudi strokovni delavci pogosto v stiski.

V tem času kot metoda pomoči med socialnimi delavci in mladostniki prevladuje pogovor: *»Večinoma so to pogovori, da dobijo občutek, da je nekomu mar, in to jim veliko pomeni«* (I44). Pri mladostnikih, ki imajo posebne potrebe, pa je potrebnega tudi več prilagajanja, dela skupaj z učenci in pogovora o situaciji: *»tudi ko se pogovarjam z njimi, ko se želijo, o koroni, cepivih in teh stvareh«* (J32). Ena izmed stvari, o kateri moramo razmisliti, je, ali bi otroke in mladostnike morali zaščititi pred informacijami o tveganjih, povezanih s kriznimi razmerami. Razumljivo je, da kot odrasli ne želimo strašiti otrok s podrobnimi informacijami, možnimi posledicami, ampak raziskave so pokazale, da je to, ali bo informacija zanje zastrašujoča, odvisno od tega, kako je predstavljena. Pogovor o tem lahko pomaga pri opolnomočenju, da imajo mladostniki in otroci znanje o razmerah (Fothergill, 2017). Prav tako so socialni delavci v takšnih institucijah tam za oporo, da je uporabnikom lažje, ko se soočajo s temi informacijami.

– Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami

Strokovni delavci s starši pogosto vstopajo v stik prek mladostnikov ali ko ugotovijo, da so v družini prisotne težave: *»Mi opazimo v šoli, prek Zooma trenutno, da se nekaj dogaja, pokličemo starše in potem se pogovorimo«* (H73), a povedo tudi, da je stiska trenutno manj opazna, saj mladostnikov in otrok ne vidijo. Opozarjajo, da se na strokovne delavce obračajo le starši otrok, ki potrebujejo manj pomoči; tisti, ki doživljajo resno stisko, ne iščejo pomoči, strokovni delavci pa ne opazijo, da jo potrebujejo. Tako smo se znašli v začaranem krogu, da je stiske in potrebe po pomoči več, a ljudje to raje preživljajo doma, v sebi, kot da bi poiskali pomoč. S starši komunikacija poteka prek telefona, elektronske pošte, videokonferenc, večinoma pa so v stiku zaradi šolskega dela, obveščanja o napredku otrok. Pri mladostnikih, vpisanih v prilagojen program, opažajo, da starši ne želijo sodelovati in za to nimajo interesa: *»drugače pa niso tako zelo zainteresirani, da bi jih to posebej zanimalo«* (J113), šolo dojemajo kot varstvo za otroke, želijo da sami rešujejo težave in jih v to ne vpletajo. Na drugi strani pa v kriznem centru fizičnih stikov zaradi pandemije ne smejo imeti niti otroci, zato tudi strokovni delavci z njimi manj komunicirajo, kot so prej, ko so lahko prišli na obisk, če jim to ni bilo prepovedano.

Stiska družin

Tako kot mladostniki se tudi njihovi starši in celotne družine v času pandemije srečujejo z mnogovrstno stisko.

V družinah se pojavlja stiska, ki se ljudem morda zdi zanemarljiva, kot nekaj, kar lahko premagajo sami, a moramo se zavedati, da se s tem starši pogosto ne znajo spopadati, in stiska

s časom, ko smo zaprti že skoraj eno leto, le eskalira. Mladostniki odraščajo, doživljajo puberteto, hormonske spremembe, se upirajo: *»Mladostniki se upirajo, potrebujejo svoje prijatelje«* (H118), kar pa privede do konfliktov, slabih odnosov doma in predvsem do tega, da se tako mladostniki kot starši v domačem okolju počutijo neprijetno, hkrati pa so vanj ujeti. Starši niso učitelji, pogosto ne znajo pomagati svojim otrokom in težko usklajujejo druge obveznosti, kot so služba, gospodinjstva opravila, pomoč drugim otrokom. Vse to vodi v hujšo stisko in v potrebo po pomoči, saj situacija lahko privede do zlorabe alkohola ali drugih substanc ter do izgube kontrole staršev nad sabo. Počutijo se nemočne, predvsem če imajo otroci težave v šoli, oni pa jim pri tem ne morejo pomagati: *»Mama njegova je čisto nemočna, ves čas sva na vezi, ko fantu kaj omeni glede šole, se na smrt skregata«* (H37). Pogosto so v takšni stiski enostarševske družine, kjer vse pade na enega starša, ki težko usklajuje vse obveznosti. Predvsem se je pomembno zavedati, da težave lahko eskalirajo v nasilje: *»da je živčna zaradi situacije, in ko pride domov, se začne kar dreti na otroke, torej nima kontrole nad sabo«* (H70), in da je v tistih družinah, ki so nasilje že prej doživljale, tega še več: *»Na splošno pa se mi zdi, da je več nasilja v družinah nad otroki«* (J125). Težava je v tem, da se nikamor niti ne morejo umakniti, strokovni delavci pa s takšnim družinami pogosto izgubijo stik in jim ne morejo pomagati: *»Mama se boji, da bo oče prišel iz zapora, otroka ne hodita v šolo, mama jih nikamor ne vozi, ne javljajo se učiteljem, nihče ne ve, kaj se z njimi dogaja«* (H68).

Drugačna stiska družin je povezane s socialno-ekonomsko nepriviligiranostjo – večje družine živijo v majhnih stanovanjih, kjer ne otroci ne starši nimajo miru: *»Imam enega učenca, kjer so trije otroci in je problem, ker imajo majhno stanovanje in ne moreva normalno delati«* (H64). Družinam manjka tudi pripomočkov za šolsko delo, kot sta računalnik in delujoč internet, prav tako pa starši težko pomagajo otrokom pri šolskem delu. To stisko doživljajo predvsem priseljene družine, ki ne razumejo jezika, v katerem učenci dobivajo navodila za šolsko delo: *»Večinoma so to družine priseljencev, ki so v stiski že zaradi socialno-ekonomskega stanja, potem pa krizo pogloblja še ta pandemija«* (I47). Starši imajo poleg šolanja na daljavo tudi druge hude skrbi: *»Ne vedo, kako bodo preživeli, izguba službe ali pa čakanje na delo, ki jih pušča v hudi negotovosti, kaj se bo zgodilo z njimi«* (I36). Manjka jim socialnega stika, tako mladostnikom kot tudi družinam, in strokovni delavci jim ta stik lahko na različne načine omogočimo, se z njimi pogovarjamo in jim na ta način pomagamo in jih podpiramo.

Starši otrok s posebnimi potrebami tudi ne vedo, kaj naj s svojim otrokom delajo, kako naj jih zmotijo za cel dan. Strokovni delavci se pogosto srečujejo s tem, da so starši otrok

tudi osebe s težavami v duševnem zdravju ali pa da je v družini več otrok s takšnimi težavami, kar še oteži pomoč otrokom, ki je od staršev ne dobijo. Tudi nasilja nad otroki s posebnimi potrebami je več, saj so starši pod stresom in težje pomagajo otroku, *»ki pa potrebujejo še več pomoči in to je staršem težko, so živčni«* (J127). Ni torej težava le v družinah, kjer je bilo prej prisotno nasilje, ampak stiska lahko pripelje do hujših težav in tudi nasilja. Mladostniki s težavami v duševnem zdravju imajo enake težave pri delu s šolo kot drugi – niso motivirani, potrebujejo prilagoditve, delo na daljavo jim ni všeč. Pogosto so zaradi službe staršev ti otroci v varstvu pri starih starših, ki pa še težje z njimi delajo in so primanjkljaji še hujši.

Prav tako pa so prisotne tudi zelo specifične težave, stiska družin. Strokovni delavci govorijo o primerih Romov, ki nimajo urejenega statusa v Sloveniji, a ne znajo vložiti vloge, ne razumejo jezika in v enem primeru sta oče in sin izgubila socialno pomoč za dva meseca. Tudi v teh primerih je pomembno, da se kot strokovni delavci zavedamo tako hude stiske in družin v tem ne pustimo samih. Glede na trenutno situacijo, bo po mojem mnenju takih primerov vse več in na to bi kot stroka, ki se ukvarja z najranljivejšimi skupinami, morali biti pripravljeni tudi po koncu pandemije. Socialno delo bo torej moralo odgovoriti na potrebe ljudi po doživljanju dolgotrajne stiske, ki je po izrednih razmerah še ne bo konec. Pomembno je spodbujati mladostnike in starše, da poiščejo tudi pozitivne vplive in jih povežejo s pozitivnimi čustvi. Naloga strokovnih delavcev je opolnomočenje pri soočanju z negativnimi vplivi pandemije, torej spodbujati situacije, v katerih se bodo počutili vredne, dobre, močne.

Pomoč in podpora s strani strokovnih delavcev družinam je različna, odvisna od potreb družine, predvsem pa prilagojena življenju v pandemiji. Nekateri strokovni delavci govorijo o podpornih skupinah za starše, kjer lahko delijo svoje izkušnje, stisko z drugimi, dobijo zase kakšen nasvet ali pa preprosto vidijo, da v težavah niso sami. Skozi pogovor ustvarjajo skupnost: *»Ta skupina res super deluje, zgodi se, da ima kdo konkretno težavo in je res zanimivo, ker smo vključeni ljudje različnih profilov, življenjskih izkušenj in je sto različnih perspektiv, kar je res dragoceno«* (G114). Pomembno je torej sodelovanje tako z mladostniki kot tudi z njihovimi starši: *»predvsem pa skušam delati tudi z njihovimi družinami, ki enako potrebujejo podporo v teh časih«* (I18). Tako kot pri delu z mladostniki je tudi pri delu s starši v ospredju pogovor: *»Drugače pa se z njimi pogovarjam, skupaj raziskujemo, kako se v tem času počutijo«* (I50), torej gre za podporo, poslušanje, vključevanje in soustvarjanje. Predvsem pa je pomembno, da ko delamo z mladostniki, ne pozabimo na njihovo družino, na celotno mrežo, ki jo moramo stabilizirati, da bo za mladostnika predstavljala podporo.

– Sodelovanje strokovnih delavcev z drugimi organizacijami

Strokovni delavci sodelujejo z različnimi organizacijami – Zvezo prijateljev mladine, Cono Most, z Rdečim križem, pogosto zato, da pridobijo prostovoljce za pomoč mladostnikom pri učenju in pri soočanju z njihovimi težavami. Potrebe po takšni pomoči je več, kot bi jo lahko zagotavljali strokovni delavci, ki so zaposleni, zato potrebujejo pomoč prostovoljcev, ki jih dobijo prek različnih organizacij. Sodelovanje poteka tudi s projekti, ki z mladostniki izvajajo delavnice na daljavo. Pri organizacijah, kot so krizni center, ZPM, projekti, je zelo pomembno sodelovanje s šolo, a mnogi se pri tem srečujejo s težavami: *»So pa s tem vedno težave, predvsem pri vzpostavljanju sodelovanja s šolo, res je v to vloženega veliko truda in dela«* (G129). Včasih dobijo občutek, da šolam takšno sodelovanje ni pomembno in se s tem ne ukvarjajo, kar pove podatek, da iz projekta svojo ponudbo za brezplačne delavnice pošljejo vsem šolam v Ljubljani, odgovore pa dobijo le od dveh.

Pri sodelovanju z ranljivimi mladostniki so strokovni delavci pogosto v stikih s Centri za socialno delo – predvsem v primerih nasilja in zlorab: *»Pri nas je veliko primerov nasilja, spolnega nasilja, res smo ves čas v navezi s CSD-jem, tudi v tem času«* (H92). Sodelovanje poteka zato, da mladostnikom omogočijo več podpore in pomoči: *»Sodelujemo zato, da dobijo otroci podporo in pomoč, ki ju potrebujejo«* (H91).

Se pa srečujejo tudi z mnogimi ovirami, ki so jih prinesli ukrepi in onemogočili sodelovanje, ki je izredno pomembno za mladostnike, še posebej na področju dela z mladostniki s posebnimi potrebami – zaradi stiske staršev, ki mladostnikov s težavami v duševnem zdravju ne morejo pustiti doma samih, so želeli organizirati varstvo, ki bi ga izvajali prostovoljci: *»Ampak potem so prišli strožji ukrepi in ni bilo iz tega nič«* (J132). Prav tako se šole s prilagojenim programom povezujejo s skupnostjo, mladostniki so vključeni v praktično usposabljanje, a tega sodelovanja zaradi pandemije ni več. Pred izrednimi razmerami so sodelovali z VDC-ji, da so mladostnikom olajšali prehod tja po šolanju, a so tudi to ukinili. Na mnogih področjih, ki so torej zelo pomembna in veliko prispevajo k dobrobiti posameznih mladostnikov, je sodelovanje oteženo, a lahko rečemo, da je ravno to ključnega pomena, da otroci in mladostniki dobijo pomoč in podporo, ki ju potrebujejo, saj je brez takšnega vključevanja in povezovanja ne bi dobili.

– Uporaba konceptov socialnega dela

Vsi sodelujoči so potrdili, da v času izrednih razmer pri delu z mladostniki in družinami uporabljajo koncepte socialnega dela in da se jim to zdi zelo pomembno. Večinoma so te koncepte ponotranjili in jih uporabljajo po občutku, odvisno od posameznega primera.

Strokovni delavci trdijo, da jim uporaba konceptov omogoča boljše odnose z uporabniki: *»Skozi to oblikujemo odnose, v katerih lahko delamo in je to pogoj, da lahko delamo«* (G150). Nato se je treba osredotočati konkretno na mladostnike oziroma na uporabnike in izhajati iz njihovih potreb, ki so jih strokovni delavci zaznali ali pa ki so jih uporabniki izpostavili sami. Na začetku se strokovnim delavcem zdi pomembno vzpostaviti dogovor o sodelovanju, kjer se dogovorijo, kako bodo sodelovali: *»Vedno v začetku z vsakim sklenem dogovor o sodelovanju, ker se mi zdi, da ta čas zanje mora postati bolj predvidljiv, da vedo, kaj bodo točno delali«* (I64), kar je morda v času izrednih razmer ključno. Mladostniki in starši živijo iz dneva v dan, ne da bi vedeli, kaj jih čaka, kaj lahko pričakujejo, ves čas se morajo prilagajati situaciji in lahko je zelo dragoceno zanje, da je vsaj ta čas, ki ga preživijo s strokovnim delavcem, predvidljiv. Odnosi z uporabniki morajo biti sproščeni, pomembno je, da z njimi soustvarjamo – že prej sem pokazala rezultate raziskave, ki govorijo o tem, da imajo ljudje vsak drugačno stisko in kako težko se z njo soočajo. Zato se mi zdi tukaj socialno delo, ki se osredotoča nanje in izhaja iz njih, zelo pomembno. V stikih z njimi moramo biti pristni, jim zagotoviti varen prostor, da nam bodo lahko zaupali. Strokovnim delavcem se zdi pomembno tudi, da smo empatični, da uporabnike poslušamo in jih slišimo, ko se z njimi pogovarjamo: *»Uporabljam jezik, ki ga razumejo, vedno pojasnjujem, preverjam, če so vse razumeli«* (H109). Pogosto jih spodbujajo, da si v časih izrednih razmer vzamejo tudi čas zase, za sprostitev in jim na tak način dajo vedeti, da jim je mar, da jih zanje skrbi. Koncepte socialnega dela uporabljajo skozi pogovor, zaradi situacije in kriznih razmer, v katerih živijo, pa se je treba zavedati, da so uporabniki obremenjeni in se strokovni delavci trudijo, da jih ne obremenjujejo dodatno.

Velik poudarek pa smo v raziskavi dali tudi konceptu krepitve moči, ki se vsem strokovnim delavcem zdi zelo pomemben, prav tako menim, da je to nekaj, kar socialno delo zares lahko prispeva pri delu z ranljivimi skupinami. Moč uporabnikov krepimo na različne načine, strokovni delavci govorijo predvsem o tem, da poudarjajo vire moči, ki jih uporabniki že imajo in jih hkrati skušajo razširiti, da uporabniki pridobijo vpogled v to, kaj vse še imajo: *»Na ta način jih opolnomočiš, širiš njihove vire«* (G156). Poudarjajo, kaj jim je že uspelo, kje so že uspešno premagovali stisko, in jih na tak način tudi spodbujajo k premagovanju ovir naprej: *»Res jih spodbujam, vsak najmanjši napredek morda celo preveč poudarjam«* (H110). Zavedajo se, da so v teh časih pomembni majhni koraki – če mladostnik nima motivacije za šolsko delo, poudarjajo vsak najmanjši korak, ki mu ga je vseeno uspelo narediti: *»Pokušam jih podpreti, iščem njihove močne točke, predvsem kar se tiče šole«* (I66). Konceptu krepitve moči je treba posvetiti čas *»Da jim daš vedeti, da je to nekaj dobrega, nekaj kar jim gre, nekaj*

kar lahko izkoristijo, in temu posvetiš čas» (G155), saj se nam zdi, da mladostnikom tega res manjka. Če povežemo to, da so apatični, ne vidijo nikjer smisla, nimajo moči za soočanje s težavami, lahko rečemo, da je krepitev moči, občutka, da zmorejo, da lahko, da iščemo vire, na katere se lahko oprejo, zelo pomembno: *»Včasih jih je treba samo spomniti, da imajo drug drugega in da se lahko zanesejo drug na drugega«* (G160). Strokovni delavci morajo med pogovorom tudi sami zaznavati, kateri so viri moči, ki bi jih lahko poudarili, iskati morajo izjeme, ko uporabnikom je uspelo določeno oviro premagati, jih poslušati in jim dati vedeti, da so nam pomembni. Uporabljajo tudi konkretne tehnike socialnega dela, kot je analiza tveganja, zagovornišтво in osebno načrtovanje skozi individualne pogovore.

V kriznem centru se soočajo s tem, da mladostniki ne vedo, kaj bo z njimi, kakšna je njihova prihodnost in je krepitev moči izrednega pomena: *»Okrepimo jih glede šole, glede njihove prihodnosti«* (F110). Prav tako otrokom pogosto manjkajo pravila, zdrave omejitve, ki jim jih skušajo strokovni delavci razložiti, da bi jih razumeli, in jih tako okrepijo za nadaljnje življenje. Krepitev moči na enak način, kot je že zgoraj omenjeno, je potrebna tudi pri mladostnikih, ki imajo posebne potrebe. Glede na vse negativne stvari, ki se jim dogajajo v zadnjem času, se strokovnim delavcem zdi pomembno, da so pozitivni, ustvarjajo pozitivno ozračje, jih spodbujajo, jim dajejo občutek, da zmorejo.

– Primeri dobre prakse

Strokovni delavci pri delu v svojih organizacijah prepoznajo številne primere dobre prakse, tako pri delu z mladostniki kot pri delu s starši.

Na šolah in drugih organizacijah organizirajo delavnice za starše, ki potekajo prek videokonference in se na njih pogovarjajo o stiski, s katero se srečujejo. Pogosto starši ne znajo motivirati svojih otrok za šolsko delo in za to potrebujejo strokovno pomoč, ki jo na tak način pridobijo. Delo na daljavo je za nekatere ustrezno: strokovni delavci pravijo, da določeni otroci delajo bolje, popravljajo svoje ocene, a za večino to ne velja. Mladostniki in starši so bolj obremenjeni in jim je v tem času težje, zato strokovni delavci s tem delajo: *»Res delamo na tem, da bi tudi na daljavo vzpostavili varen prostor, da jih ne bi še bolj potiskali v stisko«* (H100). Delajo po načelu, da otrok ne obremenjujejo dodatno, da se držijo urnika dopoldne in da jim na tak način skušajo pomagati. Na mnogih šolah pri preverjanju znanja zahtevajo ukrepe, na primer dve kameri, pregled okolice učenca, in strokovni delavci v primerih dobre prakse izpostavljajo, da tega ne delajo, da učencem torej zaupajo, da znajo.

Stiki z mladostniki so redni, vsakodnevni, trudijo se držati urnika, da mladostnikom vnesejo vsaj nekaj rutine v njihov vsakdan, da so jim na voljo za pomoč, kadarkoli to

potrebujejo. Prav tako uvajajo inovativne oblike učenja na daljavo: *»Veliko snemamo navodila, nastal je en kup videov, ker tako tudi lažje razumejo, če le berejo, jim je težje«* (J142), poskušajo najti skupne točke, da jim snov lažje približajo. Na daljavo skušajo ustvarjati normalnost, na primer s proslavami, ki potekajo prek videoposnetkov, konferenc, kot da bi bili v živo v šoli. Vzpostavile so se različne delavnice, namenjene sprostitvi mladostnikov, na primer z igranjem iger: *»Z mladimi smo se predvsem pogovarjali, kmalu pa sem ugotovila, da si ob vseh stvareh, ki jih imajo, ..., želijo le sprostitev. Tako smo delavnice izkoristili za igranje iger, skupaj smo gledali filme in podobno«* (I55). Z mladostniki se, kot sem že večkrat izpostavila, pogovarjajo, vidimo pa, da jim tega pri strokovnih delavcih še vedno manjka, saj mladostniki pravijo, da bi potrebovali več razumevanja za svojo stisko. Na delavnice mladostniki radi pridejo, saj jim prinesejo nekaj dobrega: *»in to je tisto, kar jim ohranja mero normalnosti, kolikor je to pač mogoče«* (G140). Strokovni delavci pravijo, da so odzivi na tovrstne dejavnosti res dobri, srečujejo se redno, skupin je vedno več, prav tako prostovoljcev, ki z njimi delajo. Skupine, ki so namenjene deljenju občutkov, morajo ohranjati varen prostor, zato so zaprtega tipa. Tako se ob zaznavanju potrebe po več skupinah formirajo nove, z novimi člani. Pogosto so tovrstne delavnice namenjene tudi sproščanju: *»Z nekaterimi sem se učila tudi meditacije, delali smo vaje iz čuječnosti, jim kazala sprostitvene vaje pred testi in spraševanjem, ki so se ga zelo bali«* (I60). Mladostnike spremljajo tudi kasneje, ko z njimi nimajo več rednih stikov, saj se jim zdi pomembno, da ostajajo v kontaktu.

Posebej so strokovni delavci izpostavili, da mladostnike povezujejo med sabo: *»In potem smo ugotovili, da bi bila ena stvar, ki bi jim morda prišla prav, to, da smo v soboto za 8 ur odprli Zoom, ampak samo zato, da so se priključile in se skupaj učile«* (G135). V tem primeru so mladostnice govorile o tem, kako slabo se počutijo ob celotni situaciji s pandemijo, in že to, da so v tišini osem ur delale skupaj, četudi vsaka svojo stvar in prek videokonference, jim je dalo dodatno motivacijo in zagon. Dober primer tega, kako lahko že z majhnimi stvarmi resnično pomagamo. Prav tako strokovni delavci govorijo o tem, da če so delali z mladostniki, ki so osamljeni, so jih skušali povezati z drugimi mladostniki in vzpostaviti nove odnose.

Krizni center je poseben primer, kjer so mladostniki začasno nameščeni in so strokovni delavci v času pandemije opravljali enako delo kot prej, zato posebnih primerov dobre prakse ne prepoznavajo. Že prej je mnogo mladostnikov delalo šolo na daljavo, ker so živeli na različnih koncih Slovenije. Poudarjajo pa, da so dobre prakse v tem primeru odvisne od angažiranja posameznega strokovnega delavca, da pa se trudijo, da ustvarjajo sproščeno

vzdušje znotraj hiše: »Z njimi si 24 ur na dan, z njimi se družimo, igramo igre, gledamo filme, klepetamo, a to je bilo enako že prej« (F96).

Prav tako izpostavljajo dobre prakse pri pomoči družinam – učitelji in drugi strokovni delavci so se večkrat aktivirali, zbrali oblačila in druge potrebščine, ki so jih družine potrebovale, na šoli s prilagojenim programom pravijo, da so ohranjali stike z družinami tudi v živo: »Imamo nekaj primerov res težkih posebnih potreb, pa je sodelavka hodila tja in jim pomagala« (J148). Prakse so torej različne, vsem pa je skupno, da so v ospredju uporabniki in njihova stiska, iz katere pri načrtovanju prakse potem tudi izhajajo.

– Pomoč in podpora za strokovne delavce

Strokovni delavci za svoje delo dobijo pomoč in podporo predvsem znotraj organizacij, v katerih so zaposleni. Tako se srečujejo na tedenskih sestankih, svetovalnih aktivih, imajo sestanke z vodstvom šole in podobno. Na sestankih teče dobra komunikacija in dobijo pomoč, ki jo potrebujejo: »Vsak dobi neko vrsto podpore in vzame nekaj zase. Če ne drugega, vsaj malo debatiramo, se med sabo poslušamo« (G176). Pomembno se jim zdi, da sestanki potekajo redno in da znotraj njih lahko delijo svojo stisko: »in se pogovarjamo o težavah, s katerimi se srečujemo pri delu na daljavo, o stiski učencev, o tem, kako jim lahko pomagamo« (H116) in hkrati, da se delijo izkušnje skozi pogovor. Tudi znotraj aktivov skupaj iščejo rešitve, soustvarjajo, podporo pa dobijo tudi s strani vodstva šole, ki upošteva njihove predloge.

Redkeje podporo dobijo zunaj organizacij – nekateri imajo posebne supervizije z zunanjim strokovnjakom, velikokrat pa podporo in pomoč iščejo tudi pri prijateljih, ki opravljajo podobne poklice, saj tako pridobijo novo perspektivo problema in možnosti rešitve.

Vendar pravijo tudi, da bi na nekaterih področjih potrebovali več pomoči, predvsem da bi se z nekom lahko pogovorili tudi o svoji osebni stiski, ki jo doživljajo: »Dovolj bi bilo že to, če bi se z nekom lahko tudi o tem pogovarjala na strokoven način« (I181). S strani vodilnih želijo bolj jasna navodila, predvsem pa posluh, da z mladostniki ni mogoče delati v okvirih vseh ukrepov: »Posluh, da z mladostniki, ki so pri nas, ne moremo delati tako, kot oni želijo, da je to nemogoče« (F124).

– Prihodnost

Strokovnih delavcev ne skrbi za lastno prihodnost, ampak jih bolj skrbi za mladostnike in njihovo prihodnost ter za prihodnost celotne družbe, v kateri živimo. Skrbi jih za to, kako bodo nadoknadili vse, kar so v šoli zamudili, a še večje skrbi povzroča vpliv izolacije na

oblikovanje njihove identitete in kakšne bodo posledice trenutnega življenja: »*Za njihov razvoj, duševno zdravje je situacija res slaba*« (G126). Še posebej negativne posledice prepoznavajo za ranljive mladostnike: »*Menim pa, da bodo posledice hujše za tiste, ki doma nimajo varnega okolja*« (F117). Skrbi jih, da bodo njihove težave eskalirale, da bo vse to, kar se jim trenutno dogaja, iz njih izbruhnilo, a jim takrat nihče ne bo pomagal: »*Lahko bi postali škodljivi sami sebi, oni bodo odgovorni za vse, kar se jim je dogajalo in za način, kako bo to prišlo ven iz njih*« (F120). Zato strokovne delavce skrbi predvsem to, ali se bo stroka ukvarjala z njimi in jim bo zmogla pomagati: »*Nihče se ne pripravlja na to, da bomo imeli travmatizirano generacijo*« (G163). Poudarjajo, da ocene in šola niso najpomembnejša stvar, s katero bi se stroka v tem trenutku morala ukvarjati, ampak travme, ki jih mladostniki v tem času doživljajo. Ranljive skupine v družbi ostanejo spregledane in skrbi jih, da bo tako tudi z mladostniki, kar bo zelo negativno vplivalo na celotno življenje: »*Zelo me skrbi, da bo to ostalo spregledano, da bodo mladi sami krivi za vse in se bodo tudi s tem morali sami spopadati*« (G169). Mladostniki so zaprti doma in se ne srečujejo z različnimi situacijami, skozi katere bi se učili obvladovati življenje, se soočati s tveganji. Imajo tudi globok občutek, da so nemočni, zaradi česar so postali popolnoma apatični, kar so v intervjujih mladostniki potrdili tudi sami. Imamo torej generacijo ljudi, ki mislijo, da so ne pomembni, da ne morejo doseči nobenih sprememb niti za to nimajo volje.

Strokovni delavci pa se srečujejo tudi s skrbjo, kaj bo v prihodnosti z družbo in z dogajanjem v njej. Mnogo ljudi je izključenih, drugače misleči so hitro utišani, ljudje pa se za razmere v družbi ne zanimajo: »*Kako si lahko dovolimo, da nam je vseeno za to, kaj se dogaja. Sploh ne vemo, kam gremo*« (J178). Vsem na oči se dogajajo kršitve človekovih pravic, ljudje pa tega ne opazijo oziroma ne ozavešajo. Socialno delo se na krivice osredotoča in zato ima po mojem mnenju glavno vlogo pri tem, da o dogajanju govori, ozavešča in se bori za pravice najšibkejših. Na žalost pa se mi zdi, da v času pandemije socialno delo ni prevzelo vloge, kot bi jo takšna stroka morala.

– Sprostitev in prosti čas

V prostem času se strokovni delavci ukvarjajo z jogo, meditacijo, peko piškotov, gledajo filme in serije, se sprehajajo in predvsem skušajo uživati v malenkostih, ki jih trenutno življenje ponuja.

5. Sklepi

V magistrski nalogi sem želela dobiti vpogled v to, kje so v času pandemije in izrednih razmer mladostniki, kje so starši in kje je tukaj prostor za socialno delo. Čeprav vsa ta neenakost, ki smo ji priče, ranljivost, stiska mladih in družin niso nekaj, s čimer se socialno delo ne bi srečalo že prej, je pandemija vse to še osvetlila. Z rezultati sem od uporabnikov samih pridobila vpogled v stisko, s katero se soočajo in iz katere bodo izhajali, tudi ko bo pandemije konec in ko bomo na to stisko iskali odgovore. Našla sem veliko možnosti za socialno delo, bistveno pa se mi je zdelo slišati glas ljudi, posameznikov, saj do sedaj nisem našla nobene konkretne zgodbe o doživljanju pandemije v povezavi s socialnim delom.

Čustva, ki so v tem času prisotna med ljudmi, so izrazito negativna, mladostniki, starši in strokovni delavci redko vidijo pozitivne plati in se posledično v tem času zelo slabo počutijo. Že skoraj eno leto se soočajo z občutki utesnjenosti, obupa, nemoči, ogroženosti in strahu – po eni strani zaradi pandemije, po drugi pa zaradi ukrepov, ki razmere spremljajo. Negativen je tudi občutek negotovosti, ki ga doživljajo tako starši kot tudi mladostniki – ne vedo, kdaj bo tega konec, in predvsem, kaj se bo takrat zgodilo, kakšne bodo posledice. Prav tako se mladostniki počutijo odgovorne za prenos virusa, saj v medijih ves čas poudarjajo, kako so ravno mladi prenašalci, torej nekako prevalijo krivdo na že tako ranljivo skupino ljudi.

Na drugi strani se starši počutijo nesposobne, ker ne zmorejo usklajevati vseh obveznosti in se soočajo s težko stisko, povezano s pandemijo in njenimi posledicami, predvsem v socialno-ekonomskem smislu. Želja staršev je, da otrokom lahko zagotovijo dostojno življenje, danes pa se soočajo z negotovostjo, kaj bo čez nekaj mesecev in kako bodo zagotovili svoji družini osnovno oskrbo – hrano, oblačila, plačali najemnino in kredite. Socialno delo se zato ne sme omejiti le na svetovanje, pogovore z uporabniki, ampak mora podpirati skupnost, spodbujati solidarnost, empatijo, da si bomo ljudje pomagali tudi med sabo. Potrebna je torej akcija, prilagajanje potrebam, omogočanje storitev uporabnikom, ki jih potrebujejo, da bodo zmogli premagati tudi stisko, povezano s socialno varnostjo. Naloga socialnega dela je, da mladostnikom in staršem zagotovi varen prostor za pogovor in za reševanje stiske, saj so ta prostor zaradi izrednih razmer izgubili. Zaradi negotovosti, v kateri živimo, strahom pred prihodnostjo, strahom pred virusom se ne počutijo več varne. Socialna izolacija je vplivala na to, da se ne morejo pogovarjati ne s prijatelji ne s strokovnimi delavci, zato z nikomer ne morejo deliti svojih težav, kar sami izpostavljajo.

Mladostniki in starši pogosteje opažajo negativen vpliv, ki ga ima na njihovo življenje pandemija, odvisno pa je od okoliščin, v katerih živijo. O teh okoliščinah moramo govoriti, saj iz njih pogosto izvirajo težave, s katerimi se soočajo. Na takšen način bomo odkrivali, kako lahko ublažimo posledice socialne izolacije, karantene, negativnih občutkov. Pogosto mladostniki in starši potrebujejo le nekoga, ki jih bo slišal, opazil, ki jim bo pomagal razviti strategijo spoprijemanja s težavami, o čemer govorijo tudi strokovni delavci v tej raziskavi. Sami mladostniki so povedali, da je dobro, da lahko na glas govorijo o stiski, ki jo doživljajo glede prihodnosti, predvsem zato, da se je bomo vsi zavedali. Stiska mladostnikov je povezana s šolo na daljavo, socialno izolacijo, družino, ukrepi, občutki, da so pozabljeni. Menim, da je v tem času še bolj kot prej pomembno, da je upoštevan glas mladostnikov in da postanejo aktivni udeleženci pri reševanju lastne stiske.

Ključno se mi zdi, da ne spregledamo ne mladostnikov ne staršev in da prepoznavamo, kakšni so dejavniki tveganja v trenutni situaciji za razvoj travm, težav, negativnih posledic, a da pri tem izhajamo iz uporabnikov. Socialno delo na tej točki prispeva odprt odnos, znotraj katerega nam lahko uporabnik zaupa, se z nami pogovori in dobi odziv, ki ni moraliziranje ali ignoriranje, ampak občutek, da je slišan. Predvsem mladostniki menijo, da je ljudem zanje vseeno, saj vsi govorijo le o stiski otrok in starejših, o mladostnikih le redko. Zaradi vsega tega so izgubili občutek za varnost, ki pa je izredno pomemben, da se v življenju, novih okoliščinah naučijo strategije reševanja svojih težav.

Odnosi v družinah so slabši, kar je povezano s stisko, s katero se srečujejo zaradi pandemije. Več je prepiranja, mladostniki se pogosto počutijo nerazumljene, nesprejete, mnogi doma nimajo varnega okolja. Stiska družin je povezana tudi s socialno-ekonomskim stanjem družine, pomanjkanjem prostora, časa zase, ločitve, nasilja. Od staršev nekateri dobijo pomoč pri šolskem delu, ne pa pri drugih težavah, saj se o tem ne pogovarjajo. Mnogi starši so izgubili službo, kar v stisko spravlja tudi mladostnike, ki se zaradi tega bojijo prihodnosti. Prav tako je šola na daljavo mnogim težava, saj po tako dolgem času v tem ne vidijo več smisla, so apatični, ne opravljajo obveznosti. Posledica so negativne ocene, zaostajanje v znanju, pogosto je tudi opuščanje šolanja. Še posebej ranljivi so mladostniki s posebnimi potrebami, ki so izgubili rutino, občutek normalnosti, ne razumejo situacije. Od učiteljev ali drugih strokovnih delavcev ne dobijo pomoči in podpore, tudi s svetovalno delavko sodelujejo le redki. Želijo si biti slišani, razumljeni, da bi do njih odrasli imeli človeške odnose. Apatija je mlade pripeljala tako daleč, da v trenutnem življenju ne vidijo smisla, stikov ne ohranjajo niti s prijatelji, zaradi česar trpijo pomanjkanje vključenosti, sprejetosti. Prav tako preko telefona ali socialnih omrežij ne morejo deliti svoje stiske in težav

s prijatelji, torej so se znašli v situaciji, kjer se ne morejo obrniti nikamor po pomoč, ker nikjer nimajo občutka varnosti. Življenje mladostnikov se je preselilo na družbena omrežja, in kot pravijo, se je tja preselilo tudi medvrstniško nasilje, o katerem se v tem času ne govori. O tem pripovedujejo tudi starši, ki so takšnemu nasilju priče, a jim ne znajo pomagati, pogrešajo pa večjo odzivnost strokovnih delavcev v takšnih primerih. Tudi starši čutijo pomanjkanje socialnega vključevanja, nimajo mreže prijateljev, družin, na katere bi se lahko obrnili po pomoč, pomoč strokovnih delavcev je zanje redka. Tudi oni potrebujejo pogovor, razumevanje za svojo stisko, pogosto pa so deležni le obsojanja in občutka, da niso sposobni skrbeti za svojo družino.

Posebej ranljivi so mladostniki, ki trpijo zaradi duševnih težav in ne dobijo dovolj pomoči. Mnogi živijo tudi v ločenih družinah, v družinah, kjer se starši ne zanimajo za njihovo življenje, ampak so prepuščeni sami sebi. Posledica prostega časa in stiske, ki jo imajo mladi je tudi tvegano vedenje, kamor se zatekajo: droga, druženje z mladimi, ki ne hodijo v šolo, celodnevno igranje računalniških iger. Mnogi živijo v nasilnih družinah in je vse to njihov edini izhod.

Veliki večini mladostnikov je odnos strokovnih delavcev, učiteljev do njih sedaj bolj všeč, prepoznavajo ga kot bolj človeškega, prijaznega, medtem ko so jih prej bolj kritizirali, se nanje jezili, učenci so se jih pogosto bali. Kljub stiski, negotovosti jim je torej ljubše šolanje na daljavo le iz tega razloga, kar nam prižiga rdeči alarm za to, kakšne odnose z mladostniki ustvarjamo v šolskem okolju. Pomembno je, da so v tem času učitelji in drugi občutljivi za stisko, razumevajoči in da jih podpirajo, a če se moramo kaj naučiti, je to, da moramo takšen odnos do mladih ohraniti tudi v prihodnje, ko se bodo vrnili v šolske klopi. Šolo imajo mladostniki več dela, učitelji pa pozabljajo, da ne živijo vsi v razmerah, da bi lahko toliko delali, posledično pa nimajo enake možnosti za napredek. Posebej izpostavljeni so otroci priseljencev in otroci s posebnimi potrebami. Večinoma si mladostniki želijo nazaj v šolo, zavedajo pa se tega, da tudi ko bodo lahko šli nazaj, bo tam potekal le pouk, prijetne stvari, kot so valeta, odmori, kosila, zabave, pa bodo še vedno prepovedane, kar jim povzroča dodatno stisko. Na drugi strani pa so starši obremenjeni s službo, ki jo usklajujejo s pomočjo otrokom pri šolanju, torej so oni odgovorni za otrokov napredek, čeprav poudarjajo, da niso pedagogi in v mnogih družinah starši nimajo potrebnega znanja, da bi otrokom pomagali.

Strokovni delavci doživljajo predvsem stisko, povezano s spremembo načina življenja, kot tudi stisko, povezane z delom – skrbi jih za ranljive posameznike, doživljajo občutek nemoči. Tako kot drugi tudi oni pogrešajo socialno življenje, družino, prijatelje in se glede socialne izolacije srečujejo z enakimi težavami kot drugi, ki jim morajo pomagati. Situacija

tako vpliva na njihovo delo, ker morajo skupinam, ki so še bolj ranljive kot kadarkoli prej, zagotavljati še več podpore in pomoči, hkrati pa skrbeti tudi zase, za svojo družino in za zdravje. Teže je tudi vzpostavljati stik z mladostniki in družinami. Tudi tam, kjer so stiki v živo, morajo nositi maske, se držati razdalje, kar vpliva na odnose. Srečujejo se z mladostniki iz najrazličnejših okolij, z najrazličnejšimi vidiki stiske – depresija, mladi LGBTQ, ki so doma nesprejeti, nasilje, socialno-ekonomska neprivilegiranost, priseljenci in manjšine, otroci s posebnimi potrebami, in tudi način dela z njimi je popolnoma različen. Strokovnim delavcem se zdi pomembno, da so stiki redni in da med njimi poteka pogovor v odprtem in varnem prostoru, da lahko spregovorijo o svoji stiski. Tudi sami strokovni delavci morajo iz pogovorov zaznavati stisko mladostnikov in iz nje izhajati, ko soustvarjajo rešitve. Pomemben je zaupen odnos, motiviranje mladostnikov, pomoč pri organizaciji dneva, prilagajanje. Prepoznavajo, da tudi težave družin, ki so se že prej pojavljale, v času pandemije eskalirajo, torej prihaja do več konfliktov, slabših odnosov, stresa, zlorabe alkohola ali drugih substanc, kar vodi v še več nasilja. Strokovni delavci jim pomoč in podporo ponujajo z delavnicami, pogovori, podpornimi skupinami, skozi katere ustvarjajo skupnosti, da se starši lahko o svoji stiski z nekom pogovarjajo. Koncepti socialnega dela v situacijah lahko veliko pripomorejo in pomagajo. Dogovor o sodelovanju, osebni stik in odnos, soustvarjanje, izhajanje iz uporabnikov, pristnost v stikih, varen prostor, empatija – vse to prispeva k vključevanju uporabnikov, raziskovanju virov moči, lajšanju stiske. Posebej poudarjajo, da morajo uporabniki dobiti občutek, da je nekomu zanje mar in da jim to tudi okrepi moč, to pa socialno delo resnično lahko prispeva v tej situaciji. Skozi občutek, da imajo varen prostor, zmanjšamo negotovost, v kateri živijo, jim ponudimo podporo in jim omogočimo, da tudi sami prepoznavajo vire moči, ki jih imajo. Čeprav o tem redko slišimo, obstajajo številni primeri dobre prakse socialnega dela, o katerih pričajo strokovni delavci in lahko rečemo, da se iz njih lahko veliko naučimo. Pomembno je tudi, da strokovni delavci v tem času dobijo podporo in pomoč, ki jo potrebujejo, da bodo zmogli pomagati tako med pandemijo kot tudi po njej, ko bodo skušali blažiti njene posledice. Skrbi jih, da bodo težave mladostnikov in družin, povezane s trenutnimi razmerami, v družbi spregledane, tako kot so vedno do sedaj ostale spregledane ranljive skupine. Imamo generacijo ljudi, ki misli, da ne more doseči nobenih sprememb, ker niso dovolj pomembni, ker jih nihče ne upošteva in jim ne da glasu, zato menim, da bo ravno v tem glavna vloga socialnega dela v prihodnosti – dati ranljivim glas in se boriti za njihove pravice, jim omogočiti, da se bodo lažje soočali s svojo stisko.

Zavedamo se, da bo pandemije nekoč konec, ampak mladostniki se v tem trenutku počutijo neslišane, so zaprti, socialno izolirani in tako bo ostalo tudi, ko se vrnejo v šole –

strogi ukrepi, primanjkljaj socialne bližine, pomoči s strani stroke. Razmišljati moramo o posledicah in o tem, kako bi lahko socialno delo na te posledice vplivalo. Imamo metode dela, s katerimi bi se kot stroka lahko soočali s težavami v prihodnosti, ampak začeti je treba z izhajanjem iz ljudi, s poslušanjem njihovega glasu in to je glavni namen te raziskave – slišati glas uporabnikov in strokovnih delavcev. Socialno delo je razvilo koncepte, ki so raznovrstni, široki, uporabni v različnih situacijah, tudi v primeru pandemije, s katero se soočamo sedaj. Naloga socialnega dela je, da s posamezniki vzpostavljamo odnose, da z njimi delamo iz perspektive moči, da delamo v sedanjosti, se odzivamo na dejanske zgodbe uporabnikov, tukaj in zdaj. Pomembno je, da so uporabniki – mladostniki in starši – slišani, saj so rezultati raziskave pokazali ravno to: potrebujejo občutek, da jih nekdo posluša. Tudi ko se bodo vrnili v razrede, bo naloga učiteljev in drugih strokovnih delavcev, da učenci pridobijo vire moči, da se bodo soočali s pomanjkanjem znanja, preživljanjem stiske, doživljanjem nove. Vodilo za strokovne delavce bo moralo biti, da vsak učenec lahko napreduje, ne glede na to kaj je zamudil v zadnjem letu in kakšni so njegovi primanjkljaji.

6. Predlogi

Rezultati analize so mi, še preden sem končala raziskavo, omogočili prepoznavati tematike, ki jih mladostniki izpostavljajo kot tiste, o katerih bi se pogovarjali, ki so zanje pomembne, a se o jih ne pogovarjajo ne v šoli ne drugje. Tako sem v sklopu delavnic, prostovoljnega dela, učne pomoči lahko že konkretno delala z njimi in stisko, ki jo doživljajo, na podlagi intervjujev, ki sem jih opravila.

Glede na rezultate magistrske naloge, lahko rečem, da si bomo kot stroka socialnega dela morali še bolj prizadevati za to, da bomo mladostnikom predstavljali odrasle, ki jim lahko zaupajo svojo stisko in jim jo pomagajo rešiti. Ko bodo šli nazaj v šolo, se vračali v družbo, bodo izredne razmere in ukrepi še vedno ostali, zato bi socialno delo lahko pomagalo pri razvijanju pozitivne klime – tako med učitelji in učenci kot tudi med vrstniki samimi. Skozi raziskavo sem ugotovila, da se odpira ogromno različnih področij, ki jih je smiselno podrobneje raziskati in razviti nove možnosti za socialno delo. V nadaljevanju bi morali o posledicah kriznih razmer za mladostnike in družine izobraziti učitelje, da se bodo s tem znali soočati in jim v šoli ponuditi varen prostor za izražanje in reševanje stiske. Na vseh področjih bi se socialno delo moralo bolj vključevati – kot svetovalni delavci v šolah bi se morali vključevati v življenje mladostnikov in družin, ne le tistih, ki imajo odkrite težave, ampak tudi na splošno. Treba bi bilo bolj raziskati, kakšno pomoč in podporo uporabniki potrebujejo, kaj sami izpostavljajo kot pomembno, saj na to vprašanje v raziskavi nisem dobila veliko odgovorov. Z vključevanjem uporabniške perspektive pridobimo bolj poglobljene podatke o stiski in o možnih načinih reševanja.

Pred raziskavo sem bila razočarana nad odzivom socialnega dela v času kriznih razmer – nikjer nisem zasledila konkretnih možnosti, ki jih socialno delo lahko ponudi v času, ko so najranljivejše skupine prebivalstva najbolj na udaru. Zato sem iz odgovorov strokovnih delavcev pridobila podatke, kaj vse že socialno delo prispeva, in predvsem, kaj vse bi še moralo. Mladostniki in starši izpostavljajo, da se s strokovnimi delavci o stiski ne pogovarjajo, zato se stiska še stopnjuje – strokovni delavci bi se zato morali osredotočiti na usposabljanje za delo z generacijami ljudi, ki doživljajo travme in dolgotrajno stisko, da bodo razumeli posledice, vedenje posameznikov in se znali na to odzivati. Na tem področju vidim veliko možnosti za raziskovanje – v magistrski nalogi sem zajela velik spekter težav, s katerimi se soočajo, ki bi jih bilo treba podrobneje raziskati, na večjem vzorcu ljudi, da se

bomo znali odzivati na specifične potrebe, ki jih imajo uporabniki in ne bomo več govorili na splošno o težavah, kot se to dogaja sedaj.

7. Viri in literatura

- Abrams, L. S., Dettlaff, A. J. (2020). *Voices from the frontlines: Social workers Confront the COVID-19 Pandemic*. Pridobljeno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7454909/#swaa030-B5>, dne: 8. 2. 2021
- Adhikari, H. (2015). *Social Work or Relief Work? A Crisis in Professional Social Work*. Social Change Review, Vol. 13(1). Pridobljeno na: file:///C:/Users/aleks/Downloads/Social_Work_or_Relief_Work_A_Crisis_in_Professiona.pdf, dne: 5. 11. 2020
- Amadasun, S. (2020). *Social Work and COVID-19 Pandemic: An Action Call*. Pridobljeno na: https://www.researchgate.net/publication/340655227_Social_Work_and_COVID-19_Pandemic_An_Action_Call, dne 1. 11. 2020
- American Psychological Association. (2020). *How COVID-19 may increase domestic violence and child abuse*. Pridobljeno na: <https://www.apa.org/topics/covid-19/domestic-violence-child-abuse>, dne: 15. 11. 2020
- Baum, N. (2011). *Trap of Conflicting Needs: Helping Professionals in the Wake of a Shared Traumatic Reality*. Springer Science+Business. Pridobljeno na: file:///C:/Users/aleks/Downloads/Baum2012_Article_TrapOfConflictingNeedsHelpingP.pdf, dne 29. 11. 2020
- Bogdan, R., Knopp Biklen, S. (2003). *Qualitative Research of Education: An Introductive to Theories and Methods* (4th ed.). Boston [etc.] : Allyn and Bacon
- Collin-Vezina, D., Brend, D., Beeman, I. (2020). *When in counts the most: Trauma-informed care and the COVID-19 global pandemic*. Developmental Child Welfare. Dostopno na <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/2516103220942530>, dne 15. 11. 2020
- Čačinovič Vogrinčič, G. (2002), Koncept delovnega odnosa v socialnem delu. *Socialno delo*, let. 41, št. 2. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za socialno delo
- Čačinovič Vogrinčič, G. (2003). Jezik socialnega dela. *Socialno delo*, let. 42, št. 5/6. Narodna in univerzitetna knjižnica
- Čačinovič Vogrinčič, G. (2006). Socialno delo z družinami. *Socialno delo*, Let. 45, št. 3/5. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za socialno delo
- Čačinovič Vogrinčič, G. (2008). *Soustvarjanje v šoli: Učenje kot pogovor*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo

- Čačinovič Vogrinčič, G. (2011). Soustvarjanje v delovnem odnosu: izvirni delovni projekt pomoči. V: Šugman Bohinc, L. (ur.), *Učenci z učnimi težavami: izvirni delovni projekt pomoči*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo
- Čačinovič Vogrinčič, G., Mešl, N. (2013). Svetovalni delavec v sodobni šoli in vrtcu Šolska svetovalna služba kot prostor varovanja soustvarjanja procesov učenja in pomoči v šoli. *Šolsko svetovalno delo*, let. 17, št. 3/4. Zavod RS za šolstvo
- Čačinovič, Vogrinčič, G. (2015). Soustvarjanje pomoči v socialnem delu. *Socialno delo*, let. 54, št. 3/4. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za socialno delo
- Domiter Protner, K. (2013). Socialnoekološki model preventivne dejavnosti na področju izpostavljenosti otrok in mladostnikov nasilju v družini. *Socialno delo*, let. 52, št. 4. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za socialno delo
- Domiter Protner, K. (2015). Vloga socialnega kapitala na področju preprečevanja zlorabe otrok in mladostnikov v družini. *Socialno delo*, let. 54, št. 2. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za socialno delo
- Fothergill, A. (2017). Children, Youth and Disaster. Oxford Research Encyclopedias. Pridobljeno na: <https://oxfordre.com/view/10.1093/acrefore/9780199389407.001.0001/acrefore-9780199389407-e-23>, dne: 15. 2. 2021
- Golberstein, E., Wen, H., Miller, B. F. (2020). *Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) and Mental Health for Children and Adolescents*. Pridobljeno na: <https://jamanetwork.com/journals/jamapediatrics/fullarticle/2764730>, dne: 4. 11. 2020
- Green, P. G. (2020). *Risks to children and young people during COVID-19 pandemic*. The BMJ. Pridobljeno na: https://www.researchgate.net/publication/340985401_Risks_to_children_and_young_people_during_covid-19_pandemic, dne: 5. 11. 2020
- Hacin Beyazoglu, K., Bertogna, T., Hostnik, L., Jakopič, T., Škoda, K., Zakelšek, M., Fekonja, U. (2020). Težave in izzivi družin z otroki v zgodnjem in srednjem otroštvu med karanteno zaradi epidemije COVID-19. *Psihologija pandemije: posamezniki in družba v času koronske krize*. Univerza v Ljubljani: Filozofska fakulteta. Pridobljeno na: <https://e-knjige.ff.uni-lj.si/znanstvena-zalozba/catalog/view/243/347/5750-1>, dne: 15. 2. 2020
- Hacin Beyazoglu, K., Babnik, K., Lep, Ž. (2020). Sto ur po prvem primeru okužbe s COVID-19 v Sloveniji: zaupanje in zaznana verodostojnost virov informacij ter čustveni odzivi. *Psihologija pandemije: Posameznik in družba v čas koronske krize*. Univerza v Ljubljani:

- Filozofska fakulteta. Pridobljeno na: <https://e-knjige.ff.uni-lj.si/znanstvena-zalozba/catalog/view/243/347/5751-1>, dne: 15. 2. 2021
- International Federation of Social Workers (2020). *Statement on IFSW and Covid-19*. Pridobljeno na: <http://www.ifsw.org/statement-on-ifsw-and-covid-19/>, dne: 2. 11. 2020
- Klemenčič, E., Dernovšek, M., Z., Zalokar, L. (2017). Skrb za duševno zdravje otrok in mladostnikov – zakaj je to medsektorska odgovornost. *Šolsko svetovalno delo*, let. 21, št. 2/3. Zavod RS za šolstvo
- Lesar, I. (2009). *Ali formalne rešitve na področju šolanja marginaliziranih omogočajo uresničevanje ideje inkluzije?*. *Sodobna pedagogika*, let. 60 = 126, št. 1. Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije
- Loades, M. E., Chatburn, E., Higson-Sweeney, N., Reynolds, S., Shafran, R., Brigden, A., Linney, C., Niamh, McManus, M., Borwick, C., Crawley, E. (2020). *Rapid Systematic Review: The Impact of Social Isolation and Loneliness on the Mental Health of Children and Adolescents in the Context of COVID-19*. PMC: US National Library of Medicine. Pridobljeno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7267797/>, dne: 16. 11. 2020
- Lončar, T., Puklek Levpušček, M. (2018). Povezanost prijateljstva v mladostništvu s socialno sprejetostjo in osamljenostjo. *Vzgoja in izobraževanje*, let. 49, št. 3/4. Zavod RS za šolstvo
- Masten, A. S., Motti-Stefanidi, F. (2020). *Multisystem Resilience for Children and Youth in Disaster: Reflections in the Context of COVID-19*. Springer Nature Switzerland AG. Pridobljeno na: file:///C:/Users/aleks/Downloads/Masten-Motti-Stefanidi2020_Article_MultisystemResilienceForChildr.pdf, dne: 15. 11. 2020
- Mesec, B. (1993). Akcijsko raziskovanje med socialnim inženirstvom in revolucionarnim aktivizmom. *Socialno delo*, let. 32, št. 1/2
- Mesec, B. (1998). *Uvod v kvalitativno raziskovanje v socialnem delu*. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo
- Mesec, B. (2009). *Kvalitativna metodologija, akcijsko in evalvacijsko raziskovanje*. Skripta I. Pridobljeno na: <https://sites.google.com/site/kvalitativnametodologija/metodologija-i/skripta-i>, dne: 29. 10. 2020
- Mesec, B. (2009). *Kvalitativna metodologija, akcijsko in evalvacijsko raziskovanje*. Skripta II. Pridobljeno na: <https://sites.google.com/site/kvalitativnametodologija/metodologija-ii/skripta-ii>, dne: 29. 10. 2020

- Morrisette, M. (2020). *School Closures and Social Anxiety During the COVID-19 Pandemic*. PMC:US National Library of Medicine. Pridobljeno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7467010/>, dne: 16. 11. 2020
- Mrežar, A. (2013). Uporaba konceptov socialnega dela pri mladostnikih, ki so razvili neustrezne strategije ravnanja. *Socialno delo*, let. 52, št. 4. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za socialno delo
- NIJZ. (2020). *Koronavirus – pogosta vprašanja in odgovori*. Pridobljeno na: <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-pogosta-vprasanja-in-odgovori#kako-poteka-bolezen%2C-kaksni-so-simptomi-in-znaki%3F>, dne: 1. 11. 2020
- Oosterhof, B., Palmer, C. A., Wilson, J., Shook, N. (2020). Adolescents' Motivations to Engage in Social Distancing During the COVID-19 Pandemic: Associations With Mental and Social Health. Pridobljeno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7205689/>, dne: 4. 11. 2020
- Poljšak, Škraban, O. (2002). Mladostnik/ca v družini in medsebojno doživljanje družinskih članov. *Socialna pedagogika*, let. 6, št. 4. Združenje za socialno pedagogiko
- Poštrak, M. (2015). Koncepti socialnega dela z mladimi. *Socialno delo*, let. 54, št. 5. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za socialno delo
- Rode, N., Zidar, R., Lamovšek, V., Škerjanc, J., & Urek, M. (2010). Socialno delo v primeru naravnih in drugih nesreč. V: M. Zorn, B. Komac, M. Pavšek & P. Pagon (ur.), *Naravne nesreče I: od razumevanja do upravljanja* (str. 349–355). Ljubljana: Založba ZRC
- Salerno, J. P., Williams, N. D. (2020). *LGBTQ Populations: Psychologically Vulnerable Communities in the COVID-19 Pandemic*. University of Maryland, College park. Pridobljeno na: <https://psycnet.apa.org/fulltext/2020-41743-001.pdf>, dne: 2. 11. 2020
- Sandhu, A. C. (2020). *Here are all the human rights violations amid the COVID-19 outbreak*. Pridobljeno na: <https://thebrag.com/human-rights-violations-amid-covid-19/>, dne: 2. 11. 2020
- Sprang, G., Silman, M. (2013). *Posttraumatic Stress Disorder in Parents and Youth After Health-Related Disasters*. Disaster Medicine and Public Health Preparednes. Pridobljeno na: https://www.researchgate.net/profile/Ginny_Sprang/publication/259432942_Posttraumatic_Stress_Disorder_in_Parents_and_Youth_After_Health-Related_Disasters/links/5e81f724458515efa0ba0a5d/Posttraumatic-Stress-Disorder-in-Parents-and-Youth-After-Health-Related-Disasters.pdf dne: 3. 11. 2020

- Stritih, B. (2006). Strategije pomoči pri socialnem delu s travmatiziranimi osebami in družinami. *Socialno delo*, let. 45, št. 6. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za socialno delo
- Szentágotai-Tătar, A., Chiş, A., Vulturar, R., Dobrean, A., Căndea, D., M., Miu, A. C. (2015). *Shame and Guilt – Proneness in Adolescents: Gene-Environment Interactions*. US National Library of Medicine: National Institutes of Health, Pridobljeno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4521752/>, dne: 16. 2. 2021
- Škerjanc, J., & Lamovšek, V. (2010). Socialno delo za pomoč prebivalcem po potresu na Bovškem leta 2004. V: M. Zorn, B. Komac, M. Pavšek & P. Pagon (ur.), *Naravne nesreče 1: od razumevanja do upravljanja* (str. 357-366). Ljubljana: Založba ZRC.
- UNICEF. (2020). *Protecting the most vulnerable children from the impact of coronavirus: An agenda for action*. Pridobljeno na: <https://www.unicef.org/coronavirus/agenda-for-action>, dne: 15. 11. 2020
- United Nations. (2020). *Policy Brief: Education during COVID-19 and beyond*. Pridobljeno na: https://www.un.org/development/desa/dspd/wp-content/uploads/sites/22/2020/08/sg_policy_brief_covid-19_and_education_august_2020.pdf, dne: 28. 11. 2020
- Vest Ettekal, A., Agans, J., P. (2020). *Positive Youth Development Through Leisure: Confronting the COVID-19 Pandemic*. Pridobljeno na: <file:///C:/Users/aleks/Downloads/962-3635-1-PB.pdf>, dne: 29. 11. 2020
- Videmšek, P. (2008). Krepitev moči kot temeljno orodje socialnega dela. *Socialno delo*, let. 47, št. 3/6. Univerza v Ljubljani: Fakulteta za socialno delo
- Wang, H., Xia, Q., Xiong, Z., Li, Z., Xiang, W., Yuan, Y., Liu, Y. in Li, Z. (2020). The psychological distress and coping styles in the early stages of the 2019 coronavirus disease (COVID-19) epidemic in the general mainland Chinese population: A web-based survey. *PloS ONE*, 15(5), članek e0233410. Dostopno na: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0233410>, dne: 16.2.2021
- Zakour, M., J. (2008). *Social work and disasters*. School of Social Work
- Zaviršek, D., & Škerjanc, J. (1998). Analiza položaja izključenih družbenih skupin v Sloveniji in predlogi za zmanjšanje njihovih izključenosti v sistemu socialnega varstva. Ljubljana: Inštitut za socialno varstvo.

8. Priloge

8.1. Priloga 1: Soglasje staršev za sodelovanje mladostnikov v raziskavi

Spoštovani!

Sem Tamara Erjavec, absolventka na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani. V svoji magistrski nalogi z naslovom Socialno delo z mladostniki v času izrednih razmer bom raziskovala s kakšnimi stiskami, strahovi, ovirami se srečujejo mladi v času epidemije, tako zaradi šole na daljavo, kot tudi zaradi socialne izolacije, pomanjkanja strokovne pomoči in podobno. S tem namenom bom izvedla intervjuje prek programa ZOOM, kjer se bomo o tem pogovarjali, v magistrski nalogi pa bodo odgovori in izjave sodelujočih podani popolnoma anonimno. Zato vas prosim, da če se s sodelovanjem vašega otroka v intervjuju strinjate, podpišete spodnjo izjavo.

Že vnaprej se vam zahvaljujem!

Tamara Erjavec, študentka

IZJAVA

Spodaj podpisani/a _____, starš mladoletnika/ce _____ izjavljam, da moj otrok lahko sodeluje pri intervjuju za namen raziskave pri magistrski nalogi z naslovom Socialno delo z mladostniki v času izrednih razmer.

Datum:

Podpis:

8.2. Priloga 2: Intervju z mladostniki

1. V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutiš, kakšna čustva doživljaš v tem času?
2. Kaj se ti zdi najtežje v teh časih, kje se srečuješ z največjimi stiskami?
3. Kaj ti je v tem času všeč, kar je morda v času pandemije novo, pa se ti zdi, da je boljše kot prej?
4. Verjetno veliko več časa preživiš skupaj z družino, zato me zanima kako se razumete, te starši podpirajo pri delu za šolo, pri tvojih potrebah in željah?
5. Ali ti starši lahko pomagajo ko doživljaš kakšno stisko glede šole ali drugih stvari, če to potrebuješ in kako?
6. Se ti zdi, da so tvoji starši v tem času bolj pod stresom? Zaradi česa? Kako to vpliva nate?

7. Kako šola, ki jo obiskuješ, sodeluje s tvojimi starši?
8. Kakšne imaš doma razmere za učenje, koliko miru imaš, kakšne potrebščine potrebuješ, kako je z internetom?
9. Kako dostopni so vaši učitelji, kako z vami komunicirajo, jih ob težavah lahko vprašate za pomoč?
10. Imate veliko dela za šolo? Mi lahko mogoče poveš več o tem?
11. Imaš pri posameznih predmetih kakšne učne težave in kako jih rešuješ? Kakšno pomoč dobiš s strani učiteljic ali drugih strokovnih delavcev?
12. Doživljaš zaradi šole na daljavo še kakšne stiske, kakšne?
13. Kaj pa bi potrebovala s strani učiteljev ali drugih odraslih, da bi ti bilo v tem času lažje?
14. Ali svetovalna delavka v šoli sodeluje z vami in kako?
15. Kako ohranjaš odnose s prijatelji in s sošolci?
16. Kako si s prijatelji med seboj pomagata, se lahko pogovarjata o trenutnih stiskah, ki jih doživljate?
17. Kdo se ti zdi, da so tisti v razredu ali med prijatelji, ki imajo težave doma ali v šoli zaradi trenutne situacije?
18. Kakšno pomoč pa oni dobijo oziroma bi jo potrebovali?
19. Kakšne so tvoje skrbi in stiske glede prihodnosti zaradi pandemije?
20. Kako se sprostiš v tem času, da odmisliš vse težave, kaj delaš v času ko si prost/a, sedaj ko imamo omejene možnosti?

8.3. Priloga 3: Intervju s socialnimi delavci

1. V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutite kakšna čustva doživljate v tem času?
2. Kakšni so vaši strahovi glede bolezni, širjenja virusa?
3. Kaj se vam zdi v tem času najtežje, kje se srečujete z največ ovirami?
4. Kaj vam je v tem času pandemije všeč, kar je novo, pa se vam zdi boljše kot prej?
5. Ste v tem času pod stresom in ali se vam zdi, da to vpliva na mladostnike, s katerimi delate? Kako?
6. Kako vstopate v stik z mladostniki in kako z njimi ohranjate odnose?
7. Kako dostopni ste za mlade, se lahko k vam obrnejo, če potrebujejo pomoč?
8. S kakšnimi stiskami mladih se srečujete in kako pogosto so v tem času stiske mladih?
9. Kako te stiske skupaj z mladimi rešujete?
10. Kako sodelujete z družinami mladostnikov?
11. Kako lahko družine, ki imajo težave, dostopajo do vas in kako te težave rešujete?
12. Ali pri delu z mladimi sodelujete tudi z drugimi organizacijami, s katerimi in kako?
13. Mi lahko poveste kaj o vaših primerih dobre prakse dela z mladimi?
14. Ali poznate koncepte socialnega dela in ali jih pri delu z mladostniki v času pandemije uporabljate? Kako?
15. Kako krepite moč mladostnikov in njihovih družin?
16. Kakšne stiske vi doživljate glede posledic pandemije in prihodnosti?

17. Kakšno podporo in pomoč dobite s strani drugih strokovnih delavcev ali nadrejenih, da lahko premagujete tudi svoje stiske in strahove?
18. Kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovali, da bi vam bilo v tem času lažje?
19. Kako poskrbite zase v tem času, kako se sprostite, kaj delate v prostem času?

8.4. Priloga 4: Intervju s starši

1. V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutite kakšna čustva doživljate v tem času?
2. Kakšni so vaši strahovi glede bolezni, širjenja virusa?
3. Kaj se vam zdi v tem času najtežje, kje se srečujete z največ ovirami?
4. Kaj vam je v času pandemije všeč, kar je novo, pa se vam zdi bolje kot prej?
5. Ste v tem času pod stresom in ali se vam zdi, da to vpliva na vašo družino? Kako?
6. Verjetno več časa preživite skupaj z družino, kako se razumete, kakšni so vaši odnosi?
7. S kakšnimi stiskami se v tem času srečujete?
8. Kako usklajujete skrb za družino in drugo delo (služba, gospodinjstvo, mlajši otroci)?
9. Kako sodelujete s šolo, v katero hodijo vaši otroci?
10. Kako dostopni so strokovni delavci, če vi ali vaši otroci potrebujete pomoč?
11. Kakšne so otrokove razmere za učenje v času šolanja na daljavo?
12. Ali zmorete poleg vsega drugega pomagati tudi otrokom pri šolskem delu? Kako?
13. Kako ohranjate odnose s prijatelji, drugimi družinami?
14. Kako si z drugimi družinami, prijatelji pomagata, se pogovarjata o stiskah, ki jih doživljata?
15. Kam in kako se lahko obrnete, če potrebujete pomoč?
16. Kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovali, da bi vam bilo v tem času lažje?
17. Kakšne so vaše skrbi in stiske glede posledic, prihodnosti zaradi pandemije?
18. Kako poskrbite zase v tem času, kako se sprostite, kaj delate v prostem času?

8.5. Priloga 5: Prepis intervjujev z mladostniki

Intervju 1:

T: Jaz

A: Intervjuvanka

T: Glede na to v kakšnem času živimo, in ker se prvič srečujemo s tem, s socialno izolacijo, šolo na daljavo, zato me zanima, kako se ti ob tem počutiš, kakšna čustva doživljaš?

A: Meni je nekako skoraj bolje mogoče (A1). Ne rabim zgodaj vstat, dan si razporedim kot si želim, med prostimi urami se učim, lahko si vzamem na primer za nekaj kar me ne zanima manj časa in posvetim več časa drugim stvarem (A2). Veliko bolj izkoristim čas (A3). Tudi s prijatelji se še vedno vidimo, gremo ven na sprehod (A4). Ni nič drugečnega.

T: Super, vem da lahko zaradi poročanja medijev o virusu in situaciji doživljaš tudi kakšen strah, stisko, kako se pa ob tem počutiš?

A: Ne vem, imam prijatelje, ki nikoli na svetu ne bi imeli gor maske, so jim glupi ukrepi (A5), jaz pa sem se sprijaznila da pač če mora tako biti, naj tako bo (A6).

T: Sem zelo vesela, da tako pozitivno sprejemaš celo situacijo.

A: Imam sicer stres zaradi šole, mogoče malo bolj kot prej, ker smo zelo hitro vprašani, hitreje na vrsto pridemo, več se imamo za učiti (A7).

T: Razumem, torej so tvoje stiske več ali manj povezane s šolo?

A: Ves čas smo na zoomu, nimamo odmorov, iz enega se izklopimo pa se vklopimo na drugega (A8), potem pa še celo popoldne delaš naloge, pišeš spise, potem se moraš pa še učiti in dejansko ves čas delaš za šolo (A9). Pa to, da smo ves čas doma, nikamor ne gremo, to mi je tudi grozno (A10).

T: Razumem, tudi več časa sedaj preživimo z družino, zato me zanima kako se pa doma razumete, se več kregate, so vaši odnosi dobri?

A: Z bratom se zelo dobro razumeva (A11), mami in oči pa mi tudi ves čas pravita, naj se ne sekiram za ocene, da se učim zase, ne za njih. Moji mami je bolj važno, da sem sproščena, da grem ven na zrak, kot pa da se cele dneve učim in imam dobre ocene. Vedno pravi, da ocene niso pomembne (A12). Kregamo se pa nič bolj kot ponavadi (A13).

T: Super, zelo sem vesela, da imate tako dobre odnose v družini in da starši razumejo, da ocene niso najpomembnejše na svetu. Kaj pa ko doživljaš kakšno stisko glede šole ali na splošno, ti starši lahko kaj pomagajo in kako?

A: Ja, mami mi vedno popravlja če imam kaj napisano za na primer slovenščino, ona mi popravi vejice, druge stvari, oči mi pa pomaga pri geografiji, fiziki, matematiki (A14). Oči je ekonomist, zelo splošno razgledan ker ga vse zanima, mami pa dela v eni firmi in pač zna te stvari (A15). Tako da mi veliko pomagata, sploh pri na primer pregledovanju nalog, preden jih oddam profesorici, da je zagotovo okej (A16). Na splošno imam pa tudi občutek, da jima lahko veliko stvari povem in da me bosta poslušala (A17).

T: Super, se ti morda zdi, da so starši trenutno kaj bolj pod stresom in kako to vpliva nate?

A: Oči še vedno dela, tako da se mu ni veliko spremenilo (A18). Mami je mogoče malo, ampak bolj zaradi tega ker ima najboljšo prijateljico zdravnico, ki jo ves čas straši okrog virusa, pa potem postane malo bolj panična (A19). In potem ves čas bere o tem, pa to vpliva nanjo, pa potem še jaz berem, ker me zelo zanimata biologija in kemija (A20).

T: Pa se ti zdi, da branje vsega tega vpliva nate, te spravlja v stres, strah?

A: Ja kakšna stvar te pomiri, kakšna pa ne. Mogoče me je prej bilo malo strah, ampak sedaj pa ko sem doma, se tudi prijatelji ne družijo z drugimi, zato mislim, da nikjer ne bi mogla dobit tega virusa (A21). Ni me pa strah da bi dobila korono, ker poznam veliko ljudi, ki so jo preboleli, pa niso imeli hudih težav (A22).

T: Kako pa šola sodeluje s tvojo družino oziroma s tvojimi starši?

A: Ja naša razredničarka ne da veliko poudarka na to, ona ves čas govori, da moramo biti samostojni, tako da sedaj sploh nimajo stika (A23). Kar so se videli je bilo septembra na roditeljskem sestanku.

T: Kaj pa doma, kakšne imaš razmere za učenje, koliko miru imaš, kako je z internetom in s potrebščinami, ki jih potrebuješ?

A: Imam mir, ker imam svojo sobo in tudi vsak ima svoj računalnik (A24). Včasih internet ne dela, ampak potem se preklanim na mobilne podatke, tudi če jih prekoračim, mi jih itak starša plačata (A25). Če recimo moj

računalnik nima baterije, če ga pozabim priklopiti, pač vzamem očijevga če ga ne rabi (A26). Imam mir, ko se učim me res vsi pustijo pri miru (A27).

T: Aha, super. Kako dostopni pa so vaši učitelji za vas, ali z vami veliko komunicirajo in kako?

A: Veliko je učiteljev takih, ki jim napišeš, če kaj ne razumeš pa ti potem dodatno pojasnijo, nekateri se celo posebej potem dobijo s tabo na zoomu (A28). Veliko imamo pa tudi takih, ki samo na mail pošljejo naloge in jih nikoli ne slišimo v živo. Oni so pač – znajdi se sam (A29).

T: Si že omenjala sicer, da imate veliko več dela sedaj za šolo, pa me zanima, ali učitelje zanima tudi na splošno kako ste, kaj se vam dogaja, ali so bolj usmerjeni v šolsko delo?

A: Ja z eno učiteljico se recimo najprej deset minut pogovarjamo, pa mi je to zelo všeč, ker se malo sprostimo (A30). Pa ona da vnaprej na spletno učilnico vso snov, da si jaz lahko sprintam pa potem samo dopisujem, delam zapiske (A31). Večinoma pa gremo samo zelo hitro čez snov in niti pisat ne moreš zraven, zelo se jim mudi (A32). Veliko je pa tudi takih, ki sploh nimajo pouka prek zooma in to ni isto, kot če se vidiš z njimi, ti nekaj razložijo kot v šoli (A33).

T: Razumem. Imaš pri kakšnem predmetu več težav z učenjem in kakšno pomoč dobiš v tem primeru s strani učiteljev ali drugih strokovnih delavcev?

A: Ja imam malo težav z matematiko, prej sem jo vedno razumela, potem pa nekajkrat nisem poslušala in to, pa je nisem razumela (A34). Zato sem imela nekajkrat inštrukcije na daljavo (A35). Učiteljica pa se temu ni preveč posvečala, tudi nisem upala kaj spraševati, ker se jim vedno mudi in nekako nimajo časa, da bi odgovarjali še na naša vprašanja (A36).

T: Super, da imaš možnost inštrukcij in si lahko vse nadoknadila. Kaj pa bi mogoče potrebovala s strani učiteljev ali drugih strokovnih delavcev, da bi ti bilo v teh časih lažje?

A: V šoli bi lahko pri nekaterih predmetih malo ponavljali, ne pa da ves čas samo hitimo z novo snovjo (A37). Pa tudi za teste imamo premalo časa, ker je veliko težje pisat prek teh programov, kot pa v šoli (A38). In tudi zelo so občutljivi če se jim zdi, da kdo plonka, gleda kam drugam kot v računalnik, me je kar strah pogledat kamorkoli drugam, čeprav včasih rabim samo čas za premislek (A39).

T: Razumem, včasih je res težko s temi ukrepi. Imaš še kakšne stiske ob socialnem distanciranju, omejitvi možnosti druženja, šoli na daljavo?

A: Ja ne vem, najtežje mi je mogoče ker sem prvi letnik in nismo imeli spoznavnega tabora (A40). Lani smo imeli sicer valet, ampak ne tako kot bi jo imeli drugače, čeprav so se kar trudili učitelji (A41). Pa z novimi sošolci se nismo tako zelo povezali ker smo bili samo dva meseca skupaj (A42).

T: Vem da si sicer v novi šoli, ampak me zanima, če ste kdaj spoznali šolsko svetovalno delavko, in če v tem času sodeluje z vami?

A: Sploh ne vem če jo imamo, je ne poznam (A43).

T: Razumem. Kako pa v tem času ohranjaš odnose s prijatelji in s sošolci?

A: Ja z nekaterimi prijatelji gremo malo ven, na sprehod (A44). Z drugimi se včasih pokličemo (A45). S sošolci imamo na facebooku eno skupinico in si ves čas pišemo za šolo (A46), drugih posebnih stikov pa nimamo, ker smo bili po moje premalo časa skupaj (A47).

T: Kako pa si s prijatelji med seboj pomagata, se lahko pogovarjata o trenutnih stiskah, ki jih doživljata?

A: Po mojem veliko manj, ker se ne vidimo v živo. Prek telefona ne vidiš človeka, če mu je kaj težko, če pa ga vidiš, lahko opaziš da je na primer žalosten. Prek sms-a ali klica pa ne moreš (A48). Pa tudi ne vem meni je težko govoriti o svojih težavah prek telefona (A49).

T: Razumem. Kdo pa se ti zdi, da so tisti v razredu ali med prijatelji, ki imajo težave doma ali v šoli zaradi trenutne situacije?

A: V šoli ne vem povsem, ker smo manj v stiku, vem pa, da je ena sošolka nehala prihajati na zoom, ker ima anoreksijo. V šoli je še bila z nami, sedaj pa je ni več. Menda je precej boga, ampak nimam nobenih stikov z njo. Ena sošolka edino ker se od prej poznata ima stik z njo, drugi se pa niti nočemo vsiljevati, ker se ne poznamo dovolj dobro (A50).

T: Morda več, če ta sošolka dobi kakšno pomoč s strani strokovnih delavcev, šole, oziroma ali bi to pomoč potrebovala?

A: Ne vem, ker nič ne reče razredničarka (A51). Verjetno bi potrebovala vsaj to, da ji iz šole kaj pošiljajo, če ne drugega, da jo kdo vpraša kako je in da ji reče, da jo pogreša (A52). Verjetno pa pomoči zaradi anoreksije dobi dovolj, ker je v bolnici.

T: Razumem, včasih je res že to dovolj, da se na nekoga spomniš, da nekdo ve, da nanj misliš. Sva že skoraj pri koncu, zanima me, kakšne so tvoje skrbi in stiske glede prihodnosti zaradi pandemije?

A: Ja, mogoče me skrbi kako bo to vplivalo na vse, na primer, če bosta mami in oči imela službo (A53), predvsem pa da se bomo morali navaditi na ta življenjski slog, da bomo ves čas morali nositi maske, imeti šolo na daljavo (A54). Drugače pa o neki prihodnosti še ne razmišljam, ker je to še zelo daleč, na primer služba (A55).

T: Ja, res je še nekaj časa do takrat, ko boste iskali službo. Za konec me zanima še, kako se sprostiš v tem času da odmisliš vse težave, kaj delaš v času ko si prosta, sedaj ko imamo omejene možnosti?

A: Večkrat grem na sprehod z najboljšo prijateljico (A56), veliko berem knjige (A57). Pred tem prostega časa skoraj nisem imela, sem težko brala, ker sem tako dolgo rabila že da sem prišla iz šole z vlakom, potem pa sem se morala učiti, in nisem imela energije za druge stvari. Sedaj pa lahko vse bolj v miru delam (A58).

Intervju 2

T: Jaz

B: Intervjuvanka

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutiš, kakšna čustva doživljaš v tem času?

B: Po eni strani ker sem doma več razmišljam (B1). Prejšnjo karanteno sem veliko delala na sebi, na svoji osebnosti, imela sem dovolj časa zase, da sem lahko razmišljala o življenju (B2), za kar sem zelo vesela (B3). V šoli sem imela družbo, ki je bila malo slabša, slabše je vplivala name, zato sem opustila veliko stvari, ki sem jih prej rada počela, na primer bila sem animatorka, imela sem slabše ocene in tako naprej (B4). Kar se šole tiče sedaj, se počutim super (B5), učitelji se zelo trudijo, da bi nam razložili vse (B6). Na primer ko imamo prakso, bi morali biti v laboratoriju, ker sem na srednji kemijski, in učitelj gre dejansko v laboratorij in nam poslika vse eksperimente, vse napišejo zraven, podrobno predstavijo. Tako si lahko predstavljamo (B7), med prejšnjo karanteno pa smo bili na novo s tem, ni bilo tako dobro organizirano, nismo niti vedeli kaj se dogaja (B8).

T: Razumem, kako pa se počutiš v tej karanteni trenutno, kako ti je z vsemi ukrepi, virusom, boleznijo?

B: Ja malo mi je težko (B9), sedaj, ko smo doma, sem več z družino (B10). Kar je sicer dobro, ker vidim, da prej sem ves čas hodila ven, bila s prijatelji, družine pa sploh poznala nisem skoraj, smo se oddaljili (B11). Zdaj je pa situacija ravno obratna, s prijatelji smo se oddaljili (B12). Ostali sicer hodijo malo na sprehode skupaj in to (B13), jaz pa živim z babico, in me je res strah, da bi dobila kaj od mene (B14). Ne vem, številke okuženih ves čas rastejo in se samo sprašujem kdaj bo tega konec, res je grozno, kot da bo to trajalo za vedno (B15). In potem še gledaš malo poročila in vidiš tiste posnetke, na primer zadnjič je bilo na Planet TV o koroni, pa je bila na naslovnici slika mrliča. Grozno (B16). Zase se ne bojim, ni me strah, me pa je strah za druge (B17), da bi jim jaz kaj prinesla, ker bi se čutila odgovorno in krivo za to (B18).

T: Je kakšna stvar v tem času, ki ti je všeč, se ti zdi boljša kot pred pandemijo?

B: Dalj časa lahko spim (B19), imam veliko več časa (B20), lahko telovadim, prej nisem imela energije, ker sem pozno popoldan prišla domov iz šole, sem se morala učiti, sedaj pa imam več časa čez cel dan (B21). Malo bolj si lahko po svoje razporejам čas (B22).

T: Super, kaj pa ti je v tem času najtežje, kaj ti povzroča največje stiske?

B: Najhuje mi je, ker se ne vidim s prijatelji, smo se oddaljili (B23), veliko prireditev je odpadlo (B24), pevske so nam odpadle in to zelo pogrešam (B25). Pa v šoli, recimo ti govorni nastopi, ker imajo vsi izklopljene kamere, se pogovarjaš kar sam s sabo, vsi te bolj poslušajo, nihče pa ne pove če je bilo dobro ali ne (B26). Je pa po drugi strani dobro, ker lahko vadim več, učitelji te ne izpostavljajo tako kot pri pouku (B27). Pogrešam, da grem lahko na kavo, prej je bilo to samoumevno, sedaj pa pogrešam te vsakdanje stvari (B28). Pa težko mi je tudi, ker je mami izgubila službo in vidim, da jo skrbi (B29).

T: Zagotovo to povzroča tudi tebi stiske, v tem času veliko časa preživimo doma, v krogu družine. Kako pa se razumete doma, kakšne odnose imate?

B: Meni se zdi, da se več kregamo (B30). Ampak ni prehudo, smo tudi bolj povezani in več stvari skupaj delamo (B31). Ne vem, včasih smo se kregali, ker me ni bilo nič doma, sedaj pa kadar se kregamo, se o teh vsakodnevnih stvareh, nesporazumih (B32) in hitro tudi odnehamo, se več pogovarjamo, lažje rešujemo konflikte (B33).

T: Kaj pa pri tvojih težavah in pri delu za šolo, ti lahko starši pomagajo, če to potrebuješ in kako?

B: V naši družini nihče ne zna kemije in mi nihče ne more pomagati (B34). Večinoma se obrnem na sošolke (B35) ali pa mail napišem učiteljici, če mi kaj res ne gre (B36). Lahko bi tudi na zoom-u vprašala, ampak se mi zdi, da jim to jemlje čas in že tako imamo veliko dela v teh urah (B37). Nekaterim pa res ni problem dodatno razlagati (B38). Drugi so pa kar jezni nate, če jih vprašaš. Potem rečejo, da ne poslušaj (B39). Pri drugih težavah pa ne vem, ne morem se ravno o vsem z mami in atijem pogovarjati (B40). Mami bi sicer rada, ampak ona potem hitro začne dramatizirati, ne vem, ne morem se z njo pogovarjati (B41).

T: Razumem, bi se še za eno vprašanje vrnila nazaj – se ti zdi, da so tvoji starši v tem času bolj pod stresom in se ti zdi, da to vpliva tudi nate?

B: So bolj pod stresom že zato ker je mami izgubila službo (B42), in potem se ful trudi nama pomagat pri šolskem delu, sploh bratu, ker je len, in mami ves čas dela namesto njega, gleda kdaj ima zoom-e (B43). Se mi zdi, da na ta način dela namesto službe, se ji pa vidi, da ji ni vseeno (B44) in včasih zasledim pogovor, ker ne dobi nove službe nikakor (B45). Oči je tudi pod stresom, ampak zaradi službe, ker ima veliko dela (B46).

T: Razumem, ta čas je res stresen za vse. Kako pa učiteljice oziroma šola, ki jo obiskuješ sodeluje s tvojimi starši?

B: Ne nič ne sodelujejo (B47). Razredničarka včasih pošlje staršem maile, drugače pa nič (B48).

T: Kakšne imaš pa doma razmere za učenje, koliko miru imaš, kakšne potrebsčine potrebuješ, kako je z internetom?

B: Ja internet zelo pogosto šteka (B49), se mi je zgodilo da nisem mogla na zoom, pa sem dobila od ene učiteljice kar neopravičeno uro (B50). Glede miru pa odvisno, imava z bratom eno sobo in potem včasih se zgodi, da imava istočasno zoom (B51). Potem uporabljava slušalke (B52).

T: Kako dostopni pa so vaši učitelji, ali z vami komunicirajo, jih ob težavah lahko vprašate za pomoč?

B: Zdi se mi, da so dostopni (B53), ker prej v šoli nas je bilo strah sploh karkoli vprašati, po dodatni razlagi, ker so bili vedno jezni (B54). Lažje je spraševati preko računalnika, sploh če napišeš mail (B55). O drugih težavah pa ne govorimo (B56)

T: Imate veliko dela za šolo? Mi lahko mogoče poveš več o tem?

B: Ja, vsak teden imam po dve ali tri ocene (B57), kar mi ni všeč, ker je veliko težje sedaj, ko moramo vse sami (B58). Po tem ko smo cel dan na zoom-u, brez prestanka (B59), se potem še cel dan učimo, delamo naloge za tiste, ki nimajo video konferenc in moramo vse sami (B60). Po drugi strani pa mi je sedaj boljše, ker je veliko manj stresa, ko učitelj ni pred tabo (B61), ker se mi zdi, da so takrat bolj nesramni (B62), nikoli nas ne vprašajo kako smo, sedaj pa vsaj še kaj drugega delamo, se pogovarjamo (B63). Manj se izpostavljam, jaz recimo res ne maram pred vsemi odgovarjati, nenapovedanega spraševanja, klicanja pred tablo. Vsega tega zdaj ni (B64).

T: Razumem. Imaš pri posameznih predmetih kakšne učne težave in kako jih rešuješ? Kakšno pomoč dobiš s strani učiteljic ali drugih strokovnih delavcev?

B: Nimam posebnih težav, razen matematika (B65). Ker pri pouku težko poslušam. In potem se bojim vprašat učiteljico, ker bo vedela, da nisem dobro poslušala (B66). Ampak preprosto ne morem, nikakor, ker tudi tako hitro razlaga (B67). Ampak vseeno se naučim, se več učim in imam pozitivne ocene, vsaj to (B68).

T: Razumem, ali doživljaš zaradi šole na daljavo kakšne stiske, kakšne?

B: Ja ves čas smo za računalnikom, sedimo, boli me hrbet (B69). Bolje bi bilo, če bi bili v šoli že zaradi tega, ker bi vsaj vidla svoje sošolce, prijatelje, to najbolj pogrešam (B70).

T: Kaj pa bi mogoče potrebovala s strani učiteljev ali drugih odraslih, da bi ti bilo v tem času lažje?

B: Več razumevanja predvsem (B71), da stvari niso take kot so bile, ne vem zdi se mi, da smo mi srednješolci kar pozabljeni od vseh (B72). Prvim so nam ukinili šolo, zadnji bomo šli nazaj (B73). Ne vem, saj meni je okej, ampak nekaterim sošolcem in prijateljem pa res ni dobro doma (B74). Tako smo ujeti, ker itak nas nihče ne bi nikoli poslušal (B75) in pač samo sledimo temu kar nam rečejo (B76).

T: Ja, res je, ujetost v trenutek, ne vemo kdaj bo konec. Ali svetovalna delavka v šoli sodeluje z vami in kako?

B: Enkrat nam je poslala neke sprostivne vaje na mail. To je pa to (B77).

T: Okej. Greva na zadnjo temo - Kako ohranjaš odnose s prijatelji in s sošolci?

B: Malo prek facebooka, instagrama (B78). Ampak jih bolj ne ohranjam, ker nas je vse strah za dedke, babice, mamice, očije (B79). Z najboljšo prijateljico se slišiva po telefonu, da se vsaj malo pogovoriva (B80).

T: Razumem. Kako pa si s prijatelji med seboj pomagata, se lahko pogovarjata o trenutnih stiskah, ki jih doživljate?

B: Jaz svojih težav ne morem razlagati preko telefona, zoom-a, ker se rada pogovarjam v živo (B81), tudi če pišeš sms na telefon, to ni isto, kot če nekoga vidiš pred sabo (B82). Tudi drugi se mi zdi, da ne razlagajo več o svojih težavah (B83). Nekako smo izolirani (B84). To mi je najhuje, se res grozno počutim (B85), zdi se mi, da

smo veliko izgubili, tudi prijateljev (B86). Ne vemo kaj se drug z drugim dogaja, prej smo se videli, smo takoj opazili, če je bil kdo žalosten, slabe volje. Sedaj pa ne (B87).

T: Razumem, kako pa ohranjate stike s sošolci, si med sabo pomagata pri šolskem delu?

B: To je pa še težje, ker so dobesedno iz cele Slovenije. Že prej se nismo dobivali, smo se pa družili po šoli (B88). Imamo pa skupino na facebooku in si tam kaj pomagamo, si pošiljamo naloge, rešitve (B89). Pogovarjamo se o šoli, ne o osebnih stvareh (B90).

T: Kdo pa se ti zdi, da so tisti v razredu ali med prijatelji, ki imajo težave doma ali v šoli zaradi trenutne situacije?

B: Imamo enega sošolca, ki je prej sicer bil že izgubljen, ampak v šolo je pa hodil (B91), sedaj pa šprica vse zoom-e (B92), razredničarka ves čas pošilja mail-e staršem, ker jo skrbi zanj, da si ne bi kaj naredil, ker je bil že prej tak, čuden no (B93). Starša sta ločena, in po moje se sploh ne ubadata z njim, je čisto prepuščen sam sebi (B94). Kot je govoril ima zelo slabo družbo doma v Postojni, in je ves čas zunaj z njimi, šole ne dela (B95). Mislim, da jemlje tudi droge (B96), ne pride pa niti na teste, na spraševanja, niti ne dela za noben predmet (B97), verjetno ne bo več v šoli ostal, ker je familiji vseeno (B98). Prej je šel vsaj v šolo in ni bil ves čas doma in s tisto družbo (B99).

T: Aha. Kakšno pomoč pa oni dobijo oziroma bi jo potrebovali?

B: Mislim, da bi njega lahko rešilo samo to, da gremo nazaj v šolo (B100). Ker je imel takrat nekaj več stika s svetovalno delavko (B101), starši so vsaj morali priti na govorilne (B102). Sedaj pa nima nikogar (B103).

T: Se strinjam, da bi v šoli dobil več podpore in pomoči. Sva že skoraj pri koncu. Kakšne so tvoje skrbi in stiske glede prihodnosti zaradi pandemije?

B: Po moje bo korona vplivala najbolj na nas (104), že zato ker nimamo socialnega življenja (105). Že prej smo bili ves čas na telefonih, sedaj smo pa še več, če želimo sploh še imeti kakšne ljudi okrog sebe (106). Glede prihodnosti pa nimam mnenja, bo kar bo (107). Skrbi me za mami, da bo dobila službo (108), ampak sama pa o svoji službi še ne razmišljam.

T: Za konec me zanima še, kako se sprostiš v tem času da odmisliš vse težave, kaj delaš v času ko si prosta, sedaj ko imamo omejene možnosti?

B: Gledam serije, filme (109), veliko sem zunaj v naravi (B110), kolesarila sem prej, ko ni bilo snega (B111). Veliko tudi ustvarjam, rišem, izdelujem darila (B112).

Intervju 3

T: Jaz

C: Intervjuvanka

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutiš, kakšna čustva doživljaš v tem času?

C: Počutim se slabo (C1), nekako utesnjeno, ker sem ves čas doma (C2). Sem iz Ljubljane, zunaj imajo vsi maske, nikamor ne smem (C3), bojim se iti s prijateljico ven, da naju kje policaji ne ustavijo, ker nisva iz istega gospodinjstva (C4). Težko mi je, ker se dogajajo take stvari (C5), na katere nimam vpliva in ne vidim več smisla v ničemer (C6), tudi v šoli sem popustila (C7), sem v drugem letniku in nekako smo že lani šli čez to in imam vsega dovolj (C8). Nekako se mi pojavljajo slabe misli, se mi zdi, da padam v temo (C9), sem brez volje (C10).

T: Razumem, kaj pa se ti zdi najtežje v teh časih, kje se srečuješ z največjimi stiskami?

C: Ja to, da nimam prijateljice, imam eno s katero sva res povezani in pač sedaj se ne vidiva (C11). In strah me je (C12), ker poslušam samo kako ne smemo nikamor ker mladi prinesemo potem virus starejšim (C13), moja mami pa je hud sladkorni bolnik in potem jaz res nikamor ne upam, da ne bi zaradi mene kaj bilo (C14).

T: Kaj ti je v tem času všeč, kar je morda v času pandemije novo, pa se ti zdi, da je boljše kot prej?

C: V tem trenutku nič (C15). Ne vem, saj je bilo vmes dobro to, da nisem rabila zjutraj v temi in snegu, dežju v šolo (C16). Drugega pa nič, pogrešam to svobodo, ki smo jo prej imeli (C17).

T: Verjetno veliko več časa preživiš skupaj z družino, zato me zanima kako se razumete ob tem, te starši podpirajo pri delu za šolo, pri tvojih potrebah in željah?

C: Ne vem, res se malo pogovarjamo (C18), ker nekako nimam nekih skupnih točk z njimi (C19). Ne razumejo me, niti se ne trudijo (C20). Imam drugačen stil, drugačne stvari me zanimajo (C21), njih pa samo šola (C22), vse jim je čudno in nekako potem ne morem imeti z njimi nekih pogovorov (C23). Že v šoli so me vedno vsi čudno gledali, ker sem punca, imam kratke lase, piercing, oblečena drugače kot ostale (C24) in tudi mojim staršem gre to malo na živce (C25). V srednji šoli je sicer bolje ker pač vsaj imam nekaj prijateljic, ki pa jim je za to vseeno (C26), ampak starši mi pa še vedno samo težijo (C27).

T: Torej se doma ne počutiš dobro?

C: Ne, grozno, osamljeno (C28). Nihče ne razume, samo težijo mi (C29) in samo šola je pomembna v naši hiši, nič drugega (C30).

T: Ali ti starši lahko pomagajo pri šolskem delu, če to potrebuješ in kako?

C: Ne potrebujem neke pomoči, ker imam načeloma dobre ocene in se sama naučim (C31).

T: Super. Pa se ti zdi, da so tvoji starši v tem času bolj pod stresom? Zaradi česa? Kako to vpliva nate?

C: Ja mami in oči se več kregata (C32), ker oba delata od doma (C33), pa še midve s sestro sva doma in nimamo štirih računalnikov in je kar bedno (C34). In nimamo prostora za umik (C35), midve s sestro imava svojo sobo ampak ni pa tisto, da bi lahko imel čas zase kdorkoli (C36). Mami mi sedaj še bolj teži zaradi šole in zaradi vsega ostalega (C37).

T: Ostalega?

C: Pospravljanja, poslušanja glasbe, mojega stila oblačenja (C38), zadnjič sem se pobarvala pa je bila spet tečna in mi rekla, da mi ne paše, da sem grozna, da z mano ne gre niti na sprehod (C39). Ne vem, prej sem šla v šolo in imam prijateljice ki so jim take stvari všeč in je bilo super, sedaj pa tega nimam (C40).

T: Razumem, pa če greva malo na temo šole - kako šola, ki jo obiskuješ, sodeluje s tvojimi starši?

C: Nič ne sodelujejo, ker pač vse oddajam, vse delam in nimajo kaj (C41). Mislim, da mami dobi prek e-asistenta kakšna obvestila, ampak splošna, ne vem, da bo šola zaprta spet naslednji teden in to (C42), pa včasih če imajo govorilne, ampak ona itak ne hodi (C43).

T: Kakšne imaš doma razmere za učenje, koliko miru imaš, kakšne potrebščine potrebuješ, kako je z internetom?

C: Okej, sicer delim sobo s sestro, ampak nekako usklajujeva (C44), pač na srečo se obe učiva v tišini in gre (C45), smotano je ko imamo kakšno video konferenco ampak zaenkrat se je nekako izšlo, da nisva imeli velikokrat istočasno (C46). Sva si precej različni in se kregava (C47), ampak se tudi lahko zmeniva vse (C48).

T: Kako dostopni pa so vaši učitelji, kako z vami komunicirajo, jih ob težavah s snovjo lahko vprašate za pomoč?

C: Se mi zdi, da so sedaj bolj prijazni (C49). Jaz res ne maram tega javnega nastopanja, biti vprašana, javnega govora o ocenah, in to nam je sedaj nekako prikrajšano, vsaj pri večini (C50). Nekaterim se res ne da ukvarjati z

nami (C51) in se vidi, samo pošljejo milijon navodil za predmet, kaj moramo narediti, ves čas jim moramo samo pošiljati nazaj (C52), eni pa so res prijazni in se potrudijo, imamo Teamse in tako naprej (C53). Te lahko kaj vprašaš, včasih pa tudi ne upaš, ker pač eni niso preveč prijazni (C54). Drugih tem ne odpirajo, le o šoli govorimo (C55)

T: Kako to misliš, da niso prijazni?

C: Ja tako, ne odpišejo ali pa zelo grdo odpišejo, češ da naj pogledamo posnetek še enkrat in bomo vedeli (C56), ena je sošolko enkrat na video konferenci potem nadrla, ker ni nečesa naredila prav, če ni poslušala (C57), pa tudi tako javno izpostavijo če kdo ne oddaja nalog, nič ni tako da bi samo njemu to rekli (C58).

T: Pa imate veliko dela za šolo? Mi lahko mogoče poveš več o tem?

C: Ja, ogromno. Vsaj jaz, ker se res trudim (C59), nekateri se pač malo manj in potem ne delajo toliko (C60). Mi imamo pa Teamse pol dneva (C61), nato pa še do večera ves čas delam (C62). Vsaj dobre ocene so nekaj, kar je pozitivnega (C63), ker pač nikamor ne grem in potem se več učim (C64). Ampak v zadnjem času izgubljam voljo tudi za to (C65).

T: Razumem. Imaš pri posameznih predmetih kakšne učne težave in kako jih rešuješ? Kakšno pomoč dobiš s strani učiteljic ali drugih strokovnih delavcev?

C: Mislim, angleščina mi gre slabše, ampak to pomeni da imam oceno 3 (C66), pa vem da se lahko naučim (C67). Dajo recimo možnost, da greš zviševat (C68). Neke druge pomoči jaz ne dobim, tudi drugi ne vem če jo (C69). Imajo pa za matematiko še nek dopolnilni pouk za tiste, ki težje sledijo, to je pa to (C70).

T: Doživljaš zaradi šole na daljavo kakšne stiske, kakšne?

C: Ja, ker vem, da ne bom mogla znati tako dobro kot bi lahko, če bi dejansko poslušala pri pouku (C71), ne vem skrbi me kako bo potem, ko bomo morali vse nadoknaditi, vse ocene, vse kar smo sedaj zamudili (C72). Predvsem snovi bo več, vse bo na hitro, že sedaj je (C73). Nihče si ne vzame časa, da bi na primer se z nami pogovarjal, nas vprašal kako smo (C74), ampak je vse tako – gremo, čimprej, samo pišemo, delamo naloge (C75). In potem bo še slabše. Težko mi je, ker ne vidim sošolk (C76) in kot sem že rekla, ker pač sem ves čas doma in mi je doma res bedno, težko (C77). Zadnje čase imam težavo že s tem, da vstanem iz postelje, ker preprosto nimam volje (C78).

T: Kaj pa bi mogoče potrebovala s strani učiteljev ali drugih odraslih, da bi ti bilo v tem času lažje?

C: Več razumevanja (C79), da pač če stvari potekajo tako kot sedaj, ne morejo od nas pričakovati, da bomo mi delali kot da ni nič (C80). Ne vem, sestra ima maturo, in že sedaj jo res skrbi ker pravijo, da bo matura tako kot je bila prej, ampak oni so res v zaostanku, nihče niti ne razmišlja kdaj bodo šli v šolo (C81). In pri nas je isto. Pa občutek, da jim ni vseeno, ker se mi zdi, da večini je (C82) – imajo pač svojo plačo, nekaj naredijo in to je to, mi pa potem nastradamo (C83).

T: Zelo odraslo razmišljaš. Ali svetovalna delavka v šoli sodeluje z vami in kako?

C: Ne, nič, vsaj z nami ne (C84), ne vem pa kako je drugje, z maturanti pa s kakšnimi ki imajo težave (C85).

T: Kako pa ohranjaš odnose s prijatelji in s sošolci?

C: Ja s to prijateljico se slišiva večkrat in se pogovarjava (C86), zadnjič sva šli tudi na sprehod z maskami in na razdalji seveda, da ne boš mislila, da sva kršili kakšna pravila (C87). S sošolkami pa preko instagrama, facebooka (C88), na snapchatu imamo skupni pogovor in potem kdaj kakšna kaj napiše, večinoma o šoli, ampak tudi na splošno (C89). Smo tri in se super razumemo (C90), z ostalimi pa se sploh ne, ker smo nekako svoja

skupina, tistih, unpopular (C91). Eno od njiju so zadnjič bivše sošolke prek spleta nekaj zafrkavale, pa sva ji potem midve pomagali, da ji ni bilo tako težko (C92).

T: Mi lahko poveš kaj več o tem?

C: Saj ni veliko za povedati, nekaj so ji pisale, po moje so bile skupaj in jim je bilo dolgčas (C93), pa so se nanjo spravile, ker se že prej v osnovni niso marale (C94). Pošiljale so ji ene stare slike in se smejale kakšna je bila (C95).

T: Se to pogosto dogaja, to nasilje prek spleta?

C: Meni na srečo ne, ker sem drugam hodila v šolo in ne vedo več da obstajam (C96). Se mi pa zdi, da je tega veliko, pač kar je bilo prej v šoli, je sedaj na tak način (C97).

T: Kako si s prijatelji med seboj pomagata, se lahko pogovarjate o trenutnih stiskah, ki jih doživljate?

C: Ja, imam te tri prijateljice, eno od prej, dve sošolki in res so super, vse jim lahko povem in tudi one meni (C98). Imamo stike vsak dan in ne vem, če mi gre mami na živce jim lahko povem ker vem, da gredo njim tudi in se potem če ne drugega vsaj malo pritožujemo (C99). Skupaj se tudi učimo, si pomagamo pri tem in je res dobro (C100). Ni isto, kot je bilo prej, ampak ne vem mi je pa vseeno okej, ker jih imam (C101).

T: Kdo se ti zdi, da so tisti v razredu ali med prijatelji, ki imajo težave doma ali v šoli zaradi trenutne situacije?

C: Ja ne vem ta moja sošolka je imela depresijo prej (C102) in da je bedno, ker pač jo to vse skupaj tlači še bolj dol (C103). Midve ji vsaj malo pomagava, ampak ni pa to dovolj. Tako da mislim, da je to res bedno (C104), pa potem to nasilje (C105). Smo tisti, ki nismo preveč priljubljeni pa smo tudi nekako pozabljeni (C106). Imela sem tudi sošolca, pa predvidevamo da so bili zelo revni doma, ker je hodil tako oblečen pa malico vedno od doma in to (C107), ampak ne vem kaj se z njim dogaja, včasih je na Teamsih, včasih ga ni (C108) in tudi njega je razredničarka zadnjič izpostavila da ne oddaja dovolj. Res pa ne vem kaj se dogaja z njim (C109).

T: Kakšno pomoč pa oni dobijo oziroma bi jo potrebovali?

C: Ja fajn bi bilo, če bi nazaj imeli šolo (C110), pa če bi se učitelji malo bolj zanimali za nas, da jim ne bi bilo vseeno (C111). Pa da nas ne bi izpostavljali, saj je že meni bed, če reče da sem nekaj dobro naredila pred vsemi, kaj šele tistim, ki ne delajo pa jih potem tako izpostavlja (C112).

T: Kakšne so tvoje skrbi in stiske glede prihodnosti zaradi pandemije?

C: Ja sedaj me je strah šole, nadomeščanja te karantene, vseh posledic (C113). Drugih posebnih strahov nimam, verjamem pa da jih imajo drugi (C114).

T: Za konec me zanima še, kako se sprostíš v tem času da odmisliš vse težave, kaj delaš v času ko si prosta, sedaj ko imamo omejene možnosti?

T: Rišem (C115), berem (C116), poslušam glasbo (C117).

Intervju 4

T: Jaz

D: Intervjuvanec

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutiš, kakšna čustva doživljaš v tem času?

D: Počasi čutim vedno hujšo jezo (D1), ker je res težko tako živeti (D2). Ne vemo kdaj bo tega konec (D3), dolgčas mi je (D4), doma mi je kar nekaj, nikamor ne smem, niti v šolo (D5). Doma se ves čas kregamo (D6),

ker je mami cela živčna (D7). Saj ni nič hujšega, samo res mi je bedno (D8), trenutno se mi zdi, da postajam jezen na cel svet (D9). Ne da se mi niti več biti na telefonu, niti delati za šolo (D10), res beden filing (D11).

T: Razumem, kaj pa se ti zdi najtežje v teh časih, kje se srečuješ z največjimi stiskami?

D: Ne vem, to da sem doma (D12), pa to ker me skrbi kako bo v šoli (D13), ker nimamo dovolj ocen in če nas bodo dali nazaj, bodo profesorji spet vse želeli nadoknaditi in bo kaos (D14). Pa to druženje, ne vem, prvi letnik, ko bi se nam moralo dogajati, mi pa doma zaprti (D15). Pa punce nisem videl že odkar smo šli iz šole ker je iz Celja in ne sme do sem (D16). Pa šola, mislim te video konference (D17), meni je to res odveč in se mi ne da sodelovat (D18) in pol mi ves čas težijo, ker ne pošiljam nalog (D19), kličejo mami ampak itak ji je vseeno, ker hodi v službo (D20), fotra pa itak ne vidim ker sta ločena (D21) in pač ne hodim tja ker se ne razumeva in tudi on ni da bi se kej trudil sedaj ko je karantena da bi me kaj klical (D22).

T: Razumem, veliko je torej negativnih stvari. Kaj pa ti je v tem času všeč, kar je morda v času pandemije novo, pa se ti zdi, da je boljše kot prej?

D: To da nimamo ocen (D23) pa da ti profesorji ne težijo v živo, ne grozijo (D24), samo pač napišejo ti in pol pač rečeš da boš naredil (D25). Pa ocen imamo manj (D26) pa mogoče to da ne rabim zjutraj na avtobus (D27). Ostalo mi je pa res bedno (D28), mislim nekaj časa je bilo še kul, sedaj je pa res grozno, nikoli ne bo konec (D29), vsaj ne za nas ki nismo najmlajši ali pa najstarejši, za nas je vsem vseeno v resnici (D30).

T: Verjetno sedaj veliko več časa preživiš skupaj z družino, zato me zanima kako se razumete ob tem, te starši podpirajo pri delu za šolo, pri tvojih potrebah in željah?

D: Ja, mislim ves čas smo doma, jaz pa mami pa brat ampak ni pa da bi nek čas skupaj preživljali (D31), bolj samo pri kosilu, ko je treba kaj pospraviti (D32). Mami je itak v službi cel dan (D33), z bratom se pa niti ne razumeva, ker je starejši od mene (D34). Tako da sem za šolo sam, mi nihče ne pomaga, niti ne rečem da naj mi (D35).

T: Se torej v tem času več prepirate, imate več konfliktov in ali se o tem lahko pogovarjate?

D: Ja, vmes je novembra še dedek umrl (D36), ne zaradi korone ampak pač je bil star. In je bilo kar bedno, ampak nismo se kregali (D37), sedaj pa se veliko (D38), ker ne delam dovolj za šolo in mami se ves čas jezi name, se dere (D39) ampak pač ne vem meni se ne da in ne bom delal če nočem (D40). Z bratom se pa itak skoraj ne pogovarjava tako da ne, ni preprirov (D41).

T: Se ti zdi, da so tvoji starši v tem času bolj pod stresom? Zaradi česa? Kako to vpliva nate?

D: Za očija ne vem, ker pač nimava stikov (D42). Oziroma me pokliče vsake toliko ampak ga zanima samo to zakaj ne delam za šolo, ker mu mami vse pove (D43). Ampak mu je bilo prej že vseeno in ne razumem zakaj mu sedaj ni, verjetno mu mami teži da mora meni težiti (D44). Mami pa je živčna, ker grozijo z nekim odpuščanjem in potem meni to vse pove (D45), pa imela je enega fanta in sta šla narazen (D46), kar je meni kul, ker mi ni bilo všeč da je bil ves čas tukaj, mi pa mami ves čas teži (D47). In to potem vpliva name, ker me ne pusti pri miru, tako kot me je prej (D48). Pa tudi to da ne ve če bo imela službo, večkrat reče da kaj bomo pa potem, da bomo na Karitas hodili po hrano (D49) in je potem meni kar težko, sem že gledal da bi šel v službo ampak nikjer ni nič (D50).

D: Razumem, res je težko obdobje. Kako pa šola, ki jo obiskuješ sodeluje s tvojimi starši?

D: Ja saj sem rekel, razredničarka jo kliče, če me ni na Teamsih (D51), ali pa če cel teden ne oddam naloge, ali pa ji napiše mail (D52). To je pa to. Potem imam še učno pomoč s svetovalno delavko (D53) in če me ni, tudi ona to pove mami, da je mami spet tečna (D54).

T: Kakšne pa imaš doma razmere za učenje, koliko miru imaš, kakšne potrebnosti potrebuješ, kako je z internetom?

D: Ja, internet imam, računalnik tudi, sicer enega starega od brata (D55), ampak on ga ne rabi ker ne hodi več v šolo (D56), ni naredil srednje ker lani med karanteno ni delal nič, je padel letnik (D57) in potem je poleti dobil službo in sedaj dela, ne bo šel več nazaj (D58). Drugače pa imam vse, kar potrebujem (D59). Mir imam celo dopoldne (D60), ampak jaz igram igrice ali pa samo malo bluzim okoli (D61).

T: Kako dostopni pa so vaši učitelji, ali z vami komunicirajo, jih ob težavah lahko vprašate za pomoč?

D: Ja, recimo. Čeprav mene res ne marajo (D62), še od prej ko smo bili v šoli, ker nikoli nisem bil ravno najbolj priden že na začetku (D63), sedaj pa se mi zdi, da sem se jim res zameril ker premalo delam (D64). Ampak meni se ne da, ne morem (D65). Na začetku karantene sem še nekaj delal pa sem rekel ajde, bom naredil, sedaj pa vedno manj (D66). Mogoče bi bilo lažje, če bi šel v šolo (D67) ker pač bi moral to delati pa kakšno stvar lahko prepišeš od sošolcev in ti potem manj težijo (D68). Ker tudi ocene imam slabše, ker pač me ne marajo, tudi če se kdaj potrudim (D69). Za pomoč jih pa ne sprašujem (D70), edino svetovalno delavko, ona mi ves čas govori kaj moram delati, pa potem skupaj delava naloge in se uči če sem kaj vprašan (D71). Samo velikokrat ne pridem, ker se mi ne da (D72).

T: Imaš tudi pri posameznih predmetih kakšne učne težave in kako jih rešuješ?

D: Jih ne, pač dobivam negativne (D73). Pa sedaj ni take težave ker nimamo veliko ocen (D74). Težave imam pa povsod razen pri angleščini, ker to znam zaradi igrice in filmov pa mi nikoli ni bilo težko (D75). So mi pa dali zraven svetovalne delavke še eno prostovoljko, s katero se dobivam enkrat na teden (D76), mislim da je mami to hotela, ker pač ona je cel dan v službi in da vsaj kaj delam za šolo (D77). Ostale ocene imam negativne, tako da mi je razredničarka že rekla, da letos ne bom izdelal letnika (D78). Mogoče mi bo pa brat zrihtal pa bom šel delat, samo on vozi neko hrano, jaz pa še nimam izpita (D79).

T: S kom pa se lahko pogovoriš o težavah, ki jih imaš s šolo in na splošno doma, ti lahko kdo pri tem pomaga?

D: Ja svetovalna delavka včasih sprašuje (D80) ampak ji niti ne povem, ker pač je ne poznam niti, ker sem šele prvi letnik (D81). Pa saj jaz nimam težav, bolj jih imajo oni z mano (D82). Šel sem na srednjo ker je mami težila, ampak v resnici ne vidim smisla (D83), sploh sedaj ne ko delamo na daljavo pa kot vidim bomo še dolgo tako delali (D84). In potem imam še to prostovoljko, pa mi nekako gre ker se malo pogovarjava pa mogoče mine čas malo hitreje (D85).

T: Kaj pa bi mogoče potreboval s strani učiteljev ali drugih odraslih, da bi ti bilo v tem času lažje?

D: Ne vem, šolo nazaj, kolege, druženje (D86). Da bi sploh imel motivacijo pa lažje bi mi bilo če bi mi dejansko nekdo predaval (D87) ne pa da dobivamo samo naloge pri večini predmetov na mail in to je to (D88), saj sploh ne razumem vsega in potem izgubim še tisto voljo, ki jo imam (D89). Tako da to, pač, da mi nismo zaprti notri pa da bi vsaj vedeli do kdaj še bomo (D90), ker tole je res bolano da čakamo in smo čisto zadnji na vrsti (D91).

T: Razumem, kako pa ohranjaš odnose s prijatelji in s sošolci?

D: Jaz sem se čisto odklopil od vsega (D92). Prej sem hodil povsod, pa v mladince (D93) pa s kolegi s kolesom (D94) pa smo šli zjutraj v trgovino, tudi med karanteno in to (D95). Sedaj pa nimam več volje (D96). Se slišimo tako po telefonu, to je pa to (D97). S sošolci nimam stikov ker pač se nismo niti spoznali in samo kar je za šolo včasih eno sošolko vprašam pa mi pove (D98).

T: Kako pa si s prijatelji med seboj pomagata, se lahko pogovarjata o trenutnih stiskah, ki jih doživljata?

D: Ne vem, prej smo se družili pa ne vem sem jim lahko povedal za tega bivšega od mami k mi je šel na živce (D99), sploh enemu prijatelju (D100), ampak ne vem sedaj tega ni več ker se ne vidimo v živo in pač ne delimo teh stvari (D101). No saj jih že prej nismo, da pač ne bi mislili da sem pi*** (D102). Pač se delaš da ti je za vse vseeno (D103).

T: Kdo se ti zdi, da so tisti v razredu ali med prijatelji, ki imajo težave doma ali v šoli zaradi trenutne situacije?

D: Ja imam enega prijatelja k vem, da oče pije in da je tudi nasilen (D104). Ne vem kaj se z njim dogaja, neki vem da so imeli socialno pa cele štale, ampak niso nič kaj dosti rešili (D105). Pa sošolci vidim da imajo kakšni težave ker ne razumejo dobro slovenščine (D106) in potem ko pošiljajo samo po mailu naloge, jim ni nič jasno (D107). Veliko nas je, ki pač nič ne delamo (D108). Pa oni imajo še bolj bedno, majhna stanovanja (D109) pa milijon bratov pa sester (D110). Pa mam ene par kolegov ki so v tem času začeli mal z drogico (D111), prej smo skadili kakšen doint, sedaj pa eni kar redno kadijo, ker so pač skos frej (D112). Jaz nisem, ker bi me mami ubila. Pa fotr tut (D113).

T: Aha. Kakšno pomoč pa oni dobijo oziroma bi jo potrebovali?

D: Pa kolikor koli mi gre na živce šola, mogoče kaj od tega ne bi bilo, če bi bila še vedno (D114). Na primer ne bi imeli toliko časa (D115), pa če si v šoli moraš nekaj vsaj narediti, vsaj malo, sedaj pa pač ne rabiš, če ti je vseeno (D116). Pa tut vem ta kolega k ma očeta pijanca, prej je bil vsaj v dijaškem pa je potem bil doma samo čez vikend (D117). Mogoče pač nekako drugačen način tudi pogovora s strani učiteljev (D118), ker pač če meni nekdo govori da itak ne bom naredil letnika, pol bom pač še manj delal ker mi je še bolj brezveze (D119).

T: Kakšne pa so tvoje skrbi in stiske glede prihodnosti zaradi pandemije?

D: Mislim ne vem, ja kaj bo z nami pa kdaj nas bodo spet odprli pa kdaj bom lahko šel ven iz hiše (D120). Pa kaj bo, ne vem saj ne gledam nekih poročil pa to, ampak kar vidim je pa groza, vse (D121). Malo me je strah ne vem da bi še mami izgubila službo, pa brat (D122). Pa da je jaz ne bi dobil, če že šole ne naredim (D123). Pa kaj bo potem drugo leto in potem kasneje (D124).

T: Za konec me zanima še, kako se sprostiš v tem času da odmisliš vse težave, kaj delaš v času ko si prost, sedaj ko imamo omejene možnosti?

D: Igram igrice na računalniku (D125), prižgem kakšen doint (D126), sem na telefonu (D127).

Intervju 5

T: Jaz

E: Intervjuvanec (Intervjuvanec E je iz Bosne, ne zna slovenskega jezika, zato sem njegove besede v prepisu intervjuja prevedla)

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutiš, kakšna čustva doživljaš v tem času?

E: Ne vem, dolgčas (E1), bedno je ker je vsak dan isti, nič se ne dogaja, nikamor ne moremo iti (E2). Veliko smo doma, v stanovanju sredi Ljubljane, nikamor ne smemo (E3).

T: Razumem, in kakšna čustva, občutke ob tem doživljaš?

E: Počutim se slabo (E4), ker smo marca prišli iz Bosne, tukaj nimam nekih novih prijateljev (E5), ker tudi daleč živijo, pa premalo časa smo bili skupaj v šoli in oni že vsi imajo prijatelje (E6). Tako da pogrešam družbo in tudi svojo družino iz Bosne, ker nismo bili tam že od marca, pri babici, dedku in sestri (E7).

T: Kaj pa se ti zdi najtežje v teh časih, kje se srečuješ z največjimi stiskami?

E: Najtežje mi je delati za šolo na daljavo (E8), ker imam veliko dela pa sploh ne razumem vsega, in tudi mama mi ne zna pomagati ker ne razume (E9). Očija ni doma, imam pa še dve mlajši sestri ki pa sta tudi v šoli in tudi ne znata (E10). In to, da nimam družbe, da pogrešam Bosno (E11). Oči dela na gradbiščih pa smo veseli, da ima službo (E12), mama je delala v čistilnem servisu pa je službo izgubila. Tako da išče novo (E13).

T: Razumem, težek čas je. Pa če se posvetiva pozitivnejšim stvarim - kaj ti je v tem času všeč, kar je morda v času pandemije novo, pa se ti zdi, da je boljše kot prej?

E: Veliko igram igrice (E14), pa dolgo lahko spim (E15), mama mi kuha in je zmeraj dobro za jest (E16).

T: Super, torej veliko več časa preživiš skupaj z družino, zato me zanima kako se razumete ob tem, te starši podpirajo pri delu za šolo, pri tvojih potrebah in željah?

E: Očeta ni skoraj nič doma, ko pride je utrujen, poje in gre počivat, nimava nekih stikov (E17). S sestrama se ves čas kregamo (E18), ker imamo skupaj sobo (E19) in sta nadležni, ves čas nekaj težita, se kregata in sta brezvezni (E20). Z mamo se okej razumem, ampak je tudi ona bolj tiha odkar je izgubila službo (E21) in pravi da jo skrbi, da bomo imeli za najemnino in hrano (E22). Tako da je vse bedno, ker nikamor ne morem iti, nimam prostora da se umaknem (E23).

T: Razumem. Ali ti starši lahko pomagajo pri šolskem delu in drugih težavah, če to potrebuješ in kako?

E: Ne, mislim mama se trudi, ampak pomaga tudi sestrama, jaz pa sem sam (E24). Ne vem meni se ne da, ker ne razumem in je težko (E25), in potem raje ne naredim (E26). Potem je pa samo jezna name ker ji učiteljica napiše da nisem oddal (E27). Očeta pa itak ni, pa on še manj zna kot mama (E28). Drugih težav posebnih pa nimam (E29).

T: Ali se ti zdi, da so tvoji starši v tem času bolj pod stresom? Zaradi česa? Kako to vpliva nate?

E: Ja, so pod stresom (E30). Zaradi služb (E31), najemnine, nas ki smo doma, premalo imamo prostora, ker imamo eno sobo, mama in oče pa spita na kavču (E32). Veliko smo tiho, se ne pogovarjamo (E33), mama je živčna in slabe volje (E34). Veliko se kregamo in je potem to kar težko (E35). Težko delam za šolo če je tako (E36). Ko imam računalnik prost potem raje igram igrice (E37).

T: Kako šola, ki jo obiskuješ, sodeluje s tvojimi starši?

E: Ja, razredničarka z mamo po mailu, nič drugega (E38). Imamo še eno, ki pomaga pri učenju, enkrat na teden delava skupaj naloge, če se mi da (E39). Ali pa se samo pogovarjava, kar je kar okej, da mi je malo manj dolgčas (E40). Drugače pa nič posebnega, povedo ji če me ni ali pa če ne oddam kakšne naloge (E41), kar je kar pogosto in potem je mama name jezna, to je pa to (E42).

T: Razumem. Kakšne imaš doma razmere za učenje, koliko miru imaš, kakšne potrebščine potrebuješ, kako je z internetom?

E: Miru nimam, ker imam eno sobo s sestrama (E43), in en računalnik (E44). Internet je okej, in na srečo sestri ne potrebujeta veliko računalnika (E45). Mi gre pa na živce, ker potem ko imamo po videu pouk, onidve kar prideta v sobo (E46), čeprav jima mama teži, da takrat ne smeta, ampak itak ko ona ne vidi, prideta (E47).

T: Razumem, to je zagotovo težko. Kako dostopni pa so vaši učitelji, kako z vami komunicirajo, jih ob težavah lahko vprašate za pomoč?

E: Ja, lahko recimo med uro, ampak meni to ni, ker potem vsi slišijo in kakšni učitelji se potem posmehujejo in rečejo, če nisi sledil (E48). Včasih lahko napišem mail (E49), večinoma pa vprašam tisto ki z mano dela, mi pomaga, da mi razloži, pa nekako potem znam (E50).

T: Imate veliko dela za šolo? Mi lahko mogoče poveš več o tem?

E: Ja, imamo, ampak jaz ne delam vsega, ker ne razumem in se mi ne da (E51). Raje igram igrice (E52), pa tudi ne vem, težko je (E53).

T: Imaš pri posameznih predmetih kakšne učne težave in kako jih rešuješ?

E: Ja, v resnici povsod (E54). Ker ne razumem vseh besed, eni učitelji pričakujejo, da bom kar takoj vse vedel v slovenščini (E55). In potem se učim večinoma slovenščino, da bi sploh lahko razumel druge predmete (E56).

T: Ti učitelji ali drugi kaj pomagajo pri tem?

E: Ja, ne preveč. Kakšni se trudijo, da mi razložijo pa me vprašajo če sem razumel, lahko jih ustavim, če nisem (E57), drugi pa pač ne, moram znati (E58). Nekaj mi pomaga en sošolec, ki je tudi iz Bosne, ampak ko sva bila v šoli (E59), sedaj manj ker se tudi ne slišiva (E60).

T: Razumem. Kaj pa bi mogoče potreboval s strani učiteljev ali drugih odraslih, da bi ti bilo v tem času lažje?

E: Predvsem več pomoči pri slovenščini (E61), mogoče več razlage tako, da bi razumel (E62). Pa tudi, da bi oni razumeli, da meni to ne gre, ker ne razumem in da nalog ne delam zato (E63).

T: Ali svetovalna delavka v šoli sodeluje z vami in kako?

E: Ne vem, mogoče je to ta, ki mi pomaga, potem sodeluje in me uči, če ne pa ne vem kdo to je (E64).

T: Okej. Sedaj pa greva na naslednjo temo. Kako ohranjaš odnose s prijatelji in s sošolci?

E: Ja s tistimi iz Bosne se včasih slišimo po telefonu (E65), ampak bolj redko in jih zelo pogrešam (E66). S temi sedaj pa bolj ne, samo z enim, ki je tudi iz Bosne (E67). Imam pa nekaj prijateljev iz računalniških igrice, s katerimi igramo, ampak se ne poznamo v živo (E68). To pa je to.

T: Glede na to, da imaš malo stikov z vrstniki, ali se potem lahko s kakšnim prijateljem pogovarjaš o stiskah, ki jih trenutno doživljaš?

E: Ne, z nikomer (E69).

T: Se ti zdi, da imajo tudi drugi v razredu težave doma ali v šoli zaradi trenutne situacije in kakšne?

E: Ja, verjetno imajo. Recimo nekaj sošolcev vem da je tudi iz Bosne in imajo majhna stanovanja in malo denarja (E70). Pa računalnikov nimamo vsi (E71). Drugo pa ne vem.

T: Kakšno pomoč pa bi potrebovali, da vam bi bilo lažje?

E: Ne vem, recimo da bi učitelji malo prilagajali urnik in se ne bi dogajalo, da nas ima več v družini istočasno video (E72).

T: Kakšne pa so tvoje skrbi in stiske glede prihodnosti zaradi pandemije?

E: Ne vem, da bi še oče izgubil službo (E73), da ne bi imeli za hrano in najemnino (E74), da bi izgubili stanovanje (E75). In da še dolgo ne bom videl svojih prijateljev in družine iz Bosne (E76).

T: Razumem, še kaj?

E: Ne vem, ne spomnim se.

T: Za konec me zanima še, kako se sprostiš v tem času da odmisliš vse težave, kaj delaš v času ko si prost, sedaj ko imamo omejene možnosti?

E: Igram igrice na računalniku (E77).

8.6. Priloga 6: Prepis intervjujev s socialnimi delavci

Intervju 6

T: Jaz

F: Intervjuvanka

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutiš kakšna čustva doživljate v tem času?

F: Na začetku, v prvem valu, mi je pasalo, da smo bili bolj doma, ni bilo gužve na cesti (F1), sedaj pa imam že vsega dovolj (F2). Pogrešam prijateljice, manjka mi druženje, kava, izleti s partnerjem (F3). Grozno se mi zdi, da ne smemo prestopiti niti občine, oziroma če jo, se počutimo kot kriminalci (F4). Na živce mi gredo vsi ti ukrepi (F5). Nisem pa depresivna, ali kaj podobnega – imam vsaj službo, grem na sprehod in potem dnevi minejo (F6). Pogrešam to, da lahko prijateljico objamem, brez strahu pred okužbo. Torej ta osebni stik z ljudmi (F7).

T: Kakšni pa so tvoji strahovi glede širjenja virusa, bolezni?

F: Covida se zavedam, v prvem valu se ga nisem, sedaj pa so številke tako poskočile, da smo hitro ugotovili, da to ni hec (F8). Malo me je strah (F9), ker sem noseča, na porodniško grem maja in ker še ne vedo, kako vpliva korona na nosečnice in na otroke (F10). Ampak tega me ni tako zelo strah, jaz sem zdrava in vem, da bom preživela (F11), bojim se za bližnje, ki so rizične skupine (F12), zato z njimi sploh nimamo stikov, ker pač hodim v službo, imam veliko stikov z drugimi in ne želim, da bi komu kaj prinesla (F13).

T: Kaj se ti zdi v tem času najtežje, kje se srečuješ z največ ovirami?

F: Ja ravno to, kot sem rekla – pogrešam prijatelje, socialne stike (F14). Tudi služba je malo bolj zakomplicirana z vsemi temi ukrepi, ni več tako spontano (F15). Drugače pa nič drugega.

T: Kaj pa ti je v tem času pandemije všeč, kar je novo, pa se ti zdi bolj kot prej?

F: Nič. Popolnoma nič. V prvem valu mi je bilo dobro, ker so bile prazne ceste, sedaj pa se to sploh ne pozna, ni razlike, tako da mi res ni nič bolj všeč, ni dobrih stvari v tem času (F16).

T: Si v tem času pod stresom in ali se ti zdi, da to vpliva na mladostnike, s katerimi delaš? Kako?

F: Pandemija vpliva na celotno delo kriznega centra (F17) in zagotovo vpliva to name in na mladostnike (F18). Nimajo stikov z drugimi, z družinami (F19), ni študentov, nad katerimi so ponavadi mladostniki navdušeni (F20). Tudi nikamor ne smemo, saj gremo lahko na sprehod, ampak ne tako kot smo lahko šli prej, ko smo skozi dejavnosti z mladostniki vzpostavljali odnose, da so se razvijali pogovori spontano (F21). Takrat smo največ naredili, sedaj pa pač ne smemo nikamor in to vpliva na odnose (F22). Sama pa se mi zdi, da nisem tako zelo pod stresom, da bi to vplivalo na mladostnike oziroma delo (F23). Saj mi gredo kakšne stvari na živce glede karantene – maske, rokavice, razkužila, ampak se nekako sprijazniš, ponotranjiš situacijo, jo sprejmeš in delaš tako kot si do sedaj (F24). Med pogovori z mladostniki ne nosim maske, z zunanji ljudmi pa seveda jo (F25).

T: Kako vstopate v stik z mladostniki in kako z njimi vzpostavljate odnose v teh časih?

F: Pravilo je, da moramo ves čas imeti masko (F26), ne smemo imeti stikov z mladostniki, oziroma vedno ko se pogovarjamo bi morali imeti masko gor (F27). Ampak to je izredno težko, ko delaš z mladostniki, ki so preživeli nekaj hudega, jaz rabim videti njihov obraz in vem, da njim veliko pomeni, da vidijo mojega (F28). Z odraslimi se že nekako pogovarjaš z maskami, z mladostniki pa ne, ker če želiš od njih pridobiti zaupanje, te morajo videti – tvoje odzive (F29). Oni tukaj živijo, njim je dom krizni center (F30). Že tako ne smejo nikamor, nimajo obiskov, stikov s starši (F31), potem pa še mi moramo biti z masko doma, se obnašamo, kot da so kužni (F32).

Zase vem, da nikamor ne hodim in da nimam veliko možnosti, da prinesem kar v hišo, ampak za vsako ceno pa tega ne moremo preprečiti (F33). Otroci niso tako rizična skupina, potrebujejo osebni stik in ne stika prek maske, na osebni razdalji (F34). Ko pride v skupino imam masko gor, ker ne vemo ali je bil s kom v stiku, v parih dneh pa vidimo, če ni indicev, da je bil virusu izpostavljen, potem jo dam dol (F35). Trudim se držati malo razdalje, če pa seveda en otrok joka, ga vprašam, če ga lahko objamem in če to potrebuje, seveda ga objamem (F36). Ne morem samo stati zraven in ga gledati kako joka in imeti maske gor, to preprosto ne gre (F37). Osebni stik je vseeno bolj pomemben in ne moremo otrok pustiti, da so sami v stiski, kljub koroni (F38). V prvem valu so imeli obvezno testiranje, karanteno v sobi, ne moreš vzpostaviti stika (F39). Mladostnika se umika od neke situacije doma, ki je zanj huda, travmatična in potem pride sem, nekam kjer bi moralo biti varno okolje, ti pa ga pahneš v hujšo situacijo, v osamo (F40). Na primer fanta smo imeli, starega 11 let, v zgornjem nadstropju cela hiša otrok, on pa je moral biti cel teden dol v svoji sobi v karanteni (F41). Saj smo se hodili z njim pogovarjati, ampak to ni isto, pa ves čas z masko (F42). To se mi ne zdi dobro za otroke, ne zmanjšujem pomena virusa, ampak so druge stvari, ki so tudi zelo pomembne in bodo dolgoročno vplivale na otroke (F43).

T: S kakšnimi stiskami mladih se srečujete in kako pogoste so v tem času stiske mladih?

F: Lahko rečem, da naše delo v kriznem centru ni bistveno drugačno kot je bilo prej. Nekateri mladostniki sicer so precej trpeli, mnogi so res introvertirani in jim je bilo vseeno za karanteno in to, da so bili doma (F44). Glede na njihove travme je bilo nekaterim skoraj bolje, da niso oziroma nimajo šole (F45). V prvem valu se mi zdi, da je bil šok, ker mladostniki niso smeli nikamor (F46), sedaj v drugem valu jim je pa to nekaj samoumevnega, da ni izhodov (F47). Pri nas mladostniki ne smejo nikamor, niti na sprehod in to je lahko zanje težko (F48). V prvem valu so otroci in mladostniki morali na test in za en teden v karanteno, v svojo sobo, mi naj ne bi imeli stikov z njimi (F49). Spomnim se, da je k punčki, stari 8 let, ki so jo odvzeli staršem in je jokala v svoji sobi v karanteni (F50), prišla socialna delavka in z njo vodila pogovor v maski, ni se odzvala na njen jok, ni je objela (F51). Ta stik, sploh pri tako majhnih, je izredno pomemben (F52). Poleti smo imeli tudi dva fanta, oba iz rejništva, kjer so imeli z njima veliko težav, in tudi tukaj smo to doživeli – nasilje, uničevanje, pobegi., eden je imel še AD/HD (F53). Kako naj s takim mladostnikom delam z masko, brez stika, na distanci, to ne gre (F54). Že tako jim manjka bližine, da jim ne moremo še mi kot strokovnjaki tega narediti. Oni to doživljajo še težje kot mi (F55). Težko je, ker je krizni center začasna namestitve, čakajo kaj bo z njimi (F56), v času Covida pa se je čas podaljšal, imeli smo mladostnike, ki so bili tukaj več mesecev, ker ni bilo dovoljeno, da se izvajajo ogledi stanovanjskih skupin (F57). Ne vedo kam bodo šli, kako bodo šli in najhuje je, da so odvzeti družini, kljub temu, da so za to razlogi, njim to ni povsem jasno (F58). Imeli smo deklico, ki je bila oktobra tukaj že četrtrič, punca je izredno prijetna, mama pa je control-freak. Mama ima ogromno sranja iz svojega življenja, ki ga prenaša nanjo (F59). In seveda je v času, ko sta obe ves čas doma, to eskaliralo, saj ima mladostnica svoje težave, a nič hujšega, njena mama je preprosto ne more (F60). Mama nori, ima jo za problematično, a ko pride k nam je izredno prijetna punca. Nazadnje mi je rekla, da ne ve kam paše, torej kje je njeno mesto na tem svetu, ker sta starša ločena (F61). Ko se skrega z mamo, gre k očetu, nato nazaj k mami, ker mama ne more brez nje in ji ves čas piše sms-e, da jo pogreša, da naj pride nazaj domov. Izredno je posesivna do nje, a čez nekaj dni spet policija, da sta se stopli (F62). Takšnih težav je v tem času ogromno (F63). A ni grozno, da pri sedemnajstih ne veš, kam spadaš, da imaš občutek, da nikjer ni tvojega prostora. Veliko je takih mladostnikov (F64). Imajo tudi težave s šolo, nimajo koncentracije, ne zmorejo dohajati učiteljice, ne razumejo snovi, mnogi imajo učne težave, ki jih starši nikoli niso reševali in jim niso zagotovili pomoči (F65). Zdi se mi, da so bolj v stiski v času

pandemije, kot prej. Sploh tisti, ki imajo nasilje doma, prej so lahko zbežali od tega v šolo (F66). Stiske so enake kot prej, le da je vse skupaj eskaliralo, ker so doma in se nimajo kam umakniti (F67). Pri prej omenjeni puncji je počilo, ker pred tem sta se videli čez vikend, ker je bila v dijaškem domu čez teden. Sedaj pa sta z mamo ves čas skupaj, mama dela od doma in je nastala katastrofa, dekle je samo čakalo kdaj bo kaj narobe naredila (F68), pa tudi toliko so stari, da se upirajo, kar je normalno, ampak starši to težje prenašajo (F69).

T: Kako pa te stiske skupaj z mladimi rešujete?

F: Težko rešujemo te stiske, z njimi se pogovarjamo, veliko (F70). Skušamo jim ustvariti varen prostor (F71), ampak dejstvo je, da je krizni center začasna namestitvev in da na žalost ne moremo veliko (F72). Zagotovo pa se ves čas trudimo, da je mladostnikom tukaj dobro, da so varni in da se počutijo slišane (F73). Nato pa upamo, da bodo druge organizacije opravile svoje delo (F74).

T: Kako pa sodelujete z družinami mladostnikov?

F: Enako kot prej – po telefonu se slišimo (F75), mailu (F76), prek CSD-ja (F77). Edina razlika je, da ni obiskov mladostnikov tukaj, torej ne smejo imeti nobenih stikov (F78), kar je sicer po mojem mnenju grozno, a taka so pravila (F79). Največ otrok ima ločene starše (F80), in na primer v enem primeru ima mama prepoved stikov s hčerko, in hčerka želi imeti stike z očetom, ki je okej, a jih ne sme imeti, ker je korona (F81). Saj se slišijo preko video konference, telefona, a to ni isto (F82). Prvič, ko otrok lahko pride sem, starš lahko pride pogledati kje je, kasneje smo jih včasih večkrat povabili na pogovor, na stik z otrokom, če so bili seveda okej, ampak tega zdaj ni več (F83).

T: Ali pri delu z mladimi sodelujete tudi z drugimi organizacijami, s katerimi in kako?

F: Ja s CSD-jem, seveda (F84). Kar se pa tiče pri delu z mladostniki, ni drugih organizacij (F85), saj jim pri šolskem delu mi pomagamo, sploh mlajšim, ki ne zmorejo sami sedeti in delati za šolo (F86). Moraš biti zraven, poslušati kakšna navodila jim dajo, da veš, kaj ima otrok za nalogo (F87). Sodelujemo tudi s šolami, a to smo že prej (F88). Pri mlajših nam pošiljajo naloge, navodila, pri starejših smo bili včasih bolj v stiku glede tega, če otrok prihaja v šolo in tako naprej (F89).

T: Mi lahko poveste kaj o vaših primerih dobre prakse dela z mladimi v času pandemije?

F: Grozno se sliši sicer, da nimamo nekih primerov dobre prakse (F90), a bistveno se naše delo ni spremenilo (F91). Že prej so se mnogi šolali na daljavo, ker so imeli šolo na drugih koncih Slovenije, in nekako ni sprememb (F92). Odvisno od vsakega, ki dela, kako se angažira (F93), nimamo strukturiranih dni, saj je to začasna namestitvev (F94). To je zanje nekakšen začasen dom, zato poskušamo ustvariti sproščeno vzdušje, se malo hecati, da jim je tukaj okej (F95). Z njimi si 24 ur na dan in se skušaš tudi z njimi družimo, igramo igre, gledamo filme, klepetamo, a to je bilo enako že prej (F96).

T: Ali poznate koncepte socialnega dela in ali jih pri delu z mladostniki v času pandemije uporabljate? Kako?

F: Poznam seveda (F97). Je močno odvisno od primera, vsi se učimo kako bomo to karanteno zvozili (F98). Skušaš biti nevtralen glede ukrepov, da otrok ne obremenjuješ dodatno (F99). Skozi pogovore te koncepte uporabljaš (F100), ustvarjaš odnose (F101), varen prostor, zaupanje (F102). Sploh v tem času je bilo pomembno, ker niso imeli izhodov, obiskov, da so nekako razumeli, da smo se dogovorili kako bomo delali in podobno (F103). Se mi pa zdi, da so imeli s temi ukrepi večje stiske starši in da smo z njimi bolj delali socialno delo kot z otroki (F104). Nekateri ne razumejo, zakaj ne smejo priti v krizni center, ne razumejo, da imamo taka pravila (F105) in se skušaš z njimi pogovarjati, priti do razumevanja (F106), jih podpreti, da bodo nekako sprejeli to (F107).

T: Kako pa krepite moč mladostnikov in njihovih družin?

F: Poslušamo jih (F108) in jim damo vedeti, da nam je pomembno njihovo počutje (F109). Okrepimo jih glede šole, glede njihove prihodnosti (F110), če imajo kakšne vedenjske težave, se skušamo z njimi ukvarjati, da bi razumeli (F111). Postavljamo jim tudi pravila, a tako, da jih razumejo, saj mnogi pred tem pravil niso imeli (F112).

T: Kakšne stiske ti doživljaš glede posledic pandemije in prihodnosti?

F: Zase me ne skrbi oziroma za mojo prihodnost (F113). Za mlade pa ja, šolanje zagotovo ni enako produktivno, kot je bilo prej (F114). Mladostniki oblikuje identiteto skozi stike z drugimi, vrstniki, in tega sedaj ni (F115), ampak to ne bo trajalo v nedogled, in mislim, da hujših težav ne bodo imeli, da bodo lahko nadoknadili (F116). Menim pa, da posledice bodo hujše za tiste, ki doma nimajo varnega okolja (F117). Lahko se zgodi, da ne bodo prišli nazaj v šolo (F118), ali pa bo izbruhnilo iz njih v obliki kakšnih vedenjskih težav vse to, kar so prej doživljali (F119), lahko bi postali škodljivi sami sebi, oni bodo odgovorni za vse, kar se jim je dogajalo in za način, kako bo to prišlo ven iz njih (F120).

T: Kakšno podporo in pomoč dobiš s strani drugih strokovnih delavcev ali nadrejenih, da lahko premaguješ tudi svoje stiske in strahove?

F: Podporo in pomoč dobim s strani sodelavcev, saj se tudi oni srečujejo z istimi težavami, kot jaz (F121). Tako, da se pogovarjamo, rešujemo stiske mladostnikov in posledično sama nisem tako zelo pod stresom (F122).

T: Kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovali, da bi vam bilo v tem času lažje?

F: Predvsem si želim bolj jasna navodila na ravni države, da bomo konkretno razumeli kaj in kako delati (F123), posluš, da z mladostniki, ki so pri nas, ne moremo delati tako, kot oni želijo, da je to nemogoče (F124). Da bi nekdo, ki je v praksi delal, sprejemal te ukrepe, ne pa ljudje, ki o tem le berejo in ne vedo, kako poteka življenje v naši hiši (F125).

T: Kako poskrbiš zase v tem času, kako se sprostiš, kaj delaš v prostem času?

F: Gledam televizijo, serije, filme (F126), grem na sprehod (F127).

Intervju 7

T: jaz

G: Intervjuvanka

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutiš kakšna čustva doživljaš v tem času?

G: Vsi imamo tega dovolj, tudi jaz (G1). Ko berem kakšne novice, čeprav se od tega distanciram, a včasih ne gre, in se samo sprašujem – ali bo res to sedaj tako? (G2) Jezna sem že zaradi tega, ker delajo tako z mladostniki in otroki, ker jih tako zapostavljajo, ker so v tako hudih stiskah (G3). Doživljam tako široko paleto čustev (G4), glavno je, da mi to, kar se dogaja ni čisto nič všeč – ne na mikro, ne na družbeni ravni (G5) in zato doživljam frustracije, jezo (G6), čudno nemoč (G7). Bolj ko spremljaš, manj ti je všeč in se skušaš odklopiti, ampak na žalost ne gre (G8). Ni mi dobro, ne paše mi, da nimam svobode (G9), ne paše mi, da nimam izbire – ne na osebni, ne na strokovni ravni (G10). Skušaš sicer potegniti največ, kar se da (G11), a motivacije za karkoli pametnega nimaš (G12). Saj delam, kar so moje obveznosti, ampak za tisto, kar bi moral delati zase, da se počutiš kot človek, tega pa zmanjka (G13). Sploh socialni delavci smo narejeni tako, da vidimo vse nepravice, krivice (G14), ki jih je trenutno toliko, da je kar težko živeti s tem (G15). Najhuje je, ker lahko zelo malo

naredimo za to, da bi bilo kaj drugače in s tem je zelo težko živeti (G16). Samo gledaš, bereš in potem lahko greš spat, če ti uspe, ker ne moreš nič (G17). Skušam to kompenzirati tako, da počnem to kar lahko, da tisti krog mladostnikov, s katerimi delam, dobi nekaj od mene (G18) in o tem govorim, in skušam povedati ljudem o svojih izkušnjah, da bi morda še kdo to razumel, delal tako kot mi (G19).

T: Kakšni pa so tvoji strahovi glede bolezni, širjenja virusa?

G: Ne, na začetku mi je bilo malo težko ob vseh teh poročilih, ko nismo vedeli kaj bo, kje bo, zakaj bo (G20). Vem, da virus obstaja ampak me ne skrbi, da bi jaz kaj dobila (G21), bolj me skrbi uničevanje življenj zaradi ukrepov (G22). Stisne me zato, ker imam mami, ki je ranljiva skupina in sem se bala, da bi ona kaj dobila, zato se ves čas držimo tudi ukrepov (G23).

T: Kaj se ti zdi v tem času najtežje, kje se srečuješ z največ ovirami?

G: Ena stvar so obveznosti, ki jih imam in se jih težko lotim, nimam motivacije in na tem področju slabo delam (G24). Moti me to, da sem zaprta v hiši, da ne smem na kavo, da se ne smem družiti (G25), strašno pogrešam koncerte, ki sem se jih prej močno veselila in to mi res manjka, ker ne najdem več načinov, kako sama sebi povzročiti ugodje in to je slabo, ker nisi več človek (G26), samo živiš še iz dneva v dan, en in isti dan se vsak dan ponavlja (G27). Edina sprememba je, da iz ovinka pride še kakšna slaba stvar (G28).

T: Kaj pa ti je v tem času pandemije všeč, kar je novo, pa se ti zdi bolje kot prej?

G: Nekaj časa mi je pasalo, da ni treba zjutraj vstati, iti od doma (G29). Zdi se mi, da morda lahko bolj strukturiraš čas in naloge (G30), a le do neke mere, ker imam manj obveznosti (G31), ampak ni pa to nekaj, kar bi mi bilo bolje. Nič ni boljše kot prej no (G32).

T: Si v tem času pod stresom in ali se ti zdi, da to vpliva na mladostnike, s katerimi delate? Kako?

G: Mogoče v dobrem smislu (G33), ker je to nekaj, kar lahko deliš – poveš jim, da se tudi tebi dogajajo slabe stvari, da ni nič slabega, če si utrujen, če se kregaš, da imamo vsi težave (G34) in je potem mladim lažje, da niso sami v tem (G35). Ne zdi pa se mi, da bi zaradi tega stresa delala drugače ali slabše (G36), saj so te delavnice z mladimi tisto, česar se veselim v dnevu, tisto, kar mi je dobro delati, ko sem tam, sem tam in mi je to dobro (G37). Se pa za to zagotovo bolj trudim in porabim več energije, kot sem je prej (G38). Mi je pa dragoceno, da imamo podobne izkušnje z mladostniki in lahko z njimi delim kaj meni pomaga v tem času, kaj pri meni deluje (G39).

T: Kako vstopate v stik z mladostniki in kako z njimi ohranjate odnose?

G: Meni so najbolj prav prišla socialna omrežja, ker smo že preden se je pandemija začela, da smo bili prijatelji na instagramu in facebooku, in bili v kontaktu (G40), v času pandemije pa sem z njimi tako ostala v stiku (G41). Nekateri so se sami obrnili name (G42), druge sem sama kontaktirala kako so (G43), in potem smo se tudi tako dogovarjali za zoom-e in druge oblike sodelovanja, delavnic, komunikacije (G44). Edino z dvema se je zgodilo, da sta nepoznana stopila z nami v stik (G45). Imeli smo srečanje za starše, ki ga imamo vsak teden, prej v živo, sedaj na Zoom-u in je eden od fantov, ki dela na našem projektu, otrokom, s katerimi je imel delavnice rekel, da se lahko srečanju pridružijo, ker imamo navado, da so lahko zraven cele družine (G46). Dva fanta sta prišla na srečanje, na koncu pa sta se oglasila z vprašanjem – en fant je napisal kaj si mislimo o tem, da starši svoje otroke, ki so istospolno usmerjeni, vržejo ven iz hiše in z njimi ne želijo imeti več kontaktov (G47). Smo sicer mirno odreagirali, ampak povedali, da to ni sprejemljivo in potem je prišlo do tega, da se je želel o tem pogovarjati pa nima nikogar (G48), pa je prišlo do tega, da smo mu ponudili, da se lahko z nami pogovarja v

skupini ali posebej, pa je potem izbral mene, da bi rad govoril (G49). In smo se dobivali z njim in njegovo sošolko, da smo res delali (G50). Ta stik je ratal res spontano in preko spleta (G51).

T: Kako dostopna pa si za mlade, tudi v okviru tega projekta, se lahko k tebi obrnejo, če potrebujejo pomoč?

G: Ja, to pa že od nekdaj vedo, da se lahko obrnejo name kadarkoli, tudi sredi noči (G52). Pa tudi jaz njih spomnim vedno en dan pred delavnico (G53), napišem ej, jutri se vidimo, jaz se veselim, in potem so tudi oni zelo veseli (G54). To res vedno naredim in lahko rečem, da jim to veliko pomeni, zdi se mi, da je to ta občutek, da je nekdo pomislil nate, mala gesta, ki meni vzame tri minute časa, njim pa veliko pomeni (G55).

T: S kakšnimi tiskami mladih se srečuješ in kako pogoste so v tem času stiske mladih?

G: Ena stvar, ki jih res mori, je zagotovo šola na daljavo (G56). To jih ubija, nimajo motivacije, da bi karkoli delali (G57). Tudi, če jim je karkoli zanimivo, sedaj nimajo več volje (G58). Še tiste »pridne« punce in fantje, ki so se vedno učili, pa vedo, da se drugo leto vpisujejo na srednjo šolo (G59) in da se jim ocene pri tem štejejo, pa rečejo sami, da to vedo a ne morejo, tudi to jim ni dovolj, da bi se spravili (G60). S tem, da so potem zaradi tega v stiski, ker jim to je pomembno, pa jim nikakor ne gre (G61). In potem ko se spravijo delat, imajo tega res ogromno, cele dneve delajo za šolo pa še ne pridejo do konca in to jim je res hudo (G62). Druga stvar je ta, da se ne vidijo, da se ne slišijo, da se ne morejo objeti (G63), iti žurati, ne morejo delati tistega, kar jim je v resnici najbolj pomembno (G64). Smo že v tisti fazi, ko bi nekateri na primer lahko šli skupaj na sprehod, če so iz istega kraja, ampak rečejo, da se jim ne da niti iti ven na sprehod (G65), ne da se jim več dopisovati, dovolj imajo vsega, želijo, da jih vsi pustijo na miru (G66). Pa so to otroci, ki so prej to močno potrebovali in bili zelo socialni, so radi klepetali (G67). Veliko je tudi tega, da jim doma ni dobro (G68). Nimam sicer mladostnikov, ki bi doživljali neko hudo nasilje, ampak ni pa prijetnega vzdušja doma (G69). Ne vem, dobijo se na kosilu, skupaj pojedjo, nato se pa zaprejo nazaj vsak v svojo sobo in je to to (G70). In če pomislimo, da tebi ni prijetno v tvojem domu, kjer pa še trenutno preživiš 24 ur na dan, je to res grozno (G71). Pa kakšne specifične težave, kot fant, ki sem ga prej omenjala, ki dejansko je istospolno usmerjen in je skušal s starši o tem govoriti že pred karanteno, a niso bili nikakor pripravljeni, so se delali, da se ni nič zgodilo (G72) in potem poskusi ti živeti v takem okolju, zatirati to, kar si, lahko si predstavljamo kaj to potegne za sabo za mladostnike (G73). Pa tudi druge zgodbe – delam s punco, ki je imela za sabo poskus samomora, psihiatrično zdravljenje (G74), strašen bullying je doživljala v šoli (G75), in v tem času pravi, da se ji vračajo slabe misli, počutja, črna luknja, v katero padeš in ne moreš ven (G76). Tiste stiske, ki so jih imeli že prej, se poglobljajo in postajajo hujše (G77). Pa to, da ne vedo več kaj bi sami s sabo počeli (G78). Ali delajo za šolo ali pa gledajo v telefon na Tik-tok 4 ure skupaj in to jim ni kul, ampak ne morejo drugega (G79). Že v prvi karanteni so se mi zdeli apatični, a se mi zdi, da je to sedaj še veliko hujše (G80). Po drugi strani pa so veseli, da so doma, ampak samo zato, ker se bojijo kaj bo, ko pridejo v šolo (G81). Vedo, da bo štala, da bodo pridobivali ocene, da jih bodo ubijali z obveznostmi (G82), vse kar je zabavno, torej odmori, kosila, druženja, pa bo prepovedano – tudi valet, maturanci, vse jim je in bo odpadlo (G83). Že sedaj ocenjujejo na veliko in dobivajo otroci po nekaj ocen na teden in so zaradi tega v hudih stiskah (G84). Veliko je tudi stisk, ker so starši izgubili službo, in so zaradi tega pod stresom, ker če ne drugega so 24 ur na dan z družino kjer se to dogaja (G85).

T: Kako pa te stiske skupaj z mladimi rešuješ?

G: Trenutno je edina stvar, ki jo lahko ponudimo, pogovor (G86). Saj pogovor je super zadeva in skozi to se da veliko stvari rešiti, pomagati, a želel bi si, da bi lahko ponudil tudi drugačno pomoč (G87). Pomembno in dragoceno je to, da so delavnice in pogovori redni, da se srečujemo res vsak teden (G88). Potrebo so imeli tudi,

da se vidimo med prazniki, dobili smo se celo 25. 12. in 1.1. (G89), kar nam res da vedeti, kako pomembno jim je, da se dobivamo (G90). Ti pogovori seveda niso pridiganje o tem, kaj naj delajo in kako (G91), ampak so to pogovori o tem kako se počutijo, kaj se jim dogaja (G92), zelo veliko jim pomeni, da si zapomniš kakšne stvari o njih (G93). Na primer ena punca je prvič povedala, da je zelo jezna, da je izredno na dnu, in da je edino, kar jo rešuje, da peče kruh, da je najboljši del tega, da je testo treba tepsti, gnesti, in to jo rešuje (G94). In vedno preverjam kako je kruh, kako ga peče, in to jim res veliko pomeni (G95). Iz takih malih malenkosti se potem gradi mala skupnost, tako da te skupinske stvari imajo velik učinek na to, da se gradijo male skupnosti (G96), da imajo mladi občutek, da imajo svoje ljudi ob sebi, četudi pred ekranom (G97). Veliko narediš že tako, če narediš skupni chat na facebooku na primer, in po tem po nekem času se začnejo pogovarjati med sabo, ostajajo v stiku, se spodbujajo, skupaj se pritožujejo nad situacijo (G98). Ves čas imam vklopljene senzorje, da bi zaznala potrebe, ki jih imajo, stiske, ki se pojavljajo (G99), ter razmišljam kaj bi se s tem dalo narediti, kako jim lahko pomagamo (G100). Ko pa pride kakšna konkretna stiska pa je trenutno najbolj zdravilno, da se jo predebatira (G101), nekaj je takih, ki imajo več stisk, ki so si podobne in je včasih veliko že to, da vidiš, da nisi edini, ki to preživlja (G102). Pa tudi to je podpora in pomoč, da kdaj pa samo debatiramo o neki seriji, in se sprostijo, nasmejejo in jim je tako lažje (G103).

T: Kako pa sodelujete z družinami mladostnikov?

G: Oblika sodelovanja so srečanja za starše (G104), a ta skupina je zelo zanimiva, ker niso prisotni le starši, a so pogosto zraven tudi mladostniki (G105). Imamo nekaj staršev in otrok, ki redno hodijo že od prej, ko smo bili v živo, in hodijo še sedaj redno, ko smo preko spleta (G106). Nekaj jih je tudi na novo, kakšni z mlajšimi otroki, in tako naprej (G107). Tam smo torej mešani, in mislim, da imamo zelo dobro skupinsko dinamiko (G108), je pa skupina zastavljena ne kot neko predavanje ali svetovanje, ampak je mogoče še najbolj podobna podporni skupini (G109), predvsem tam nismo strokovnjaki, ampak smo vsi med sabo enakovredni (G110) in debatiramo o razno raznih stvareh. Ni vedno, da ima kdo težavo in jo rešujemo (G111), včasih je tudi spontan pogovor (G112) in bistvo je skupnost, ki se je naredila (G113). Ta skupina res super deluje, zgodi se, da ima kdo konkretno težavo in je res zanimivo, ker smo vključeni ljudje različnih profilov, življenjskih izkušenj in je sto različnih perspektiv, kar je res dragoceno (G114).

T: Kakšne pa so stiske družin, s katerimi se srečujete?

G: Večinoma so to stiske, ki jih doživljajo ob odraščanju otrok (G115). Seveda so sedaj še stiske, ker ne znajo pomagati otrokom (G116), stiske zaradi strahu pred izgubo službe, dohodka (G117). Mladostniki se upirajo, potrebujejo svoje prijatelje (G118), starši pa to tudi težko prenašajo in pride do konfliktov (G119). Pa ker oni niso učitelji (G120) in ne zmorejo usklajevati vsega (G121). Dejstvo pa je, da se tisti starši, ki bi res potrebovali strokovno pomoč, ne bodo odločili za tako obliko pogovora, kot jo izvajamo mi (G122), zato so stiske bolj vsakdanje, so pa zagotovo hujše, kot so bile prej (G123). Doma jim ni dobro, napeti odnosi (G124), več zlorabe alkohola kot kadarkoli prej (G125).

T: Ali pri delu z mladimi sodelujete tudi z drugimi organizacijami, s katerimi in kako?

G: Ja vse skupaj delamo v sklopu Tropa TNT, torej proketa (G126). Lani smo sodelovali z Rdečim Križem, ker je bila potreba po učni pomoči gromozanska, pa smo se potem priključili kot prostovoljci in delali s šolarji ena na ena (G127). Sodelujemo pa seveda s šolami, preko katerih dobimo kontakte mladostnikov (G128). So pa s tem vedno težave, predvsem pri vzpostavljanju sodelovanja s šolo, res je v to vloženega veliko truda in dela (G129). Nič ne rabijo, samo z mano se morajo dogovoriti, dovoliti, da izvajamo delavnice in me spraviti v

kontakt z mladimi, od tam naprej sami naredimo vse kar je treba (G130). Ne vem, ali jim je že to preveč, ali jim te stvari niso pomembne, da se s tem ne ubadajo – res ne vemo kaj je fora (G131). Se močno trudimo, da vstopimo v stik (G132), na primer vsako leto vsem ljubljanskim šolam pošljemo ponudbo za delavnice, ki so brezplačne, a se na to ponudbo odzove ena šola ali dve, in to po mojem mnenju dovolj pove (133).

T: Mi lahko poveš še kaj o vaših primerih dobre prakse dela z mladimi?

G: Prejšnji petek smo imele delavnice s puncami in so bile tako zelo slabe volje, razlagale kako je vse skupaj grozno, kako slabo se počutijo ob tem (G134). In potem smo ugotovili, da bi bila ena stvar, ki bi jim morda prišla prav to, da smo v soboto za 8 ur odprli zoom, ampak samo zato, da so se priključile in se skupaj učile (G135). Torej so se dobile, so delale, a vsaka je delala svoje, večinoma so bile tiho, vmes so se kaj pogovorile, ravno toliko, da je bilo malo motivacije, da so bile skupaj (G136). In sem jih gledala na zoom-u, niso delale drugega kot za šolo in sem se ves čas spraševala kaj se dela tem otrokom, da smo prišli tako daleč (G137). Torej delavnice so res primer dobre prakse, ker res radi pridejo in vedno nas je veliko (G138). So ena stvar, ki mladim nekaj dobrega prinese, kot sem rekla, res so male skupnosti (G139) in to je tisto, kar jim ohranja neko mero normalnosti, kolikor je to pač mogoče (G140). Tudi to, da kdo pride do nas sam in mu pomagamo kakor zmoremo, da potem tudi kasneje ostajamo z njimi v kontaktu, če so okej (G141). Letos sem kontaktirala otroke, s katerimi smo lani imeli delavnice v živo, če bi morda imeli delavnice preko spleta, če bi jim to pasalo, če imajo potrebo po tem in odziv je bil res dober, v ogromnem številu (G142), bili so navdušeni in sedaj se srečujemo z njimi vsak teden (G143). Skupinic je torej več, različne šole, okoliščine, so pa zaprte skupine, ko se enkrat formirajo, da ni tako, da lahko pride kdorkoli (G144), saj se tako lažje vzpostavi nek varen prostor (G145). Če je spet interes, se ustvari nova skupina in nova skupina in nova skupina dokler je to pač potrebno, vse se formirajo in nato se zaprejo (G146).

T: Ali poznaš koncepte socialnega dela in ali jih pri delu z mladostniki v času pandemije uporabljaš? Kako?

G: Seveda jih poznam, ampak zdi se mi, da sem jih v času študija in dela z mladimi tako zelo ponotranjila, da niti ne razmišljam več o njih ko jih uporabljam (G147). Prva stvar je zagotovo delovni odnos (G148), soustvarjanje z mladimi. To je najpomembnejše, torej pri vseh dejavnostih izhajamo iz mladih in njihovih potreb (G149), skozi to oblikujemo odnose, v katerih lahko delamo in je to pogoj, da lahko delamo (G150). Krepitev moči, zagovornišvo sta tudi pomembna aspekta dela (G151). Konkretno naš projekt dela po konceptu analize tveganja, ne sicer dobesedno, da bi to pisali, ampak je vodilo pri vodenju pogovora (G152). Uporabljamo tudi osebno načrtovanje, seveda ne tako kot v teoriji, ampak elemente tega – pri individualnih pogovorih (G153).

T: Kako pa konkretno v tem času krepite moč mladostnikov in njihovih družin?

G: Tako da zaznaš kakšne stvari, vire, ki jih imajo (G154), da jim daš vedeti, da je to nekaj dobrega, nekaj kar jim gre, nekaj kar lahko izkoristijo in da temu posvetiš čas (G155). Na ta način jih opolnomočiš, širiš njihove vire (G156). Na primer punca, katere ventil za sproščanje jeze je kruh, ima nek vir, in potem smo iz tega izhajali in delavnica je bila posvečena temu, kako delamo z jezo (G157). Torej vedno izhaja iz njih, njihovih izkušenj (G158) in iščemo kje imajo oni te ventile, te vire, da zmorejo neka taka čustva premagati (G159). Včasih jih je treba samo spomniti, da imajo drug drugega in da se lahko zanesejo drug na drugega, da se lahko pokličejo med sabo, da se lahko vprašajo (G160).

T: Kakšne stiske pa ti doživljaš glede posledic pandemije in prihodnosti?

G: Glede mladostnikov me res skrbijo posledice tega kako živijo trenutno (G161). Za njihov razvoj, duševno zdravje je ta situacija res slaba (G162). Nihče se ne pripravlja na to, da bomo imeli travmatizirano generacijo

(G163), vsi se ukvarjajo s tem ali bodo pridobili ocene, kako bo potekala matura (G164), nihče pa se ne ukvarja s tem, kako bodo to situacijo mladi zmogli premagati (G165). Življenje jim je bilo odvzeto (G166) in čisto vsak ima vsaj eno sranje tam, kjer je, in vprašanje, če bo to kdo zaznal in delal s tem mladostnikom (G167), in to je popotnica za celo življenje, ki je res negativna (G168). Zelo me skrbi, da bo to ostalo spregledano, da bodo mladi sami krivi za vse in se bodo tudi s tem sami morali spopadati (G169). Prej jim je bilo pomembno, da so se družili, učili so se sodelovati, reševati konflikte (G170), se soočati tudi s tveganimi situacijami na primer zvečer po klubih (G171). Ni teh najstniških neumnosti, v njih smo ubili vse – imajo občutek, da itak nimajo vpliva, da so nepomembni in da nič ne morejo narediti, nemočni so (G172) in prišli smo res daleč, da so postali apatični in s tem občutkom bodo zrasli (G173).

T: Kakšno podporo in pomoč dobiš s strani drugih strokovnih delavcev ali nadrejenih, da lahko premaguješ tudi svoje stiske in strahove?

G: Meni so strašno pomembni tedenski sestanki s celo skupino, ki dela na projektu Trop TNT (G174), vsak pove kaj dela, dobre in slabe stvari, v večini primerov se vse zmenimo normalno, med nami teče komunikacija (G175) in vsak dobi neko vrsto podpore in vzame nekaj zase. Če ne drugega vsaj malo debatiramo, se med sabo poslušamo (G176).

T: Kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovala, da bi ti bilo v tem času lažje?

G: Ja včasih se mi zdi, da imam res veliko dela in veliko stvari pade name, zato bi včasih potrebovala več samoiniciativnosti članov (G177), da vsi vidimo, da če je nekaj treba narediti, narediš, ampak saj s časom bo tako šlo (G178). Da so stvari jasne, da ni treba razmišljati kaj se kje dogaja, ampak da točno vemo, kdo kaj dela in kje, kakšne imajo potrebe (G179).

T: Kako poskrbiš zase v tem času, kako se sprostiš, kaj delaš v prostem času?

G: Meditiram vsak dan, redno (G180). Začela sem tudi z jogo, s katero se malo sprostim (G181). Vsak dan pogledam en del serije, in to je ena oblika odklopa možganov (G182).

Intervju 8

T: jaz

H: Intervjuvanka

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutiš kakšna čustva doživljate v tem času?

H: Predvsem tesnobno (H1), mogoče tudi malo depresivno (H2). Veliko mi pomenijo prijatelji, družba in trenutno nimam stika praktično z nobenim od njih, vsaj v živo ne (H3). Ko sem s prijatelji razrešujem lastne stiske, predvsem skozi pogovor (H4). Ko to ni možno, se počutim omejena (H5), kot da nimam svobodne izbire (H6). Vsak dan je isti, vse je rutina (H7), počasi se mi že meša, ne vem več kaj naj sama s sabo (H8), še dobro, da imam službo, da vsaj to delam (H9). Pogrešam družino, ki je iz drugega konca Slovenije (H10), pogrešam sprehode v naravi sedaj ko sem v Ljubljani (H11). Pogrešam, da sedem v avto in se nekam odpeljem (H12).

T: Kakšni pa so tvoji strahovi glede bolezni, širjenja virusa?

H: Najhuje mi je, ker strah ni povezan z boleznijo (H13), ampak s tem, če sem slučajno zvečer na sprehodu brez maske, ko ni nikogar, pa da bi se kje pripeljala policija in bi dobila kazn (H14). Virus me ni strah, ker nisem v stiku z ranljivimi skupinami (H15), vem, da jaz bi virus prebolela, strah me je, če bi šla domov, in da bi to

prenesla na mojo mami ali babi, ker imata obe druge pridružene bolezni. Me je strah za njiju, da bi kaj dobili (H16).

T: Kaj se ti zdi v tem času najtežje, kje se srečuješ z največ ovirami?

H: Ravno vse, kar sem naštela – občutek ujetosti, da me je strah, ko grem ven, da dobim kazen (H17). Zdi se mi, da zamujamo življenje (H18), stara sem 28 let, imam službo, imam avto, po vseh letih študentskega življenja, jaz pa ne morem iti nikamor (H19).

T: Razumem. Če greva na bolj pozitivne stvari - kaj pa ti je v tem času pandemije všeč, kar je novo, pa se vam zdi bolje kot prej?

H: Po eni strani mi ni všeč, da sem ves čas doma, po drugi pa mi paše, ker več naredim (H20). Delam za službo in vmes že skuham, prišparam na času (H21). Všeč mi je, da se je življenje vsaj malo upočasnilo, ritem je bil prej kar stresen, sedaj pa stresa ni več toliko (H22) – prej sem imela občutek, da moram ves čas nekaj delati, sedaj pa je vse zaprto, nič ne morem, nič ne rabim in se dejansko lahko sprostim (H23). Več imam časa zase, posvečam se sebi (H24). Zjutraj lahko v miru spijem kavo, ne rabim vstati ob 6h in v gužvi v službo (H25).

T: Super, da so tudi pozitivne stvari. Si v tem času pod stresom in ali se ti zdi, da ta stres in stiska vpliva na mladostnike, s katerimi delaš? Kako?

H: Mislim, da ja, čeprav se tega ne zavedamo (H26). Prejšnji teden se mi je prvič zgodilo, da sem bila res slabe volje (H27), ne na otroke s katerimi delam, ampak mi je bilo res težko delati, bila sem brez energije (H28). Ne zaradi otrok, ampak predvsem te psihične energije (H29). Ko delaš z otroki moraš dati vse od sebe, če si socialni delavec, stisneš vse kar imaš (H30), vsak dan popoldan spim, ker sem popolnoma izžeta od tega (H31). Ko si sam v stiski se res težje posvetiš, ker tudi sam doživljaš stisko, a skušaš njim pomagati preživeti njihove stiske (H32). Potem pa ves čas razmišljam, če sem dovolj naredila za njih (H33). Čeprav na primer delam s fantom, ki res nič ne dela za šolo, imava dsp. Res ne dela popolnoma nič, danes bi se morala dobit na zoom-u, ga kličem in se mi ne javi. Vsak teden mu napišem katere naloge ima, kakšne obveznosti ima, mu rečem da me lahko kadarkoli pokliče za pomoč, celo namesto njega delam, da bi dobil motivacijo (H34). Ampak nič ne naredi, me je danes klicala njegova učiteljica, da ve, da mu želim pomagati, ampak da se ne morem raztrgati in da naj tega ne delam, že zaradi sebe (H35). In ima prav, ampak to so kot moji otroci, hočem mu pomagati, on pa noče (H36). Mama njegova je čisto nemočna, ves čas sva na vezi, ko fantu kaj omeni glede šole, se na smrt skregata (H37). Sama je, oče ne ve kaj se dogaja, ona je v službi do popoldan, fant pa igra igrice cel dan, ne vem kaj bo z njim (H38). V šoli bi vsaj bil tam, bi moral delati, vsaj malo, tako se pa pač sploh ne prikaže, ne naredi absolutno nič (H39).

T: Kako pa vstopaš v stik z mladostniki in kako z njimi ohranjaš odnose v tem času?

H: Pri meni delo na daljavo poteka tako, da se ves čas prilagajam temu, kdaj imajo oni z razredom uro na primer matematike, slovenščine, za kar izvejo en dan prej (H40). Potem mi temu prilagodimo ure našega srečanja za dodatno strokovno pomoč (H41). Kličem jih po telefonu, pogledam kdaj imajo pouk in potem se dogovorimo (H42). Čeprav naj bi imela dodatno strokovno pomoč, se je to spremenilo v učno pomoč (H43). Sodelujem z otroki, s katerimi sem sodelovala že prej v šoli (H44), dodatno pa sem dobila še štiri otroke, ki sicer nimajo odločbe, a res potrebujejo pomoč pri učenju (H45). Na začetku se pogovarjamo o situaciji, življenju (H46), nato pa gremo skozi naloge, ki jim manjkajo, kjer so zaostali. Sami povedo pri katerem predmetu potrebujejo pomoč (H47). Učim se skupaj z njimi, na primer prejšnji teden sem se na novo učila kemijo, ker sem imela učno pomoč z enim od otrok iz šole (H48). Vsak dan si dopisujem z njimi prek vibra, sms-ov (H49), če vidim, da imajo na

primer naslednji dan ocenjevanje, jim vedno napišem sms – ej, da ne boš pozabil, te opominjam, do jutri imaš za oceno to in to, lepo se imej (H50). Na tak način smo vsak dan v stiku (H51).

T: Kako dostopna pa si za mlade, se lahko k tebi obnejo, če potrebujejo pomoč?

H: Dostopna sem jim ves čas, napišejo mi na sms, viber, mail, na klepet na Teamsih. Kamorkoli (H52). In vsem vedno povem, da sem jim na voljo kadarkoli bi potrebovali (H53). Se je že zgodilo, da me kličejo pozno zvečer (H54). Na primer imam fanta iz petega razreda, njegov mlajši brat ima težave v duševnem zdravju in bi moral iti na prilagojen program, a starši tega ne sprejmejo, čeprav res močno zaostaja za vsemi, ne bere, ne piše (H55). In njegov bratec, iz petega razreda, je po moje prvič v življenju dobil kanček pozornosti, vsak dan me kliče, kar mi je sicer lepo, jaz se z njim rada pogovarjam, ampak včasih gre čez mejo in kliče v čudnih urah (H56).

T: S kakšnimi stiskami mladih se srečuješ in kako pogoste so v tem času stiske mladih?

H: Učne težave so najpogostejše (H57), pogrešajo prijatelje, sovrstnike, sošolce (H58), pogrešajo normalen način dela. Večini, s katerimi delam, ni dovolj, da imajo občasne video konference, naloge po mailu (H59). Sploh tem, ki imajo odločbe, posebne potrebe (H60). Pojavilo se je tudi, da če so otroka prej sošolci »zajebavali«, ga sedaj preko spleta, kar je še težje opaziti, še težje se je o tem pogovarjati (H61). Zdi se mi, da je nasilja med otroki še več (H62).

T: Razumem, se ti zdi, da imajo tudi v družinah več stisk, kot so jih imeli prej in kakšne so te stiske?

H: Definitivno (H63). Imam enega učenca, kjer so trije otroci in je problem, ker imajo majhno stanovanje in ne moreva normalno delat (H64). Vsi so okrog njegovega računalnika, ves čas dretje, ne moreš normalno delati, ker ne slišiš (H65). Če je več otrok je problem tudi, ker nimajo vsi več računalnikov in telefonov, pa potem poskušamo prilagoditi naše delo vsem otrokom v družini, ampak to na žalost ne gre vedno (H66). Delam tudi z družino, kjer je prisotno hudo nasilje očeta nad mamo (H67). Dva otroka sta na naši šoli, doma imata kaos. Mama se boji, da bo oče prišel iz zapora, otroka ne hodita v šolo, mama jih nikamor ne vozi, ne javljajo se učiteljem, nihče ne ve, kaj se z njimi dogaja (H68). Na začetku šolanja na daljavo me je klicala tudi ena mama od fanta, s katerim delam in jokala v telefon, kako je grozno, ker nima kontrole nad tem, kaj otrok dela, ker je v službi (H69), da je živčna zaradi situacije in ko pride domov, se začne kar dreti na otroke, torej nima neke kontrole nad sabo (H70). Sem ji ponudila več pomoči, tako z otrokom, kot pogovore z njo (H71).

T: Torej zelo veliko delate tudi z družinami. Kako pa lahko družina dostopa do vas, kako rešujete te stiske skupaj z njimi?

H: Bolj kot ne, mi dostopamo do družin (H72). Mi opazimo v šoli, prek zooma trenutno, da se nekaj dogaja, pokličemo starše in potem se pogovorimo (H73). V tem času je to težje, ker so stiske manj opazne (H74), a vseeno so in zato veliko delamo z družinami. Večina staršev, s katerimi delam, ne zna slovensko, imamo nekaj težav s tem (H75). Včasih tudi oni pridejo do nas, ampak večinoma to pri otrocih, ki ne potrebujejo veliko pomoči, pri tistih, ki jo, pa res redko starši sami pridejo do nas (H76).

T: Kako pa te stiske skupaj z mladimi rešujete?

H: Veliko jim pomagamo pri organizaciji dneva (H77). Jaz na primer napišem vse obveznosti po predmetih, jim napišem seznamček, skupaj kljukamo (H78). Kličem jih, če zamujajo k pouku na zoom-u (H79). Kar se pa tiče stisk z družinami, pa na žalost veliko stvari ne moremo rešit (H80). Na primer če imam učno pomoč in je preveč glasno, se dogovoriva za kakšen drug dan, se skušam prilagajati temu (H81). Ampak otrok mora narediti nalogo, in pač skušaš narediti kaj tudi v tem (H82). Na žalost ni rešitev za to (H83). Tukaj je veliko družin, kjer je več otrok, živijo pa v enosobnem stanovanju ali garsonieri. Nimajo se kam umakniti (H84). Druge stiske rešujemo

počasi, kar se da s pogovorom (H85), sodelovanjem z drugimi (H86), delavnicami, sestanki, dodatno pomočjo (H87). Zelo različno in težko v tem času (H88).

T: Razumem. Ali pri delu z mladimi sodeluješ tudi z drugimi organizacijami, s katerimi in kako?

H: Veliko sodelujemo s Cono Most, ZPM, iz kjer imamo prostovoljce za učno pomoč (H89), sodelujem tudi z eno socialno delavko, ki ima projekt »Prehod mladih«, dobivava se z učenci iz devetega razreda, trenutno na daljavo, in jim pomaga, da si lažje izberejo kam bi šli na srednjo šolo (H90). Sodelujemo zato, da dobijo otroci podporo in pomoč, ki jo potrebujejo (H91). Veliko sodelujemo s CSD-ji. Pri nas je res veliko primerov nasilja, spolnega nasilja, res smo ves čas v navezi s CSD-jem, tudi v tem času (H92). Na primer težave staršev, ki imajo otroke pri nas, se vedno rešujejo tudi s šolo (H93).

T: Razumem. Mi lahko poveš kaj o vaših primerih dobre prakse dela z mladimi na daljavo?

H: Na primer, če se nanašam na tisto mamo, ki težko obvladuje stres, v ponedeljek smo imeli delavnice na daljavo za starše, o tem, s kakšnimi stiskami se srečujejo (H94). Govorili smo o tem, kako motivirati otroka, kako izboljšati pozornost, take stvari (H95). Starši se tudi soočajo s hudimi stiskami ob šoli na daljavo (H96). Lahko tudi rečem, da nekaterim mladim paše delo na daljavo. Prej niso vedeli kaj bi delali, bili so zmedeni, vse so pozabljali, jim je šlo res slabše, pri delu na daljavo pa blestijo. Vse naloge narejene, res dobre ocene, nekaterim res paše (H97). Eden izmed njih dela tudi z mano. V dveh mesecih šolanja je dobil tri enke, odkar je šola na daljavo je vse popravil, učitelji ga hvalijo kako se je popravil (H98). Mislim, da delamo dobro to, da ne zahtevamo, da otroci recimo posnamejo sobo, ko pišejo teste ali pa da imajo dve kameri, kot to zahtevajo neke druge (H99). Res delamo na tem, da bi tudi na daljavo vzpostavili varen prostor, da jih ne bi še bolj potiskali v stiske (H100). Naše načelo je, da ne obremenjujemo dodatno otroka. Ravnateljica ne pusti, da bi popoldan karkoli delali, ker je to dodatna obremenitev za otroke, zato delamo samo dopoldan (H101).

T: Super. Ali poznaš koncepte socialnega dela in ali jih pri delu z mladostniki v času pandemije uporabljaš? Kako?

H: Seveda, poznam. Definitivno jih tudi uporabljam, ampak ne na strukturiran način, ampak po občutku (H102). Dogovor o sodelovanju z vsakim posebej sem naredila že prej, v šoli, s temi na daljavo, pa smo se tudi dogovorili kaj in kako bomo delali (H103). Ves čas delam na odnosu, ki ga vzpostavljam z mladostniki (H104). Vzpostavljam osebni stik, sem pristna v odnosih (H105) in res delam na tem, da se z mano počutijo varne (H106). Delam empatično (H107), izhajam iz njih samih. Oni vedo, kaj jim ne gre, pri čem potrebujejo pomoč, s kakšnimi stiskami se srečujejo. Vedno oni povedo kaj bomo delali, kako bomo sodelovali (H108). Uporabljam jezik, ki ga razumejo, vedno pojasnujem, preverjam, če so vse razumeli (H109).

T: Kaj pa konkretno, kako krepite moč mladostnikov in njihovih družin?

H: Res jih spodbujam, vsak najmanjši napredek morda celo preveč poudarjam (H110). Vedno poudarjam kaj vse jim je uspelo, kako so dobri (H111), spodbujam jih tudi k temu, da se spočijejo, si vzamejo čas zase (H112). Dam jim vedeti, da me skrbi za njih (H113). Tudi če naredijo samo eno nalogo od treh, jih pohvalim, ker jim je vsaj to uspelo. Torej z majhnimi koraki, majhnimi uspehi (H114).

T: Super. Kakšno podporo in pomoč ti dobiš s strani drugih strokovnih delavcev ali nadrejenih, da lahko premagujete tudi svoje stiske in strahove?

H: Mi imamo vsak teden ob četrtnih svetovalni aktiv, ki traja kakšno urico, dobimo se vsi svetovalni delavci na Teamsih (H115) in se pogovarjamo o težavah, s katerimi se srečujemo pri delu na daljavo, o stiskah učencev, o tem kako jim lahko pomagamo (H116). Pogovarjamo se o tem kako delati z učenci, ki nimajo motivacije, so

neodzivni (H117). S kakršnimikoli težavami se srečujemo, jih na aktivu delimo in vedno skupaj iščemo rešitve (H118). Velikokrat se nam pridruži tudi ravnateljica, in tudi ona naše predloge upošteva, recimo kako olajšati pouk na daljavo otrokom. Tudi ona nas podpira pri našem delu, posluša (H119). Z januarjem pa začnemo tudi supervizijo. Pride zunanji strokovnjak in bomo imeli enkrat mesečno supervizijo, kar se mi zdi res super (H120).

T: Super, kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovala, da bi ti bilo v tem času lažje?

H: Meni zelo pomaga tudi pogovor s prijatelji, ki so tudi v podobnih poklicih (H121), ker mi dajo novo perspektivo, ne poznajo učencev in večkrat razmišljajo bolj enostavno in skupaj pridemo do rešitev kako bi lahko v konkretnem primeru delali (H122). Včasih je nekaj logičnega, pa mi kompliciramo, seveda z najboljšimi nameni (H123). Drugega pa res ne rabim, lahko rečem, da imam v šoli kjer delam res veliko podpore (H124).

T: Super, kako pa poskrbiš zase v tem času, kako se sprostiš, kaj delaš v prostem času?

H: V zadnjem času mi uspe malo večkrat telovaditi, delati jogo in to mi res pomaga, če sem slabe volje, dam to iz sebe (H125). Druga stvar pa je, da se sprostim, ko pečem. V desetih dneh sem spekla 5 vrst piškotov in ves čas samo pečem (H126). Pogledam tudi kakšen film, serijo, če imam čas (H127). Sprošča me tudi maček, ki me malo potolaži, ko se stisne k meni (H128). In trudim se ohranjati stike z družino in prijatelji, vsaj na daljavo, to res potrebujem (H129).

Intervju 9

T: jaz

I: Intervjuvanka

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutiš kakšna čustva doživljaš v tem času?

I: Trenutno se počutim že kar ujeto v to »novo resničnost« (I1) Vsak dan je enak drugemu, na srečo sicer vsaj delam lahko na daljavo, ampak to ni isto (I2). Lahko rečem, da mi je precej težko (I3), na začetku mi je bilo sicer še všeč, malo drugače (I4), ampak sedaj me pa skrbi – pa ne toliko zaradi virusa, kot zaradi posledic (I5). Tako za otroke, s katerimi delam, kot tudi zame, za mojo družino, kako bomo preživel (I6).

T: Kakšni pa so tvoji strahovi glede bolezni, širjenja virusa?

I: Nimam posebnih strahov. Res je, da imam žive še vse babice in dedke, ki so v lepi starosti in zanje me sicer skrbi (I7). Pa spet ne zato, da bi kaj dobili, ker so ves čas doma in so izredno prestrašeni, ampak zato, ker so popolnoma izolirani, osamljeni in po telefonu lahko slišim kako jim je hudo. Mi jih vsaj pokličemo redno, kaj pa tisti, ki tega nimajo (I8)? Ob tej misli me je strah virusa, drugače pa ne. Sem ga že prebolela, na srečo brez hujšega poteka (I9).

T: Razumem, to je res hudo. Kaj pa se ti zdi v tem času najtežje, kje se srečuješ z največ ovirami?

I: Zagotovo vse kar sem zgoraj naštel. In ta občutek, ko ne vemo kaj pričakovati, kdaj bo tega konec. Neka nemoč, ki je do sedaj nisem poznala (I10). Pa seveda usklajevanje družinskih obveznosti – dela in otroka (I11), pa nosečnost in s tem povezane skrbi, ker imam manj pregledov, vsi so v porodnišnici, in tam te tudi znajo prestrašiti (I12)

T: Mi lahko o tem poveš več, kako prestrašiti?

I: Vse nosečnice, ki so prebolele korono, morajo na preglede v porodnišnico, kjer izvajajo študijo kako vpliva korona na nerojene otroke. Nikoli nisem razmišljala da bi imel lahko otrok zaradi tega posledice, sedaj pa me je še tega strah, ko sem brala vse možnosti, ki se lahko zgodijo, napisane na list papirja, ki ga dobiš tam (I13)

T: To mora biti zelo težko.

I: Res je, ampak tako kot vse ostalo. Čudni časi so, a verjamem, da moramo ostati mirni in da jih bomo preživeli (I14).

T: Res je, ko smo že pri pozitivnih plateh – kaj pa ti je v tem času pandemije všeč, je kaj, kar je bolje kot prej?

I: Ja, recimo to, da sem več s svojim sinom. Prej sem hodila iz službe ob 4h, ga šla iskat v vrtec in potem je že skoraj konec dneva. Se mi zdi, da na novo spoznavam njega in njegovo celotno osebnost (I15). Pa to, da lahko v miru pojem zajtrk, si skuham kavo, da se mi zjutraj nikamor ne mudi, sploh sedaj, v tem snegu (I16).

T: Mislim, da je v tem snegu vsem všeč, da smo lahko doma. Sedaj pa bi se osredotočila še na tvoje delo z mladostniki. Mi lahko poveš kaj delate z mladostniki?

I: Seveda, imam učno pomoč za mlade, pripravljam delavnice na daljavo, projekte z mladimi (I17), predvsem pa skušam delati tudi z njihovimi družinami, ki enako potrebujejo podporo v teh časih (I18).

T: Si v tem času bolj pod stresom in ali se ti zdi, da to vpliva na mlade, s katerimi delaš? Kako?

I: Pod stresom sem zaradi tega, ker imam doma otroka, ki potrebuje veliko moje pozornosti, prav tako pa imam mlade, ki potrebujejo veliko moje pozornosti (I19). In to zagotovo vpliva tudi na njih, če ne drugega že pomanjkanje časa (I20). Trudim se, da sem v odnosih z njimi pristna, a hkrati jih želim pomiriti v zvezi s celotno situacijo, da nisem še eden tistih faktorjev, ki jim povzroča stisko (I21). Težko je, ker smo vsi v istem položaju, ampak v teh časih moramo socialni delavci sebe postaviti na drugo mesto in delati z ljudmi za ljudi, nič manj kot ponavadi (I22).

T: Vidim, da si zelo aktivna, kako pa v teh časih vstopaš v stik z mladostniki in kako z njimi vzpostavljaš in ohranjaš odnose?

I: Z večino mladostnikov se poznamo še od prej, ko smo lahko delali v živo, in zato nimamo težav s tem, saj me poznajo, jaz poznam njih in lahko sodelujemo tudi na daljavo, ker je med nami varen prostor in zaupanje (I23). Sem pa v tem času delala s številnimi, ki sem jih spoznala na daljavo in tako tudi delala z njimi (I24). Lahko rečem, da se predvsem trudim, da pridobim njihovo zaupanje, da je med nami sproščen odnos, da razumejo, da sem tam za njih (I25). Veliko sodelujem tudi z družinami, na primer imela sem dečka učno pomoč, ki se je izšla bolj kot spodbujanje k temu, da opravlja delo, na koncu pa veliko delala z njegovo mamo, ki se je soočala s številnimi težavami (I26).

T: Kako dostopna pa si za mlade, se lahko obrnejo k tebi, če potrebujejo pomoč in kako?

I: Zdi se mi, da sem precej dostopna. Imajo moj telefon, mail, in vedo, da mi lahko pišejo kadar želijo (I27). Načeloma se srečujem z njimi nekajkrat na teden, odvisno od potreb, pa ta čas izkoristimo, če karkoli potrebujejo. Tako sproti vidimo s čim se srečujejo, kakšne so njihove stiske in stike prilagajamo temu, in seveda ostalim obveznostim (I28). Večkrat jih sama kontaktiram, vprašam kako so in zdi se mi, da jim je to všeč in da to še poglobi naše odnose (I29).

T: To se mi zdi res super. S kakšnimi stiskami mladih pa se pri delu srečuješ, so stiske bolj pogoste v tem času kot pred tem?

I: Stiske so bolj pogoste (I30), se mi zdi, da je sploh veliko učne pomoči. Prej so si malo pomagali sošolci, učitelji so več razložili, sedaj pa tega ni (I31). Mnogi so doma v družinah, kjer starši ne zmorejo pomagati, ne znajo jezika ali pa snovi (I32). Tudi motivacije nimajo, velikokrat rabi otrok samo spodbudo, pomoč pri urniku, neki stabilizaciji časa, da se spravi učiti (I33). Mislim, jaz v letošnjem letu opravljam pedagoško-andragoško izobraževanje, pa že jaz nimam nikakršne motivacije, kako naj jo imajo otroci in mladi (I34). Težko jim je, ker

nimajo stikov s prijatelji (I35), srečujem se pa z mnogimi stiskami družin. Ne vedo kako bodo preživeli, izguba službe ali pa čakanje na delo, ki jih pušča v hudi negotovosti kaj se bo zgodilo z njimi (I36). Živijo v prenatrpanih stanovanjih, brez prostora za umik, brez miru (I37). Imeli smo tudi težave, zaradi pomanjkanja računalnikov, a se mi zdi, da vsaj kar jaz vidim, se je to tudi dobro rešilo z donacijami (I38).

T: Kako pa te stiske, ki si jih naštela, rešujete skupaj z mladimi?

I: S pogovorom. Včasih je že dovolj, da mi povedo kaj jih teži, na primer da pogrešajo prijatelje, da se doma kregajo (I39). Večkrat sem nekakšna motivatorica za učenje, organizatorica njihovih dni (I40). Včasih pa je treba stopiti v akcijo, komu urediti kakšne pripomočke, kontaktirati učitelje, starše (I41). Na primer z dečkom, ki ne zna slovensko, saj so se nedolgo nazaj priselili, se pogovarjam. Vsakič se spomnim druge teme za pogovor, da se on lahko zraven uči, ker tudi starši govorijo le Bosansko. Če bi hodil v šolo, bi od sošolcev in učiteljev poslušal slovenščino, tako pa jo sliši od mene (I42). Nekateri pa dejansko ne razumejo snovi in se z njimi učim (I43). Večinoma pa so to pogovori, da dobijo občutek, da je nekomu mar, in to jim veliko pomeni (I44).

T: Večkrat si že omenila sodelovanje z družinami. Mi lahko poveš kako sodeluješ z družinami mladostnikov?

I: Večinoma me spoznajo prek mladih, s katerimi se učim. Na primer se pokažejo na kamero, ko smo na zoom-u, in se potem pogovarjamo (I45). Tudi njim pogosto manjka socialni stik in večkrat se mi je zgodilo, da sem se potem s starši dogovorila še posebej za »sestanek«, kjer smo se pogovarjali tudi o tem, kakšne stiske oni doživljajo (I46). Večinoma so to družine priseljencev, ki so v stiski že zaradi socialno-ekonomskega stanja, potem pa krizo pogloblja še ta pandemija (I47).

T: O težavah, s katerimi se družine srečujejo si že nekaj povedala, kako pa te težave rešujete?

I: Tam sem zato, da jih podprem, tako kot mladostnike (I48). Srečujemo se, včasih jim dam kakšen nasvet kam se lahko obrnejo, na kakšno društvo ali organizacijo (I49). Drugače pa se z njimi pogovarjam, skupaj raziskujemo kako se v tem času počutijo (I50). Zgornji primer dečka, s katerim sem se pogovarjala v slovenščini je na primer mama, ki je res potrebovala kontakt z nekom. Za sabo je v Bosni pustila celo družino, prijatelje, se preselila v stanovanje iz velike hiše in potem prišla sem, v karanteno, kjer gre lahko samo do trgovine in nazaj. Partner dela, ona pa ne najde službe. Skrbi jo, kaj bo, če bi tudi partner izgubil delo, skrbi jo za sina (I51) – in včasih ne moremo narediti čisto nič drugega, kot da jih poslušamo. In to je dovolj (I52).

T: Ali pri delu z mladimi sodeluješ z drugimi organizacijami, s katerimi in kako?

I: Ja, sodelovala sem z različnimi organizacijami, na primer ZPM, RK in podobno. Od njih sem predvsem dobila kontakte mladostnikov, napotke kako delati (I53). Drugih pomembnejših organizacij pa ni bilo.

T: Mi lahko poveš kaj o primerih dobre prakse dela z mladimi, ki se jih poslužuješ?

I: Hm, na primer vzpostavili smo spletne delavnice prek Zoom-a (I54). Z mladimi smo se predvsem igrali, kmalu pa sem ugotovila, da si ob vseh stvareh, ki jih imajo, delo s šolo, ne poznana situacija, želijo le sprostitev. Tako smo delavnice izkoristili za igranje iger, skupaj smo gledali filme in podobno (I55). Tudi pri učni pomoči na primer se trudim biti čim bolj inovativna, raziskujem kar mladostnike zanima, se jim res posvetim (I56). Učimo se skozi igre, skozi branje zanimivih besedil in podobno (I57). Trudim se, da imam z njimi čim bolj osebni stik, saj to res potrebujejo (I58). Tudi na primer tega fanta, ki sem ga prej omenila, sem povezala z drugim fantom, s katerim je delala moja prijateljica, saj sta imela podobno zanimanje za spletne igrice in sta enako stara. Sta se kar povezala in postala prijatelja, kar se mi je zdelo res super (I59). Z nekaterimi sem se učila tudi meditacije, delali smo vaje iz čuječnosti, jim kazala sprostitevne vaje pred testi in spraševanjem, ki so se ga zelo bali (I60).

Predvsem pa se mi zdi pomembno v tem času, da izhajamo iz njih, kar oni potrebujejo, da jih vključimo v naše delo, da res sodelujemo (I61)

T: Ali poznaš koncepte socialnega dela in ali jih pri delu z mladostniki v času pandemije uporabljaš, kako?

I: Glede na to, da sem ravno dobro zaključila faks, bi bilo kar hudo, če jih ne bi poznala in upam tudi, da se to ne bo nikoli zgodilo (I62). Se mi pa zdi, da sem o tem že kar veliko povedala. Z mladimi se pogovarjam, jih poslušam (I63). Vedno na začetku z vsakim sklenem dogovor o sodelovanju, ker se mi zdi, da ta čas zanje mora postati bolj predvidljiv, da vedo, kaj bodo točno delali (I64). Poskušam najti naše skupne točke, njihova zanimanja, da se z mano počutijo varne (I65). Poskušam jih podpreti, iščem njihove močne točke, predvsem kar se tiče šole (I66). Vedno jih pohvalim za delo, ker to premalokrat slišijo (I67) in vedno jim rečem, da si morajo vzeti tudi čas zase, za sprostitev (I68).

T: Kako pa krepiš moč mladostnikov in njihovih družin?

I: Na primer pri delu z družino, sem poudarila kaj vse so že preživeli in kako močni so, da jim je to uspelo (I69). Če mi nekdo govori o svojih stiskah, ga poslušam, nato pa skušam skupaj z njim najti vire moči, ki jih ima, da lahko te stiske premaga (I70). Zelo rada uporabljam tudi vprašanje, kdaj mu ali ji je že nekaj uspelo, na primer pri šolskem delu – torej iskanje izjem. Se mi zdi tudi to način, da okrepimo moč (I71). Je pa to res pomemben koncept, ki se ga trudim vpeljati v vsak pogovor z mladostniki in njihovimi družinami (I72).

T: Super. Kakšno podporo in pomoč dobiš s strani drugih strokovnih delavcev ali nadrejenih, da lahko premaguješ tudi svoje stiske in strahove?

I: Kar se tiče nekkih osebnih stisk, podpore ni, razen pri družini (I73). Glede dela z mladimi pa imamo intervizije, supervizije, sestanke (I74), kjer lahko izpostavimo kakšne težave, s katerimi se srečujemo in jih potem skupaj tudi rešujemo (I75). Še posebej se v stiskah zanašam tudi na druge strokovne delavce, s katerimi smo v tesnejših odnosih (I76). Z njimi delim svoje izkušnje, mi pomagajo v kakšni slepi ulici (I77). Drugače pa se sama veliko prijavljam na kakšne on-line konference, ki mi pomagajo pri delu (I78).

T: Kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovala, da bi ti bilo v tem času lažje?

I: Mogoče več konkretne strokovne pomoči za spopadanje s stiskami drugih (I79). Ne morem reči, da se me zgodbe ljudi, s katerimi delam, ne dotaknejo, veliko razmišljam o tem (I80). Dovolj bi bilo že to, če bi se z nekom lahko tudi o tem pogovarjala na strokoven način (I81).

T: Imate kakšne posebne stiske in strahove za posledice pandemije in našo prihodnost?

I: Za svojo prihodnost niti ne (I82), me pa skrbi za mladostnike, za svojega otroka, za ranljive skupine ljudi (I83).

T: Razumem. Za konec pa me še zanima kako poskrbiš zase v tem času, kako se sprostiš, kaj delaš v prostem času?

I: Sprehodi, dobra knjiga, dober film, čas za kavo (I84). Skušam uživati v malenkostih (I85). V prvem valu sem začela delati jogo, kupila sem si knjigo čuječnosti in se tudi s tem začela ukvarjati (I86). Dobili smo tudi pasjega mladička, ki mi vzame kar veliko časa, a je ta čas drugačen, me zamoti (I87). Veliko je stvari in zavedam se, da je ta vidik zelo pomemben, če hočem ostati mirna (I88).

Intervju 10

T: Jaz

J: Intervjuvanka

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutite kakšna čustva doživljate v tem času?

J: Nekih 14 dni mi je bilo bolje (J1), ker je bilo tudi delo manj naporno (J2). Ampak to res 14 dni, od takrat naprej mi je veliko bolj naporno (J3). Mene je malo stiskalo (J4), z mojimi učenci sem imela veliko dela (J5). Imam jih pet, vsak ima svoje posebne potrebe (J6) in za vsakega so potrebne drugačne naloge (J7). Zato sem imela res veliko dela, da sem vse pripravila, da sem delala z njimi (J8), da sem se z njimi pogovarjala tudi po telefonu, ostajala v stiku (J9). Tako da mi je to res naporno, tako meni osebno, kot tudi kar se tiče mojega dela (J10). Vse mi je naporno, imela sem zelo slab mesec, obdobje (J11), ko se mi ni nič več dalo, delala sem po liniji najmanjšega odpora (J12). Težko mi je biti zaprta notri (J13), vsakič ko mora kdo v trgovino, grem jaz, samo iščem kam bi lahko šla (J14). Sedaj sem nazaj v službi, ker so odprli šole za otroke s posebnimi potrebami in vsaj malo okolje zamenjam (J15). Tudi novic več ne spremljam, ker so me res spravljal v stiske (J16).

T: Kakšni so vaši strahovi glede bolezni, širjenja virusa?

J: Nimam strahov zaradi same bolezni (J17), bolj zaradi situacije, ki jo je bolezen prinesla (J18). Četudi ne spremljam politike, mi je vse kar se dogaja grozno (J19), ukrepi so protislovni, vsak dan je drugače (J20). Grozno mi je, da se počutim kot kriminallec ker grem v drugo občino (J21).

T: Kaj se vam zdi v tem času najtežje, kje se srečujete z največ ovirami?

J: Meni je socialna izolacija najhujša (J22). Živim pri partnerju in njegovih starših, in to da sem tako zelo daleč od svoje družine mi je najtežje (J23). Težko je, ker dialogi potekajo samo okrog korone, cepiv, ukrepov, nič drugega (J24).

T: Kaj vam je v tem času pandemije všeč, kar je novo, pa se vam zdi bolje kot prej?

J: Malo bolj se znam organizirati, saj ko smo bili doma, če se nisem organizirala, nisem ničesar naredila (J25). Malo več časa sem preživela s partnerjem (J26), malo sem se spočila, četudi je bilo vmes delo bolj naporno, sem lahko dalj časa spala (J27). Imam ogromno enih obveznosti in vsaj malo mi je to olajšalo (J28). Lažje je tudi to zame, ker vseeno dobivam plačo (J29).

T: Ste v tem času pod stresom, v stiski in ali se vam zdi, da to vpliva na mladostnike, s katerimi delate? Kako?

J: Mislim, da ne, saj ko sem z njimi, ne govorimo o koroni (J30). Populacija s katero delam močno potencira vse stvari, ki jih slišijo in tega ne razumejo (J31). Tudi ko se pogovarjam z njimi, ko se želijo o koroni, cepivih in teh stvareh (J32), se trudim biti pozitivna, jim govorim o lepih stvareh (J33), da dobijo oporo, da lažje shajajo, ker je tudi njim res grozno, da so ves čas doma (J34). Mi je bilo v času ko smo bili doma težko, ker nisem imela energije, ali pa pač sem bila malo bolj slabe volje (J35), neproduktivna, v stiski zaradi vseh stvari, ki jih slišimo po medijih (J36). Ampak konkretno pri delu se po mojem mnenju to ni poznalo, razen morda nezavedno (J37).

T: Razumem, kakšne posebne potrebe pa imajo vaši mladostniki?

J: Vsi so osebe s srednjo motnjo v duševnem razvoju (J38). Imam štiri punce, ki so za to populacijo relativno visoke, vse se da zmeniti z njimi (J39), in enega fanta, ki ima tudi motnjo v fizičnem razvoju, ne govori (J40). In potem z njim nisem nič komunicirala, večinoma z mamo (J41). Pri njem je bilo najtežje, ker ne vemo kako vstopati v stik (J42). Vem, da zna brati in vsem je čudno kje se jih je naučil, očitno je sproti to pobral, kar je res fascinantno, po drugi strani pa če mu rečeš, da žogo vodi v krogu, nikoli ne gre v krogu (J43). Težko je, ker nihče ne ve na kateri stopnji razumevanja je, ker ne govori (J44). Vemo pa, da mu je hudo, ker pred karanteno ni več lulal in kakal v hlače, sedaj je pa spet začel, kar je zagotovo posledica tudi stisk tega časa (J45). Z ostalimi pa se da komunicirati, seveda prilagajam ampak gre (J46).

T: Kako vstopate v stik z mladostniki in kako z njimi ohranjate odnose, tako v času ko ste bili doma, in kako sedaj, ko ste v šoli, z maskami in vsemi ukrepi?

J: V šoli oni ne nosijo mask, saj imamo velike učilnice, sedijo narazen (J47), imamo en kup protokolov – razkuževanje vsako uro, vsake 30 minut zračenje in podobno (J48). Mi, učitelji pa imamo masko, razen ko pijem in jem (J49). Načeloma jih ne moti, vsaj mojih ne (J50), jo pa dam, ko smo na razdalji tudi kdaj dol, da jim pokažem moj obraz, se nasmejem (J51), jih vprašam, če koga maske motijo, če kdo slabo razume, ampak res sedim tri metre od najbližjega (J52). So se pa navadili, raje vidijo, da imamo maske, kot da so doma (J53). Drugi učitelji imajo nekaj težav s tem, ker imajo otroci težje posebne potrebe in ne razumejo (J54), težko jim je, ker ne vidijo učiteljevih izrazov, obraza, nasmeha, težje jih razumejo (J55). Mnogi ne vedo zakaj so maske, zakaj je vse to skupaj potrebno in jim to povzroča stisko (J56). Se pa cela šola res drži strogih ukrepov (J57). Pred tem pa smo bili v stiku po messengerju, sms-ih, klicih (J58), vsak dan smo bili v stiku, me poklicali in podobno (J59). Na začetku so mi samo pošiljali nalogo, ampak sem hitro zaznala, da potrebujejo stike (J60) in smo se začeli dobivati na video klicih, konferencah, smsih (J61). In to, da smo se videli jim res veliko pomeni (J62), če na primer jaz nisem organizirala video klica kakšen dan, so mi sami napisali, če se lahko vidimo prek videa (J63). Pa tudi če za 10, 15 minut, toliko, da se vidimo, da se pozdravimo (J64). Prej v šoli smo se še z enim razredom veliko družili in sva v decembru s sodelavko organizirali tudi skupne video klice (J65), da smo se enkrat na teden vsi videli, da so se malo pogovorili, podružili kot v šoli in jim je bilo tako lažje (J66). Socialna izolacija je zanje res težka, ker ne razumejo točno zakaj (J67), vsi imajo zelo negativen odnos do korone (J68), niso pa zmožni sprocesirati informacij, kaj je res, kaj ni (J69). Jaz jim ves čas nekaj razlagam, da bi razumeli, a je težko (J70). Zanje že počitnice niso dobra stvar, ker en teden nimajo kaj delati in se pogrešajo (J71). Tudi tisti teden preden so odprli šole, sem vsako uro odpisovala na sms-e, ker so me spraševali če gremo v šolo ali ne (J72), in grozno jim je bilo, ker do ponedeljka do 14h popoldne nismo vedeli kaj bo (J73), cel dan so bili nestrpni, me klicali če bo šola ali ne, res so si želeli in jaz nisem nič vedela, kar je bilo res hudo (J74).

T: Kako dostopni pa ste za mlade, se lahko k vam obrnejo, če potrebujejo pomoč, na kakšen način?

J: Ko smo bili doma sem bila ves čas dosegljiva (J75), v šoli smo imeli sicer univerzalno pravilo, da delamo od 8.00 do 15.00, ostalo ne (J76). Drugače pa imam precej specifičen razred, imam namreč tri sestre, dvojčici in starejšo sestro, vse imajo duševno motnjo (J77). Očitno sta bila starša zelo nekompatibilna, biološke mame sicer nobena od deklet ne pozna (J78), so z očetom, ker je bila menda tudi mama oseba z motnjo (J79). Hočem pa reči, da so se one zelo same zaposlile, delajo nalogo same, potem so se igrale družabne igre, imajo psa, ki ga vozijo na sprehod in tako naprej (J80). Četrta deklica imajo doma kmetijo in njej je težje (J81), ona je že med počitnicami ko so zaprli želela nazaj v šolo, ker je sama (J82), starši nimajo veliko časa in to je hudo (J83). V šoli pa me tudi potegnejo na stran, mi povedo, če kaj potrebujejo (J84).

T: S kakšnimi stiskami mladih se srečujete in kako pogoste so v tem času stiske mladih – tako prej, v karanteni, kot tudi sedaj?

J: Prej so bili res osamljeni (J85), tudi težje so se zamotili, pogrešali so družbo (J86). Večini v šoli je manjkalo samo to, saj so luknje v znanju, ampak oni tega ne jemljejo kot njihova stvar, to je naša stiska (J87). Njim je težko to, ker ne morejo razumeti koliko časa bo to še trajalo (J88), od konca novembra se je govorilo da mogoče pa drug teden bo, in potem je drug teden prišel in šole še kar ni bilo (J89). To podaljševanje, nerazumevanje situacije, socialna izolacija (J90). Nimajo nekih učnih težav, ker smo res prilagajali naloge, da so jih lahko reševali (J91), tudi že od začetka septembra smo se pripravljali na to, da bodo zagotovo spet kaj šole zaprli (J92),

in smo delali na spletnih učilnicah naloge, vsi smo jih aktivno pripravljali na to, da so znali odpreti nalogo in jo rešiti (J93). Ves čas smo delali na isti način, da so vedeli kako se česa lotiti (J94). Res sem naredila vse tako, da niso rabili nič kopirati, samo odpreti in rešiti (J95). Imeli so tudi nekaj težav doma, pri eni puncici imajo ves čas konflikte doma (J96), so imeli že prej težave, ki pa so sedaj zagotovo še eskalirale in to se je videlo (J97). Pri tistih treh sestrah nimajo teh težav, ampak četrta pa prihaja iz zelo slabe družine, imajo zelo slabe razmere (J98), tako odnosno, kot čustveno, kot tudi finančno (J99). Ima dve mlajši sestri, in starši jo silijo, da zanje skrbi (J100). V zadnjem času si je tudi začela veliko izmišljevati, mama pravi, da pogreša šolo, da je nestrpna (J101), a na primer si izmisli, da dela sirove štruklje, čeprav vemo, da nima koordinacije, da noža ne zna držati (J102). Ampak to je njena realnost, verjamem, da si s tem lajša svoje stiske (J103). Pri njej se najbolj pozna primaljkljaj socialnih stikov, saj je to najpomembnejše, na tem veliko delamo (J104).

T: Kako te stiske skupaj z mladimi rešujete?

J: Predvsem s temi video konferencami, stalnimi stiki, ker zanje je res socialna izolacija najpomembnejša (J105). Mi opazimo razlike, ker nimajo strokovne pomoči, tudi starši opazijo primanjkljaje (J106), a to zanje ne predstavlja stiske (J107). Prav tako so ves čas v kontaktu s svetovalno delavko, če so karkoli potrebovali (J108). Ona ima tudi vsak teden en predmet pri meni in potem so se vsak teden lahko obračali tudi nanjo, če so imeli kakšne težave (J109).

T: Kako pa sodelujete z družinami mladostnikov?

J: Jaz nisem z njimi v rednih stikih (J110), slišimo se glede tega kaj se dogaja, nalog in podobno (J111). Občasno imamo govorilne ure, v zadnjem času smo se slišali več, da sem jih obveščala vsaj o napredkih otrok (J112), drugače pa niso tako zelo zainteresirani, da bi jih to posebej zanimalo (J113). Imam bolj občutek, da jim je šola tako – imejte otroke tam v varstvu, da jih nimamo mi, doma pa so njihova skrb (J114). Želijo, da rešimo vse težave, pa da njih ne vpletamo (J115). Ena mama mi je na govorilnih rekla, da se je ena hčerka v karanteni zelo zredila – nekje 10 kil, nič groznega sicer, in je rekla, ko smo šli v šolo nazaj, da naj nekaj naredimo, da bo shujšala (J116).

T: So imele družine otrok v tem času tudi kakšne stiske, težave tako s šolo na daljavo, kot tudi z družinsko situacijo?

Ja predvsem z motivacijo, ker otroke težko motivirajo za delo (J117). Veliko poudarka je bilo na ročnih spretnostih, na stvareh, ki so jih lahko delali in otroci niso imeli motivacije, starši pa niso mogli nič (J118). Sama sem se takrat bolj vključila, jih začela spodbujati, da so mi pošiljali slike, jih bolj osebno nagovarjati, pa je nekako šlo (J119). Dajala sem jim res specifične zaposlitve, da so jih sami delali (J120). Starši imajo tudi stisko, ker ne vedo, kaj delati z otrokom (J121). Na primer od fanta mama je tudi oseba z motnjo (J122) in potem se z njim ukvarja babica, ker je bil veliko pri njej (J123) sem potem njej pošiljala zaposlitve, obrnila sem cel internet da sem našla stvari, ki sta jih lahko počela (J124). Na splošno pa se mi zdi, da je več nasilja v družinah nad otroki (J125), ker so starši tako pod stresom, da potem še težje funkcionirajo z otroki s posebnimi potrebami (J126), ki pa potrebujejo še več pomoči in to je staršem težko, so živčni (J127). Sama sicer nisem imela toliko teh težav, so jih pa imele druge sodelavke. Imeli so tudi hude težave, ker jih res ne moreš pustiti same doma, kot majhne otroke, zato je bilo veliko stisk staršev z varstvom (J128). Tudi otroka ne moreš dati v varstvo, ker potrebuje prilagoditve (J129), mnogo pa je takih staršev, ki ne morejo dobiti dela na daljavo (J130). Sodelovali smo z Zvezo Sožitje, kjer so aktivirali prostovoljce za občasno druženje, da so s tem malo pomagali staršem pri

varstvu (J131). Ampak potem so prišli strožji ukrepi in ni bilo iz tega nič. Smo pa veliko delali v tej smeri, pa ni šlo (J132).

T: Ali pri delu z mladimi sodelujete tudi z drugimi organizacijami poleg Zveze Sožitje, s katerimi in kako?

J: Naša šola je zelo povezana s skupnostjo (J133), veliko je društev, organizacij, tudi ena trgovina je, kjer so lahko naši otroci pomagali (J134), pa tudi prostori, kjer so jih učili praktičnega dela – na primer avtopralnica, ker so se učili prati avto (J135). Res se jih močno vključuje v skupnost. Do časa korona krize seveda, sedaj je to vse odpadlo (J136). Tudi v VDC so prej najstarejši hodili na prakso, da se jim olajša prehod, ko gredo tja, tega sedaj ni in ne vemo niti kako bomo to speljali (J137).

T: Mi lahko poveste kaj o vaših primerih dobre prakse dela z mladimi?

J: Ogromno je, predvsem to smo razvili, da smo z mladimi vsak dan v stiku, in menda tega res ne delajo povsod (J138). Med sabo si res veliko pomagamo, pridobivamo ideje kako delati (J139). Na primer jaz sem uvedla urnik kdaj se lahko s kom slišimo in notri se otroci vpišejo, kolikor pač potrebujejo, in potem jih takrat pokličem (J140). Smo na voljo, pomagamo pri delu s šolo in z drugimi stvarmi (J141). Veliko snemamo navodila, nastalo je en kup videov, ker tako tudi lažje razumejo, če le berejo jim je težje (J142). Tudi imeli smo proslave, smo se posneli, pa oni tudi, pa smo montirali posnetke (J143). Pa tudi na splošno se mi zdi, da smo se dobro spopadli s stiskami – imamo na primer enega fanta, ki ima samo očeta, sta Roma in prišla sta iz Francije. Nimata pa urejenega statusa v Sloveniji (J144), nekaj so zamešali tudi z roki in papirji, tako da dva meseca nista dobila socialne pomoči (J145). Učitelji smo se pa zbrali in jima pomagali – zbirali smo oblačila, denar, učiteljica pa jima je dostavila na dom, ker to je bilo vse v karanteni (J146). Tudi učitelji, če živijo blizu koga od otrok, so se na primer oglasili pri njih doma, so bili v stiku (J147). Imamo nekaj primerov res težkih posebnih potreb, pa je sodelavka hodila tja in jim pomagala (J148). Na teh posebnih programih, vsaj pri nas, vsi živijo za te učence, cele dneve samo delajo in razmišljajo kaj bi naredili, da bi jim vse čim bolj olajšali (J149). Je pa vodja aktiva rekel na začetku, naj si naredimo urnik, naj ne delamo preveč, ker v prvi karanteni smo se res preobremenili, nismo sfolgali vsega (J150). Večinoma imajo tudi majhne otroke doma, morajo usklajevati vse obveznosti, kar je res težko, ko te tudi otroci v šoli toliko potrebujejo kot naši (J151). Sedaj je tudi težko ko smo prišli nazaj, mi imamo 60 minutne ure, ne 45, sedaj pa tudi ne smemo na malico (J152), to pomeni, da jemo in smo vse odmore skupaj, kar je težko, ker potem se seveda želijo ves čas pogovarjati, tudi med odmorom moraš delati, ni časa, da bi si malo oddahnil (J153). Prej smo se dogovarjali med sabo da je na primer v razredu, kjer ne morejo biti sami, prišel drug učitelj da je en lahko šel na malico, in smo se izmenjevali, sedaj pa tega ni (J154). In ko pridem domov sem res utrujena, vsak dan znova, grozno mi je (J155).

T: Ali poznate koncepte socialnega dela in ali jih pri delu z mladostniki v času pandemije uporabljate? Kako?

J: Jaz v razredu na splošno manj, vsaj v teh teoretičnih okvirih (J156). Ogromno pa je situacij v pogovorih, kjer vidim, da je to res potrebno – v smislu dogovora o sodelovanju in podobno (J157). Imam pa vse vgrajeno že podzavestno (J158) in se mi zdi, da so stvari, ki res pomagajo, da imamo boljše odnose z mladostniki (J159), predvsem iskanje virov, ki jih imajo je ena taka stvar, na kateri res veliko delam (J160). Vsak dan skušam delati z njimi tako, da gledajo iz pozitivne strani življenje (J161). Ti učenci so zelo nagnjeni k temu, da ves čas jamrajo, da jih nekaj boli, ne bi telovadili, ne bi se premikali (J162).

T: Kako krepite moč mladostnikov in njihovih družin?

J: Predvsem s poudarjanjem stvari, v katerih so dobri (J163), poudarim kaj dobro naredijo, veliko jih spodbujam (J164), trudim se, da imamo pozitivno ozračje (J165). Pri njih je tako, da če sem jaz slabe volje, so tudi oni

(J166) in zato je to zelo pomembno, da se počutijo tudi sposobne, da delajo kar delamo (J167). Jaz tam nisem toliko njihov učitelj, kot kolega (J168). Malo se pogovorimo, malo se podružimo, nato pa malo spotoma delamo matematiko in slovenščino (J169). Šola je res postranska stvar, ker jim to ni pomembno (J170).

T: Kakšne stiske vi doživljate glede posledic pandemije in prihodnosti?

J: Glede naših mladostnikov se mi zdi, da ne bo velikega vpliva, ker se mi zdi, da ko bo konec vsega, bodo na to hitro pozabili (J171). Ampak to so moji, ko bo to minilo bodo pozabili na stiske, ki jih doživljajo zaradi socialne izolacije (J172). V drugih razredih bo huje tudi zato, ker niso dobivali strokovne pomoči in so primanjkljaji večji (J173), to bodo težje nadoknadili, a spet to ni njihova težava, ampak naša (J174). Na splošno pa me skrbi splošno stanje v državi, ne toliko moje osebno stanje, ampak splošna družba (J175). Na splošno me skrbijo stvari, ki se v družbi dogajajo in to je tudi moja največja stiska trenutno (J176). Toliko je ljudi, ki so izključeni in kaj se jim dogaja (J177), kako si lahko dovolimo, da nam je vseeno za to kaj se dogaja. Sploh ne vemo kam gremo (J178), vsak ki drugače razmišlja je utišan in tega me je strah (J179). Nezvest družbe (J180), nihče se ne pogloblja, vsem je važno samo to, da nosimo maske, da ne gremo ven iz občine, ostale kršitve pravic pa kot da se ne dogajajo, jih ljudje ne vidijo (J181). In tega me je strah, posledic apatije družbe (J182). Še slabše se pa počutiš, ker nič ne moreš spremeniti (J183). Povem, da sem jezna in to delim z ljudmi okrog mene, to je pa to (J184).

T: Kakšno podporo in pomoč dobite s strani drugih strokovnih delavcev ali nadrejenih, da lahko premagujete tudi svoje stiske in strahove?

J: Dobimo res ogromno pomoči, in kadarkoli bi kaj potrebovala, lahko prosim za pomoč (J185). Že prej, ko smo bili v šoli smo se ves čas pogovarjali, si pomagali (J186). V razredu imam tudi varuha, on v principu dela nego mladostnikov, in z njim se pogovarjam, on je precej sproščen, če se sama preveč sekiram, mi on pomaga, da se neham (J187). Tudi v šoli imam veliko podpore pri vseh, tudi na strokovnih sestankih (J188).

T: Kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovali, da bi vam bilo v tem času lažje?

J: Nič, lahko rečem, da trenutno dobim vse, kar potrebujem (J189).

T: Kako poskrbite zase v tem času, kako se sprostite, kaj delate v prostem času?

J: Malo grem na sprehod (J190), knjige berem, in to je to (J191). Tudi telefon mi je odklop od vsega (J192), planiram prenovo stanovanja in me tudi to precej zamoti (J193).

8.7. Priloga 7: Prepis intervjujev s starši

Intervju 11

K: Intervjuvanka

T: Jaz

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutite kakšna čustva doživljate v tem času?

K: Pa tako, saj gre, ampak je težko (K1). Imam vse tri otroke doma, eden je v 9. razredu, drugi v 1., tretja pa je stara 4 leta (K2). Partner dela, jaz imam tudi delo od doma (K3), poleg tega da učim mlajša dva in nekako skušam skrbeti za mlajšo, ki se še ne zamoti sama (K4). Lahko rečem, da sem počasi obupana (K5), ker je to res težko obdobje (K6). Včasih se počutim, kot da sem nesposobna, ker ne morem poskrbeti za svoje otroke (K7). Saj na trenutke je čudovito, ampak postaja težko, vedno težje in grozno mi je ob vsem tem dogajanju (K8).

T: Torej lahko rečemo, da je situacija za vas negativna?

K: Zelo. Ne znam niti opisati kako se počutim. Samo grozno, nesposobno, obupano (K9), vsak večer padem dol in naslednji dan spet isto, še enkrat od začetka, popolnoma utrujena sem (K10). V službi so sicer razumevajoči, a na žalost delam na takem delovnem mestu, da je delo preprosto treba opraviti (K11). Počutim se ujeto v neko novo resničnost, in zdi se mi, da je moje življenje v tej točki ustavljeno (K12). Pogrešam čas zase, kavo s kakšno prijateljico, malico s sodelavci (K13). Svoje otroke imam najraje na svetu, a preprosto tako ne gre več naprej (K14).

T: Razumem, kakšni pa so vaši strahovi glede bolezni, širjenja virusa?

K: Zagotovo se zavedam, da virus je in da je za nekatere celo usoden (K15). Sama sem ga prebolela in razen eno-tedenske migrene, nisem imela hujših simptomov, vem pa, da sem imela srečo (K16). Skrbi me za druge, za mojo mamo, očeta in babico (K17). Skrbi me za posledice, ki jih bo prineslo, če kdo od naju izgubi službo (K18), saj imava kredit za hišo, ki ga sicer sedaj lahko plačujemo, a oba delava v privat sektorju, torej ne vemo kako bo (K19). Kaže slabo, resnično se skrbim vsak dan pod stresom, če bom obdržala službo. Sploh v teh časih, ko ne opravim dovolj, ker imam doma otroke in delo za šolo (K20). Starejši otrok me ogromno potrebuje, saj ima hude učne težave in ne dela nič, če nisem zraven (K21). Strah me je tudi zanj, kako bo nadoknadil vse, kar je izgubil (K22).

T: Razumem, resnično težka situacija. Če lahko vse povzameva, kaj vam je torej v tem času najtežje, kje se srečujete z največ ovirami?

K: Torej ravno to, da se trudim usklajevati vse stvari (K23), pa se mi zdi, da mi ne gre, da sem ves čas na istem, ves čas v skrbeh kaj bo, kaj se bo z nami zgodilo (K24). Nismo eni tistih, ki bi imeli mnogo prihrankov, živimo normalno, iz meseca v mesec. Kaj še bo, nihče ne ve (K25). Najtežje je to, da tudi otroci nimajo kaj dosti od mene, na primer mlajša me večkrat vpraša kdaj bom šla končno dol iz računalnika, jaz pa imam delo (K26), in zato ogromne občutke krivde (K27).

T: Če se osredotočiva še na pozitivne stvari - kaj vam je v času pandemije všeč, kar je novo, pa se vam zdi boljše kot prej?

K: Če se sliši smešno – čas z družino (K28). Saj je naporno, grozno naporno, ampak toliko časa, kot smo sedaj skupaj, prej nismo bili nikoli in verjamem, da nikoli več niti ne bomo (K29). Zato se trudim, da nisem živčna, da skupaj delamo kar se da (K30). Dejstvo pa je, da na splošno drugega ni nič boljše, res, nič mi ni všeč (K31), naporno je, dela je več, manj prostega časa (K32), kuham, delam za službo, pomagam pri delu za šolo, skrbim za otroke, za gospodinjstvo, noro (K33).

T: Ste v tem času pod stresom in ali se vam zdi, da to vpliva na vašo družino? Kako?

K: Ja. Več se kregamo (K34), ker sva oba s partnerjem pod stresom – zaradi dela, službe (K35) in seveda večkrat pomisliva kaj bo, če kdo od naju izgubi delo (K36). In sva pod stresom in zagotovo večkrat izgubim živce (K37), če sem prej mirno delala z najstarejšim, se sedaj kar derem, čeprav se nočem in se res trudim, včasih ne zmorem (K38). Zato mislim, da je to poslabšalo najin odnos (K39). Z mlajšima je sicer lažje, a vseeno potrebujeta ogromno pomoči, a mi zanju zmanjka časa (K40), ker moram delati s starejšim, ker drugače sam ne bi naredil popolnoma nič. In sta mlajša prikrajšana, kar se vidi (K41).

T: Glede na to, da torej več časa preživite skupaj z družino, kako se razumete, kakšni so vaši odnosi?

K: S partnerjem se kregava, veliko (K42). Prihaja pozno domov, ima veliko dela (K43), jaz sem cele dneve sama, nimava nič časa zase. Otrok ne moreva dati v varstvo, ne greva na večerjo, k prijateljem, staršem, nimava nekega časa vsak zase (K44). Z otroki pa kot sem rekla – oni med sabo so na začetku še shajali, sedaj pa je noro,

ves čas se kregajo, tepejo (K45), in jaz se ves čas nanje derem (K46). Imamo lepe vikende, ko smo prosti, sprehode, skupaj kaj skuhamo (K47), teden pa je peklenski (K48).

T: Veliko sva govorili o situacijah, stiskah s katerimi se srečujete, je še kaj takega, kar bi poudarili, da vas v tem času spravlja v stisko?

K: Mislim, da sem večinoma že povedala. Na srečo smo trenutno okej s financami, da imajo otroci vse, kar potrebujejo (K49), starejša dva vsak svoj računalnik, vsak svojo sobo, mlajša pa igrače, stvari, ki jo zamotijo, risanke (K50).

T: Kako torej konkretno usklajujete skrb za družino in drugo delo - služba, gospodinjstvo, mlajši otroci?

K: Zjutraj pripravimo zajtrk, nato pa začnemo z delom. Pregledam kdaj ima kdo od otrok kakšno video konferenco, kaj imajo za naloge (K51). Na žalost moram vse to opraviti tudi za starejšega, ker sam ne bi nič (K52). Nekajkrat se skregamo, vmes imam nekaj telefonskih klicev, odgovarjam na maile – kar je nujno (K53). Mlajša se želi igrati, zato včasih vmes še kaj prebereva, kaj riševa (K54). Nato kosilo, vmes skušam še kaj pospraviti, oprati cunje (K55). Po kosilu spet delo za šolo, medtem, ko delam tudi za službo (K56). Popoldan pride partner, da je on z otroki, jaz delam, pišem (K57), zvečer večerja, se uredimo in gredo otroci spat, jaz pa naprej delat (K58). Mogoče se sliši okej, ampak v resnici je kaos (K59).

T: Glede na to, da dva otroka hodita v šolo, kako sodelujete s šolo oziroma z učitelji vaših otrok?

K: Z mlajšim večinoma po mailu, nekje dvakrat tedensko imajo video konferenco (K60). Ker sam dela za šolo, mu pomagamo, nekih posebnih kontaktov jaz nimam (K61). Kar pošlje naredimo in pošljemo, poskušam, da bi delal sam, ampak včasih ne gre (K62). Ima super učiteljico, ki pošilja razne posnetke z razlago, filmčke, zelo razumljive powerpointe in podobno (K63). S starejšim imam več težav, ves čas sem v navezavi z učiteljico (K64) in svetovalno delavko, pa tudi z eno pedagoginjo, ki mu včasih pomaga (K65). Učiteljica pošilja navodila tudi meni, da vem, kaj mora opraviti. Pošilja mi povratne informacije o tem kaj dela, kako sodeluje pri zoom-ih, ki jih imajo praktično vsak dan (K66). Enkrat na teden ima učno pomoč s strani svetovalne delavke, kar je imel že prej (K67). Jaz se z njo niti ne slišim, večinoma ona pove razredničarki, ona pa meni. To je to, trudim se biti čim bolj aktivna, da bi mu bilo lažje (K68).

T: Kako pa vam to uspeva, je otroku lažje pri delu na daljavo ali težje?

K: Nekje mu je lažje, drugje težje. Lažje je, ker nima toliko treme pri spraševanju, ker ni v živo (K69), težje je, ker če mene ni zraven, ne naredi popolnoma nič (K70). Mnogokrat se zgodi, da ne pride na video konferenco ali na učno pomoč, ker pozabi (K71). Če je v šoli je v šoli in je to to. Tako pa ne skrbi niti za svoj urnik, cel dan bi igral igre na računalniku, nalog ne opravlja oziroma ga v to silimo (K72). Ampak to je bilo že prej, sedaj pa ima še več prostega časa in je še več na računalniku, kar je res grozno (K73). Lažje mu je, ker učitelji niso neposredno nanj jezni, se ne derejo, nekako so mogoče bolj potrpežljivi (K74). Pri nekaterih predmetih ima boljše ocene, na primer pri likovni ima več časa, da nekaj izdela in je potem na koncu super, prej ni imel tega. Pa pri matematiki – več ima časa za naloge in več reši prav (K75).

T: Kako dostopni pa so strokovni delavci v šoli, če jih potrebujete vi ali vaši otroci?

K: Na mail napišem in večinoma dobim naslednji dan odgovor (K76). Pri nas nimamo nekih resnih težav razen s šolo, tako to kar je povezano s šolo, rešujemo kar hitro (K77). Na primer če zamudi zaradi interneta, pa ima neopravičeno, to napišem na mail – da je zamudil. Na žalost se dogaja, da učitelji vpišejo neopravičeno tudi ob zamudi par minut in tega ne izbrišejo, niti ne dopišejo, da je otrok potem prišel na uro (K78).

T: Ali zmorete poleg vsega drugega pomagati tudi otrokom pri šolskem delu? Kako?

K: Kot sem rekla – težko. Mislim, da je starejši veliko izgubil, ker ne dela toliko kot prej, ker mu ne zmorem toliko pomagati in na tak način kot pedagogi (K79). Jaz nisem učiteljica in tega se ne morem niti naučiti (K80). Zaenkrat znam snov, nimam s tem težav, ampak časa mi zmanjkuje (K81).

T: Razumem, pa so vas povezali tudi s kakšnimi drugimi organizacijami, ki bi lahko pomagale otroku pri učnih težavah?

K: Ne, ker ima dovolj pomoči zaenkrat. Nisem niti vedela, da je to možno (K82).

T: Kaj pa otroci, se z njimi pogovarjate tudi o drugih stiskah, ki jih oni doživljajo, se lahko na vas obrnejo, če so v stiski, imajo težave, ki niso povezane s šolo?

K: Trudim se biti odkrita z njimi, vedno sem se (K83), a hkrati ne želim, da se obremenjujejo s stvarmi, ki niso njihove, kot je na primer izguba službe (K84). Večkrat se poskušam pogovarjati o drugih stvareh in se trudim, da ne govorimo le o šoli (K85). Mislim, da če bi imeli težave, bi se obrnili name, mlajša dva zagotovo (K86), starejši pa ima svoje prijatelje in razumem, da vsega ne deli z mano (K87). Se pa trudim, da vsaj v teh časih ve, da ni sam s svojimi težavami in da ga imamo radi (K88).

T: Razumem. Sedaj pa bi šla malo na druge teme. Kako ohranjate odnose s prijatelji, drugimi družinami?

K: S prijateljicami se slišimo, nekajkrat smo bile celo na video konferenci (K89). Z eno hodiva na sprehod, ker ima enako starega najmlajšega otroka, pa če imam slučajno čas (K90). Drugače pa so odnosi slabši oziroma manjkrat se slišimo, vidimo seveda nič (K91). Partner ima še nekaj sodelavcev, da se vsaj malo kao družijo, pač pogovarjajo med službo, malico (K92). Jaz pa nič, sodelavke večinoma o službi, prijateljice imajo vsaka svoje delo, in v resnici nimam ne časa, ne energije (K93). Ko imam čas, ga raje izkoristim, da sem sama s sabo, da zadiham (K94). Tako da lahko rečem, da bo to pustilo posledice na naših prijateljstvih (K95).

T: Glede na to, da se torej manj slišite, kako pa si z drugimi družinami, prijatelji pomagata, se pogovarjate o stiskah, ki jih doživljate v tem času?

K: Jah se ne pogovarjamo (K96). Imam na primer prijateljico, za katero vem, da jo novi partner precej psihično, kako bi rekla, matra (K97). In prej je vsaj šla z mano na kavo, sva se pogovarjali, sedaj se pa ne javlja (K98). Občasno napiše, da je vse isto kot je bilo, a to je to. Če ni pristnega stika, izgubimo tudi te kontakte (K99). Kar pa se tiče drugih, vem, da imajo podobne težave kot jaz (K100). Včasih malo »pojamramo«, ampak nič resnega (K101), ne upam niti povedati kako obupana sem, ker mogoče bi to pomenilo, da nisem dovolj dobra (K102). Ne vem.

T: Kam in kako pa se lahko obrnete, če potrebujete pomoč?

K: Še vedno bi rekla, da k eni izmed prijateljic (K103). Če bi bilo kaj hudega narobe, bi se vedno obrnila nanjo (K104). Pa na mojo mami, ki je tudi vedno tu, vsaj pokličem jo, ji povem kaj me teži in ona me posluša (K105). Partner je tudi občasno prisoten in priseben za take pogovore, ampak imava vsak svoje težave, in je potem to težko (K106).

T: Kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovali, da bi vam bilo v tem času lažje?

K: Kuharja, učiteljico in vzgojiteljico. Pa nekoga, da mi pospravlja, haha (K107). Ne, v resnici bi potrebovala le to, da se vse vrne v normalno stanje (K108). Da otroci dobijo pomoč, ki jo potrebujejo, da dobijo družbo (K109), da jaz dobim čas zase, čas za opravljanje službe (K110). Da imam zagotovilo, da ne bomo čez nekaj mesecev brez strehe nad glavo, ker ne bi zmogli odplačevati kredita (K111). Ampak tega na žalost ni. Zato bi bilo dovolj že to, da bi dobila nekoga, ki bi mu lahko vse to povedala tako kot je in dobila nazaj nekaj, kakšno idejo ali pa samo to, da je še nekdo v istem dreku kot mi (K112).

T: Razumem – pa še zadnje vprašanje. Kako poskrbite zase v tem času, kako se sprostite, kaj delate v prostem času?

K: Haha, kaj je to skrb zase in prosti čas? Včasih samo sedim na kavču in čakam, da mine (K113). Ali pa zaspim, ker sem preveč utrujena (K114). Grem pa občasno na bližnji hrib, da si prepucam glavo, če lahko, torej grem na sprehod (K115). Pa zvečer berem knjigo, kar mi je v velik užitek, to sem prej ves čas počela (K116), ampak sem preutrujena in po navadi kar hitro zaspim (K117).

Intervju 12

L: Intervjuvanka

T: Jaz

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutite kakšna čustva doživljate v tem času?

L: Težko mi je, ker vidim, da se stvari še dolgo ne bodo postavile na svoje mesto (L1). Že dolgo časa smo zaprti in počasi postajamo vedno bolj obupani (L2), ne vem, čutim tako nemoč (L3), ker vem, da je virus huda stvar in lahko hudo vpliva na nekatere, ampak vem pa tudi, da bomo tudi mi to drago plačali, ki nismo življenjsko ogroženi zaradi virusa, smo pa zaradi drugih stvari (L4).

T: Kakšni pa so vaši strahovi glede bolezni, širjenja virusa?

L: Seveda je en strah za moje starše in na splošno za vse ljudi (L5), zagotovo mi ni vseeno, vedno več ljudi je v bolnišnicah in vidimo, da virus ni nekaj, kar bi z lahkoto preboleli (L6). Imam pa na žalost večje strahove – s partnerjem imava svoje podjetje, v katerem sva oba zaposlena (L7), sicer zaenkrat delo še imava, saj delava v gradbeništvu, ampak če nas je kaj naučila kriza iz leta 2008 je to, da se gradbeništvo lahko popolnoma sesuje (L8) in vse, kar sva gradila 15 let se lahko v trenutku podere (L9). Skrbi me tudi za otroke (L10), sama imam sicer samo enega, star je 16 let in ima motnje avtističnega spektra (L11), sicer zelo dobro funkcionira in veliko težav, ki jih je imel smo že premagali, pa so se mu mnoge v času karantene vrnile (L12).

T: Mi lahko o tem poveste kaj več?

L: Ja, ima velike težave pri stikih z drugimi (L13) in ko je hodil v šolo, imel tudi strokovno pomoč, je to vse skupaj uspešno premagoval (L14), sedaj me pa skrbi ker se spet zapira vase, manj govori, dela le za šolo (L15). Odprli so recimo šole s prilagojenim programom pa nihče ne pomisli, da niso vsi otroci in mladi s posebnimi potrebami v teh šolah (L16).

T: Razumem, kaj pa se vam zdi v tem času najtežje, kje se srečujete z največ ovirami?

L: Vse prej naštet, najbolj pa to s sinom, ki je doma, potrebuje pomoč (L17), jaz pa se s partnerjem trudim, da obdrživa delo, da ne propademo (L18). In seveda socialna izolacija, ker nikamor ne moremo (L19). Spet je to povezano s sinom – prej smo hodili pa na obiske, lahko je šel k babici, na izlete, sedaj pa smo doma. In vpliva to na njegov odnos do vsega okrog sebe (L20). Pa pogrešam svoje prijateljice, večkrat smo šle na kavo, kosilo, večerjo, karkoli, sedaj pa res že skoraj eno leto tega ni več (L21), kar me zelo žalosti (L22).

T: Kaj vam je v času pandemije všeč, kar je novo, pa se vam zdi boljše kot prej?

L: Zame se v resnici ni veliko spremenilo (L23), delam še vedno, razen to, da smo veliko več doma in da me sedaj še skrbi za vse kar sem prej rekla (L24). Tako da ni nič boljše (L25), ker ves čas samo razmišljava kaj bova, če gre vse po gobe in izgubiva vse kar imava (L26).

T: Razumem. Torej ste v tem času pod stresom in ali se vam zdi, da to vpliva na vašo družino? Kako?

L: Zelo sem pod stresom, ne spomnim se kdaj sem bila nazadnje tako (L27). Na srečo imava dobro firmo, ki ima trenutno še dovolj dela (L28), a vedno moraš razmišljati vnaprej kako bo in ta stres vpliva na nas vse (L29). S partnerjem se več kregava, veliko več (L30), čeprav se trudiva, nama ne uspeva in lahko rečem da sva imela kakšen mesec nazaj res hudo obdobje (L31), najraje bi kar obupala, pa sva se postavila na noge (L32). In to vpliva na sina, na njegov napredek, na vse, kar smo do sedaj delali (L33). Vidi, da se kregava in to ga močno vznemiri (L34), vidi, da se dogajajo vse te stvari, gleda poročila (L35) in hkrati se mi zdi, da ne razume povsem, saj mislim, da nihče ne (L36).

T: Verjetno več časa preživite skupaj z družino, kako se razumete, kakšni so vaši odnosi?

L: S partnerjem kot sem že rekla, težko je ker delava od doma, skupaj sva praktično cele dneve, delava isto stvar, oba pod stresom (L37). So pa tudi lepi trenutki, vikendi, ko si vzamemo čas za kuhanje, sprehode (L38), se vidi, da se takrat tudi sin sprosti in mu je lažje, mu daje nek občutek normalnosti (L39). Saj si predstavljaš, otrok, ki potrebuje rutino, normalo, je kar naenkrat nima več (L40) in ti ne moreš nič narediti za to, res je težko, ko gledaš svojega otroka kako trpi (L41). Sva pa morda sedaj bolj povezana zaradi tega, ker se res trudim biti občutljiva in mu pomagati kolikor pač zmorem (L42).

T: Razumem. Kako pa usklajujete skrb za družino in drugo delo (služba, gospodinjstvo, šola na daljavo)?

L: Ja težko, zagotovo (L43). Skuham, pospravim sproti (L44), seveda skupaj s partnerjem (L45). Težko pa je usklajevanje dela in šolanja na daljavo, saj sin potrebuje nekaj pomoči, da se lahko skoncentrira in da dela (L46). Pogosto moram sedeti samo zraven njega in je že to dovolj, da dela (L47). Drugače ga pa hitro potegnejo druge stvari (L48). Ne vem, mogoče je težje zato, ker sem pod stresom (L49).

T: Kako pa sodelujete s šolo, v katero hodijo vaši otroci?

L: Z razredničarko se slišiva vsak teden (L50), vsaj o tem kako sin sodeluje, če posluša, dela kar mora, ker sva bili že prej veliko v navezi (L51). Lahko rečem, da se res trudi, mu tudi prilagaja stvari pri delu (L52) in to mi res veliko pomeni, saj nam olajša stvari (L53). Tudi razume njegovo tesnobo in nekatere ocene pridobiva drugače, na primer predstavitve (L54).

T: Super. Kako dostopni so strokovni delavci, če jih potrebujete vi ali vaši otroci?

L: Jaz imam za enkrat dobre izkušnje (L55), res pa je, da jih ne potrebujem velikokrat (L56). Sin ima še učno pomoč s svetovalno delavko (L57) in z njo se res dobro razume, večinoma delata bolj organizacijske stvari – kdaj ma kakšne obveznosti, kdaj bo kaj naredil, opominja ga na video konference (L58), pogovarja se z njim, saj je izgubil veliko stikov z drugimi in je to super (L59).

T: Kakšne so sinove razmere za učenje v času šolanja na daljavo?

L: Njemu pa res nič ne manjka (L60), ima mir (L61), ima svoj računalnik, svojo sobo (L62), večkrat pride dol v kuhinjo, kjer sem jaz pa ima tudi mir, vso pomoč, ki jo potrebuje (L63). Živimo v hiši in s tem res nimamo težav, na srečo (L64).

T: Doživlja sin še kakšne druge stiske poleg prej omenjenih?

L: Ne vem, ker je zelo zaprt (L65) in težko govori kaj točno doživlja, sploh sedaj, ko je prišel v ta leta mu nekako jaz nisem dovolj (L66). Težko mi je, ampak res ne vem (L67).

T: Kako ohranjate odnose s prijatelji, drugimi družinami?

L: Z drugimi družinami, na primer iz sinove prejšnje šole in to, zelo malo (L68), ker pač korona, ne želimo biti skupaj, vsaj večinoma se držimo ukrepov, se izoliramo (L69). Tudi s prijateljicami je težko (L70), one imajo res svoje težave, tako kot jaz (L71). In to usklajevanje, pač ne gre skupaj še s socialnim življenjem (L72). Imajo

mlajše otroke, več otrok, službe, ena je sicer službo izgubila in je že zato pod stresom (L73). In lahko rečem, da smo se malo oddaljili (L74).

T: Kako si z drugimi družinami, prijatelji pomagata, se pogovarjata o stiskah, ki jih doživljata?

L: Imam eno res dobro prijateljico, s katero sva skupaj že od fakultete in z njo se lahko res veliko pogovarjam (L75). Že zato, ker dela podobno kot jaz in če ne drugega ji lahko pojamram o delu in o vsem kar je zraven, pa bo razumela (L76). Z drugimi o tem ne govorim, ker imajo nekatere veliko hujše stiske (L77) in se mi ne zdi prav, da bi jaz karkoli od njih pričakovala, da bi me poslušale (L78).

T: Kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovali, da bi vam bilo v tem času lažje?

L: Najraje bi videla, da bi bilo vse kot je bilo prej, oziroma tako – da bi bilo bolje (L79), da bi se ljudje zavedali kako pomembni smo drug za drugega (L80), a hkrati, da bi se drugi zavedali kako uničujejo naša življenja z ukrepi (L81). Želela bi si bolj jasna navodila s strani vodilnih (L82), mislim grozno je, zadnjič smo izvedeli, da sploh v gradbeništvu ne bi smeli delati, ampak to nikjer ni bilo objavljeno (L83), nihče ni vedel, ne predstavljam si kakšne kazni bi lahko ljudje dobili preprosto zato, ker ne znajo obveščati (L84). Želela bi si razumevanja za naše otroke (L85), tudi mogoče s strani kakšne učiteljice, ki pač še vedno vse otroke obravnava enako (L86) – ne razume, da ima moj sin posebne potrebe, ampak da je sposoben marsičesa, le na drugačen način (L87).

T: Kakšne so vaše skrbi in stiske glede posledic, prihodnosti zaradi pandemije?

L: Skrbi me najprej to, da bomo morali zapreti podjetje, na katerem sva s partnerjem res garala, vložila vse, kar sva imela (L88). Strah me je krize, ki prihaja (L89), resnično – kaj bomo, če ne bo služb, mi imamo kredite, hipoteko, ali nam bodo vzeli vse? (L90) Skrbi me, da bo naše življenje izgledalo kot iz kakšnega filma, na primer Walking dead, kjer bomo kot zombiji hodili okrog in iskali hrano (L91). Ne vem, pretiram, ampak resnično me skrbi, če bodo stvari še dolgo zaprte (L92). Moraš vedeti, da mi sedaj opravljamo delo, ki je bilo naročeno že vnaprej, ljudje pa se bodo bali sedaj zidati hišo, ker se bodo bali vzeti kredit, bali se bodo izgube službe in avtomatično to vpliva na nas (L93). Skrbi me tudi za naše otroke, ki so brez socialnih stikov, eno leto so že zaprti (L94), ne pridobivajo pomembnih izkušenj (L94), mi pa kot da oni ne obstajajo, vidim po sinovih sošolcih in sošolkah, če je kdaj na video konferenci v kuhinji – vse jim je brezveze, vsi so apatični (L95), vedno manj sodelujejo in vedno manj so motivirani (L96).

T: Imate tudi kakšne skrbi glede sina in njegove prihodnosti?

L: Seveda, saj sem rekla, mnoge stvari, ki smo jih že izboljšali, celo odpravili, so se v tem času vrnile (L97). Na primer hrup ga je vedno zelo motil, potem se je vsaj malo prilagodil, se navadil, sedaj pa je to ponovno zanj zelo hudo in stresno (L98). Pa ni samo on, vsi otroci, ki imajo kakršne koli posebne potrebe so nazadovali (L99), sem govorila s strokovnimi delavkami in so rekle, da se jim pozna pomanjkanje strokovne pomoči, kar je precej hudo (L100). Upam, da bodo lahko to nadoknadili, a ne vem če jim bo uspelo (L101).

T: Kako poskrbite zase v tem času, kako se sprostite, kaj delate v prostem času?

L: Težko se sprostim, ker ves čas nekaj razmišljam (L102). Grem na sprehod, vsaj čez vikende, da malo odmislim (L103), ampak je tudi to težko, zato lahko rečem, da mi tudi tega kronično primanjkuje (L104).

Intervju 13

M: Intervjuvanka

T: Jaz

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutite kakšna čustva doživljate?

M: Sama čutim predvsem strah za ljudi okrog mene (M1), strah me je tega, kako razširjen je virus in kako bomo preživeli (M2). Imam hčerko, staro 6 let, ki ima hude zdravstvene težave, o katerih ne bi govorila ampak strah me je, če bi ona dobila virus, ali bi preživela, ali ne bi (M3). Samo razmišljam kdaj bo konec, gledam poročila in se sprašujem kako je možno, da številke ne padajo, da rastejo (M4) in ves čas samo spremljam če smo vsi zdravi (M5). Starejša hči pogreša družbo (M6), jaz pa ji moram prepovedovati vse stike, da ne bi prinesla mlajši in se mi zdi, da je to kar malo zamerila (M7). Čutim tesnobo, pogosto pa se mi tudi zgodi, da sama občutim kakšne znake, na primer dolgo me je tiščalo v pljučih (M8), pa smo potem ugotovili, da je to samo učinek tega strahu, panike ob skrbeh, ki jih imamo (M9).

T: Kaj se vam poleg vsega naštetega še zdi v tem času najtežje, kje se srečujete z največ ovirami?

M: Nič ni težje kot to. Sama sem sicer izgubila službo, delala sem v turizmu (M10). Ampak nič hudega, to bom dobila nazaj, da bi le imeli zdravje (M11). Hudo mi je zaradi starejše hčere, ker si ne predstavljam, stara je 14 let, kmalu bo 15, končuje osnovno šolo, ona pa ves čas doma (M12). Ampak nimamo druge izbire in ravno to mi je težko, da nimamo izbire (M13), od življenja, ki smo ga poznali ni ostalo nič več (M14).

T: Razumem, to je res hudo. Je morda vseeno kaj, kar vam je v času pandemije všeč, kar je novo, pa se vam zdi boljše kot prej?

M: Mogoče mi je bilo všeč to, da smo s hčerkama več skupaj (M15), ampak še to ves čas v nekem krču kaj se bo zgodilo (M16). Edino spoznala sem mnogo dobrih ljudi okrog sebe (M17) – na primer soseda ve, kako težko grem v trgovino, in mi res velikokrat kaj prinese pred vrata, me pokliče ko gre v trgovino in ji naročim če kaj potrebujem, seveda ji dam denar, ampak to je vseeno lepa gesta (M18). Tudi na splošno se mi zdi, da smo ljudje do ljudi postali bolj prijazni (M19).

T: Ste v tem času pod stresom in ali se vam zdi, da to vpliva na vašo družino? Kako?

M: Ja, sem pod stresom in to močno vpliva na vse (M20). S partnerjem sva sicer ločena že nekaj let (M21), ampak vpliva pa to na moji hčerki (M22). Sem živčna, ves čas me je strah (M23), razkuževanje, umivanje, vitamini, vse je non-stop na razporedu (M24). Vpliva, ker sem včasih jezna na cel svet (M25) in potem to jezo onidve občutita (M26) – pa ne me narobe razumeti, včasih se prej razjezim za take vsakodnevne stvari (M27), ampak daleč od tega, da bi jima kakorkoli škodovala. Tudi težko obema pomagam kaj pri šoli (M28), starejša sicer ne potrebuje, ampak tudi popušča v šoli (M29) in vem, da je to tudi zato, ker mora biti ves čas zaprta, ona pa krivi za to mene (M30). Ima po eni strani prav, po drugi pa res nimam izbire (M31).

T: Torej več časa preživite skupaj z družino, kako se razumete, kakšni so vaši odnosi?

M: Pestri, haha. Kakšen dan je vse super, se razumemo, tudi hčerki se med seboj razumeta (M32), naslednji dan pa je cel dan kričanje, prepiranje, pretepi (M33). Saj sem rekla, starejša zameri nama, ker je tako (M34), ostali prijatelji se družijo, ona se pa ne more (M35). Z mlajšo imava super odnos, ker se res trudim, da bi bila jaz čim boljša, da se ji ne bi toliko poznalo vse to (M36), ampak starejša je pa že v puberteti, seveda je težje (M37). Nekako se jo trudim razumeti, ampak vedno pač ne gre in pride do prepirov (M38).

T: Kaj pa oče, vam kaj pomaga v tej situaciji?

M: Ja, starejša hči gre kdaj k njemu, ampak je spet problem, ker on hodi v službo, ima veliko stikov in potem ne vemo kaj bo (M39). Zato in zaradi prepovedi prehajanja občin se veliko manj vidita (M40). Pomaga finančno, če ne drugega, kar je tudi nekaj, ni pa pomoči z vzgojo in temi stvarmi (M41).

T: S kakšnimi stiskami se v tem času srečujete vi in s kakšnimi vaši otroci?

M: Jaz sem zase že povedala, hudo mi je edino še to, ker ne vidim svoje mame (M42), iz istega razloga, po eni strani ne želim, da bi ji jaz kaj prinesla, po drugi pa da bi ona nam (M43). Hudo je, ker ni videla svojih vnukinj (M44), jaz sem edinka, ona je vdova, ves čas je sama (M45). Moji otroci pa imajo več stisk- najhuje je, ker obe dve pogrešata šolo in to precej (M46). Mlajša je prvi razred, res se je veselila, septembra je še bila v šoli, oktobra sem jo imela že doma (M47). Tudi sedaj, ko je odprto je ona doma (M48), in je res hudo, ker ve, da se njeni prijatelji že družijo, ona pa se ne sme, res so hude stiske in res je zanjo to težko (M49). Prvi razred je komaj čakala, sedaj pa dela vse od doma (M50). Starejša pa enako – zadnje leto, morala bi dobiti zadnje spomine na šolo, pripravljati valetu, plese, se zaljubiti, se kregati s prijatelji, se pobotati, dobiti dobre ocene, slabe ocene, vse to, in sedaj ni nič (M51). Vidim, da ji je zelo hudo (M52).

T: Kako usklajujete skrb za družino in drugo delo (služba, gospodinjstvo, mlajši otroci)?

M: Ko sem še imela službo v prvem valu je bilo zelo težko, delala sem od doma, ker večina je sicer bila na čakanju, jaz pa sem imela drugačno delo in sem vseeno hodila v službo (M53). Mlajšo sem imela doma, na srečo je bila še v vrtcu in ni imela nalog in drugega dela (M54), ji je bilo pa seveda dolgčas in je težko razumela zakaj sem jaz veliko na računalniku (M55). Ni hujšega kot ko ti otrok reče, da pojdi prosim malo dol iz računalnika in telefona, da bi se rada igrala z mano. Res te kar zaboli, ti pa ne moreš (M56). Čeprav me skrbi kako bomo finančno zmogle (M57), sem po eni strani olajšana, da sem sedaj brez tega (M58). Starejša hči za šolo sama ureja vse stvari (M59), mlajši veliko pomagam, ampak gre, skupaj kuhava, pospravljava, vmes pa še narediva stvari za šolo (M60).

T: Kako sodelujete s šolo, v katero hodijo vaši otroci?

M: Ja za mlajšo veliko, pošiljajo mi vse naloge, ker je še vedno doma (M61), tudi pokliče jo učiteljica velikokrat (M62), prej ko so bile šole še zaprte pa so imeli občasne video konference (M63). Imamo prijazno učiteljico, ki večkrat vpraša kako smo in kako nam gre (M64). Za starejšo pa niti ni neke komunikacije, vse se sami zmenijo (M65).

T: Kako dostopni so strokovni delavci, če jih potrebujete vi ali vaši otroci?

M: Mislim, da so dostopni, če karkoli potrebujemo (M66). Napišem mail in načeloma hitro odgovorijo, niso pa vsi enaki, sploh pri starejši hčerki ne (M67). Zadnjič je dobila zelo slabo oceno pri zgodovini pa sem potem imela pogovor z učiteljico (M68), se mi zdi, da je popustila malo v šoli in me skrbi kako bo naprej, ker se tudi vpisuje v srednjo šolo in so ocene pomembne (M69).

T: Kakšne pa so otrokove razmere za učenje v času šolanja na daljavo?

M: Ima malo slabši računalnik in je velikokrat na Zoom-u na mojem telefonu, ampak trenutno si ne moremo privoščiti drugega (M70). Saj za kakšne naloge gre, le s temi konferencami ima težave (M71). Drugače pa se trudimo, da ji damo mir (M72), sicer imata eno sobo, ampak je mlajša hči ves čas pri meni in ima sobo zase (M73).

T: Dobite kakšno pomoč s strani drugih organizacij poleg šole?

M: Ne, nič (M74).

T: Kako ohranjate odnose s prijatelji, drugimi družinami?

M: Samo na daljavo se slišim z vsemi (M75). Imam eno sodelavko, bivšo, ki se velikokrat spomni name (M76), pa eno prijateljico še iz časov, ko sem bila poročena in ona je tudi ločena, ampak se šele sedaj ločuje in ji je kar hudo (M77). Karantena je naredila svoje in stres povezan s tem (M78).

T: Kako si z drugimi družinami, prijatelji pomagate, se pogovarjate o stiskah, ki jih doživljate?

M: S to prijateljico veliko govoriva o vsem, kar se dogaja (M79). Ona je trenutno precej v stiski zaradi ločitve pa otrok, ki to slabo prenašajo (M80). Jaz pa imam druge skrbi, je pa res da se zaradi tega včasih slišiva manj, kot sva se (M81). Z drugimi pa se ne pogovarjam o tem, ker ne želim, ne zaupam (M82).

T: Kakšne stiske vi doživljate glede posledic pandemije in prihodnosti?

M: Prva skrb sta zagotovo hčerki (M83) – kdaj bosta lahko šli nazaj v šolo, kdaj bo starejša lahko normalno zaživela (M84), skrbi me da mlajša ne zboli (M85). Nato seveda služba – trenutno imamo nekaj prihrankov, socialne pomoči, partner pomaga, ampak on tudi nima veliko in bo to težko (M86). Na srečo imamo vsaj svoje stanovanje, odplačan kredit in potem lažje dihaš če veš, da imaš streho nad glavo (M87).

T: Kam in kako se lahko obrnete, če potrebujete pomoč?

M: Tega prej sicer nisem omenjala ampak imamo tudi super socialno delavko v šoli (M88), ki ve za našo situacijo, smo bili že v času ločitve v navezi ker je starejša hči to slabše prenašala (M89). In tudi sedaj nam pomaga, na primer ona mi pošlje vse kakšno pomoč lahko dobim (M90), povezala me je z eno iz CSD-ja in mi potem tudi tista gospa vse pove, kar je res olajšanje (M91). Pa tudi pokliče me kako nam gre, če je vse v redu, če imamo kar potrebujemo in to se mi zdi res lepo od nje (M92).

T: Kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovali, da bi vam bilo v tem času lažje?

M: Ne vem, mislim, da kar se tega tiče so ljudje res prijazni in se trudijo, vsaj moja izkušnja je taka (M93). Tako da nič posebnega, samo da mi nekdo zagotovi da bo tega nekoč konec (M94).

T: Kako poskrbite zase v tem času, kako se sprostite, kaj delate v prostem času?

M: Nič kaj dosti, zvečer ko sem sama pogledam kakšen film (M95), preberem kakšno dobro knjigo, to je pa to (M96).

Intervju 14

N: Intervjuvanka

T: Jaz

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutite kakšna čustva doživljate v tem času?

N: Jaz se počutim slabo, zelo slabo (N1). Prejšnji teden se mi zdi da sem se zavedala, kako slabo se počutim (N2) in kako utesnjeni smo v trenutnem stanju (N3), ker ne vemo kdaj bo konec in ker nam govorijo nekaj o »novi realnosti« (N4), in kako bo sedaj vse drugače in občutek imam, da tega ne bo nikoli konec (N5), da si bodo vedno izmišljevali nove in nove stvari in mi bomo samo tonili v brezno, brez kakršne koli možnosti (N6). Naši otroci bodo nastradali (N7), strah me je tega kar prihaja (N8), pa ne zaradi virusa ampak na splošno, tudi zaradi politične situacije, vsega (N9).

T: Imate kakšne posebne strahove glede bolezni, širjenja virusa?

N: Ne, dejansko nobenih, vse skupaj se mi zdi pretiravanje (N10). Sama sem že prebolela in ni bilo nič hudega, pa sem bila v stikih z mojo družino in niti eden izmed njih ni dobil (N11). Razumem, da je za starejše hudo in za mamo in očeta od partnerja poskrbimo, ko se vidimo smo zunaj, to je pa to (N12). Ne more se življenje ustaviti za vse, a ne vidijo, da rešujejo nekatera življenja na račun mnogih drugih, na račun otrok (N13).

T: Kaj se vam zdi v tem času najtežje, kje se srečujete z največ ovirami?

N: Težko je vse, kar se dogaja. Imam hčerko, ki je že na faksu in sina, ki je prvi letnik srednje šole, hodi v Ljubljano, mi pa smo iz Celja, zato sta oba sedaj doma (N14). Jaz imam službo, kjer sem veliko na telefonu in video konferencah (N15), drug drugega motimo, saj živimo v stanovanju (N16). Sicer imamo vsak svoj kotiček, ampak je težko. Pa če imamo recimo vsi video konferenco, nič ne dela (N17). Težko mi je, ker moja družina živi na Hrvaškem, nisem jih videla že od poletja (N18), prav tako mojih prijateljic, ki so tam ne (M19). Tudi tukaj pogrešam družbo, službo v živo, življenje brez skrbi (N20). Skrbi me tudi za sina, ki se je precej zaprl (N21), prej je hodil vsepovsod s prijatelji, sedaj pa je ves čas v sobi, za računalnikom, dela sicer za šolo ampak to je pa to (N22). Zanj me najbolj skrbi (N23). Pa na splošno kar se dogaja v zadnjem času. Delam z ljudmi in lahko rečem, da imajo hude stiske (N24), ki jih ne bomo še dolgo časa rešili in to bi nas moralo resnično skrbeti (N25).

T: Kaj vam je v času pandemije všeč, kar je novo, pa se vam zdi boljše kot prej?

N: Bolje je samo to, da zjutraj spijem kavo v miru (N26) in da lahko v pižami delam za službo (N27). Je pa dejstvo, da doma ne morem delati tako učinkovito kot v službi, ker je preveč stvari (N28). Drugo je vse slabše (N29), kje sem kdaj mislila, da ne bom smela v sosednjo občino legalno, ali pa da bom morala povsod nositi masko (N30).

T: Ste v tem času pod stresom in ali se vam zdi, da to vpliva na vašo družino? Kako?

N: Stresno je v službi, tako kot sem rekla, ker ljudje doživljajo hude stiske, jaz pa jim moram nekako pomagati (N31) pa zraven skrbeti zase, za svoje otroke (N32), saj hči je samostojna in je večinoma v sobi, skuha, pospravi, vse pomaga (N33). Stres vpliva v smislu, da se večkrat jezim, ker na primer internet ne dela, jaz pa nujno potrebujem in potem se to pozna na naših odnosih (N34).

T: Mi lahko poveste več o vaših odnosih v družini?

N: Ne me narobe razumeti, obožujem svojo družino ampak sedaj smo štirje praktično odrasli ljudje v majhnem stanovanju (N35), vsak s svojimi obveznostmi, skrbmi in lahko rečem, da ljudje nismo bili ustvarjeni za to, da smo ves čas doma, skupaj (N36). Pozna se, ker se ogromno kregamo, vedno ima kdo slab dan, obveznosti, nekaj (N37). Mlajši je v puberteti, se zapira vase (N38), jaz mu skušam pomagati, on pa se samo oddaljuje od mene (N39), ves čas smo skupaj pa ne vem kaj se z njim dogaja (N40). Pred karanteno sem dobila tudi travo v njegovem žepu, zato me skrbi kaj sedaj dela, ko mene na primer ni – dvakrat ali trikrat na teden namreč grem v službo za nekaj ur (N41).

T: S kakšnimi stiskami se v tem času srečujete kot družina?

N: Verjetno s podobnimi kot večina ostalih. Partner ima še veliko dela v službi, je s.p. in ga cele dneve ni doma (N42). Hči pogreša Ljubljano, navadila se je živeti sama v študentskem domu in sedaj je spet doma (N43). Sin pa tudi se mi zdi, da mu je težko, izgublja motivacijo, vse mu je brez veze (N44). Mu rečem naj pelje psa na sprehod, se mu ne da (N45), pa mu rečem naj pokliče kakšnega sošolca iz osnovne, ker se drugače veliko družijo, pa se mu ne da (N46). Pa tudi kakšen mesec nazaj se mu je zgodilo nekaj zelo groznega (N47), o čemer kar težko govorim ampak okej – z eno od sošolk iz srednje šole sta se pogovarjala, kot bi bila malo zaljubljena, njemu je zelo všeč, ves čas sta bila v navezi, nekakšna prva ljubezen (N48). Potem pa se je začel čudno obnašati in vzela sem mu telefon – postal je depresiven, govoril o samomoru (N49) in ugotovili smo, da ga je ta punca le zavajala, da je potem pošiljala ostalim sošolcem vsa njegova sporočila, ki so bila namenjena njej (N50). »Nahecala« ga je celo, da se bo ubila, če bo komu povedal za to (N51). Bil je zelo na tleh, veliko so se norčevali iz njega in se mi zdi, da je od takrat naprej grozno (N52). Sem želela, da bi obiskal strokovnjaka za pogovor pa noče nikakor, pa tudi sedaj so vse te omejitve (N53). Bilo je grozno, ko ti sin začne razlagati o samomoru in o

teh stvarih (N54), sem prepričana, da je to posledica te karantene, ker so mulci doma, dobivajo vse možne ideje (N55), očitno imajo tudi sami hude težave (N56). Ne vem kaj bo, ko se bo šola odprla, upam da bo vse v redu (N57).

T: To je hudo nasilje prek spleta. Kako pa se sin počuti okrog tega?

N: Noče se pogovarjati (N58), bil je jezen, ker sem mu prebrala sms-e, ampak ni šlo drugače, ker je res postal čuden (N59). Se mi zdi, da je malo bolje ampak v resnici pa ne vem, res (N60).

T: Razumem. Kako usklajujete skrb za družino in drugo delo (služba, gospodinjstvo, pomoč pri šolskem delu)?

N: Ja otroka sta že starejša in pomagata, če seveda 100x rečem (N61). Partner pomaga med vikendi, jaz delam ko lahko (N62). Saj pravim, ko gledam kakšne prijateljice z majhnimi otroki imajo res težave (N63). Čeprav so pa naše težave drugačne, res so predvsem povezane s sinom (N64), ker ne znam povedati kako hudo mi je in v kakšni stiski sem zaradi vsega, kar se mu dogaja (N65).

T: Mi lahko poveste več o tem kako se počutite, kakšno stisko občutite?

N: Ja zato ker ne dobi nobene pomoči recimo od prijateljev (N66), ker nimajo nekih stikov in ga vidim, da mu je to težko (N67). In tudi meni se ne odpre, v šoli ne vedo da se kaj dogaja z njim (N68), hkrati si želim, da gredo nazaj a me skrbi kako bo glede na to kaj se je zgodilo (N69). Več se kregamo, ker je pač v puberteti in mu gre vse na živce (N70), upira se, noče narediti nič kar rečem oziroma se za vsako stvar kregava (N71). In se mi zdi, da se to v tem času ko smo v karanteni še stopnjuje (N72), ker niti nima nič časa za sprostitev, prej so hodili med vikend igrat nogomet, košarko, se je sprostil, sedaj pa je pač doma (N73).

T: Razumem. Kako sodelujete s šolo, v katero hodi vaš sin?

N: S šolo niti ne sodelujemo (N74), mislim okej kadar recimo ga ni na kakšno uro mi napišejo (N75), pa vsake toliko pove razredničarka kaj se dogaja, glede ocen in to smo na tekočem ker imamo e-asistenta (N76), drugega sodelovanja pa niti ni. Saj so dovolj stari da se lahko učitelji direktno z njimi menijo (N77), me ne skrbi, vem, da če bi bilo kaj narobe bi pa me kontaktirali oziroma bi jaz njih (N78).

T: Kako dostopni so strokovni delavci, če jih potrebujete vi ali vaši otroci?

N: Mislim, da so dostopni (N79). Jaz sem sicer kontaktirala učiteljico samo ko se je zgodilo to s sošolko, ampak predvsem zato, da sem ji povedala, da morajo biti pozorni ko se bo šola začela nazaj (N80), ker sin je bil res v slabem stanju in v tistem trenutku je bilo to edino kar sem lahko naredila, poleg pogovora z njim (N81). Druge neke pomoči pa nismo niti iskali, tako da ne vem (N82).

T: Kako pa se je odzvala razredničarka?

N: Ni bilo posebnega odziva, samo, da bodo pozorni (N83). Pričakovala sem več, ker pač to so hude stvari, ki se dogajajo in ni prav, da niti ne poslušajo ko jim nekdo o nečem govori (N84).

T: Kakšen odziv pa ste pričakovali oziroma bi ga potrebovali v tistem trenutku?

N: Ne vem, da bi začela naslavljal pred vsemi to nasilje, kam lahko privede (N85), seveda ne da izpostavi mojega sina ampak vsaj da pove da to ni okej, ne vem, da izvedejo delavnico (N86), da aktivirajo druge pedagoge, strokovne delavce, mislim, da se to premalo naslavlja in da to res ni prav (N87).

T: Razumem. Kakšne so pa sinove razmere za učenje v času šolanja na daljavo?

N: Mislim, da ima dobre razmere, vse kar potrebuje, nima nobenih težav (N88). Razen internet, ampak to imajo pa vsi (N89).

T: Super. Ali zmorete poleg vsega drugega pomagati tudi otrokom pri šolskem delu? Kako?

N: Na srečo ne potrebujeta pomoči, ampak tega ne bi zmogla (N90). Včasih sina kaj vprašam pred testom (N91), pri angleščini ima malo težav pa se poskuša to učiti, ampak to ni pogosto (N92).

T: O tem sva sicer že govorili ampak vprašam še enkrat, ali se z otrokom pogovarjate tudi o drugih težavah, ki jih ima in kako?

N: S hčerko ja, ker je starejša, se mi zdi, da nima nekih posebnih težav razen da pogreša družbo (N93), fanta ima h kateremu hodi in mi tudi veliko pove o vsem kar se ji dogaja (N94). Sin pa je popolnoma druga zgodba, želim se pogovarjati z njim a on nikakor noče, ne pusti me blizu (N95).

T: Pa če greva še na drugo temo. Kako ohranjate odnose s svojimi prijatelji, drugimi družinami?

N: Prek telefona, drugače ne gre (N96). Vsake toliko, lahko rečem, da mi močno manjka tega druženja (N97) in da vsi potrebujemo drug drugega, ampak so časi kakršni so (N98). Z eno grem večkrat v hrib, na zrak, da vsaj malo govoriva (N99) in imam občutek da sem človek, ker drugače je pa samo služba, hiša, gospodinjstvo (N100).

T: Kako si z drugimi družinami, prijatelji pomagata, se pogovarjate o stiskah, ki jih doživljate?

N: Ja z eno prijateljico se lahko pogovarjam o tem (N101), ona sicer nima otrok, ampak dela z njimi in me nekako razume (N102), mi pomaga že samo to, da govorim z njo in da dam ven vse kar me mori, enako pa ona (N103).

T: Kakšne stiske vi doživljate glede posledic pandemije in prihodnosti?

N: Malo me seveda vse skrbi – gospodarstvo (N104), če bo hči dobila službo, ki jo bo iskala v prihodnjem letu (N105), kaj bo s sinom po vsej tej karanteni, kako se bodo vrnil v šolo (N106), kdaj bo vsega konec, če sploh bo. Skrbi me, da ne bo nikoli konec (N107), da se tudi kar se tiče političnih stvari vračamo stoletja nazaj in se bomo morali spet boriti za vse pravice (N108). Nisem teoretik zarote, res ne, verjamem v virus, verjamem v vse, ampak stvari so šle predaleč (N109). Skrbi me kako bodo živeli naši otroci, vnuki (N110).

T: Kam in kako se lahko obrnete, če potrebujete pomoč?

N: Najbolj na partnerja, pa na to prijateljico (N111), konec koncev tudi na šolo, ampak tja le če te težave niso prehude, sem že večkrat ugotovila, da se jim ne da preveč ukvarjati z drugimi stvarmi kot je pouk (N112).

T: Kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovali, da bi vam bilo v tem času lažje?

N: Nič posebnega, tako kot sem prej rekla, pomoč za sina (N113), več učenja mladih o tem kaj vse internet prinese, ampak to že prej, ne samo sedaj med korono (N114).

T: Kako poskrbite zase v tem času, kako se sprostiti, kaj delate v prostem času?

N: Grem na sprehod s psom (N115), v bližnji hrib (N116), berem (N117), pogledam kakšen dober film (N118).

Intervju 15

O: Intervjuvanka (intervjuvanka prihaja iz Bosne, zato je intervju, prepisan v nadaljevanju, preveden)

T: Jaz

T: V tem času živimo v zelo posebni situaciji zaradi virusa, socialne izolacije, šole na daljavo. Zato me zanima, kako se ob tem počutite kakšna čustva doživljate v tem času?

O: Težko mi je (O1), pogrešam svojo družino (O2). Iz Bosne smo prišli pred poletjem, ker je mož tukaj dobil službo (O3), jaz in sin pa sva prišla preko združevanja družin (O4). Imam dve hčerki, ki sta ostali v Bosni, mam, očeta, brate in sestre, ki jih nisem videla že od maja (O5). Tukaj je tudi težko, ker nikamor ne morem (O6), delam ne, ker imam status preko združevanja družine in ne smem delati, čeprav bi rada, si želim (O7).

Tako da mi je res težko, strah me je, da ne bom več videla svojih staršev, mama je že zelo bolna (O8). Tudi brat ima raka, sicer je v Sloveniji, a se ne upamo videti, da ne bi dobil virusa (O9). Skrbi me vse, mož ima težave z zdravjem a opravlja težko fizično delo, v tem času tudi ne upa zamenjati službe, ker je korona in ne vemo kako bo s službami drugje (O10). Skrbi nas najemnina, da imamo za hrano in vse to (O11). Ni nam lepo, tudi vse kar delam je, da grem do trgovine in nazaj (O12).

T: Kakšni so vaši strahovi glede bolezni, širjenja virusa?

O: Strah me je samo tega, da bi prinesla komu, zato ne hodimo nikamor (O13). Težko mi je tudi za sina (O14), ker je ves čas doma, nima prijateljev (O15), v šoli je bil malo časa preden se je zaprla (O16), tudi jezika še ne zna in ne vem kako bo, če bodo šli nazaj v šolo (O17).

T: Kaj pa se vam zdi v tem času najtežje, kje se srečujete z največ ovirami?

O: Ja ravno to, da ne morem v Bosno (O18), zadnjič sem tudi izgubila denarnico in notri je moja vozniška, a je tukaj ne morem urediti, moram v Bosno, a sedaj ne smem (O19). Tako da nimam niti vozniške, da bi se lahko zapeljala do trgovine, lekarne (O20). In s šolo, sicer se sin zelo trudi, veliko se uči, ampak mu moram tudi jaz veliko pomagati (O21) in včasih je težko, ker ne razumeva navodil, ali pa ne znava česa napisati v Slovenščini (O22). Sin je pod stresom, ker je živčen (O23), na primer zadnjič je imel govorni nastop in je jokal, ko je to izvedel, ker se boji kaj bo, ker ne zna govoriti po slovensko (O24). In skrb za finance (O25), skrb za družino želim si videti hčerki pa ne morem (O26). Iščem službo, a bi moral delodajalec urediti neke papirje, da bi mi sploh dovolili s statusom delati, pa se delodajalcem s tem ne da ukvarjati (O27). Tako da hodim na razgovore že od poletja, ampak ni bilo sreče (O28).

T: Kaj vam je v času pandemije všeč, kar je novo, pa se vam zdi boljše kot prej?

O: Nič. Prej smo živeli v hiši, na kmetiji, imeli smo veliko dela in to mi je bilo super (O29). Velika družina, vse to. Sedaj pa smo sami v majhnem stanovanju (O30), ampak sem sva prišla ker si želiva boljše življenje za sina, šole so tukaj boljše in več ima možnosti (O31). Mogoče je upanje, da bo njemu življenje lažje, tisto, kar nas žene naprej (O32).

T: Ste torej v tem času pod stresom in ali se vam zdi, da to vpliva na vašo družino? Kako?

O: Ja, sem pod stresom ampak ne vem če to vpliva (O33). Jaz se trudim, da imamo vse skuhamo, pospravljeno, da ko mož pride domov lahko počiva (O34). Jaz pomagam sinu, pa tudi dobro učiteljico ima, ki razume vse težave (O35). Na sina bolj vpliva to, da mu je dolgčas in da nima prijateljev tukaj v Sloveniji (O36). Stres pa zagotovo tudi, ker včasih se več kregava kot sva se prej (O37), tudi z možem, ker pride tako utrujen domov (O38), pa ne vemo točno kaj bi, a bi šli nazaj, ali bi vztrajali (O39). In je to težko obdobje za vse (O40).

T: Več časa tudi preživite skupaj z družino, torej se več prepirate, so odnosi slabši ali boljši?

O: Jah kakor kakšen dan. Mož cele dneve dela na gradbiščih tako da sva s sinom sama (O41). Odnosi so mogoče malo slabši zaradi prepiranja ampak ni pa prehudo (O42). Bolj težko mi je za družino, ki je ne vidim (O43), ker smo včasih samo preko video konference, pa še to ne pogosto, ker mama in oče tega nimata in potem ko gre hčerka tja na obisk, me pokličejo (O44). Ampak to je zelo malo, zelo jih pogrešamo (O45). Tudi sin želi iti nazaj, pa ne more (O46). To je najtežje, ker se kregava, ker bi šel domov (O47), pa ne razume, da to ne gre kar tako, da smo prišli v Slovenijo, da na novo začnemo, ampak njemu to ni všeč (O48). Zaradi tega se kregava, ampak mislim, da ko bo šola in ko bo imel prijatelje, ko bo šel kaj na igrišče in podobno, mu bo tudi tukaj všeč (O49).

T: Kako pa usklajujete skrb za družino in drugo delo, ki ga imate – iskanje zaposlitve, gospodinjska opravila in podobno?

O: Ni preveč težko, jaz sem navajena delati, trdo delati in to sedaj v primerjavi s prej ni nič (O50). Ko smo bili še v Bosni sem imela vse otroke doma, pa kuhala še za mamo in očeta, skrbela za kmetijo, ki je bila vir mojega zaslužka, veliko hišo, vrt, nikoli ni bil problem (O51). Sedaj pa malo skuham, pospravim in pomagam sinu za šolo (O52), zvečer pa gledam in pošiljam prošnje za službo (O53). Gledava tudi kakšne slovenske nadaljevanke in se iz njih naučim Slovenščine, zelo si želim znati jezika (O54).

T: Kako pa sodelujete s šolo, v katero hodijo vaši otroci?

O: Dobro, učiteljica pošilja naloge na moj elektronski naslov (O55) in potem skupaj s sinom prebereva, če kaj ne zna mu pomagam (O56) in tudi učiteljica vedno reče, da če česa ne razumeva, naj ji poveva (O57). Tudi pokliče naju kdaj in to je super, ker ve, da imamo težave (O58). Tukaj so vsi veliko bolj prijazni kot v Bosni (O59), imajo manj dela, manj snovi, učitelji so boljši in kako naj rečem, bolj so človeški do otrok, v Bosni jih skoraj še tepejo, so strogi, učenci ne marajo šole (O60). Tukaj pa so super, tudi ko dobi od ostalih učiteljev naloge, ima možnost, da mu pomagajo (O61), pa prostovoljko ima, ki mu pomaga, če potrebuje (O62).

T: Super, torej so strokovni delavci dostopni, če vi ali vaši otroci potrebujete pomoč?

O: Ja, so, lahko jih kadarkoli vprašamo (O63). Kakšni učitelji sicer niso preveč radi ves čas na računalniku in dalj časa traja (O64), ampak načeloma pa čisto vsi potem pomagajo pri šolskih nalogah (O65).

T: Kakšne so otrokove razmere za učenje v času šolanja na daljavo?

O: Ima računalnik in telefon, če mu slučajno računalnik ne dela (O66). Ampak telefon je moj, bomo mu kupili tudi svojega, ko bom dobila službo, ampak mojega ves čas uporablja, ker jaz ga malo rabim (O67). Računalnik sicer dela, ampak včasih malo zašteka (O68), in z internetom imamo včasih težave. Ampak nič hudega (O69). Uči se v kuhinji, ima pa svojo sobo (O70), midva spiva na raztegnjenem kavču v dnevni sobi (O71). Tako da mislim, da mu nič ne manjka (O72), tudi pomagam mu veliko, kolikor lahko (O73).

T: Se vaš sin srečuje še s kakšnimi drugimi stiskami v tem času?

O: Ne, mislim, da ne. Ima igrice na računalniku, ki ga zamotijo (O74), tam tudi malo klepeta s svojimi vrstniki (O75). Tako da mislim da razen to kar sem že rekla, nima težav (O76).

T: Pa se lahko na vas obrne, če potrebuje kakšno pomoč tudi pri drugih stvareh, stiskah, ki niso povezane s šolo?

O: Ja, veš, mi imamo zelo odprte odnose (O77) in vedno mi je povedal vse (O78). Sedaj smo tukaj, v Sloveniji pa smo ves čas zaprti pa se mi zdi, da nima nekih hudih težav razen to, da bi šel nazaj in da pogreša družbo. To pa mi pove (O79).

T: Kako pa ohranjate odnose s prijatelji, drugimi družinami?

O: Ja sedaj težko, ker tukaj imam samo brata, ampak z njim se ne vidimo, ker je resno bolan (O80). In potem se pogovarjamo samo po telefonu (O81), prej smo se še videli, ker poleti še ni zbolel, imajo tudi otroke, tri, in smo se družili, z drugimi pa na žalost ne (O82). Tako da pogovarjam se včasih s prijatelji iz Bosne, ampak vedno redkeje, ker se nič ne vidimo (O83) in tudi oni imajo svoje težave (O84).

T: Kako pa si z drugimi družinami, prijatelji pomagata, se pogovarjata o stiskah, ki jih doživljata?

O: Ja z bratovo ženo se veliko pogovarjava po telefonu (O85). Ona tudi nima nikogar in potem če ga pripelje na pregled, pride tukaj pred blok, da se vidi za nekaj minut zunaj in se malo pogovarjava (O86). Ampak njim je zelo težko, skrbi jo kako bo, če bo ostala brez moža (O87), ona tudi še ne sme delati in imajo tri otroke,

najemnino, grozno je (O88). Jim bomo mi pomagali, ampak mi tudi ne moremo preveč, ker nimamo (O89). Jaz pa potem o svojih težavah ne govorim, ker v resnici niso tako hude, kot so njene (O90).

T: Kam in kako pa se lahko obrnete, če potrebujete pomoč?

O: Ne vem, nikamor verjetno (O91).

T: Kakšno pomoč in podporo pa bi še potrebovali, da bi vam bilo v tem času lažje?

O: Haha, nekoga, ki bi mi dal službo in nekoga, ki bi jo dal možu, da bi lahko normalno delal, brez da nas skrbi da pade iz strehe (O92). Pa tudi prijatelje, družino, želim si, da bi bilo vse normalno (O93), ker bi jih lahko obiskala, se z njimi pogovorila (O94). Imamo to prostovoljko in z njo se veliko pogovarjam, ampak tudi ne o nekih težavah, saj ji kaj povem, ampak vsega tudi ne morem (O95).

T: Kakšne so vaše skrbi in stiske glede posledic, prihodnosti zaradi pandemije?

O: Skrbi me za sina, ker tukaj nima prijateljev in se mi zdi, da postaja mogoče bolj sramežljiv (O96), tudi ker ne zna jezika, ni pa v šoli, da bi jezik poslušal in ga lahko vsaj malo uporabljal (O97). Jaz se trudim z njim tudi v Slovenščini govoriti, ampak ne morem ves čas, tako da govoriva Bosansko, on pa se tako ne uči in veliko zamuja (O98). Če bi bil v šoli, bi vsak dan poslušal jezik in bi se učil, znal bi tudi navezati kakšna prijateljstva (O99). Star je 14 let, kmalu bo 15, on pa nima nikogar tukaj (O100). In skrbi me kako bo drugo leto, ko bo imel že ocene tako kot ostali, če bo sploh zmogel vse to (O101). In potem kaj bo s partnerjem, če ne dobi druge službe, ker se mu težave slabšajo (O102) in kaj bo, če jaz ne dobim (O103). Ne pripada mi še do maja, kar bo na srečo hitro, pa vseeno ne vemo kaj bo takrat (O104).

T: Kako pa poskrbite zase v tem času, kako se sprostite, kaj delate v prostem času?

O: Kuham, veliko kuham (O105), pa gledam slovenske nadaljevanke (O106). Drugega pa nič, nisem navajena imeti prostega časa (O107).

8.8. Priloga 8: Odprto kodiranje

– Mladostniki

Št. Izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
A1	Meni je nekako skoraj bolje mogoče	Boljše počutje	Pozitivna čustva	Čustva mladostnikov
A2	Ne rabim zgodaj vstajati, dan si razporedim kot si želim, med prostimi urami se učim, lahko si vzamem na primer za nekaj kar me ne zanima manj časa in posvetim več časa drugim stvarem	Razporeditev časa	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
A3	Veliko bolje izkoristim čas	Izkoriščen čas	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
A4	Tudi s prijatelji se še vedno vidimo, gremo ven na sprehod	Prijatelji	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
A5	imam prijatelje, ki nikoli na svetu ne bi imeli gor maske, so jim glupi ukrepi	Nestrinjanje	Ukrepi	Vpliv pandemije na mladostnike
A6	jaz pa sem se sprijaznila da pač če mora tako biti, naj tako bo	Sprijaznjenje	Ukrepi	Vpliv pandemije na mladostnike
A7	Imam sicer stres zaradi šole,	Stres	Šola	Stiske mladostnikov

	mogoče malo bolj kot prej, ker smo zelo hitro vprašani, hitreje na vrsto pridemo, več se imamo za učiti			
A8	Ves čas smo na zoomu, nimamo odmorov, iz enega se izklopimo pa se vklopimo na drugega	Video konference	Šola	Sodelovanje s šolo
A9	potem pa še celo popoldne delaš naloge, pišeš spise, potem se moraš pa še učiti in dejansko ves čas delaš za šolo	Več dela	Šola	Stiske mladostnikov
A10	Pa to, da smo skos doma, nikamor ne gremo, to mi je tudi grozno	Slabi občutki	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov
A11	Z bratom se zelo dobro razumeva	Dober odnos	Odnosi v družini	Družina
A12	mami in oči pa mi tudi ves čas pravita, naj se ne sekiram za ocene, da se učim zase, ne za njih. Moji mami je bolj važno, da sem sproščena, da grem ven na zrak, kot pa da se cele dneve učim in imam dobre ocene. Vedno pravi, da ocene niso pomembne	Dobra podpora	Podpora in pomoč v družini	Družina
A13	Kregamo se pa nič bolj kot ponavadi	Ni več prepirov	Odnosi v družini	Družina
A14	Ja, mami mi vedno popravlja če imam kaj napisano za na primer slovenščino, ona mi popravi vejice, druge stvari, oči mi pa pomaga pri geografiji, fiziki, matematiki	Pomoč pri šolskem delu	Podpora in pomoč v družini	Družina
A15	Oči je ekonomist, zelo splošno razgledan ker ga vse zanima, mami pa dela v eni firmi in pač zna te stvari	Poklic staršev	Družinska situacija	Družina
A16	Tako da mi veliko pomagata, sploh pri na primer pregledovanju nalog, preden jih oddam profesorici, da je zagotovo okej	Pomoč pri šolskem delu	Pomoč in podpora v družini	Družina
A17	Na splošno imam pa tudi občutek, da jima lahko veliko stvari povem in da me bosta poslušala	Pove za težave	Pomoč in podpora v družini	Družina
A18	Oči še vedno dela, tako da se mu ni veliko spremenilo	Ima službo	Družinska situacija	Družina
A19	Mami je mogoče malo, ampak bolj zaradi tega ker ima najboljšo prijateljico zdravnico, ki jo ves čas straši okrog virusa, pa potem postane malo bolj panična	Strah	Stiske v družini	Družina
A20	In potem ves čas bere o tem, pa to vpliva nanjo, pa potem še jaz berem, ker me zelo zanimata biologija in kemija	Virus	Stiske v družini	Družina
A21	Mogoče me je prej bilo malo strah, ampak sedaj pa ko sem doma, se tudi prijatelji ne družijo z drugimi, zato mislim, da nikjer	Ni strahu	Pozitivna čustva	Čustva mladostnikov

	ne bi mogla dobit tega virusa			
A22	Ni me pa strah da bi dobila korono, ker poznam veliko ljudi, ki so jo preboleli, pa niso imeli hudih težav	Ni strahu	Pozitivna čustva	Čustva mladostnikov
A23	Ja naša razredničarka ne da veliko poudarka na to, ona ves čas govori, da moramo biti samostojni, tako da sedaj sploh nimajo stika	Samostojnost	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
A24	Imam mir, ker imam svojo sobo in tudi vsak ima svoj računalnik	Mir, vsi pripomočki	Učenje	Šola
A25	Včasih internet ne dela, ampak potem se preklanim na mobilne podatke, tudi če jih prekoračim, mi jih itak starša plačata	Delujoč internet ali mobilni podatki	Učenje	Šola
A26	Če recimo moj računalnik nima baterije, če ga pozabim priklopiti, pač vzamem očijevega če ga ne rabi	Ima računalnik	Učenje	Šola
A27	Imam mir, ko se učim me res vsi pustijo pri miru	Mir	Učenje	Šola
A28	Veliko je učiteljev takih, ki jim napišeš, če kaj ne razumeš pa ti potem dodatno pojasnijo, nekateri se celo posebej potem dobijo s tabo na zoomu	Veliko pomoči in stika	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
A29	Veliko imamo pa tudi takih, ki samo na mail pošljejo naloge in jih nikoli ne slišimo v živo. Oni so pač – znajdi se sam	Malo pomoči in stika	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
A30	Ja z eno učiteljico se recimo najprej deset minut pogovarjamo, pa mi je to zelo všeč, ker se malo sprostimo	Sprostitev	Učiteljeva komunikacija	Šola
A31	Pa ona da vnaprej na spletno učilnico vso snov, da si jaz lahko sprintam pa potem samo dopisujem, delam zapiske	Vnaprej	Predajanje snovi	Šola
A32	Večinoma pa gremo samo zelo hitro čez snov in niti pisat ne moreš zraven, zelo se jim mudi	Prehitro	Predajanje snovi	Šola
A33	Veliko je pa tudi takih, ki sploh nimajo pouka prek zooma in to ni isto, kot če se vidiš z njimi, ti nekaj razložijo kot v šoli	Ni pouka	Potek pouka	Šola
A34	Ja imam malo težav z matematiko, prej sem jo vedno razumela, potem pa nekajkrat nisem poslušala in to, pa je nisem razumela	Matematika	Učne težave	Šola
A35	Zato sem imela nekajkrat inštrukcije na daljavo	Inštrukcije	Učne težave	Šola
A36	Učiteljica pa se temu ni preveč posvečala, tudi nisem upala kaj spraševati, ker se jim vedno mudi in nekako nimajo časa, da bi odgovarjali še na naša vprašanja	Ni pomoči učitelja	Učne težave	Šola
A37	V šoli bi lahko pri nekaterih	Več ponavljanja	Kaj potrebujejo	Šola

	predmetih malo ponavljali, ne pa da ves čas samo hitimo z novo snovjo			
A38	Pa tudi za teste imamo premalo časa, ker je veliko težje pisat prek teh programov, kot pa v šoli	Premalo časa	Preverjanje znanja	Šola
A39	In tudi zelo so občutljivi če se jim zdi, da kdo plonka, gleda kam drugam kot v računalnik, me je kar strah pogledat kamorkoli drugam, čeprav včasih rabim samo čas za premislek	Ukrepi proti prepisovanju	Preverjanje znanja	Šola
A40	Ja ne vem, najtežje mi je mogoče ker sem prvi letnik in nismo imeli spoznavnega tabora	Spoznavni tabor	Odpoved dogodkov	Stiske mladostnikov
A41	Lani smo imeli sicer valet, ampak ne tako kot bi jo imeli drugače, čeprav so se kar trudili učitelji	Valet	Odpoved dogodkov	Stiske mladostnikov
A42	Pa z novimi sošolci se nismo tako zelo povezali ker smo bili samo dva meseca skupaj	Slaba povezanost	Odnosi s sošolci	Šola
A43	Sploh ne vem če jo imamo, je ne poznam	Ni sodelovanja	Svetovalna delavka	Šola
A44	Ja z nekaterimi prijatelji gremo malo ven, na sprehod	Sprehod	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
A45	Z drugimi se včasih pokličemo	Telefon	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
A46	S sošolci imamo na facebooku eno skupinico in si ves čas pišemo za šolo	Socialna omrežja	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
A47	drugih posebnih stikov pa nimamo, ker smo bili po moje premalo časa skupaj	Premalo časa za stike	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
A48	Po mojem veliko manj, ker se ne vidimo v živo. Prek telefona ne vidiš človeka, če mu je kaj težko, če pa ga vidiš, lahko opaziš da je na primer žalosten. Prek sms-a ali klica pa ne moreš	Težko preko telefona	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
A49	Pa tudi ne vem meni je težko govoriti o svojih težavah prek telefona	Ni pogovora	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov
A50	vem pa, da je ena sošolka nehala prihajati na zoom, ker ima anoreksijo. V šoli je še bila z nami, sedaj pa je ni več. Menda je precej boga, ampak nimam nobenih stikov z njo. Ena sošolka edino ker se od prej poznata ima stik z njo, drugi se pa niti nočemo vsiljevati, ker se ne poznamo dovolj dobro	Anoreksija	Sošolka	Ranljivi mladostniki
A51	Ne vem, ker nič ne reče razredničarka	Ne ve	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
A52	Verjetno bi potrebovala vsaj to, da ji iz šole kaj pošiljajo, če ne drugega, da jo kdo vpraša kako je in da ji reče, da jo pogreša	Pogovor in skrb	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
A53	Ja, mogoče me skrbi kako bo to vplivalo na vse, na primer, če	Služba staršev	Skrbi	Prihodnost

	bosta mami in oči imela službo			
A54	predvsem pa da se bomo morali navaditi na ta življenjski slog, da bomo ves čas morali nositi maske, imeti šolo na daljavo	Nov življenjski slog	Skrbi	Prihodnost
A55	Drugače pa o neki prihodnosti še ne razmišljam, ker je to še zelo daleč, na primer služba	Ne razmišlja	Služba	Prihodnost
A56	Večkrat grem na sprehod z najboljšo prijateljico	Sprehod	Sprehod	Sprostitev in prosti čas
A57	veliko berem knjige	Branje knjig	Branje knjig	Sprostitev in prosti čas
A58	Pred tem prostega časa skoraj nisem imela, sem težko brala, ker sem tako dolgo rabila že da sem prišla iz šole z vlakom, potem pa sem se morala učiti, in nisem imela energije za druge stvari. Sedaj pa lahko vse bolj v miru delam	Več časa	Več časa	Sprostitev in prosti čas

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
B1	Po eni strani ker sem doma več razmišljam	Socialna izolacija	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
B2	Prejšnjo karanteno sem veliko delala na sebi, na svoji osebnosti, imela sem dovolj časa zase, da sem lahko razmišljala o življenju	Delo na sebi	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
B3	za kar sem zelo vesela	Vesetje	Pozitivna čustva	Čustva mladostnikov
B4	V šoli sem imela družbo, ki je bila malo slabša, slabše je vplivala name, zato sem opustila veliko stvari, ki sem jih prej rada počela, na primer bila sem animatorka, imela sem slabše ocene in tako naprej	Slaba družba	Pred karanteno	Šola
B5	Kar se šole tiče sedaj, se počutim super	Glede šole	Pozitivna čustva	Čustva mladostnikov
B6	učitelji se zelo trudijo, da bi nam razložili vse	Dobra razlaga	Predajanje snovi	Šola
B7	Na primer ko imamo prakso, bi morali biti v laboratoriju, ker sem na srednji kemijski, in učitelj gre dejansko v laboratorij in nam poslika vse eksperimente, vse napišejo zraven, podrobno predstavijo. Tako si lahko predstavljamo	Eksperimenti	Predajanje snovi	Šola
B8	med prejšnjo karanteno pa smo bili na novo s tem, ni bilo tako dobro organizirano, nismo niti vedeli kaj se dogaja	Slaba organizacija	Predajanje snovi	Šola
B9	Ja malo mi je težko	Teža situacije	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
B10	sedaj, ko smo doma, sem več z družino	Več skupaj	Odnosi v družini	Družina

B11	Kar je sicer dobro, ker vidim, da prej sem ves čas hodila ven, bila s prijatelji, družine pa sploh poznala nisem skoraj, smo se oddaljili	Oddaljenost pred karanteno	Odnosi v družini	Družina
B12	Zdaj je pa situacija ravno obratna, s prijatelji smo se oddaljili	Oddaljitev	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
B13	Ostali sicer hodijo malo na sprehode skupaj in to	Se družijo	Drugi vrstniki	Odnosi z vrstniki
B14	jaz pa živim z babico, in me je res strah, da bi dobila kaj od mene	Strah za stare starše	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
B15	Ne vem, številke okuženih ves čas rastejo in se samo sprašujem kdaj bo tega konec, res je grozno, kot da bo to trajalo za vedno	Število okuženih	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
B16	In potem še gledaš malo poročila in vidiš tiste posnetke, na primer zadnjič je bilo na Planet TV o koroni, pa je bila na naslovnici slika mrliča. Grozno	Mediji	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
B17	Zase se ne bojim, ni me strah, me pa je strah za druge	Strah za druge	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
B18	da bi jim jaz kaj prinesla, ker bi se čutila odgovorno in krivo za to	Odgovornost in krivda	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
B19	Dalj časa lahko spim	Več spanja	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
B20	imam veliko več časa	Več časa	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
B21	lahko telovadim, prej nisem imela energije, ker sem pozno popoldan prišla domov iz šole, sem se morala učiti, sedaj pa imam več časa čez cel dan	Več energije	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
B22	Malo bolj si lahko po svoje razporejam čas	Razporeditev časa	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
B23	Najhuje mi je, ker se ne vidim s prijatelji, smo se oddaljili	Oddaljitev od prijateljev	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov
B24	veliko prireditvev je odpadlo	Prireditve	Odpoved dogodkov	Stiske mladostnikov
B25	pevske so nam odpadle in to zelo pogrešam	Pevske	Odpoved hobijem	Stiske mladostnikov
B26	Pa v šoli, recimo ti govorni nastopi, ker imajo vsi izklopljene kamere, se pogovarjaš kar sam s sabo, vsi te bolj poslušajo, nihče pa ne pove če je bilo dobro ali ne	Govorni nastopi	Šola	Stiske mladostnikov
B27	Je pa po drugi strani dobro, ker lahko vadim več, učitelj te ne izpostavljajo tako kot pri pouku	Manj izpostavljanja	Učiteljeva komunikacija	Šola
B28	Pogrešam, da grem lahko na kavo, prej je bilo to samoumevno, sedaj pa pogrešam te vsakdanje stvari	Vsakdanje stvari	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov
B29	Pa težko mi je tudi, ker je mami izgubila službo in vidim, da jo skrbi	Izguba službe	Družina	Stiske mladostnikov

B30	Meni se zdi, da se več kregamo	Več prepirov	Odnosi v družini	Družina
B31	Ampak ni prehudo, smo tudi bolj povezani in več stvari skupaj delamo	Povezanost	Odnosi v družini	Družina
B32	Ne vem, včasih smo se kregali, ker me ni bilo nič doma, sedaj pa kadar se kregamo, se o teh vsakodnevnih stvareh, nesporazumih	Nesporazumi	Odnosi v družini	Družina
B33	in hitro tudi odnehamo, se več pogovarjamo, lažje rešujemo konflikte	Reševanje konfliktov	Odnosi v družini	Družina
B34	V naši družini nihče ne zna kemije in mi nihče ne more pomagati	Ni pomoči pri šolskem delu	Pomoč in podpora v družini	Družina
B35	Večinoma se obrnem na sošolke	Pomoč pri učenju	Odnosi s sošolci	Šola
B36	ali pa mail napišem učiteljici, če mi kaj res ne gre	Učitelj pomaga	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
B37	Lahko bi tudi na zoom-u vprašala, ampak se mi zdi, da jim to jemlje čas in že tako imamo veliko dela v teh urah	Premalo časa	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
B38	Nekaterim pa res ni problem dodatno razlagati	Dodatna razlaga	Kaj potrebujejo	Šola
B39	Drugi so pa kar jezni nate, če jih vprašaš. Potem rečejo, da ne poslušáš	Jeza učiteljev	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
B40	Pri drugih težavah pa ne vem, ne morem se ravno o vsem z mami in atijem pogovarjati	Ni pogovora o težavah	Pomoč in podpora v družini	Družina
B41	Mami bi sicer rada, ampak ona potem hitro začne dramatizirati, ne vem ne morem se z njo pogovarjati	Ni pogovora o težavah	Pomoč in podpora v družini	Družina
B42	So bolj pod stresom že zato ker je mami izgubila službo	Izguba službe	Stiske v družini	Družina
B43	in potem se ful trudi nama pomagat pri šolskem delu, sploh bratu, ker je len, in mami ves čas dela namesto njega, gleda kdaj ima zoom-e	Pomoč pri šolskem delu	Pomoč in podpora v družini	Družina
B44	Se mi zdi, da na ta način dela namesto službe, se ji pa vidi, da ji ni vseeno	Izguba službe	Stiske v družini	Družina
B45	in včasih zasledim pogovor, ker ne dobi nove službe nikakor	Izguba službe	Stiske v družini	Družina
B46	Oči je tudi pod stresom, ampak zaradi službe, ker ima veliko dela	Veliko dela	Stiske v družini	Družina
B47	Ne nič ne sodelujejo	Ni sodelovanja	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
B48	Razredničarka včasih pošlje staršem maile, drugače pa nič	Mail	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
B49	Ja internet zelo pogosto šteka	Nedelujoč internet	Učenje	Šola
B50	se mi je zgodilo da nisem mogla na zoom, pa sem dobila od ene učiteljice kar neopravičeno uro	Posledice nedelujočega interneta	Učenje	Šola
B51	Glede miru pa odvisno, imava z bratom eno sobo in potem	Ni miru	Učenje	Šola

	včasih se zgodi, da imava istočasno zoom			
B52	Potem uporabljava slušalke	Uporaba slušalk	Učenje	Šola
B53	Zdi se mi, da so dostopni	So dostopni	Dostopnost učiteljev	Šola
B54	ker prej v šoli nas je bilo strah sploh karkoli vprašati, po dodatni razlagi, ker so bili vedno jezni	Strah pred učitelji	Pred karanteno	Šola
B55	Lažje je spraševati preko računalnika, sploh če napišeš mail	Lažje preko računalnika	Dostopnost učiteljev	Šola
B56	O drugih težavah pa ne govorimo.	Ni pogovora o težavah	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
B57	Ja, vsak teden imam po dve ali tri ocene	Veliko ocen	Preverjanje znanja	Šola
B58	kar mi ni všeč, ker je veliko težje sedaj, ko moramo vse sami	Vse samostojno	Šola	Stiske mladostnikov
B59	Po tem ko smo cel dan na zoom-u, brez prestanka	Celodnevne konference	Predajanje snovi	Šola
B60	se potem še cel dan učimo, delamo naloge za tiste, ki nimajo video konferenc in moramo vse sami	Samostojno učenje	Predajanje snovi	Šola
B61	Po drugi strani pa mi je sedaj boljše, ker je veliko manj stresa, ko učitelj ni pred tabo	Manj stresno	Učiteljeva komunikacija	Šola
B62	ker se mi zdi, da so takrat bolj nesramni	Nesramni učitelji	Pred karanteno	Šola
B63	nikoli nas ne vprašajo kako smo, sedaj pa vsaj še kaj drugega delamo, se pogovarjamo	Več pogovora	Učiteljeva komunikacija	Šola
B64	Manj se izpostavljam, jaz recimo res ne maram pred vsemi odgovarjati, nenapovedanega spraševanja, klicanja pred tablo. Vsega tega zdaj ni	Izpostavljanje, nenapovedano spraševanje	Pred karanteno	Šola
B65	Nimam posebnih težav, razen matematika	Matematika	Učne težave	Šola
B66	Ker pri pouku težko poslušam. In potem se bojim vprašat učiteljico, ker bo vedela, da nisem dobro poslušala	Ni pomoči učitelja	Učne težave	Šola
B67	Ampak preprosto ne morem, nikakor, ker tudi tako hitro razlaga	Prehitro	Predajanje snovi	Šola
B68	Ampak vseeno se naučim, se več učim in imam pozitivne ocene, vsaj to	Več učenja	Učne težave	Šola
B69	Ja ves čas smo za računalnikom, sedimo, boli me hrbet	Cel dan računalnik	Šola	Stiske mladostnikov
B70	Bolje bi bilo, če bi bili v šoli že zaradi tega, ker bi vsaj vidla svoje sošolce, prijatelje, to najbolj pogrešam	Pogreša prijatelje	Šola	Stiske mladostnikov
B71	Več razumevanja predvsem	Več razumevanja	Kaj potrebujejo	Šola
B72	da stvari niso take kot so bile, ne vem zdi se mi, da smo mi srednješolci kar pozabljeni od	Srednješolci	Občutek pozabljenosti	Stiske mladostnikov

	vseh			
B73	Prvim so nam ukinili šolo, zadnji bomo šli nazaj	Šolanje na daljavo	Občutek pozabljenosti	Stiske mladostnikov
B74	Ne vem, saj meni je okej, ampak nekaterim sošolcem in prijateljem pa res ni dobro doma	Ni dobro	Družina	Stiske mladostnikov
B75	Tako smo ujeti, ker itak nas nihče ne bi nikoli poslušal	Ujetost	Občutek pozabljenosti	Stiske mladostnikov
B76	in pač samo sledimo temu kar nam rečejo	Sledenje	Ukrepi	Stiske mladostnikov
B77	Enkrat nam je poslala neke sprostitutvene vaje na mail. To je pa to	Sprostitutvene vaje	Svetovalna delavka	Šola
B78	Malo prek facebooka, instagrama	Socialna omrežja	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
B79	Ampak jih bolj ne ohranjam, ker nas je vse strah za dedke, babice, mamice, očije	Strah za stare starše	Ni stikov	Odnosi z vrstniki
B80	Z najboljšo prijateljico se slišiva po telefonu, da se vsaj malo pogovoriva	Telefon	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
B81	Jaz svojih težav ne morem razlagati preko telefona, zoom-a, ker se rada pogovarjam v živo	Težko preko telefona	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
B82	tudi če pišeš sms na telefon, to ni isto, kot če nekoga vidiš pred sabo	Ni enako	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
B83	Tudi drugi se mi zdi, da ne razlagajo več o svojih težavah	Ni pogovora o težavah	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
B84	Nekako smo izolirani	Izolacija	Ni stikov	Odnosi z vrstniki
B85	To mi je najhuje, se res grozno počutim,	Grozno počutje	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
B86	zdi se mi, da smo veliko izgubili, tudi prijateljev	Izguba prijateljev	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov
B87	Ne vemo kaj se drug z drugim dogaja, prej smo se videli, smo takoj opazili, če je bil kdo žalosten, slabe volje. Sedaj pa ne	Ne opaziš žalosti	Pomoč in podpora	Odnos z vrstniki
B88	To je pa še težje, ker so dobesedno iz cele Slovenije. Že prej se nismo dobivali, smo se pa družili po šoli	Oddaljenost	Sošolci	Odnosi z vrstniki
B89	Imamo pa skupino na facebooku in si tam kaj pomagamo, si pošiljamo naloge, rešitve	Socialna omrežja	Sošolci	Odnosi z vrstniki
B90	Pogovarjamo se o šoli, ne o osebnih stvareh	Le o šoli	Sošolci	Odnosi z vrstniki
B91	Imamo enega sošolca, ki je prej sicer bil že izgubljen, ampak v šolo je pa hodil	Izgubljen	Sošolec	Ranljivi mladostniki
B92	sedaj pa šprica vse zoom-e	Odsotnost od pouka	Sošolec	Ranljivi mladostniki
B93	razredničarka ves čas pošilja mail-e staršem, ker jo skrbi zanj, da si ne bi kaj naredil, ker je bil že prej tak, čuden no	Stik s starši	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
B94	Starša sta ločena, in po moje se sploh ne ubadeta z njim, je čisto prepuščen sam sebi	Prepuščenost	Ločena družina	Ranljivi mladostniki

B95	Kot je govoril ima zelo slabo družbo doma v Postojni, in je ves čas zunaj z njimi, šole ne dela	Slaba družba	Sošolec	Ranljivi mladostniki
B96	Mislim, da jemlje tudi droge	Droge	Sošolec	Ranljivi mladostniki
B97	ne pride pa niti na teste, na spraševanja, niti ne dela za noben predmet	Zamujanje ocenjevanja	Sošolec	Ranljivi mladostniki
B98	verjetno ne bo več v šoli ostal, ker je familiji vseeno	Opustitev šolanja	Sošolec	Ranljivi mladostniki
B99	Prej je šel vsaj v šolo in ni bil ves čas doma in s tisto družbo	Šola	Varovalni dejavniki	Ranljivi mladostniki
B100	Mislim, da bi njega lahko rešilo samo to, da gremo nazaj v šolo	Šola	Varovalni dejavniki	Ranljivi mladostniki
B101	Ker je imel takrat nekaj več stika s svetovalno delavko	Svetovalna delavka	Varovalni dejavniki	Ranljivi mladostniki
B102	starši so vsaj morali priti na govorilne	Stik šole s starši	Varovalni dejavniki	Ranljivi mladostniki
B103	Sedaj pa nima nikogar	Prepuščenost	Ločena družina	Ranljivi mladostniki
B104	Po moje bo korona vplivala najbolj na nas	Na mlade	Vpliv pandemije	Prihodnost
B105	že zato ker nimamo socialnega življenja	Socialna izolacija	Vpliv pandemije	Prihodnost
B106	Že prej smo bili ves čas na telefonih, sedaj smo pa še več, če želimo sploh še imeti kakšne ljudi okrog sebe	Uporaba telefona	Vpliv pandemije	Prihodnost
B107	Glede prihodnosti pa nimam mnenja, bo kar bo	Ne razmišlja	Služba	Prihodnost
B108	Skrbi me za mami, da bo dobila službo	Služba staršev	Skrbi	Prihodnost
B109	Gledam serije, filme	Serije in filmi	Serije in filmi	Sprostitev in prosti čas
B110	veliko sem zunaj v naravi	Narava	Narava	Sprostitev in prosti čas
B111	kolesarila sem prej, ko ni bilo snega	Kolesarjenje	Kolesarjenje	Sprostitev in prosti čas
B112	Veliko tudi ustvarjam, rišem, izdelujem darila	Ustvarjanje	Ustvarjanje	Sprostitev in prosti čas

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
C1	Počutim se slabo	Slabo počutje	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C2	nekako utesnjeno, ker sem ves čas doma	Utesnjenost	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C3	Sem iz Ljubljane, zunaj imajo vsi maske, nikamor ne smem	Nikamor ne sme	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
C4	bojim se iti s prijateljico ven, da naju kje policaji ne ustavijo, ker nisva iz istega gospodinjstva	Strah pred kaznijo	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C5	Težko mi je, ker se dogajajo take stvari	Teža situacije	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C6	na katere nimam vpliva in ne vidim več smisla v ničemer	Brez smisla	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C7	tudi v šoli sem popustila	Popuščanje v šoli	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
C8	sem v drugem letniku in nekako	Vsega dovolj	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na

	smo že lani šli čez to in imam vsega dovolj			mladostnike
C9	Nekako se mi pojavljajo slabe misli, se mi zdi, da padam v temo	Slabe misli	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C10	sem brez volje	Brezvoljnost	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C11	Ja to, da nimam prijateljice, imam eno s katero sva res povezani in pač sedaj se ne vidiva	Socialna izolacija	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
C12	In strah me je	Strah	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C13	ker poslušam samo kako ne smemo nikamor ker mladi prinesemo potem virus starejšim	Strah za stare starše	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C14	moja mami pa je hud sladkorni bolnik in potem jaz res nikamor ne upam, da ne bi zaradi mene kaj bilo	Strah za druge	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C15	V tem trenutku nič	Vse je negativno	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
C16	Ne vem, saj je bilo vmes dobro to, da nisem rabila zjutraj v temi in snegu, dežju v šolo	Jutranje vstajanje	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
C17	Drugega pa nič, pogrešam to svobodo, ki smo jo prej imeli	Pogrešanje svobode	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C18	Ne vem, res se malo pogovarjamo	Malo pogovora	Odnosi v družini	Družina
C19	ker nekako nimam nekih skupnih točk z njimi	Ni skupnih točk	Odnosi v družini	Družina
C20	Ne razumejo me, niti se ne trudijo	Nerazumevanje	Odnosi v družini	Družina
C21	Imam drugačen stil, drugačne stvari me zanimajo	Nerazumevanje	Odnosi v družini	Družina
C22	njih pa samo šola	Le o šoli	Odnosi v družini	Družina
C23	vse jim je čudno in nekako potem ne morem imeti z njimi nekih pogovorov	Malo pogovora	Odnosi v družini	Družina
C24	Že v šoli so me vedno vsi čudno gledali, ker sem punca, imam kratke lase, piercing, oblečena drugače kot ostale	Drugačnost	Šola	Stiske mladostnikov
C25	in tudi mojim staršem gre to malo na živce	Nerazumevanje	Odnosi v družini	Družina
C26	V srednji šoli je sicer bolje ker pač vsaj imam nekaj prijateljic, ki pa jim je za to vseeno	Sprejemanje	Odnosi s sošolci	Šola
C27	ampak starši mi pa še vedno samo težijo	Slabi odnosi	Odnosi v družini	Družina
C28	Ne, grozno, osamljeno	Osamljenost	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
C29	Nihče ne razume, samo težijo mi	Nerazumevanje	Odnosi v družini	Družina
C30	in samo šola je pomembna v naši hiši, nič drugega	Le o šoli	Odnosi v družini	Družina
C31	Ne potrebujem neke pomoči, ker imam načeloma dobre ocene in se sama naučim	Ne potrebuje	Pomoč in podpora v družini	Družina
C32	Ja mami in oči se več kregata	Prepiranje staršev	Stiske v družini	Družina

C33	ker oba delata od doma	Delo od doma	Stiske v družini	Družina
C34	pa še midve s sestro sva doma in nimamo štirih računalnikov in je kar bedno	Ni dovolj računalnikov	Stiske v družini	Družina
C35	In nimamo prostora za umik	Brez svojega prostora	Stiske v družini	Družina
C36	midve s sestro imava svojo sobo ampak ni pa tisto, da bi lahko imel čas zase kdorkoli	Brez časa zase	Stiske v družini	Družina
C37	Mami mi sedaj še bolj teži zaradi šole in zaradi vsega ostalega	Teženje staršev	Odnosi v družini	Družina
C38	Pospravljanja, poslušanja glasbe, mojega stila oblačenja	Teženje staršev	Odnosi v družini	Družina
C39	zadnjič sem se pobarvala pa je bila spet tečna in mi rekla, da mi ne paše, da sem grozna, da z mano ne gre niti na sprehod	Kritiziranje mladostnika	Odnosi v družini	Družina
C40	Ne vem, prej sem šla v šolo in imam prijateljice ki so jim take stvari všeč in je bilo super, sedaj pa tega nimam	Sprejemanje	Odnosi s sošolci	Šola
C41	Nič ne sodelujejo, ker pač vse oddajam, vse delam in nimajo kaj	Ni sodelovanja	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
C42	Mislím, da mami dobi prek e-asistenta kakšna obvestila, ampak splošna, ne vem, da bo šola zaprta spet naslednji teden in to	e-asistent	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
C43	pa včasih če imajo govorilne, ampak ona itak ne hodi	Govorilne ure	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
C44	Okej, sicer delim sobo s sestro, ampak nekako usklajujeva	Deli sobo s sorojenci	Učenje	Šola
C45	pač na srečo se obe učiva v tišini in gre	V tišini	Učenje	Šola
C46	smotano je ko imamo kakšno video konferenco ampak zaenkrat se je nekako izšlo, da nisva imeli velikokrat istočasno	Deli sobo s sorojenci	Učenje	Šola
C47	Sva si precej različni in se kregava	Prepiri s sorojenci	Odnosi v družini	Družina
C48	ampak se tudi lahko zmeniva vse	Reševanje konfliktov	Odnosi v družini	Družina
C49	Se mi zdi, da so sedaj bolj prijazni	Bolj prijazni	Učiteljeva komunikacija	Šola
C50	Jaz res ne maram tega javnega nastopanja, biti vprašana, javnega govora o ocenah, in to nam je sedaj nekako prikrajšano, vsaj pri večini	Izpostavljanje učencev	Pred karanteno	Šola
C51	Nekaterim se res ne da ukvarjati z nami	Ne da se jim	Učiteljeva komunikacija	Šola
C52	in se vidi, samo pošljejo milijon navodil za predmet, kaj moramo narediti, ves čas jim moramo samo pošiljati nazaj	Le po elektronski pošti	Predajanje snovi	Šola
C53	eni pa so res prijazni in se potrudijo, imamo Teamse in tako naprej	Po video konferenci	Predajanje snovi	Šola

C54	Te lahko kaj vprašaš, včasih pa tudi ne upaš, ker pač eni niso preveč prijazni	Neprijazni	Dostopnost učiteljev	Šola
C55	Drugih tem ne odpirajo, govorimo le o šoli	Ni pogovora o težavah	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
C56	Ja tako, ne odpišejo ali pa zelo grdo odpišejo, češ da naj pogledamo posnetek še enkrat in bomo vedeli	Neprijazni	Dostopnost učiteljev	Šola
C57	ena je sošolko enkrat na video konferenci potem nadrla, ker ni nečesa naredila prav, če ni poslušala	Jeza učiteljev	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
C58	pa tudi tako javno izpostavijo če kdo ne oddaja nalog, nič ni tako da bi samo njemu to rekli	Javno izpostavljanje	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
C59	Ja, ogromno. Vsaj jaz, ker se res trudim	Veliko dela	Učenje	Šola
C60	nekateri se pač malo manj in potem ne delajo toliko	Veliko dela	Učenje	Šola
C61	Mi imamo pa Teamse pol dneva	Video konference	Učenje	Šola
C62	nato pa še do večera ves čas delam	Celodnevno učenje	Učenje	Šola
C63	Vsaj dobre ocene so nekaj, kar je pozitivnega	Dobre ocene	Učenje	Šola
C64	ker pač nikamor ne grem in potem se več učim	Več učenja	Učenje	Šola
C65	Ampak v zadnjem času izgubljam voljo tudi za to	Izguba volje	Učenje	Šola
C66	Mislím, angleščina mi gre slabše, ampak to pomeni da imam oceno 3	Angleščina	Učne težave	Šola
C67	pa vem da se lahko naučím	Se nauči	Učne težave	Šola
C68	Dajo recimo možnost, da greš zviševati	Možnost zviševanja ocen	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
C69	Neke druge pomoči jaz ne dobim, tudi drugi ne vem če jo	Ni pomoči	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
C70	Imajo pa za matematiko še nek dopolnilni pouk za tiste, ki težje sledijo, to je pa to	Dopolnilni pouk	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
C71	Ja, ker vem, da ne bom mogla znati tako dobro kot bi lahko, če bi dejansko poslušala pri pouku	Slabše znanje	Šola	Stiske mladostnikov
C72	ne vem skrbi me kako bo potem, ko bomo morali vse nadoknaditi, vse ocene, vse kar smo sedaj zamudili	Nadoknaditi ocene	Šola	Stiske mladostnikov
C73	Predvsem snovi bo več, vse bo na hitro, že sedaj je	Preveč snovi	Šola	Stiske mladostnikov
C74	Nihče si ne vzame časa, da bi na primer se z nami pogovarjal, nas vprašal kako smo	Pogovor s strokovnimi delavci	Kaj potrebujejo	Šola
C75	ampak je vse tako – gremo, čimprej, samo pišemo, delamo naloge	Prehitro	Predajanje snovi	Šola
C76	In potem bo še slabše. Težko mi je, ker ne vidim sošolk	Druženje	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov
C77	in kot sem že rekla, ker pač sem ves čas doma in mi je doma res	Težko biti doma	Družina	Stiske mladostnikov

	bedno, težko			
C78	Zadnje čase imam težavo že s tem, da vstanem iz postelje, ker preprosto nimam volje	Težko vstane iz postelje	Brez volje	Stiske mladostnikov
C79	Več razumevanja	Razumevanje	Kaj potrebujejo	Šola
C80	da pač če stvari potekajo tako kot sedaj, ne morejo od nas pričakovati, da bomo mi delali kot da ni nič	Razumevanje	Kaj potrebujejo	Šola
C81	Ne vem, sestra ima maturo, in že sedaj jo res skrbi ker pravijo, da bo matura tako kot je bila prej, ampak oni so res v zaostanku, nihče niti ne razmišlja kdaj bodo šli v šolo	Matura	Šola	Stiske mladostnikov
C82	Pa občutek, da jim ni vseeno, ker se mi zdi, da večini je	Občutek, da jim ni vseeno	Kaj potrebujejo	Šola
C83	imajo pač svojo plačo, nekaj naredijo in to je to, mi pa potem nastradamo	Občutek, da jim je vseeno	Šola	Stiske mladostnikov
C84	Ne, nič, vsaj z nami ne	Ni sodelovanja	Svetovalna delavka	Šola
C85	ne vem pa kako je drugje, z maturanti pa s kakšnimi ki imajo težave	Z maturanti	Svetovalna delavka	Šola
C86	Ja s to prijateljico se slišiva večkrat in se pogovarjava	Pogovor	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
C87	zadnjič sva šli tudi na sprehod z maskami in na razdalji seveda, da ne boš mislila, da sva kršili kakšna pravila	Sprehod z masko	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
C88	S sošolkami pa preko instagrama, facebooka	Socialna omrežja	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
C89	na snapchatu imamo skupni pogovor in potem kdaj kakšna kaj napiše, večinoma o šoli, ampak tudi na splošno	Skupni pogovori	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
C90	Smo tri in se super razumemo	Dober odnos	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
C91	z ostalimi pa se sploh ne, ker smo nekako svoja skupina, tistih, unpopolar	Ne popularnost	Ni stikov	Odnosi z vrstniki
C92	Eno od njiju so zadnjič bivše sošolke prek spleta nekaj zafrkavale, pa sva ji potem midve pomagali, da ji ni bilo tako težko	Spletno nasilje	Medvrstniško nasilje	Odnosi z vrstniki
C93	Saj ni veliko za povedati, nekaj so ji pisale, po moje so bile skupaj in jim je bilo dolgčas	Dolgčas	Medvrstniško nasilje	Odnosi z vrstniki
C94	pa so se nanjo spravile, ker se že prej v osnovni niso marale	Spletno nasilje	Medvrstniško nasilje	Odnosi z vrstniki
C95	Pošiljale so ji ene stare slike in se smejale kakšna je bila	Pošiljanje slik	Medvrstniško nasilje	Odnosi z vrstniki
C96	Meni na srečo ne, ker sem drugam hodila v šolo in ne vedo več da obstajam	Spletno nasilje	Medvrstniško nasilje	Odnosi z vrstniki
C97	Se mi pa zdi, da je tega veliko, pač kar je bilo prej v šoli, je sedaj na tak način	Več nasilja	Medvrstniško nasilje	Odnosi z vrstniki
C98	Ja, imam te tri prijateljice, eno	Veliko podpore	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki

	od prej, dve sošolki in res so super, vse jim lahko povem in tudi one meni			
C99	Imamo stike vsak dan in ne vem, če mi gre mami na živce jim lahko povem ker vem, da gredo njim tudi in se potem če ne drugega vsaj malo pritožujemo	Stiki in pogovor vsak dan	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
C100	Skupaj se tudi učimo, si pomagamo pri tem in je res dobro	Skupno učenje	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
C101	Ni isto, kot je bilo prej, ampak ne vem mi je pa vseeno okej, ker jih imam	Ni enako	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
C102	Ja ne vem ta moja sošolka je imela depresijo prej	Depresija	Sošolka	Ranljivi mladostniki
C103	in da je bedno, ker pač jo to vse skupaj tlači še bolj dol	Poslabšanje situacije	Sošolka	Ranljivi mladostniki
C104	Midve ji vsaj malo pomagava, ampak ni pa to dovolj. Tako da mislim, da je to res bedno	Ni dovolj	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
C105	pa potem to nasilje	Nasilje	Nasilje	Ranljivi mladostniki
C106	Smo tisti, ki nismo preveč priljubljeni pa smo tudi nekako pozabljeni	Ne priljubljenost	Pozabljenost	Ranljivi mladostniki
C107	Imela sem tudi sošolca, pa predvidevamo da so bili zelo revni doma, ker je hodil tako oblečen pa malico vedno od doma in to	Socialno-ekonomsko stanje	Sošolec	Ranljivi mladostniki
C108	ampak ne vem kaj se z njim dogaja, včasih je na Teamsih, včasih ga ni	Odsotnost od pouka	Sošolec	Ranljivi mladostniki
C109	in tudi njega je razredničarka zadnjič izpostavila da ne oddaja dovolj. Res pa ne vem kaj se dogaja z njim	Ne oddajanje nalog	Sošolec	Ranljivi mladostniki
C110	Ja fajn bi bilo, če bi nazaj imeli šolo	Šola v živo	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
C111	pa če bi se učitelji malo bolj zanimali za nas, da jim ne bi bilo vseeno	Zanimanje zanje	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
C112	Pa da nas ne bi izpostavljali, saj je že meni bed, če reče da sem nekaj dobro naredila pred vsemi, kaj šele tistim, ki ne delajo pa jih potem tako izpostavlja	Ne izpostavljanje	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
C113	Ja sedaj me je strah šole, nadomeščanja te karantene, vseh posledic	Nadomeščanje	Skrbi	Prihodnost
C114	Drugih posebnih strahov nimam, verjamem pa da jih imajo drugi	Nima	Skrbi	Prihodnost
C115	Rišem	Risanje	Ustvarjanje	Sprostitev in prosti čas
C116	berem	Branje	Branje	Sprostitev in prosti čas
C117	Poslušam glasbo	Glasba	Glasba	Sprostitev in prosti čas

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
D1	Počasi čutim vedno hujšo jezo	Jeza	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
D2	ker je res težko tako živeti	Teža situacije	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
D3	Ne vemo kdaj bo tega konec	Negotovost	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
D4	dolgčas mi je	Dolgčas	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
D5	doma mi je kar nekaj, nikamor ne smem, niti v šolo	Nikamor ne sme	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
D6	Doma se ves čas kregamo	Prepiri	Družina	Stiske mladostnikov
D7	ker je mami cela živčna	Slaba volja staršev	Družina	Stiske mladostnikov
D8	Saj ni nič hujšega, samo res mi je bedno	Slabo počutje	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
D9	trenutno se mi zdi, da postajam jezen na cel svet	Jeza	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
D10	Ne da se mi niti več biti na telefonu, niti delati za šolo	Apatija	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
D11	res beden filing	Slabo počutje	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
D12	Ne vem, to da sem doma	Socialna izolacija	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
D13	pa to ker me skrbi kako bo v šoli	Skrbi za šolo	Šola	Stiske mladostnikov
D14	ker nimamo dovolj ocen in če nas bodo dali nazaj, bodo profesorji spet vse želeli nadoknaditi in bo kaos	Nadoknaditi	Šola	Stiske mladostnikov
D15	Pa to druženje, ne vem, prvi letnik, ko bi se nam moralo dogajati, mi pa doma zaprti	Druženje	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov
D16	Pa punce nisem videl že odkar smo šli iz šole ker je iz Celja in ne sme do sem	Ne vidi punce	Ljubezen	Stiske mladostnikov
D17	Pa šola, mislim te video konference	Video konference	Šola	Stiske mladostnikov
D18	meni je to res odveč in se mi ne da sodelovat	Odveč	Učenje	Šola
D19	in pol mi ves čas težijo, ker ne pošiljam nalog	Ne pošilja nalog	Učenje	Šola
D20	kličejo mami ampak itak ji je vseeno, ker hodi v službo	Kličejo zaradi neopravljanja nalog	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
D21	fotra pa itak ne vidim ker sta ločena	Ločitev	Stiske v družini	Šola
D22	in pač ne hodim tja ker se ne razumeva in tudi on ni da bi se kej trudil zdaj ko je karantena da bi me kaj klical	Ni odnosa z očetom	Odnosi v družini	Šola
D23	To da nimamo ocen	Manj ocen	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
D24	pa da ti profesorji ne težijo v živo, ne grozijo	Profesorji ne grozijo	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
D25	samo pač napišejo ti in pol pač rečeš da boš naredil	Komunikacija po mailu	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
D26	Pa ocen imamo manj	Manj ocen	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
D27	pa mogoče to da ne rabim zjutraj na avtobus	Ni avtobusa	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike

D28	Ostalo mi je pa res bedno	Vse je negativno	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
D29	mislim nekaj časa je bilo še kul, sedaj je pa res grozno, nikoli ne bo konec	Občutek da ne bo konec	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
D30	vsaj ne za nas ki nismo najmlajši ali pa najstarejši, za nas je vsem vseeno v resnici	Občutek da je vsem vseeno	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
D31	Ja, mislim ves čas smo doma, jaz pa brat ampak ni pa da bi nek čas skupaj preživljali	Ne preživljajo časa skupaj	Odnosi v družini	Družina
D32	bolj samo pri kosilu, ko je treba kaj pospraviti	Kosilo	Odnosi v družini	Družina
D33	Mami je itak v službi cel dan	Celodnevna služba	Stiske v družini	Družina
D34	z bratom se pa niti ne razumeva, ker je starejši od mene	Slab odnos z bratom	Odnosi v družini	Družina
D35	Tako da sem za šolo sam, mi nihče ne pomaga, niti ne rečem da naj mi	Ni pomoči pri šolskem delu	Pomoč in podpora v družini	Družina
D36	Ja, vmes je novembra še dedek umrl	Smrt	Stiske v družini	Družina
D37	ne zaradi korone ampak pač je bil star. In je bilo kar bedno, ampak nismo se kregali	Smrt	Stiske v družini	Družina
D38	sedaj pa se veliko	Več prepirov	Odnosi v družini	Družina
D39	ker ne delam dovolj za šolo in mami se ves čas jezi name, se dere	Jeza staršev zaradi šole	Odnosi v družini	Družina
D40	ampak pač ne vem meni se ne da in ne bom delal če nočem	Ne dela	Učenje	Šola
D41	Z bratom se pa itak skoraj ne pogovarjava tako da ne, ni prepirov	Slab odnos z bratom	Odnosi v družini	Družina
D42	Za očija ne vem, ker pač nimava stikov	Ni odnosa z očetom	Odnosi v družini	Družina
D43	Oziroma me pokliče vsake toliko ampak ga zanima samo to zakaj ne delam za šolo, ker mu mami vse pove	Le o šoli	Odnosi v družini	Družina
D44	Ampak mu je bilo prej že vseeno in ne razumem zakaj mu sedaj ni, verjetno mu mami teži da mora meni težiti	Staršem vseeno	Odnosi v družini	Družina
D45	Mami pa je živčna, ker grozijo z nekim odpuščanjem in potem meni to vse pove	Grožnje z odpuščanjem	Stiske v družini	Družina
D46	pa imela je enega fanta in sta šla narazen	Razpad partnerske zveze	Stiske v družini	Družina
D47	kar je meni kul, ker mi ni bilo všeč da je bil ves čas tukaj, mi pa mami ves čas teži	Materin partner	Stiske v družini	Družina
D48	In to potem vpliva name, ker me ne pusti pri miru, tako kot me je prej	Razpad partnerske zveze	Stiske v družini	Družina
D49	Pa tudi to da ne ve če bo imela službo, večkrat reče da kaj bomo pa potem, da bomo na Karitas hodili po hrano	Izguba dohodka	Stiske v družini	Družina
D50	in je potem meni kar težko, sem	Prevzemanje	Stiske v družini	Družina

	že gledal da bi šel v službo ampak nikjer ni nič	odgovornosti nase		
D51	Ja saj sem rekel, razredničarka jo kliče, če me ni na Teamsih	Klicanje ob odsotnosti	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
D52	ali pa če cel teden ne oddam naloge, ali pa ji napiše mail	Kličejo zaradi neopravljanja nalog	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
D53	Potem imam še učno pomoč s svetovalno delavko	Učna pomoč	Svetovalna delavka	Šola
D54	in če me ni, tudi ona to pove mami, da je mami spet tečna	Klicanje ob odsotnosti	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
D55	Ja, internet imam, računalnik tudi, sicer enega starega od brata	Ima računalnik	Učenje	Šola
D56	ampak on ga ne rabi ker ne hodi več v šolo	Brat	Opustitev šolanja	Šola
D57	ni naredil srednje ker lani med karanteno ni delal nič, je padel letnik	Padel letnik	Opustitev šolanja	Šola
D58	in potem je poleti dobil službo in sedaj dela, ne bo šel več nazaj	Ne gre nazaj	Opustitev šolanja	Šola
D59	Drugače pa imam vse, kar potrebujem	Vsi pripomočki	Učenje	Šola
D60	Mir imam celo dopoldne	Mir	Učenje	Šola
D61	ampak jaz igram igrice ali pa samo malo bluzim okoli	Igranje računalniških iger	Učenje	Šola
D62	Ja, recimo. Čeprav mene res ne marajo	Učitelji ga ne marajo	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
D63	še od prej ko smo bili v šoli, ker nikoli nisem bil ravno najbolj priden že na začetku	Ni delal za šolo	Pred karanteno	Šola
D64	sedaj pa se mi zdi, da sem se jim res zameril ker premalo delam	Učitelji ga ne marajo	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
D65	Ampak meni se ne da, ne morem	Ne dela	Učenje	Šola
D66	Na začetku karantene sem še nekaj delal pa sem rekel ajde, bom naredil, sedaj pa vedno manj	Opravi vedno manj obveznosti	Učenje	Šola
D67	Mogoče bi bilo lažje, če bi šel v šolo	Lažje v šoli	Učenje	Šola
D68	ker pač bi moral to delati pa kakšno stvar lahko prepíšeš od sošolcev in ti potem manj težijo	Lažje v šoli	Učenje	Šola
D69	Ker tudi ocene imam slabše, ker pač me ne marajo, tudi če se kdaj potrudim	Slabe ocene	Učenje	Šola
D70	Za pomoč jih pa ne sprašujem	Ne vpraša	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
D71	edino svetovalno delavko, ona mi ves čas govori kaj moram delati, pa potem skupaj delava naloge in se učiva če sem kaj vprašan	Učna pomoč	Svetovalna delavka	Šola
D72	Samo velikokrat ne pridem, ker se mi ne da	Ne pride	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
D73	Jih ne, pač dobivam negativne	Negativne ocene	Učne težave	Šola
D74	Pa sedaj ni take težave ker nimamo veliko ocen	Ni veliko ocen	Učenje	Šola
D75	Težave imam pa povsod razen pri angleščini, ker to znam zaradi igrice in filmov pa mi nikoli ni	Povsod	Učne težave	Šola

	bilo težko			
D76	So mi pa dali zraven svetovalne delavke še eno prostovoljko, s katero se dobivam enkrat na teden	Prostovoljka	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
D77	mislim da je mami to hotela, ker pač ona je cel dan v službi in da vsaj kaj delam za šolo	Na željo mame	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
D78	Ostale ocene imam negativne, tako da mi je razredničarka že rekla, da letos ne bom izdelal letnika	Ne bo naredil letnika	Učenje	Šola
D79	Mogoče mi bo pa brat zrihtal pa bom šel delat, samo on vozi neko hrano, jaz pa še nimam izpita	Želi opustiti	Opustitev šolanja	Šola
D80	Ja svetovalna delavka včasih sprašuje	Pogovor	Svetovalna delavka	Šola
D81	ampak ji niti ne povem, ker pač je ne poznam niti, ker sem šele prvi letnik	Premalo pozna	Svetovalna delavka	Šola
D82	Pa saj jaz nimam težav, bolj jih imajo oni z mano	Težave	Učiteljeva komunikacija	Šola
D83	Šel sem na srednjo ker je mami težila, ampak v resnici ne vidim smisla	Ni smisla med karanteno	Učenje	Šola
D84	sploh sedaj ne ko delamo na daljavo pa kot vidim bomo še dolgo tako delali	Ni smisla med karanteno	Učenje	Šola
D85	In potem imam še to prostovoljko, pa mi nekako gre ker se malo pogovarjava pa mogoče mine čas malo hitreje	Prostovoljka	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
D86	Ne vem, šolo nazaj, kolege, druženje	Šolo	Kaj potrebujejo	Šola
D87	Da bi sploh imel motivacijo pa lažje bi mi bilo če bi mi dejansko nekdo predaval	Predavanja	Kaj potrebujejo	Šola
D88	ne pa da dobivamo samo naloge pri večini predmetov na mail in to je to	Le po elektronski pošti	Predajanje snovi	Šola
D89	saj sploh ne razumem vsega in potem izgubim še tisto voljo, ki jo imam	Izguba volje	Učenje	Šola
D90	Tako da to, pač, da mi nismo zaprti notri pa da bi vsaj vedeli do kdaj še bomo	Negotovost	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov
D91	ker tole je res bolano da čakamo in smo čisto zadnji na vrsti	Čakanje	Občutek pozabljenosti	Stiske mladostnikov
D92	Jaz sem se čisto odklopil od vsega	Odklop	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
D93	Prej sem hodil povsod, pa v mladince	Mladinski center	Pred karanteno	Odnosi z vrstniki
D94	pa s kolegi s kolesom	Kolesarjenje	Pred karanteno	Odnosi z vrstniki
D95	pa smo šli zjutraj v trgovino, tudi med karanteno in to	Trgovina	Pred karanteno	Odnosi z vrstniki
D96	Sedaj pa nimam več volje	Ni volje	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
D97	Se slišimo tako po telefonu, to je pa to	Telefon	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
D98	S sošolci nimam stikov ker pač	Le o šoli	Sošolci	Odnosi z vrstniki

	se nismo niti spoznali in samo kar je za šolo včasih eno sošolko vprašam pa mi pove			
D99	Ne vem, prej smo se družili pa ne vem sem jim lahko povedal za tega bivšega od mami k mi je šel na živce	Pred karanteno	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
D100	sploh enemu prijatelju	En prijatelj	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
D101	ampak ne vem sedaj tega ni več ker se ne vidimo v živo in pač ne delimo teh stvari	Ni pogovora o težavah	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
D102	No saj jih že prej nismo, da pač ne bi mislili da sem pi***	Ni pogovora o težavah	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
D103	Pač se delaš da ti je za vse vseeno	Pretvarjanje	Pomoč in podpora	Odnosi z vrstniki
D104	Ja imam enega prijatelja k vem, da oče pije in da je tudi nasilen	Nasilje in alkohol	Družina	Ranljivi mladostniki
D105	Ne vem kaj se z njim dogaja, neki vem da so imeli socialno pa cele štale, ampak niso nič kaj dosti rešili	Ne rešujejo težav	Družina	Ranljivi mladostniki
D106	Pa sošolci vidim da imajo kakšni težave ker ne razumejo dobro slovenščine	Ne razumevanje jezika	Priseljenci	Ranljivi mladostniki
D107	in potem ko pošljajo samo po mailu naloge, jim ni nič jasno	Ne razumevanje jezika	Priseljenci	Ranljivi mladostniki
D108	Veliko nas je, ki pač nič ne delamo	Ne opravljajo obveznosti	Priseljenci	Ranljivi mladostniki
D109	Pa oni imajo še bolj bedno, majhna stanovanja	Socialno-ekonomsko stanje	Priseljenci	Ranljivi mladostniki
D110	pa milijon bratov pa sester	Veliko sorojencev	Priseljenci	Ranljivi mladostniki
D111	Pa mam ene par kolegov ki so v tem času začeli mal z drogico	Uporaba med pandemijo	Droga	Ranljivi mladostniki
D112	prej smo skadili kakšen doint, sedaj pa eni kar redno kadijo, ker so pač skos frej	Prosti čas	Droga	Ranljivi mladostniki
D113	Jaz nisem, ker bi me mami ubila. Pa fotr tut.	Ne uporablja	Droga	Ranljivi mladostniki
D114	Pa kolikor koli mi gre na živce šola, mogoče kaj od tega ne bi bilo, če bi bila še vedno	Šola v živo	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
D115	Na primer ne bi imeli toliko časa	Šola v živo	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
D116	pa če si v šoli moraš nekaj vsaj narediti, vsaj malo, sedaj pa pač ne rabiš, če ti je vseeno	Šola v živo	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
D117	Pa tut vem ta kolega k ma očeta pijanca, prej je bil vsaj v dijaškem pa je potem bil doma samo čez vikend	Dijaški dom kot varovali	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
D118	Mogoče pač nekako drugačen način tudi pogovora s strani učiteljev	Drugačen način pogovora	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
D119	ker pač če meni nekdo govori da itak ne bom naredil letnika, pol bom pač še manj delal ker mi je še bolj brezveze	Drugačen način pogovora	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
D120	Mislim ne vem, ja kaj bo z nami	Negotovost	Vpliv pandemije	Prihodnost

	pa kdaj nas bodo spet odprli pa kdaj bom lahko šel ven iz hiše			
D121	Pa kaj bo, ne vem saj ne gledam nekih poročil pa to, ampak kar vidim je pa groza, vse	Negotovost	Vpliv pandemije	Prihodnost
D122	Malo me je strah ne vem da bi še mami izgubila službo, pa brat	Služba staršev	Skrbi	Prihodnost
D123	Pa da je jaz ne bi dobil, če že šole ne naredim	Šola	Skrbi	Prihodnost
D124	Pa kaj bo potem drugo leto in potem kasneje	Negotovost	Vpliv pandemije	Prihodnost
D125	Igram igrice na računalniku	Računalniške igre	Računalniške igre	Sprostitev in prosti čas
D126	prižgem kakšen doint	Kajenje trave	Kajenje trave	Sprostitev in prosti čas
D127	sem na telefonu	Telefon	Telefon	Sprostitev in prosti čas

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
E1	Ne vem, dolgčas	Dolgčas	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
E2	bedno je ker je vsak dan isti, nič se ne dogaja, nikamor ne moremo iti	Vsak dan isti	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
E3	Veliko smo doma, v stanovanju sredi Ljubljane, nikamor ne smemo	Socialna izolacija	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
E4	Počutim se slabo	Slabo počutje	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
E5	ker smo marca prišli iz Bosne, tukaj nimam nekih novih prijateljev	Brez prijateljev	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
E6	ker tudi daleč živijo, pa premalo časa smo bili skupaj v šoli in oni že vsi imajo prijatelje	Brez prijateljev	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
E7	Tako da pogrešam družbo in tudi svojo družino iz Bosne, ker nismo bili tam že od marca, pri babici, dedku in sestri	Pogrešanje družine iz tujine	Negativna čustva	Čustva mladostnikov
E8	Najtežje mi je delati za šolo na daljavo	Šola na daljavo	Šola	Stiske mladostnikov
E9	ker imam veliko dela pa sploh ne razumem vsega, in tudi mama mi ne zna pomagati ker ne razume	Ne razumevanje jezika	Šola	Stiske mladostnikov
E10	Očija ni doma, imam pa še dve mlajši sestri ki pa sta tudi v šoli in tudi ne znata	Odsotnost pomoči	Šola	Stiske mladostnikov
E11	In to, da nimam družbe, da pogrešam Bosno	Pogreša Bosno	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov
E12	Oči dela na gradbiščih pa smo veseli, da ima službo	Ima službo	Družinska situacija	Družina
E13	mama je delala v čistilnem servisu pa je službo izgubila. Tako da išče novo	Izguba službe	Družina	Stiske mladostnikov
E14	Veliko igram igrice	Igranje igrice	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
E15	pa dolgo lahko spim	Več spanja	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na

				mladostnike
E16	mama mi kuha in je zmeraj dobro za jest	Mamina kuhinja	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na mladostnike
E17	Očeta ni skoraj nič doma, ko pride je utrujen, poje in gre počivat, nimava nekih stikov	Ni odnosa z očetom	Odnosi v družini	Družina
E18	S sestrama se ves čas kregamo	Prepiri s sorojenci	Odnosi v družini	Družina
E19	ker imamo skupaj sobo	Enosobno stanovanje	Stiske v družini	Družina
E20	in sta nadležni, ves čas nekaj težita, se kregata in sta brezvezni	Prepiri s sorojenci	Odnosi v družini	Družina
E21	Z mamo se okej razumem, ampak je tudi ona bolj tiha odkar je izgubila službo	Izguba službe	Stiske v družini	Družina
E22	in pravi da jo skrbi, da bomo imeli za najemnino in hrano	Socialno-ekonomsko stanje	Stiske v družini	Družina
E23	Tako da je vse bedno, ker nikamor ne morem it, nimam prostora da se umaknem	Brez svojega prostora	Stiske v družini	Družina
E24	Ne, mislim mama se trudi, ampak pomaga tudi sestrama, jaz pa sem sam	Ni pomoči pri šolskem delu	Pomoč in podpora v družini	Družina
E25	Ne vem meni se ne da, ker ne razumem in je težko	Ne razumevanje jezika	Učne težave	Šola
E26	in potem raje ne naredim	Ne opravljanje obveznosti	Učne težave	Šola
E27	Potem je pa samo jezna name ker ji učiteljica napiše da nisem oddal	Jeza	Pomoč in podpora v družini	Družina
E28	Očeta pa itak ni, pa on še manj zna kot mama	Odsotnost očeta	Pomoč in podpora v družini	Družina
E29	Drugih težav posebnih pa nimam	Nima težav	Pomoč in podpora v družini	Družina
E30	Ja, so pod stresom	Starši pod stresom	Stiske v družini	Družina
E31	Zaradi služb	Izguba službe	Stiske v družini	Družina
E32	najemnine, nas ki smo doma, premalo imamo prostora, ker imamo eno sobo, mama in oče pa spita na kavču	Enosobno stanovanje	Stiske v družini	Družina
E33	Veliko smo tiho, se ne pogovarjamo	Tišina	Odnosi v družini	Družina
E34	mama je živčna in slabe volje	Slaba volja	Stiske v družini	Družina
E35	Veliko se kregamo in je potem to kar težko	Več prepirov	Odnosi v družini	Družina
E36	Težko delam za šolo če je tako	Težko delo za šolo	Stiske v družini	Družina
E37	Ko imam računalnik prost potem raje igram igrice	Igranje računalniških iger	Učenje	Šola
E38	Ja, razredničarka z mamo po mailu, nič drugega	Mail	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
E39	Imamo še eno, ki pomaga pri učenju, enkrat na teden delava skupaj naloge, če se mi da	Dodatna strokovna pomoč	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
E40	Ali pa se samo pogovarjava, kar je kar okej, da mi je malo manj dolgčas	Pogovor	Kaj potrebujejo	Šola
E41	Drugače pa nič posebnega, povedo ji če me ni ali pa če ne oddam kakšne naloge	Povratne informacije	Sodelovanje staršev s šolo	Šola
E42	kar je kar pogosto in potem je	Jeza staršev	Šola	Stiske mladostnikov

	mama name jezna, to je pa to			
E43	Miru nimam, ker imam eno sobo s sestrama	Ni miru	Učenje	Šola
E44	in en računalnik	En računalnik za vse	Učenje	Šola
E45	Internet je okej, in na srečo sestri ne potrebujeta veliko računalnika	Delujoč internet	Učenje	Šola
E46	Mi gre pa na živce, ker potem ko imamo po videu pouk, onidve kar prideta v sobo	Deljenje sobe s sorojenci	Šola	Stiske mladostnikov
E47	čeprev jima mama teži, da takrat ne smeta, ampak itak ko ona ne vidi, prideta	Deljenje sobe s sorojenci	Šola	Stiske mladostnikov
E48	Ja, lahko recimo med uro, ampak meni to ni, ker potem vsi slišijo in kakšni učitelji se potem posmehujejo in rečejo, če nisi sledil	Posmehovanje učiteljev	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
E49	Včasih lahko napišem mail	Mail	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
E50	večinoma pa vprašam tisto ki z mano dela, mi pomaga, da mi razloži, pa nekako potem znam	Dodatna strokovna pomoč	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
E51	Ja, imamo, ampak jaz ne delam vsega, ker ne razumem in se mi ne da	Ne opravljanje obveznosti	Učne težave	Šola
E52	Raje igram igrice	Igranje računalniških iger	Učne težave	Šola
E53	pa tudi ne vem, težko je	Učne težave	Šola	Stiske mladostnikov
E54	Ja, v resnici povsod	Povsod	Učne težave	Šola
E55	Ker ne razumem vseh besed, eni učitelji pričakujejo, da bom kar takoj vse vedel v slovenščini	Pričakovanje znanja	Učiteljeva komunikacija	Šola
E56	In potem se učim večinoma slovenščino, da bi sploh lahko razumel druge predmete	Ne razumevanje jezika	Učne težave	Šola
E57	Kakšni se trudijo, da mi razložijo pa me vprašajo če sem razumel, lahko jih ustavim, če nisem	Učitelj pomaga	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
E58	drugi pa pač ne, moram znati	Učitelj ne pomaga	Pomoč in podpora strokovnih delavcev	Šola
E59	Nekaj mi pomaga en sošolec, ki je tudi iz Bosne, ampak ko sva bila v šoli	Pomoč pri učenju	Odnosi s sošolci	Šola
E60	sedaj manj ker se tudi ne slišiva	Ni stikov	Odnosi s sošolci	Šola
E61	Predvsem več pomoči pri slovenščini	Pomoč pri jeziku	Kaj potrebujejo	Šola
E62	mogoče več razlage tako, da bi razumel	Dodatna razlaga	Kaj potrebujejo	Šola
E63	Pa tudi, da bi oni razumeli, da meni to ne gre, ker ne razumem in da nalog ne delam zato	Več razumevanja	Kaj potrebujejo	Šola
E64	Ne vem, mogoče je to ta, ki mi pomaga, potem sodeluje in me uči, če ne pa ne vem kdo to je	Učna pomoč	Svetovalna delavka	Šola
E65	Ja s tistimi iz Bosne se včasih slišimo po telefonu	Telefon	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki
E66	ampak bolj redko in jih zelo	Redko	Ohranjanje stika	Odnosi z vrstniki

	pogrešam			
E67	S temi sedaj pa bolj ne, samo z enim, ki je tudi iz Bosne	Iz Bosne	Sošolci	Odnosi z vrstniki
E68	Imam pa nekaj prijateljev iz računalniških igrice, s katerimi igramo, ampak se ne poznamo v živo	Računalniške igre	Drugi vrstniki	Odnosi z vrstniki
E69	Ne, z nikomer	Ni stikov	Ni stikov	Odnosi z vrstniki
E70	Recimo nekaj sošolcev vem da je tudi iz Bosne in imajo majhna stanovanja in malo denarja	Socialno-ekonomsko stanje	Priseljenci	Ranljivi mladostniki
E71	Pa računalnikov nimamo vsi	Nimajo računalnikov	Priseljenci	Ranljivi mladostniki
E72	Ne vem, recimo da bi učitelji malo prilagajali urnik in se ne bi dogajalo, da nas ima več v družini istočasno video	Prilagajanje učiteljev	Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo	Ranljivi mladostniki
E73	Ne vem, da bi še oče izgubil službo	Služba staršev	Skrbi	Prihodnost
E74	da ne bi imeli za hrano in najemnino	Socialno-ekonomsko stanje	Skrbi	Prihodnost
E75	da bi izgubili stanovanje	Nepremičnina	Skrbi	Prihodnost
E76	In da še dolgo ne bom videl svojih prijateljev in družine iz Bosne	Dolga socialna izolacija	Skrbi	Prihodnost
E77	Igram igrice na računalniku	Računalniške igre	Računalniške igre	Sprostitev in prosti čas

– Strokovni delavci

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
F1	Na začetku, v prvem valu, mi je pasalo, da smo bili bolj doma, ni bilo gužve na cesti	Ni gužve na cesti	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F2	sedaj pa imam že vsega dovolj	Težki občutki	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
F3	Pogrešam prijateljice, manjka mi druženje, kava, izleti s partnerjem	Pogrešanje	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
F4	Grozno se mi zdi, da ne smemo prestopiti niti občine, oziroma če jo, se počutimo kot kriminalci	Kot kriminalci	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
F5	Na živce mi gredo vsi ti ukrepi	Ukrepi	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F6	Nisem pa depresivna, ali kaj podobnega – imam vsaj službo, grem na sprehod in potem dnevi minejo	Olajševalne okoliščine	Pozitivna čustva	Čustva strokovnih delavcev
F7	Pogrešam to, da lahko prijateljico objamem, brez strahu pred okužbo. Torej ta osebni stik z ljudmi	Pogrešanje osebnega stika	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
F8	Covida se zavedam, v prvem valu se ga nisem, sedaj pa so številke tako poskočile, da smo hitro ugotovili, da to ni hec	Strah pred virusom	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
F9	Malo me je strah	Strah	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev

F10	ker sem noseča, na porodniško grem maja in ker še ne vedo, kako vpliva korona na nosečnice in na otroke	Nosečnost	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F11	Ampak tega me ni tako zelo strah, jaz sem zdrava in vem, da bom preživela	Ni strahu	Pozitivna čustva	Čustva strokovnih delavcev
F12	bojim se za bližnje, ki so rizične skupine	Skrb za bližnje	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
F13	zato z njimi sploh nimamo stikov, ker pač hodim v službo, imam veliko stikov z drugimi in ne želim, da bi komu kaj prinesla	Brez stikov	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F14	pogrešam prijatelje, socialne stike	Socialna izolacija	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F15	Tudi služba je malo bolj zakomplicirana z vsemi temi ukrepi, ni več tako spontano	Komplikacije v službi	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F16	mi res ni nič bolj všeč, ni dobrih stvari v tem času	Ni pozitivnih stvari	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F17	Pandemija vpliva na celotno delo kriznega centra	Vpliva na delo kriznega centra	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F18	in zagotovo vpliva to name in na mladostnike	Vpliva na mladostnike	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F19	Nimajo stikov z drugimi, z družinami	Ni stikov z družino	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F20	ni študentov, nad katerimi so ponavadi mladostniki navdušeni	Ni študentov	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F21	Tudi nikamor ne smemo, saj gremo lahko na sprehod, ampak ne tako kot smo lahko šli prej, ko smo skozi dejavnosti z mladostniki vzpostavljali odnose, da so se razvijali pogovori spontano	Ni dejavnosti z mladostniki	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F22	Takrat smo največ naredili, sedaj pa pač ne smemo nikamor in to vpliva na odnose	Vpliv na odnose	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F23	Sama pa se mi zdi, da nisem tako zelo pod stresom, da bi to vplivalo na mladostnike oziroma delo	Stres ne vpliva	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F24	Saj mi gredo kakšne stvari na živce glede karantene – maske, rokavice, razkužila, ampak se nekako sprijazniš, ponotranjiš situacijo, jo sprejmeš in delaš tako kot si do sedaj	Ukrepi	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F25	Med pogovori z mladostniki ne nosim maske, z zunanjimi ljudmi pa seveda jo	Maske	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
F26	Pravilo je, da moramo ves čas imeti masko	Obvezna maska	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F27	ne smemo imeti stikov z mladostniki, oziroma vedno ko se pogovarjamo bi morali imeti masko gor	Brez fizičnih stikov	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F28	Ampak to je izredno težko, ko	Ne vidiš izrazov	Vzpostavljanje in	Sodelovanje

	delaš z mladostniki, ki so preživeli nekaj hudega, jaz rabim videti njihov obraz in vem, da njim veliko pomeni, da vidijo mojega		ohranjanje stika z mladostniki	strokovnih delavcev z mladostniki
F29	Z odraslimi se že nekako pogovarjaš z maskami, z mladostniki pa ne, ker če želiš od njih pridobiti zaupanje, te morajo videti – tvoje odzive	Ne vidiš izrazov	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F30	Oni tukaj živijo, njim je dom krizni center	Dom	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F31	Že tako ne smejo nikamor, nimajo obiskov, stikov s starši	Ni stikov s starši	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F32	potem pa še mi moramo biti z masko doma, se obnašamo, kot da so kužni	Obvezna maska	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F33	Zase vem, da nikamor ne hodim in da nimam veliko možnosti, da prinesem kar v hišo, ampak za vsako ceno pa tega ne moremo preprečiti	Preprečevanje okužbe	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F34	Otroci niso tako rizična skupina, potrebujejo osebni stik in ne stika prek maske, na osebni razdalji	Potreba po osebnem stiku	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F35	Ko pride v skupino imam masko gor, ker ne vemo ali je bil s kom v stiku, v parih dneh pa vidimo, če ni indicev, da je bil virusu izpostavljen, potem jo dam dol	Prvi stik z masko	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F36	Trudim se držati malo razdalje, če pa seveda en otrok joka, ga vprašam, če ga lahko objamem in če to potrebuje, seveda ga objamem	Objem	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F37	Ne morem samo stati zraven in ga gledati kako joka in imeti maske gor, to preprosto ne gre	Objem	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F38	Osebni stik je vseeno bolj pomemben in ne moremo otrok pustiti, da so sami v stiski, kljub koroni	Osebni stik	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F39	V prvem valu so imeli obvezno testiranje, karanteno v sobi, ne moreš vzpostaviti stika	Obvezna karantena	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F40	Mladostnika se umika od neke situacije doma, ki je zanj huda, travmatična in potem pride sem, nekam kjer bi moralo biti varno okolje, ti pa ga pahneš v hujšo situacijo, v osamo	Osama v kriznem centru	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F41	Na primer fanta smo imeli,	Osama v kriznam	Stiske mladostnikov	Sodelovanje

	starega 11 let, v zgornjem nadstropju cela hiša otrok, on pa je moral biti cel teden dol v svoji sobi v karanteni	centru		strokovnih delavcev z mladostniki
F42	Saj smo se hodili z njim pogovarjati, ampak to ni isto, pa ves čas z masko	Pogovor z masko	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F43	To se mi ne zdi dobro za otroke, ne zmanjšujem pomena virusa, ampak so druge stvari, ki so tudi zelo pomembne in bodo dolgoročno vplivale na otroke	Dolgoročen vpliv	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F44	Nekateri mladostniki sicer so precej trpeli, mnogi so res introvertirani in jim je bilo vseeno za karanteno in to, da so bili doma	Introvertiranost	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F45	Glede na njihove travme je bilo nekaterim skoraj bolje, da niso oziroma nimajo šole	Pretekle travme	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F46	V prvem valu se mi zdi, da je bil šok, ker mladostniki niso smeli nikamor	Šok	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F47	sedaj v drugem valu jim je pa to nekaj samoumevnega, da ni izhodov	Samoumevnost ukrepov	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F48	Pri nas mladostniki ne smejo nikamor, niti na sprehod in to je lahko zanje težko	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F49	prvem valu so otroci in mladostniki morali na test in za en teden v karanteno, v svojo sobo, mi naj ne bi imeli stikov z njimi	Osama v kriznem centru	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F50	Spomnim se, da je k punčki, stari 8 let, ki so jo odvzeli staršem in je jokala v svoji sobi v karanteni	Odvzeti staršem	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F51	prišla socialna delavka in z njo vodila pogovor v maski, ni se odzvala na njen jok, ni je objela	Neobčutljivost strokovnih delavcev	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F52	Ta stik, sploh pri tako majhnih, je izredno pomemben	Pomanjkanje osebnega stika	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F53	Poleti smo imeli tudi dva fanta, oba iz rejništva, kjer so imeli z njima veliko težav, in tudi tukaj smo to doživeli – nasilje, uničevanje, pobegi., eden je imel še AD/HD	Vedenske in čustvene težave	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F54	Kako naj s takim mladostnikom delam z masko, brez stika, na distanci, to ne gre	Pomanjkanje osebnega stika	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F55	Že tako jim manjka bližine, da jim ne moremo še mi kot	Pretekle travme	Sodelovanje strokovnih delavcev	Sodelovanje strokovnih delavcev

	strokovnjaki tega narediti. Oni to doživljajo še težje kot mi		z ranljivimi mladostniki	z mladostniki
F56	Težko je, ker je krizni center začasna namestitvev, čakajo kaj bo z njimi	Negotovost	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F57	v času Covida pa se je čas podaljšal, imeli smo mladostnike, ki so bili tukaj več mesecev, ker ni bilo dovoljeno, da se izvajajo ogledi stanovanjskih skupin	Podaljševanje časa v KC	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F58	Ne vedo kam bodo šli, kako bodo šli in najhuje je, da so odvezni družini, kljub temu, da so za to razlogi, njim to ni povsem jasno	Odvzeti staršem	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F59	Imeli smo deklico, ki je bila oktobra tukaj že četrtič, punca je izredno prijetna, mama pa je control-freak. Mama ima ogromno sranja iz svojega življenja, ki ga prenaša nanjo	Težave v družini	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F60	In seveda je v času, ko sta obe ves čas doma, to eskaliralo, saj ima mladostnica svoje težave, a nič hujšega, njena mama je preprosto ne more	Eskalacija težav	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F61	Mama nori, ima jo za problematično, a ko pride k nam je izredno prijetna punca. Nazadnje mi je rekla, da ne ve kam paše, torej kje je njeno mesto na tem svetu, ker sta starša ločena	Brez svojega prostora	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F62	Ko se skrega z mamo, gre k očetu, nato nazaj k mami, ker mama ne more brez nje in ji ves čas piše sms-e, da jo pogreša, da naj pride nazaj domov. Izredno je posesivna do nje, a čez nekaj dni spet policija, da sta se stopli	Nasilje v družini	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F63	Takšnih težav je v tem času ogromno	Več stisk	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F64	A ni grozno, da pri sedemnajstih ne veš, kam spadaš, da imaš občutek, da nikjer ni tvojega prostora. Veliko je takih mladostnikov	Brez svojega prostora	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F65	Imajo tudi težave s šolo, nimajo koncentracije, ne zmorejo dohajati učiteljice, ne razumejo snovi, mnogi imajo učne težave, ki jih starši nikoli niso reševali in jim niso zagotovili pomoči	Učne težave	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F66	Zdi se mi, da so bolj v stiski v času pandemije, kot prej. Sploh tisti, ki imajo nasilje doma, prej so lahko zbežali od tega v šolo	Šola kot varovalni dejavnik	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki

F67	Stiske so enake kot prej, le da je vse skupaj eskaliralo, ker so doma in se nimajo kam umakniti	Eskalacija težav	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F68	Pri prej omenjeni puncu je počilo, ker pred tem sta se videli čez vikend, ker je bila v dijaškem domu čez teden. Sedaj pa sta z mamo ves čas skupaj, mama dela od doma in je nastala katastrofa, dekle je samo čakalo kdaj bo kaj narobe naredila	Težave v družini	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F69	pa tudi toliko so stari, da se upirajo, kar je normalno, ampak starši to težje prenašajo	Upiranje	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F70	Težko rešujemo te stiske, z njimi se pogovarjamo, veliko	Pogovor	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F71	Skušamo jim ustvariti varen prostor	Varen prostor	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F72	ampak dejstvo je, da je krizni center začasna namestitev in da na žalost ne moremo veliko	Začasna namestitev	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F73	Zagotovo pa se ves čas trudimo, da je mladostnikom tukaj dobro, da so varni in da se počutijo slišane	Poslušanje	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F74	Nato pa upamo, da bodo druge organizacije opravile svoje delo	Pomoč mladostnikom	Pomoč mladostnikom	Sodelovanje z drugimi organizacijami
F75	Enako kot prej – po telefonu se slišimo	Telefon	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
F76	mailu	Mail	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
F77	prek CSD-ja	CSD	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
F78	Edina razlika je, da ni obiskov mladostnikov tukaj, torej ne smejo imeti nobenih stikov	Mladostniki brez stikov	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
F79	kar je sicer po mojem mnenju grozno, a taka so pravila	Pravila	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
F80	Največ otrok ima ločene starše	Ločitev	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
F81	in na primer v enem primeru ima mama prepoved stikov s hčerko, in hčerka želi imeti stike z očetom, ki je okej, a jih ne sme imeti, ker je korona	Prepoved zaradi pandemije	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
F82	Saj se slišijo preko video konference, telefona, a to ni isto	Video konferenca	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
F83	Prvič, ko otrok lahko pride sem,	Prepoved zaradi	Stik z družinami	Sodelovanje

	starš lahko pride pogledati kje je, kasneje smo jih včasih večkrat povabili na pogovor, na stik z otrokom, če so bili seveda okej, ampak tega zdaj ni več	pandemije		strokovnih delavcev z družinami
F84	Ja s CSD-jem, seveda	CSD	CSD	Sodelovanje z drugimi organizacijami
F85	Kar se pa tiče pri delu z mladostniki, ni drugih organizacij	Ni sodelovanja	Ni sodelovanja	Sodelovanje z drugimi organizacijami
F86	saj jim pri šolskem delu mi pomagamo, sploh mlajšim, ki ne zmorejo sami sedeti in delati za šolo	Učna pomoč	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F87	Moraš biti zraven, poslušati kakšna navodila jim dajo, da veš, kaj ima otrok za nalogo	Učna pomoč	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
F88	Sodelujemo tudi s šolami, a to smo že prej	Šola	Šola	Sodelovanje z drugimi organizacijami
F89	Pri mlajših nam pošiljajo naloge, navodila, pri starejših smo bili včasih bolj v stiku glede tega, če otrok prihaja v šolo in tako naprej	Pošiljanje nalog	Šola	Sodelovanje z drugimi organizacijami
F90	Grozno se sliši sicer, da nimamo nekih primerov dobre prakse	Ni primerov dobre prakse	Ni primerov dobre prakse	Primeri dobre prakse
F91	a bistveno se naše delo ni spremenilo	Enako delo	Ni primerov dobre prakse	Primeri dobre prakse
F92	Že prej so se mnogi šolali na daljavo, ker so imeli šolo na drugih koncih Slovenije, in nekako ni sprememb	Šola na daljavo že prej	Ni primerov dobre prakse	Primeri dobre prakse
F93	Odvisno od vsakega, ki dela, kako se angažira	Angažiranje posameznika	Angažiranje posameznika	Primeri dobre prakse
F94	nimamo strukturiranih dni, saj je to začasna namestitvev	Začasna namestitvev	Ni primerov dobre prakse	Primeri dobre prakse
F95	To je zanje nekakšen začasen dom, zato poskušamo ustvariti sproščeno vzdušje, se malo hecati, da jim je tukaj okej	Začasna namestitvev	Sproščeno vzdušje	Primeri dobre prakse
F96	Z njimi si 24 ur na dan in se skušaš tudi z njimi družimo, igramo igre, gledamo filme, klepetamo, a to je bilo enako že prej	Druženje	Sproščeno vzdušje	Primeri dobre prakse
F97	Poznam seveda	Pozna	Jih uporablja	Uporaba konceptov socialnega dela
F98	Je močno odvisno od primera, vsi se učimo kako bomo to karanteno zvozili	Odvisno od primera	Jih uporablja	Uporaba konceptov socialnega dela
F99	Skušaš biti nevtralen glede ukrepov, da otrok ne obremenjuješ dodatno	Ne obremenjevanje otrok	Ne obremenjevanje otrok	Uporaba konceptov socialnega dela
F100	Skozi pogovore te koncepte uporabljaš	Pogovor	Pogovor	Uporaba konceptov socialnega dela
F101	ustvarjaš odnose	Vzpostavljanje odnosa	Vzpostavljanje odnosa	Uporaba konceptov socialnega dela

F102	varen prostor, zaupanje	Zaupanje	Varen prostor	Uporaba konceptov socialnega dela
F103	Sploh v tem času je bilo pomembno, ker niso imeli izhodov, obiskov, da so nekako razumeli, da smo se dogovorili kako bomo delali in podobno	Razumevanje pravil	Dogovor o sodelovanju	Uporaba konceptov socialnega dela
F104	Se mi pa zdi, da so imeli s temi ukrepi večje stiske starši in da smo z njimi bolj delali socialno delo kot z otroki	S starši	Jih uporablja	Uporaba konceptov socialnega dela
F105	Nekateri ne razumejo, zakaj ne smejo priti v krizni center, ne razumejo, da imamo taka pravila	Pravila	Delo s starši	Uporaba konceptov socialnega dela
F106	in se poskušam z njimi pogovarjati, priti do razumevanja	Razumevanje	Pogovor	Uporaba konceptov socialnega dela
F107	jih podpreti, da bodo nekako sprejeli to	Podpora	Podpora	Uporaba konceptov socialnega dela
F108	Poslušamo jih	Poslušanje	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
F109	jim damo vedeti, da nam je pomembno njihovo počutje	Občutek da so pomembni	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
F110	Okrepimo jih glede šole, glede njihove prihodnosti	Okrepitev	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
F111	če imajo kakšne vedenjske težave, se skušamo z njimi ukvarjati, da bi razumeli	Razumevanje	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
F112	Postavljamo jim tudi pravila, a tako, da jih razumejo, saj mnogi pred tem pravil niso imeli	Pravila	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
F113	Zase me ne skrbi oziroma za mojo prihodnost	Ni skrbi	Za strokovnega delavca	Prihodnost in posledice
F114	Za mlade pa ja, šolanje zagotovo ni enako produktivno, kot je bilo prej	Manjko v šoli	Za mladostnike	Prihodnost in posledice
F115	Mladostniki oblikuje identiteto skozi stike z drugimi, vrstniki, in tega sedaj ni	Vpliv na oblikovanje identitete	Za mladostnike	Prihodnost in posledice
F116	ampak to ne bo trajalo v nedogled, in mislim, da hujših težav ne bodo imeli, da bodo lahko nadoknadili	Nadoknaditi	Za mladostnike	Prihodnost in posledice
F117	Menim pa, da posledice bodo hujše za tiste, ki doma nimajo varnega okolja	Hude za ranljive mladostnike	Za mladostnike	Prihodnost in posledice
F118	Lahko se zgodi, da ne bodo prišli nazaj v šolo	Zapustitev šolanja	Za mladostnike	Prihodnost in posledice
F119	ali pa bo izbruhnilo iz njih v obliki kakšnih vedenjskih težav vse to, kar so prej doživljali	Vedenjske težave	Za mladostnike	Prihodnost in posledice
F120	lahko bi postali škodljivi sami sebi, oni bodo odgovorni za vse, kar se jim je dogajalo in za način, kako bo to prišlo ven iz njih	Prenašanje odgovornosti na mlade	Za mladostnike	Prihodnost in posledice
F121	Podporo in pomoč dobim s strani sodelavcev, saj se tudi oni srečujejo z istimi težavami, kot jaz	Reševanje težav	Drugi strokovni delavce	Podpora in pomoč za strokovne delavce

F122	Tako, da se pogovarjamo, rešujemo stiske mladostnikov in posledično sama nisem tako zelo pod stresom	Pogovor	Drugi strokovni delavce	Podpora in pomoč za strokovne delavce
F123	Predvsem si želim bolj jasna navodila na ravni države, da bomo konkretno razumeli kaj in kako delati	Jasna navodila	Kaj potrebujejo	Podpora in pomoč za strokovne delavce
F124	posluh, da z mladostniki, ki so pri nas, ne moremo delati tako, kot oni želijo, da je to nemogoče	Posluh	Kaj potrebujejo	Podpora in pomoč za strokovne delavce
F125	Da bi nekdo, ki je v praksi delal, sprejemal te ukrepe, ne pa ljudje, ki o tem le berejo in ne vedo, kako poteka življenje v naši hiši	Sprejemanje drugačnih ukrepov	Kaj potrebujejo	Podpora in pomoč za strokovne delavce
F126	Gledam televizijo, serije, filme	Filmi	Filmi	Sprostitev in prosti čas
F127	grem na sprehod	Sprehod	Sprehod	Sprostitev in prosti čas

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
G1	Vsi imamo tega dovolj, tudi jaz	Vsega dovolj	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
G2	Ko berem kakšne novice, čeprav se od tega distanciram, a včasih ne gre, in se samo sprašujem – ali bo res to sedaj tako?	Mediji	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G3	Jezna sem že zaradi tega, ker delajo tako z mladostniki in otroki, ker jih tako zapostavljajo, ker so v tako hudih stiskah	Jeza	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
G4	Doživljam tako široko paleto čustev	Široka paleta	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
G5	glavno je, da mi to, kar se dogaja ni čisto nič všeč – ne na mikro, ne na družbeni ravni	Ni všeč kar se dogaja	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
G6	in zato doživljam frustracije, jezo	Frustracije	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
G7	čudno nemoč	Nemoč	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
G8	Bolj ko spremljaš, manj ti je všeč in se skušaš odklopiti, ampak na žalost ne gre	Nezmožnost odklopa	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G9	Ni mi dobro, ne paše mi, da nimam svobode	Ni svobode	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G10	ne paše mi, da nimam izbire – ne na osebni, ne na strokovni ravni	Ni izbire	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G11	Skušaš sicer potegniti največ, kar se da	Delaš kar se da	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G12	a motivacije za karkoli pametnega nimaš	Ni motivacije	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G13	Saj delam, kar so moje obveznosti, ampak za tisto, kar bi moral delati zase, da se počutiš kot človek, tega pa zmanjka	Nisi človek	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
G14	Sploh socialni delavci smo narejeni tako, da vidimo vse	Vidiš nepravice	Socialno delo	Stiske strokovnih delavcev

	nepravice, krivice			
G15	ki jih je trenutno toliko, da je kar težko živeti s tem	Težko živiš s tem	Socialno delo	Stiske strokovnih delavcev
G16	Najhuje je, ker lahko zelo malo naredimo za to, da bi bilo kaj drugače in s tem je zelo težko živeti	Nemoč	Socialno delo	Stiske strokovnih delavcev
G17	Samo gledaš, bereš in potem lahko greš spat, če ti uspe, ker ne moreš nič	Nemoč	Socialno delo	Stiske strokovnih delavcev
G18	Skušam to kompenzirati tako, da počnem to kar lahko, da tisti krog mladostnikov, s katerimi delam, dobi nekaj od mene	Vsak nekaj pridobi	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G19	in o tem govorim, in skušam povedati ljudem o svojih izkušnjah, da bi morda še kdo to razumel, delal tako kot mi	Kompenzacija	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G20	Ne, na začetku mi je bilo malo težko ob vseh teh poročilih, ko nismo vedeli kaj bo, kje bo, zakaj bo	Strah pred virusom	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
G21	Vem, da virus obstaja ampak me ne skrbi, da bi jaz kaj dobila	Ni strahu	Pozitivna čustva	Čustva strokovnih delavcev
G22	bolj me skrbi uničevanje življenj zaradi ukrepov	Skrb zaradi posledic	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
G23	Stisne me zato, ker imam mami, ki je ranljiva skupina in sem se bala, da bi ona kaj dobila, zato se ves čas držimo tudi ukrepov	Strah za bližnje	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
G24	Ena stvar so obveznosti, ki jih imam in se jih težko lotim, nimam motivacije in na tem področju slabo delam	Ni motivacije	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G25	Moti me to, da sem zaprta v hiši, da ne smem na kavo, da se ne smem družiti	Socialna izolacija	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G26	strašno pogrešam koncerte, ki sem se jih prej močno veselila in to mi res manjka, ker ne najdem več načinov, kako sama sebi povzročiti ugodje in to je slabo, ker nisi več človek	Ni ugodja	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G27	samo živiš še iz dneva v dan, en in isti dan se vsak dan ponavlja	Vsak dan enak	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G28	Edina sprememba je, da iz ovinka pride še kakšna slaba stvar	Samo slabe stvari	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G29	Nekaj časa mi je pasalo, da ni treba zjutraj vstati, iti od doma	Ni treba od doma	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G30	Zdi se mi, da morda lahko bolj strukturiraš čas in naloge	Strukturiranje časa	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G31	a le do neke mere, ker imam manj obveznosti	Manj obveznosti	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G32	ampak ni pa to nekaj, kar bi mi bilo bolje. Nič ni boljše kot prej no	Ni pozitivnih stvari	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G33	Mogoče v dobrem smislu	Na dober način	Vpliv na delo z	Vpliv pandemije na

			mladostniki	strokovne delavce
G34	ker je to nekaj, kar lahko deliš – poveš jim, da se tudi tebi dogajajo slabe stvari, da ni nič slabega, če si utrujen, če se kregaš, da imamo vsi težave	Deljenje izkušnje	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G35	in je potem mladim lažje, da niso sami v tem	Niso sami	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G36	Ne zdi pa se mi, da bi zaradi tega stresa delala drugače ali slabše	Ne dela slabše	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G37	saj so te delavnice z mladimi tisto, česar se veselim v dnevu, tisto, kar mi je dobro delati, ko sem tam, sem tam in mi je to dobro	Vesetje pri delu	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G38	Se pa za to zagotovo bolj trudim in porabim več energije, kot sem je prej	Več energije	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
G39	Mi je pa dragoceno, da imamo podobne izkušnje z mladostniki in lahko z njimi delim kaj meni pomaga v tem času, kaj pri meni deluje	Deljenje izkušenj	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G40	Meni so najbolj prav prišla socialna omrežja, ker smo že preden se je pandemija začela, da smo bili prijatelji na instagramu in facebooku, in bili v kontaktu	Poznavanje mladostnikov od prej	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G41	v času pandemije pa sem z njimi tako ostala v stiku	Socialna omrežja	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G42	Nekateri so se sami obrnili name	Sami poiskali stik	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G43	druge sem sama kontaktirala kako so	Strokovni delavec kontaktira	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G44	in potem smo se tudi tako dogovarjali za zoom-e in druge oblike sodelovanja, delavnic, komunikacije	Dogovor za srečanje	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G45	Edino z dvema se je zgodilo, da sta nepoznana stopila z nami v stik	Spoznavanje na daljavo	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G46	Imeli smo srečanje za starše, ki ga imamo vsak teden, prej v živo, sedaj na Zoom-u in je eden od fantov, ki dela na našem projektu, otrokom, s katerimi je imel delavnice rekel, da se lahko srečanju pridružijo, ker imamo navado, da so lahko zraven cele družine	Skozi delavnice	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G47	Dva fanta sta prišla na srečanje, na koncu pa sta se oglasila z vprašanjem – en fant je napisal kaj si mislimo o tem, da starši svoje otroke, ki so istospolno usmerjeni, vržejo ven iz hiše in z	Istospolna usmerjenost	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki

	njimi ne želijo imeti več kontaktov			
G48	Smo sicer mirno odreagirali, ampak povedali, da to ni sprejemljivo in potem je prišlo do tega, da se je želel o tem pogovarjati pa nima nikogar	Nikogar za pogovor	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G49	pa je prišlo do tega, da smo mu ponudili, da se lahko z nami pogovarja v skupini ali posebej, pa je potem izbral mene, da bi rad govoril	Pogovor	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G50	In smo se dobivali z njim in njegovo sošolko, da smo res delali.	Redni stiki	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G51	Ta stik je ratal res spontano in preko spleta	Spontano	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G52	Ja, to pa že od nekdaj vedo, da se lahko obrnejo name kadarkoli, tudi sredi noči	Kadarkoli potrebujejo	Dostopnost strokovnih delavcev	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G53	Pa tudi jaz njih spomnim vedno en dan pred delavnico	Strokovni delavec kontaktira	Dostopnost strokovnih delavcev	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G54	napišem ej, jutri se vidimo, jaz se veselim, in potem so tudi oni zelo veseli	Veselje mladostnikov	Dostopnost strokovnih delavcev	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G55	To res vedno naredim in lahko rečem, da jim to veliko pomeni, zdi se mi, da je to ta občutek, da je nekdo pomislil nate, mala gesta, ki meni vzame tri minute časa, njim pa veliko pomeni	Občutek da nekdo pomisli nate	Dostopnost strokovnih delavcev	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G56	Ena stvar, ki jih res mori, je zagotovo šola na daljavo	Šola na daljavo	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G57	To jih ubija, nimajo motivacije, da bi karkoli delali	Ni motivacije	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G58	Tudi, če jim je karkoli zanimivo, sedaj nimajo več volje	Ni volje	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G59	Še tiste »pridne« punce in fantje, ki so se vedno učili, pa vedo, da se drugo leto vpisujejo na srednjo šolo	Vpis v srednjo šolo	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G60	in da se jim ocene pri tem štejejo, pa rečejo sami, da to vedo a ne morejo, tudi to jim ni dovolj, da bi se spravili	Ni volje	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G61	S tem, da so potem zaradi tega v stiski, ker jim to je pomembno, pa jim nikakor ne gre	Pomembne ocene	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G62	In potem ko se spravijo delat, imajo tega res ogromno, cele dneve delajo za šolo pa še ne pridejo do konca in to jim je res hudo	Veliko dela za šolo	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G63	Druga stvar je ta, da se ne vidijo, da se ne slišijo, da se ne morejo	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev

	objeti			z mladostniki
G64	iti žurati, ne morejo delati tistega, kar jim je v resnici najbolj pomembno	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G65	Smo že v tisti fazi, ko bi nekateri na primer lahko šli skupaj na sprehod, če so iz istega kraja, ampak rečejo, da se jim ne da niti iti ven na sprehod	apatičnost	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G66	ne da se jim več dopisovati, dovolj imajo vsega, želijo, da jih vsi pustijo na miru	Apatičnost	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G67	Pa so to otroci, ki so prej to močno potrebovali in bili zelo socialni, so radi klepetali	Prej socialni	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G68	Veliko je tudi tega, da jim doma ni dobro	Težave doma	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G69	Nimam sicer mladostnikov, ki bi doživljali neko hudo nasilje, ampak ni pa prijetnega vzdušja doma	Težave doma	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G70	Ne vem, dobijo se na kosilu, skupaj pojedjo, nato se pa zaprejo nazaj vsak v svojo sobo in je to to	Neosebni stiki doma	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G71	In če pomislimo, da tebi ni prijetno v tvojem domu, kjer pa še trenutno preživiš 24 ur na dan, je to res grozno	Neprijetno domače okolje	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G72	Pa kakšne specifične težave, kot fant, ki sem ga prej omenjala, ki dejansko je istospolno usmerjen in je skušal s starši o tem govoriti že pred karanteno, a niso bili nikakor pripravljeni, so se delali, da se ni nič zgodilo	Istospolna usmerjenost	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G73	in potem poskusi ti živeti v takem okolju, zatirati to, kar si, lahko si predstavljamo kaj to potegne za sabo za mladostnike	Zatiranje	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G74	Pa tudi druge zgodbe – delam s punco, ki je imela za sabo poskus samomora, psihiatrično zdravljenje	Poskus samomora	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G75	strašen bullying je doživljala v šoli prek spleta	Medvrstniško nasilje prek spleta	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G76	in v tem času pravi, da se ji vračajo slabe misli, počutja, črna luknja, v katero padeš in ne moreš ven	Vračanje depresije	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G77	Tiste stiske, ki so jih imeli že prej, se poglobljajo in postajajo hujše	Poglobljanje stisk	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G78	Pa to, da ne vedo več kaj bi sami s sabo počeli	Dolgčas	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G79	Ali delajo za šolo ali pa gledajo v telefon na Tik-tok 4 ure skupaj in	Socialna omrežja	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev

	to jim ni kul, ampak ne morejo drugega			z mladostniki
G80	Že v prvi karanteni so se mi zdeli apatični, a se mi zdi, da je to sedaj še veliko huje	Apatičnost	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G81	Po drugi strani pa so veseli, da so doma, ampak samo zato, ker se bojijo kaj bo, ko pridejo v šolo	Strah pred šolo	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G82	Vedo, da bo štala, da bodo pridobivali ocene, da jih bodo ubijali z obveznostmi	Pridobivanje ocen	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G83	vse kar je zabavno, torej odmori, kosila, druženja, pa bo prepovedano – tudi valet, maturanci, vse jim je in bo odpadlo	Odpadle prostočasne dejavnosti	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G84	Že sedaj ocenjujejo na veliko in dobivajo otroci po nekaj ocen na teden in so zaradi tega v hudih stiskah	Pridobivanje ocen	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G85	Veliko je tudi stisk, ker so starši izgubili službo, in so zaradi tega pod stresom, ker če ne drugega so 24 ur na dan z družino kjer se to dogaja	Izguba službe staršev	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G86	Trenutno je edina stvar, ki jo lahko ponudimo, pogovor	Pogovor	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G87	Saj pogovor je super zadeva in skozi to se da veliko stvari rešiti, pomagati, a želel bi si, da bi lahko ponudil tudi drugačno pomoč	Potreba po drugačni pomoči	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G88	Pomembno in dragoceno je to, da so delavnice in pogovori redni, da se srečujemo res vsak teden	Redna srečanja	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G89	Potrebo so imeli tudi, da se vidimo med prazniki, dobili smo se celo 25. 12. in 1.1.	Redna srečanja	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G90	kar nam res da vedeti, kako pomembno jim je, da se dobivamo	Pomembni stiki	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G91	Ti pogovori seveda niso pridiganje o tem, kaj naj delajo in kako	Ne pridiganje	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G92	ampak so to pogovori o tem kako se počutijo, kaj se jim dogaja	Pogovor o občutkih	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G93	zelo veliko jim pomeni, da si zapomniš kakšne stvari o njih	Zapomnitev osebnih stvari	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G94	Na primer ena punca je prvič povedala, da je zelo jezna, da je izredno na dnu, in da je edino, kar jo rešuje, da peče kruh, da je najboljši del tega, da je testo treba tepsti, gnesti, in to jo rešuje	Soočanje z jezo	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G95	In vedno preverjam kako je kruh, kako ga peče, in to jim res veliko	Zapomnitev osebnih stvari	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev

	pomeni			z mladostniki
G96	Iz takih malih malenkosti se potem gradi mala skupnost, tako da te skupinske stvari imajo velik učinek na to, da se gradijo male skupnosti	Mala skupnost	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G97	da imajo mladi občutek, da imajo svoje ljudi ob sebi, četudi pred ekranom	Občutek povezanosti	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G98	Veliko narediš že tako, če narediš skupni chat na facebooku na primer, in potem po nekem času se začnejo pogovarjati med sabo, ostajajo v stiku, se spodbujajo, skupaj se pritožujejo nad situacijo	Skupni pogovori	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G99	Ves čas imam vklopljene senzorje, da bi zaznala potrebe, ki jih imajo, stiske, ki se pojavljajo	Zaznavanje potreb in stisk	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G100	ter razmišljam kaj bi se s tem dalo narediti, kako jim lahko pomagamo	Pomoč	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G101	Ko pa pride kakšna konkretna stiska pa je trenutno najbolj zdravilno, da se jo predebatira	Pogovor	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G102	nekaj je takih, ki imajo več stisk, ki so si podobne in je včasih veliko že to, da vidiš, da nisi edini, ki to preživlja	Nisi sam	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G103	Pa tudi to je podpora in pomoč, da kdaj pa samo debatiramo o neki seriji, in se sprostijo, nasmejejo in jim je tako lažje	Sproščen odnos	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
G104	Oblika sodelovanja so srečanja za starše	Srečanja za starše	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G105	a ta skupina je zelo zanimiva, ker niso prisotni le starši, a so pogosto zraven tudi mladostniki	Preko mladostnikov	Stiki z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G106	Imamo nekaj staršev in otrok, ki redno hodijo že od prej, ko smo bili v živo, in hodijo še sedaj redno, ko smo preko spleta	Video konferenca	Stiki z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G107	Nekaj jih je tudi na novo, kakšni z mlajšimi otroki, in tako naprej	Novi stiki	Stiki z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G108	Tam smo torej mešani, in mislim, da imamo zelo dobro skupinsko dinamiko	Dobra skupinska dinamika	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G109	je pa skupina zastavljena ne kot neko predavanje ali svetovanje, ampak je mogoče še najbolj podobna podporni skupini	Podporna skupina	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G110	predvsem tam nismo strokovnjaki, ampak smo vsi med sabo enakovredni	Enakovrednost	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G111	in debatiramo o razno raznih stvareh. Ni vedno, da ima kdo težavo in jo rešujemo	Pogovor	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami

G112	včasih je tudi spontan pogovor	Pogovor	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G113	in bistvo je skupnost, ki se je naredila	Skupnost	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G114	Ta skupina res super deluje, zgodi se, da ima kdo konkretno težavo in je res zanimivo, ker smo vključeni ljudje različnih profilov, življenjskih izkušenj in je sto različnih perspektiv, kar je res dragoceno	Različne perspektive	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G115	Večinoma so to stiske, ki jih doživljajo ob odraščanju otrok	Odraščanje otrok	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G116	Seveda so sedaj še stiske, ker ne znajo pomagati otrokom	Nezmožnost pomagati	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G117	stiske zaradi strahu pred izgubo službe, dohodka	Socialno-ekonomsko stanje	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G118	Mladostniki se upirajo, potrebujejo svoje prijatelje	Upiranje mladostnikov	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G119	starši pa to tudi težko prenašajo in pride do konfliktov	Konflikti	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G120	Pa ker oni niso učitelji	Šolanje na daljavo	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G121	in ne zmorejo usklajevati vsega	Usklajevanje obveznosti	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G122	Dejstvo pa je, da se tisti starši, ki bi res potrebovali strokovno pomoč, ne bodo odločili za tako obliko pogovora, kot jo izvajamo mi	Potreba po pomoči	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G123	zato so stiske bolj vsakdanje, so pa zagotovo hujše, kot so bile prej	Hujše stiske	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G124	Doma jim ni dobro, napeti odnosi,	Napeti odnosi	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G125	več zlorabe alkohola kot kadarkoli prej	Zloraba alkohola	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
G126	Ja vse skupaj delamo v sklopu Tropa TNT, torej proketa	Trop TNT	Projekt	Sodelovanje z drugimi organizacijami
G127	Lani smo sodelovali z Rdečim Križem, ker je bila potreba po učni pomoči gromozanska, pa smo se potem priključili kot prostovoljci in delali s šolarji ena na ena	Rdeči križ	Prostovoljci za učno pomoč	Sodelovanje z drugimi organizacijami
G128	Sodelujemo pa seveda s šolami, preko katerih dobimo kontakte mladostnikov	Kontakti mladostnikov	Šola	Sodelovanje z drugimi organizacijami

G129	So pa s tem vedno težave, predvsem pri vzpostavljanju sodelovanja s šolo, res je v to vložena veliko truda in dela	Težko vzpostavljanje sodelovanja	Šola	Sodelovanje z drugimi organizacijami
G130	Nič ne rabijo, samo z mano se morajo dogovoriti, dovoliti, da izvajamo delavnice in me spraviti v kontakt z mladimi, od tam naprej sami naredimo vse kar je treba	Težko vzpostavljanje sodelovanja	Šola	Sodelovanje z drugimi organizacijami
G131	Ne vem, ali jim je že to preveč, ali jim te stvari niso pomembne, da se s tem ne ubadajo – res ne vemo kaj je fora	Težko vzpostavljanje sodelovanja	Šola	Sodelovanje z drugimi organizacijami
G132	Se močno trudimo, da vstopimo v stik	Težko vzpostavljanje sodelovanja	Šola	Sodelovanje z drugimi organizacijami
G133	na primer vsako leto vsem ljubljanskim šolam pošljemo ponudbo za delavnice, ki so brezplačne, a se na to ponudbo odzove ena šola ali dve, in to po mojem mnenju dovolj pove	Težko vzpostavljanje sodelovanja	Šola	Sodelovanje z drugimi organizacijami
G134	Prejšnji petek smo imele delavnice s puncami in so bile tako zelo slabe volje, razlagale kako je vse skupaj grozno, kako slabo se počutijo ob tem	Pogovor o občutkih	Delavnice	Primeri dobre prakse
G135	In potem smo ugotovili, da bi bila ena stvar, ki bi jim morda prišla prav to, da smo v soboto za 8 ur odprli zoom, ampak samo zato, da so se priključile in se skupaj učile	Skupno učenje	Povezovanje z drugimi mladostniki	Primeri dobre prakse
G136	Torej so se dobile, so delale, a vsaka je delala svoje, večinoma so bile tiho, vmes so se kaj pogovorile, ravno toliko, da je bilo malo motivacije, da so bile skupaj	Motivacija	Povezovanje z drugimi mladostniki	Primeri dobre prakse
G137	In sem jih gledala na zoom-u, niso delale drugega kot za šolo in sem se ves čas spraševala kaj se dela tem otrokom, da smo prišli tako daleč	Opazovanje posledic za mlade	Opazovanje posledic za mlade	Stiske strokovnih delavcev
G138	Torej delavnice so res primer dobre prakse, ker res radi pridejo in vedno nas je veliko	Radi pridejo	Delavnice	Primeri dobre prakse
G139	So ena stvar, ki mladim nekaj dobrega prinese, kot sem rekla, res so male skupnosti	Male skupnosti	Delavnice	Primeri dobre prakse
G140	in to je tisto, kar jim ohranja neko mero normalnosti, kolikor je to pač mogoče	Ohranjanje normalnosti	Delavnice	Primeri dobre prakse
G141	Tudi to, da kdo pride do nas sam in mu pomagamo kakor zmoremo, da potem tudi kasneje ostajamo z njimi v kontaktu, če so okej	Ostajanje v kontaktu	Pomoč	Primeri dobre prakse
G142	Letos sem kontaktirala otroke, s	Preko video	Delavnice	Primeri dobre

	katerimi smo lani imeli delavnice v živo, če bi morda imeli delavnice preko spleta, če bi jim to pasalo, če imajo potrebo po tem in odziv je bil res dober, v ogromnem številu	konference		prakse
G143	bili so navdušeni in sedaj se srečujemo z njimi vsak teden	Tedensko srečevanje	Delavnice	Primeri dobre prakse
G144	Skupinic je torej več, različne šole, okoliščine, so pa zaprte skupine, ko se enkrat formirajo, da ni tako, da lahko pride kdorkoli	Več skupin	Delavnice	Primeri dobre prakse
G145	saj se tako lažje vzpostavi nek varen prostor	Varen prostor	Delavnice	Primeri dobre prakse
G146	Če je spet interes, se ustvari nova skupina in nova skupina in nova skupina dokler je to pač potrebno, vse se formirajo in nato se zaprejo	Nove skupine	Delavnice	Primeri dobre prakse
G147	Seveda jih poznam, ampak zdi se mi, da sem jih v času študija in dela z mladimi tako zelo ponotranjila, da niti ne razmišljam več o njih ko jih uporabljam	Ponotranjenje	Jih uporablja	Uporaba konceptov socialnega dela
G148	Prva stvar je zagotovo delovni odnos	Pomemben	Delovni odnos	Uporaba konceptov socialnega dela
G149	soustvarjanje z mladimi. To je najpomembnejše, torej pri vseh dejavnostih izhajamo iz mladih in njihovih potreb	Izhajanje iz potreb mladostnikov	Soustvarjanje	Uporaba konceptov socialnega dela
G150	skozi to oblikujemo odnose, v katerih lahko delamo in je to pogoj, da lahko delamo	Pogoj za delo	Delovni odnos	Uporaba konceptov socialnega dela
G151	Krepitev moči, zagovorništvo sta tudi pomembna aspekta dela	Zagovorništvo	Zagovorništvo	Uporaba konceptov socialnega dela
G152	Konkretno naš projekt dela po konceptu analize tveganja, ne sicer dobesedno, da bi to pisali, ampak je vodilo pri vodenju pogovora	Vodilo za pogovor	Analiza tveganja	Uporaba konceptov socialnega dela
G153	Uporabljamo tudi osebno načrtovanje, seveda ne tako kot v teoriji, ampak elemente tega – pri individualnih pogovorih	Individualni pogovori	Osebno načrtovanje	Uporaba konceptov socialnega dela
G154	Tako da zaznaš kakšne stvari, vire, ki jih imajo	Viri moči	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
G155	da jim daš vedeti, da je to nekaj dobrega, nekaj kar jim gre, nekaj kar lahko izkoristijo in da temu posvetiš čas	Močne točke	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
G156	Na ta način jih opolnomočiš, širiš njihove vire	Širjenje virov	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
G157	Na primer punca, katere ventil za sproščanje jeze je kruh, ima nek vir, in potem smo iz tega izhajali in delavnica je bila posvečena temu, kako delamo z jezo	Izhajanje iz mladostnikov	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
G158	Torej vedno izhaja iz njih,	Izhajanje iz	Krepitev moči	Uporaba konceptov

	njihovih izkušenj	mladostnikov		socialnega dela
G159	in iščemo kje imajo oni te ventile, te vire, da zmorejo neka taka čustva premagati	Iskanje virov	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
G160	Včasih jih je treba samo spomniti, da imajo drug drugega in da se lahko zanesejo drug na drugega, da se lahko pokličejo med sabo, da se lahko vprašajo	Drug drugemu	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
G161	Glede mladostnikov me res skrbijo posledice tega kako živijo trenutno	Posledice trenutnega življenja	Za mladostnike	Prihodnost
G162	Za njihov razvoj, duševno zdravje je ta situacija res slaba	Razvoj in duševno zdravje	Za mladostnike	Prihodnost
G163	Nihče se ne pripravlja na to, da bomo imeli stravmatizirano generacijo	Travme	Za mladostnike	Prihodnost
G164	vsi se ukvarjajo s tem ali bodo pridobili ocene, kako bo potekala matura	Ukvarjanje z ocenami	Za mladostnike	Prihodnost
G165	nihče pa se ne ukvarja s tem, kako bodo to situacijo mladi zmogli premagati	Ne ukvarjanje s pomočjo mladim	Za mladostnike	Prihodnost
G166	Življenje jim je bilo odvzeto	Odvzeto življenje	Za mladostnike	Prihodnost
G167	in čisto vsak ima vsaj eno sranje tam, kjer je, in vprašanje, če bo to kdo zaznal in delal s tem mladostnikom	Zaznavanje stisk	Za mladostnike	Prihodnost
G168	in to je popotnica za celo življenje, ki je res negativna	Negativna popotnica	Za mladostnike	Prihodnost
G169	Zelo me skrbi, da bo to ostalo spregledano, da bodo mladi sami krivi za vse in se bodo tudi s tem sami morali spopadati	Prenašanje odgovornosti na mlade	Za mladostnike	Prihodnost
G170	Prej jim je bilo pomembno, da so se družili, učili so se sodelovati, reševati konflikte	Pomanjkanje življenjskega učenja	Za mladostnike	Prihodnost
G171	se soočati tudi s tveganimi situacijami na primer zvečer po klubih	Pomanjkanje življenjskega učenja	Za mladostnike	Prihodnost
G172	Ni teh najstniških neumnosti, v njih smo ubili vse – imajo občutek, da itak nimajo vpliva, da so nepomembni in da nič ne morejo narediti, nemočni so	Občutek nepomembnosti	Za mladostnike	Prihodnost
G173	in prišli smo res daleč, da so postali apatični in s tem občutkom bodo zrasli	Apatičnost	Za mladostnike	Prihodnost
G174	Meni so strašno pomembni tedenski sestanki s celo skupino, ki dela na projektu Trop TNT	Celotna skupina	Tedenski sestanki	Pomoč in podpora za strokovne delavce
G175	vsak pove kaj dela, dobre in slabe stvari, v večini primerov se vse zmenimo normalno, med nami teče komunikacija	Dobra komunikacija	Tedenski sestanki	Pomoč in podpora za strokovne delavce
G176	in vsak dobi neko vrsto podpore in vzame nekaj zase. Če ne drugega vsaj malo debatiramo, se med sabo poslušamo	Podpora	Tedenski sestanki	Pomoč in podpora za strokovne delavce

G177	Ja včasih se mi zdi, da imam res veliko dela in veliko stvari pade name, zato bi včasih potrebovala več samoiniciativnosti članov	Samoiniciativnost	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora za strokovne delavce
G178	da vsi vidimo, da če je nekaj treba narediti, narediš, ampak saj s časom bo tako šlo	Samoiniciativnost	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora za strokovne delavce
G179	Da so stvari jasne, da ni treba razmišljati kaj se kje dogaja, ampak da točno vemo, kdo kaj dela in kje, kakšne imajo potrebe	Jasnost	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora za strokovne delavce
G180	Meditiram vsak dan, redno	Meditacija	Meditacija	Sprostitev in prosti čas
G181	Začela sem tudi z jogo, s katero se malo sprostim	Joga	Joga	Sprostitev in prosti čas
G182	Vsak dan pogledam en del serije, in to je ena oblika odklopa možganov	Serije	Serije	Sprostitev in prosti čas

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
H1	Predvsem tesnobno	Tesnoba	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
H2	mogoče tudi malo depresivno	Depresija	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
H3	Veliko mi pomenijo prijatelji, družba in trenutno nimam stika praktično z nobenim od njih, vsaj v živo ne	Prijatelji	Socialna izolacija	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H4	Ko sem s prijatelji razrešujem lastne stiske, predvsem skozi pogovor	Reševanje lastnih stisk	Socialna izolacija	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H5	Ko to ni možno, se počutim omejena	Omejenost	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
H6	kot da nimam svobodne izbire	Ni svobodne izbire	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H7	Vsak dan je isti, vse je rutina	Vsak dan enak	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H8	počasi se mi že meša, ne vem več kaj naj sama s sabo	Obup	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
H9	še dobro, da imam službo, da vsaj to delam	Služba	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H10	Pogrešam družino, ki je iz drugega konca Slovenije	Družina	Pogrešanje	Čustva strokovnih delavcev
H11	pogrešam sprehode v naravi sedaj ko sem v Ljubljani	Narava	Pogrešanje	Čustva strokovnih delavcev
H12	Pogrešam, da sedem v avto in se nekam odpeljem	Vožnja	Pogrešanje	Čustva strokovnih delavcev
H13	Najhuje mi je, ker strah ni povezan z boleznijo	Ne bolezni	Strah	Stiske strokovnih delavcev
H14	ampak s tem, če sem slučajno zvečer na sprehodu brez maske, ko ni nikogar, pa da bi se kje pripeljala policija in bi dobila kazen	Kazen	Strah	Stiske strokovnih delavcev
H15	Virusa me ni strah, ker nisem v stiku z ranljivimi skupinami	Ranljive skupine	Strah	Stiske strokovnih delavcev

H16	vem, da jaz bi virus prebolela, strah me je, če bi šla domov, in da bi to prenesla na mojo mami ali babi, ker imata obe druge pridružene bolezni. Me je strah za njiju, da bi kaj dobili	Stari starši	Skrb za svojo družino	Stiske strokovnih delavcev
H17	občutek ujetosti, da me je strah, ko grem ven, da dobim kazen	ujetost	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
H18	Zdi se mi, da zamujamo življenje	Zamujanje življenja	Zamujanje življenja	Stiske strokovnih delavcev
H19	stara sem 28 let, imam službo, imam avto, po vseh letih študentskega življenja, jaz pa ne morem iti nikamor	Zamujanje življenja	Ujetost	Stiske strokovnih delavcev
H20	Po eni strani mi ni všeč, da sem ves čas doma, po drugi pa mi paše, ker več naredim	Več doma	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H21	Delam za službo in vmes že skuham, prišparam na času	Več časa	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H22	Všeč mi je, da se je življenje vsaj malo upočasnilo, ritem je bil prej kar stresen, sedaj pa stresa ni več toliko	Počasnejši tempo življenja	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H23	prej sem imela občutek, da moram ves čas nekaj delati, sedaj pa je vse zaprto, nič ne morem, nič ne rabim in se dejansko lahko sprostim	Sprostitev	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H24	Več imam časa zase, posvečam se sebi	Čas zase	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H25	Zjutraj lahko v miru spijem kavo, ne rabim vstati ob 6h in v gužvi v službo	Mir	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H26	Mislim, da ja, čeprav se tega ne zavedamo	Nezaveden	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H27	Prejšnji teden se mi je prvič zgodilo, da sem bila res slabe volje	Slaba volja	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H28	ne na otroke s katerimi delam, ampak mi je bilo res težko delati, bila sem brez energije	Brez energije	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H29	Ne zaradi otrok, ampak predvsem te psihične energije	Psihična energija	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H30	Ko delaš z otroki moraš dati vse od sebe, če si socialni delavec, stisneš vse kar imaš	Vse od sebe	Socialno delo	Stiske strokovnih delavcev
H31	vsak dan popoldan spim, ker sem popolnoma izžeta od tega	Izžetost	Delo	Vpliv pandemije na strokovne delavce
H32	Ko si sam v stiski se res težje posvetiš, ker tudi sam doživljaš stisko, a skušaš njim pomagati preživeti njihove stiske	Stiske	Postavljanje sebe na drugo mesto	Stiske strokovnih delavcev
H33	Potem pa ves čas razmišljam, če sem dovolj naredila za njih	Prevpraševanje	Socialno delo	Stiske strokovnih delavcev
H34	Čeprav na primer delam s fantom, ki res nič ne dela za šolo, imava dsp. Res ne dela popolnoma nič, danes bi se morala dobit na zoom-u, ga kličem in se mi ne javi. Vsak	Primer fanta	Učna pomoč	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki

	teden mu napišem katere naloge ima, kakšne obveznosti ima, mu rečem da me lahko kadarkoli pokliče za pomoč, celo namesto njega delam, da bi dobil motivacijo			
H35	Ampak nič ne naredi, me je danes klicala njegova učiteljica, da ve, da mu želim pomagati, ampak da se ne morem raztrgati in da naj tega ne delam, že zaradi sebe	Primer fanta	Učna pomoč	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
H36	In ima prav, ampak to so kot moji otroci, hočem mu pomagati, on pa noče	Nemotiviranost	Učna pomoč	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
H37	Mama njegova je čisto nemočna, ves čas sva na vezi, ko fantu kaj omeni glede šole, se na smrt skregata	Nemoč	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H38	Sama je, oče ne ve kaj se dogaja, ona je v službi do popoldan, fant pa igra igrice cel dan, ne vem kaj bo z njim	Primer fanta	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H39	V šoli bi vsaj bil tam, bi moral delati, vsaj malo, tako se pa pač sploh ne prikaže, ne naredi absolutno nič	šola	Varovalni dejavniki	Sodelovanje z ranljivimi mladostniki
H40	Pri meni delo na daljavo poteka tako, da se ves čas prilagajam temu, kdaj imajo oni z razredom uro na primer matematike, slovenščine, za kar izvejo en dan prej	Šolske obveznosti	Prilagajanje mladostnikom	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H41	Potem mi temu prilagodimo ure našega srečanja za dodatno strokovno pomoč	Dodatna strokovna pomoč	Prilagajanje mladostnikom	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H42	Kličem jih po telefonu, pogledam kdaj imajo pouk in potem se dogovorimo	Telefon	Dogovor za srečanje	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H43	Čeprav naj bi imela dodatno strokovno pomoč, se je to spremenilo v učno pomoč	Učna pomoč	Dodatna strokovna pomoč	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
H44	Sodelujem z otroki, s katerimi sem sodelovala že prej v šoli	Sodelovanje	Poznavanje mladostnikov od prej	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H45	dodatno pa sem dobila še štiri otroke, ki sicer nimajo odločbe, a res potrebujejo pomoč pri učenju	Učna pomoč	Spoznavanje na daljavo	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H46	Na začetku se pogovarjamo o situaciji, življenju	Pogovor	Pristnost v odnosih	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H47	nato pa gremo skozi naloge, ki jim manjkajo, kjer so zaostali. Sami povedo pri katerem predmetu potrebujejo pomoč	Naloge	Učna pomoč	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
H48	Učim se skupaj z njimi, na primer prejšnji teden sem se na novo učila kemijo, ker sem imela učno pomoč z enim od otrok iz šole	Skupno učenje	Učna pomoč	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki

H49	Vsak dan si dopisujem z njimi prek vibra, sms-ov	Vsak dan	Dopisovanje	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H50	če vidim, da imajo na primer naslednji dan ocenjevanje, jim vedno napišem sms – ej, da ne boš pozabil, te opominjam, do jutri imaš za oceno to in to, lepo se imej	Opominjanje	Strokovni delavec kontaktira	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H51	Na tak način smo vsak dan v stiku	Vsak dan	Stiki	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H52	Dostopna sem jim ves čas, napišejo mi na sms, viber, mail, na klepet na Teamsih. Kamorkoli	Telefon, e-pošta	Dostopnost	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H53	In vsem vedno povem, da sem jim na voljo kadarkoli bi potrebovali	Kadarkoli potrebujejo	Dostopnost	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H54	Se je že zgodilo, da me kličejo pozno zvečer	Pozno zvečer	Dostopnost	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H55	Na primer imam fanta iz petega razreda, njegov mlajši brat ima težave v duševnem zdravju in bi moral iti na prilagojen program, a starši tega ne sprejmejo, čeprav res močno zaostaja za vsemi, ne bere, ne piše	Primer fanta 2	Dostopnost	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H56	In njegov bratec, iz petega razreda, je po moje prvič v življenju dobil kanček pozornosti, vsak dan me kliče, kar mi je sicer lepo, jaz se z njim rada pogovarjam, ampak včasih gre čez mejo in kliče v čudnih urah	Primer fanta 2	Dostopnost	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki
H57	Učne težave so najpogostejše	Učne težave	Učne težave	Stiske mladostnikov
H58	pogrešajo prijatelje, sovrstnike, sošolce	Sovrstniki	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov
H59	pogrešajo normalen način dela. Večini, s katerimi delam, ni dovolj, da imajo občasne video konference, naloge po mailu	Ni dovolj na daljavo	Šola	Stiske mladostnikov
H60	Sploh tem, ki imajo odločbe, posebne potrebe	Ni dovolj	Posebne potrebe	Sodelovanje z ranljivimi mladostniki
H61	Pojavilo se je tudi, da če so otroka prej sošolci »zajebavali«, ga sedaj preko spleta, kar je še težje opaziti, še težje se je o tem pogovarjati	Spletno nasilje	Medvrstniško nasilje	Stiske mladostnikov
H62	Zdi se mi, da je nasilja med otroki še več	Več nasilja	Medvrstniško nasilje	Stiske mladostnikov
H63	Definitivno	Več stisk	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H64	Imam enega učenca, kjer so trije otroci in je problem, ker imajo majhno stanovanje in ne moreva normalno delat	Prenatrpana stanovanja	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami

H65	Vsi so okrog njegovega računalnika, ves čas dretje, ne moreš normalno delati, ker ne slišiš	Ni miru	Prenatrpana stanovanja	Stiske mladostnikov
H66	Če je več otrok je problem tudi, ker nimajo vsi več računalnikov in telefonov, pa potem poskušamo prilagoditi naše delo vsem otrokom v družini, ampak to na žalost ne gre vedno	Pomanjkanje računalnikov	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H67	Delam tudi z družino, kjer je prisotno hudo nasilje očeta nad mamo	Nasilje	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H68	Dva otroka sta na naši šoli, doma imata kaos. Mama se boji, da bo oče prišel iz zapora, otroka ne hodita v šolo, mama jih nikamor ne vozi, ne javljajo se učiteljem, nihče ne ve, kaj se z njimi dogaja	Nasilje primer	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H69	Na začetku šolanja na daljavo me je klicala tudi ena mama od fanta, s katerim delam in jokala v telefon, kako je grozno, ker nima kontrole nad tem, kaj otrok dela, ker je v službi	Ni kontrole	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H70	da je živčna zaradi situacije in ko pride domov, se začne kar dreti na otroke, torej nima neke kontrole nad sabo	Dretje na otroke	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H71	Sem ji ponudila več pomoči, tako z otrokom, kot pogovore z njo	Več sodelovanja in pogovorov	Pomoč in podpora	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H72	Bolj kot ne, mi dostopamo do družin	SD stopajo v stik	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H73	Mi opazimo v šoli, prek zooma trenutno, da se nekaj dogaja, pokličemo starše in potem se pogovorimo	Opazijo da se nekaj dogaja	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H74	V tem času je to težje, ker so stiske manj opazne	Težje opazne stiske	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H75	Večina staršev, s katerimi delam, ne zna slovensko, imamo nekaj težav s tem	Neznanje slovenščine	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H76	Včasih tudi oni pridejo do nas, ampak večinoma to pri otrocih, ki ne potrebujejo veliko pomoči, pri tistih, ki jo, pa res redko starši sami pridejo do nas	Pogostejši z otroki, ki potrebujejo manj pomoči	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H77	Veliko jim pomagamo pri organizaciji dneva	Organizacija dneva	Pomoč	Pomoč in podpora mladostnikom
H78	Jaz na primer napišem vse obveznosti po predmetih, jim napišem seznamček, skupaj kljukamo	Organizacija dneva	Pomoč	Pomoč in podpora mladostnikom
H79	Kličem jih, če zamujajo k pouku na zoom-u	Klicanje ob zamujanju	Klicanje ob zamujanju	Pomoč in podpora mladostnikom
H80	Kar se pa tiče stisk z družinami, pa na žalost veliko stvari ne	Veliko nerešljivih stisk	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev

	moremo rešit			z družinami
H81	Na primer če imam učno pomoč in je preveč glasno, se dogovoriva za kakšen drug dan, se skušam prilagajati temu	Dogovor za delo drug dan	Prilagajanje	Pomoč in podpora mladostnikom
H82	Ampak otrok mora narediti nalogo, in pač skušaš narediti kaj tudi v tem	Delo v »kaosu«	Prilagajanje	Pomoč in podpora mladostnikom
H83	Na žalost ni rešitev za to	Ni rešitev	Ni rešitev	Pomoč in podpora mladostnikom
H84	Tukaj je veliko družin, kjer je več otrok, živijo pa v enosobnem stanovanju ali garsonieri. Nimajo se kam umakniti	Nimajo se kje umakniti	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H85	Druge stiske rešujemo počasi, kar se da s pogovorom	Pogovor	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H86	sodelovanjem z drugimi	Sodelovanje	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H87	delavnicami, sestanki, dodatno pomočjo	Delavnice	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H88	Zelo različno in težko v tem času	Težka pomoč	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H89	Veliko sodelujemo s Cono Most, ZPM, iz kjer imamo prostovoljce za učno pomoč	ZPM, Cona Most	Prostovoljci za učno pomoč	Sodelovanje z drugimi organizacijami
H90	sodelujem tudi z eno socialno delavko, ki ima projekt »Prehod mladih«, dobivava se z učenci iz devetega razreda, trenutno na daljavo, in jim pomaga, da si lažje izberejo kam bi šli na srednjo šolo	Projekt »prehod mladih«	Socialna delavka	Sodelovanje z drugimi organizacijami
H91	Sodelujemo zato, da dobijo otroci podporo in pomoč, ki jo potrebujejo	Pomoč in podpora otrokom	Pomoč in podpora otrokom	Sodelovanje z drugimi organizacijami
H92	Veliko sodelujemo s CSD-ji. Pri nas je res veliko primerov nasilja, spolnega nasilja, res smo ves čas v navezi s CSD-jem, tudi v tem času	Nasilje	CSD	Sodelovanje z drugimi organizacijami
H93	Na primer težave staršev, ki imajo otroke pri nas, se vedno rešujejo tudi s šolo	Vključevanje šole	CSD	Sodelovanje z drugimi organizacijami
H94	Na primer, če se nanašam na tisto mamo, ki težko obvladuje stres, v ponedeljek smo imeli delavnice na daljavo za starše, o tem, s kakšnimi stiskami se srečujejo	O stiskah	Delavnice za starše	Primeri dobre prakse
H95	Govorili smo o tem, kako motivirati otroka, kako izboljšati pozornost, take stvari	Motivacija otroka	Delavnice za starše	Primeri dobre prakse
H96	Starši se tudi soočajo s hudimi stiskami ob šoli na daljavo	Šolanje na daljavo	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
H97	Lahko tudi rečem, da nekaterim	Ustrezno za	Delo na daljavo	Primeri dobre

	mladim paše delo na daljavo. Prej niso vedeli kaj bi delali, bili so zmedeni, vse so pozabljali, jim je šlo res slabše, pri delu na daljavo pa blestijo. Vse naloge narejene, res dobre ocene, nekaterim res paše	nekateri		prakse
H98	Eden izmed njih dela tudi z mano. V dveh mesecih šolanja je dobil tri enke, odkar je šola na daljavo je vse popravil, učitelj ga hvalijo kako se je popravil	Primer fanta 3	Delo na daljavo	Primeri dobre prakse
H99	Mislim, da delamo dobro to, da ne zahtevamo, da otroci recimo posnamejo sobo, ko pišejo teste ali pa da imajo dve kameri, kot to zahtevajo nekje drugje	Ne posega v zasebnost	Ocenjevanje	Primeri dobre prakse
H100	Res delamo na tem, da bi tudi na daljavo vzpostavili varen prostor, da jih ne bi še bolj potiskali v stiske	Varen prostor	Delo na daljavo	Primeri dobre prakse
H101	Naše načelo je, da ne obremenjujemo dodatno otroka. Ravnateljica ne pusti, da bi popoldan karkoli delali, ker je to dodatna obremenitev za otroke, zato delamo samo dopoldan	Ni dodatne obremenitve za otroke	Glavno načelo	Primeri dobre prakse
H102	Seveda, poznam. Definitivno jih tudi uporabljam, ampak ne na strukturiran način, ampak po občutku	Po občutku	Jih uporablja	Uporaba konceptov socialnega dela
H103	Dogovor o sodelovanju z vsakim posebej sem naredila že prej, v šoli, s temi na daljavo, pa smo se tudi dogovorili kaj in kako bomo delali	Na začetku	Dogovor o sodelovanju	Uporaba konceptov socialnega dela
H104	Ves čas delam na odnosu, ki ga vzpostavljam z mladostniki	Vzpostavljanje odnosa	Vzpostavljanje odnosa	Uporaba konceptov socialnega dela
H105	Vzpostavljam osebni stik, sem pristna v odnosih	Pristnost	Osebni stik	Uporaba konceptov socialnega dela
H106	in res delam na tem, da se z mano počutijo varne	Varen prostor	Varen prostor	Uporaba konceptov socialnega dela
H107	Delam empatično	Empatija	Empatija	Uporaba konceptov socialnega dela
H108	izhajam iz njih samih. Oni vedo, kaj jim ne gre, pri čem potrebujejo pomoč, s kakšnimi stiskami se srečujejo. Vedno oni povedo kaj bomo delali, kako bomo sodelovali	Izhajanje iz mladostnikov	sodelovanje	Uporaba konceptov socialnega dela
H109	Uporabljam jezik, ki ga razumejo, vedno pojasnujem, preverjam, če so vse razumeli	Pojasnjevanje, preverjanje razumevanja	Razumljiv jezik	Uporaba konceptov socialnega dela
H110	Res jih spodbujam, vsak najmanjši napredek morda celo preveč poudarjam	Spodbujanje napredka	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
H111	Vedno poudarjam kaj vse jim je uspelo, kako so dobri	Poudarjanje moči	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
H112	spodbujam jih tudi k temu, da se spočijejo, si vzamejo čas zase	Čas zase	Spodbujanje k sprostitvi	Uporaba konceptov socialnega dela

H113	Dam jim vedeti, da me skrbi za njih	Skrb zanje	Skrb zanje	Uporaba konceptov socialnega dela
H114	Tudi če naredijo samo eno nalogo od treh, jih pohvalim, ker jim je vsaj to uspelo. Torej z majhnimi koraki, majhnimi uspehi	Majhni koraki	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
H115	Mi imamo vsak teden ob četrtkih svetovalni aktiv, ki traja kakšno urico, dobimo se vsi svetovalni delavci na Teamsih	Vsak teden	Svetovalni aktiv	Podpora in pomoč za strokovne delavce
H116	in se pogovarjamo o težavah, s katerimi se srečujemo pri delu na daljavo, o stiskah učencev, o tem kako jim lahko pomagamo	Stiske pri delu na daljavo	Svetovalni aktiv	Podpora in pomoč za strokovne delavce
H117	Pogovarjamo se o tem kako delati z učenci, ki nimajo motivacije, so neodzivni	Delo z neodzivnimi učenci	Svetovalni aktiv	Podpora in pomoč za strokovne delavce
H118	S kakršnimikoli težavami se srečujemo, jih na aktivu delimo in vedno skupaj iščemo rešitve	Iskanje rešitev	Delimo težave	Podpora in pomoč za strokovne delavce
H119	Velikokrat se nam pridruži tudi ravnateljica, in tudi ona naše predloge upošteva, recimo kako olajšati pouk na daljavo otrokom. Tudi ona nas podpira pri našem delu, posluša	Upoštevanje predlogov	Vodstvo šole	Podpora in pomoč za strokovne delavce
H120	Z januarjem pa začnemo tudi supervizijo. Pride zunanji strokovnjak in bomo imeli enkrat mesečno supervizijo, kar se mi zdi res super	Zunanji strokovnjak	Supervizija	Podpora in pomoč za strokovne delavce
H121	Meni zelo pomaga tudi pogovor s prijatelji, ki so tudi v podobnih poklicih	Podobni poklici	Pogovor s prijatelji	Podpora in pomoč za strokovne delavce
H122	ker mi dajo novo perspektivo, ne poznajo učencev in večkrat razmišljajo bolj enostavno in skupaj pridemo do rešitev kako bi lahko v konkretnem primeru delali	Nova perspektiva	Pogovor s prijatelji	Podpora in pomoč za strokovne delavce
H123	Včasih je nekaj logičnega, pa mi kompliciramo, seveda z najboljšimi nameni	Logične rešitve	Pogovor s prijatelji	Podpora in pomoč za strokovne delavce
H124	Drugega pa res ne rabim, lahko rečem, da imam v šoli kjer delam res veliko podpore	Dovolj podpore	Dovolj podpore	Podpora in pomoč za strokovne delavce
H125	V zadnjem času mi uspe malo večkrat telovaditi, delati jogo in to mi res pomaga, če sem slabe volje, dam to iz sebe	Boljša volja	Joga	Sprostitev in prosti čas
H126	Druga stvar pa je, da se sprostim, ko pečem. V desetih dneh sem spekla 5 vrst piškotov in ves čas samo pečem	Piškoti	Peka	Sprostitev in prosti čas
H127	Pogledam tudi kakšen film, serijo, če imam čas	Filmi	filmi	Sprostitev in prosti čas
H128	Sprošča me tudi maček, ki me malo potolaži, ko se stisne k meni	Maček	Domače živali	Sprostitev in prosti čas

H129	In trudim se ohranjati stike z družino in prijatelji, vsaj na daljavo, to res potrebujem	Prijatelji, družina	Stiki	Sprostitev in prosti čas
------	--	---------------------	-------	--------------------------

Št. izjave	IZJAVA	Pojem	Kategorija	Tema
I1	Trenutno se počutim že kar ujeta v to »novo resničnost«	Ujetost	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
I2	Vsak dan je enak drugemu, na srečo sicer vsaj delam lahko na daljavo, ampak to ni isto	Vsak dan enak	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
I3	Lahko rečem, da mi je precej težko	Težki občutki	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
I4	na začetku mi je bilo sicer še všeč, malo drugače	Na začetku všeč	Pozitivna čustva	Čustva strokovnih delavcev
I5	ampak sedaj me pa skrbi – pa ne toliko zaradi virusa, kot zaradi posledic	Skrb zaradi posledic	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
I6	Tako za otroke, s katerimi delam, kot tudi zame, za mojo družino, kako bomo preživeli	Preživetje	Skrb za svojo družino	Stiske strokovnih delavcev
I7	imam žive še vse babice in dedke, ki so v lepi starosti in zanje me sicer skrbi	Stari starši	Skrb za svojo družino	Stiske strokovnih delavcev
I8	Pa spet ne zato, da bi kaj dobili, ker so ves čas doma in so izredno prestrašeni, ampak zato, ker so popolnoma izolirani, osamljeni in po telefonu lahko slišim kako jim je hudo. Mi jih vsaj pokličemo redno, kaj pa tisti, ki tega nimajo	Izolacija	Skrb za svojo družino	Stiske strokovnih delavcev
I9	Ob tej misli me je strah virusa, drugače pa ne. Sem ga že prebolela, na srečo brez hujšega poteka	Strah za bližnje	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
I10	In ta občutek, ko ne vemo kaj pričakovati, kdaj bo tega konec. Neka nemoč, ki je do sedaj nisem poznala	Nemoč	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
I11	Pa seveda usklajevanje družinskih obveznosti – dela in otroka	Družina in služba	Usklajevanje obveznosti	Stiske strokovnih delavcev
I12	pa nosečnost in s tem povezane skrbi, ker imam manj pregledov, vsi so v porodnišnici, in tam te tudi znajo prestrašiti	Nosečnost	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
I13	Vse nosečnice, ki so prebolele korono, morajo na preglede v porodnišnico, kjer izvajajo študijo kako vpliva korona na nerojene otroke. Nikoli nisem razmišljala da bi imel lahko otrok zaradi tega posledice, sedaj pa me je še tega strah, ko sem brala vse možnosti, ki se lahko zgodijo, napisane na list papirja, ki ga dobiš tam	Nosečnost	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
I14	Čudni časi so, a verjamem, da moramo ostati mirni in da jih bomo preživeli	Ostati mirni	Pozitivna čustva	Čustva strokovnih delavcev
I15	Recimo to, da sem več s svojim sinom. Prej sem hodila iz službe ob	Čas z družino	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne

	4h, ga šla iskat v vrtec in potem je že skoraj konec dneva. Se mi zdi, da na novo spoznavam njega in njegovo celotno osebnost			delavce
I16	Pa to, da lahko v miru pojem zajtrk, si skuham kavo, da se mi zjutraj nikamor ne mudi, sploh sedaj, v tem snegu	Počasnejši tempo življenja	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
I17	Seveda, imam učno pomoč za mlade, pripravljam delavnice na daljavo, projekte z mladimi	Delavnice, projekti	Učna pomoč	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I18	predvsem pa skušam delati tudi z njihovimi družinami, ki enako potrebujejo podporo v teh časih	Sodelovanje	Pomoč in podpora družini	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I19	Pod stresom sem zaradi tega, ker imam doma otroka, ki potrebuje veliko moje pozornosti, prav tako pa imam mlade, ki potrebujejo veliko moje pozornosti	Stres	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
I20	In to zagotovo vpliva tudi na njih, če ne drugega že pomanjkanje časa	Pomanjkanje časa	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
I21	Trudim se, da sem v odnosih z njimi pristna, a hkrati jih želim pomiriti v zvezi s celotno situacijo, da nisem še eden tistih faktorjev, ki jim povzroča stisko	Pristnost v odnosih	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I22	Težko je, ker smo vsi v istem položaju, ampak v teh časih moramo socialni delavci sebe postaviti na drugo mesto in delati z ljudmi za ljudi, nič manj kot ponavadi	Postavljanje sebe na drugo mesto	Socialno delo	Stiske strokovnih delavcev
I23	Z večino mladostnikov se poznamo še od prej, ko smo lahko delali v živo, in zato nimamo težav s tem, saj me poznajo, jaz poznam njih in lahko sodelujemo tudi na daljavo, ker je med nami varen prostor in zaupanje	Poznavanje mladostnikov od prej	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I24	Sem pa v tem času delala s številnimi, ki sem jih spoznala na daljavo in tako tudi delala z njimi	Spoznavanje na daljavo	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I25	Lahko rečem, da se predvsem trudim, da pridobim njihovo zaupanje, da je med nami sproščen odnos, da razumejo, da sem tam za njih	Sproščen odnos	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I26	Veliko sodelujem tudi z družinami, na primer imela sem dečka učno pomoč, ki se je izšla bolj kot spodbujanje k temu, da opravlja delo, na koncu pa veliko delala z njegovo mamo, ki se je soočala s številnimi težavami	Učna pomoč	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I27	Zdi se mi, da sem precej dostopna. Imajo moj telefon, mail, in vedo, da mi lahko pišejo kadar želijo	Telefon, e-pošta	Dostopnost strokovnih delavcev	Sodelovanje strokovnih delavcev z

				mladostniki
I28	Načeloma se srečujem z njimi nekajkrat na teden, odvisno od potreb, pa ta čas izkoristimo, če karkoli potrebujejo. Tako sproti vidimo s čim se srečujejo, kakšne so njihove stiske in stike prilagajamo temu, in seveda ostalim obveznostim	Tedensko srečevanje	Dostopnost strokovnih delavcev	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I29	Večkrat jih sama kontaktiram, vprašam kako so in zdi se mi, da jim je to všeč in da to še poglobi naše odnose	Strokovni delavec kontaktira	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I30	Stiske so bolj pogoste	Pogoste stiske	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I31	je sploh veliko učne pomoči. Prej so si malo pomagali sošolci, učitelji so več razložili, sedaj pa tega ni	Učna pomoč	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I32	Mnogi so doma v družinah, kjer starši ne zmorejo pomagati, ne znajo jezika ali pa snovi	Neznanje družine	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I33	Tudi motivacije nimajo, velikokrat rabi otrok samo spodbudo, pomoč pri urniku, neki stabilizaciji časa, da se spravi učiti	Motiviranje	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I34	Mislim, jaz v letošnjem letu opravljam pedagoško-andragoško izobraževanje, pa že jaz nimam nikakršne motivacije, kako naj jo imajo otroci in mladi	Učenje	Ne motiviranost	Stiske strokovnih delavcev
I35	Težko jim je, ker nimajo stikov s prijatelji	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I36	srečujem se pa z mnogimi stiskami družin. Ne vedo kako bodo preživeli, izguba službe ali pa čakanje na delo, ki jih pušča v hudi negotovosti kaj se bo zgodilo z njimi	Preživetje, negotovost	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I37	Živijo v prenatrpanih stanovanjih, brez prostora za umik, brez miru	Prenatrpana stanovanja	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I38	Imeli smo tudi težave, zaradi pomanjkanja računalnikov, a se mi zdi, da vsaj kar jaz vidim, se je to tudi dobro rešilo z donacijami	Pomanjkanje računalnikov	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I39	S pogovorom. Včasih je že dovolj, da mi povedo kaj jih teži, na primer da pogrešajo prijatelje, da se doma kregajo	Pogovor	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I40	Večkrat sem nekakšna motivatorica za učenje, organizatorica njihovih dni	Motiviranje	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I41	Včasih pa je treba stopiti v akcijo,	Pripomočki za	Pomoč in podpora	Sodelovanje

	komu urediti kakšne pripomočke, kontaktirati učitelje, starše	učenje	mladostnikom	strokovnih delavcev z mladostniki
I42	Na primer z dečkom, ki ne zna slovensko, saj so se nedolgo nazaj priselili, se pogovarjam. Vsakič se spomnim druge teme za pogovor, da se on lahko zraven uči, ker tudi starši govorijo le Bosansko. Če bi hodil v šolo, bi od sošolcev in učiteljev poslušal slovenščino, tako pa jo sliši od mene	Učna pomoč	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I43	Nekateri pa dejansko ne razumejo snovi in se z njimi učim	Učna pomoč	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I44	Večinoma pa so to pogovori, da dobijo občutek, da je nekomu mar, in to jim veliko pomeni	Pogovor	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
I45	Večinoma me spoznajo prek mladih, s katerimi se učim. Na primer se pokažejo na kamero, ko smo na zoom-u, in se potem pogovarjamo	Učna pomoč	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I46	Tudi njim pogosto manjka socialni stik in večkrat se mi je zgodilo, da sem se potem s starši dogovorila še posebej za »sestaneke«, kjer smo se pogovarjali tudi o tem, kakšne stiske oni doživljajo	Socialna izolacija	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I47	Večinoma so to družine priseljencev, ki so v stiski že zaradi socialno-ekonomskega stanja, potem pa krizo pogloblja še ta pandemija	Socialno-ekonomsko stanje	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I48	Tam sem zato, da jih podprem, tako kot mladostnike	Podpora	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I49	Srečujemo se, včasih jim dam kakšen nasvet kam se lahko obrnejo, na kakšno društvo ali organizacijo	Nasvet	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I50	Drugače pa se z njimi pogovarjam, skupaj raziskujemo kako se v tem času počutijo	Pogovor	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I51	Zgornji primer dečka, s katerim sem se pogovarjala v slovenščini je na primer mama, ki je res potrebovala kontakt z nekom. Za sabo je v Bosni pustila celo družino, prijatelje, se preselila v stanovanje iz velike hiše in potem prišla sem, v karanteno, kjer gre lahko samo do trgovine in nazaj. Partner dela, ona pa ne najde službe. Skrbi jo, kaj bo, če bi tudi partner izgubil delo, skrbi jo za sina	Skrbi zaradi posledic pandemije	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
I52	in včasih ne moremo narediti čisto nič drugega, kot da jih poslušamo. In to je dovolj	Poslušanje	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z

				družinami
I53	sodelovala sem z različnimi organizacijami, na primer ZPM, RK in podobno. Od njih sem predvsem dobila kontakte mladostnikov, napotke kako delati	ZPM, RK	Kontakt mladostnikov	Sodelovanje z drugimi organizacijami
I54	na primer vzpostavili smo spletne delavnice prek Zoom-a	Delavnice	Delavnice	Primeri dobre prakse
I55	Z mladimi smo se predvsem pogovarjali, kmalu pa sem ugotovila, da si ob vseh stvareh, ki jih imajo, delo s šolo, ne poznana situacija, želijo le sprostitev. Tako smo delavnice izkoristili za igranje iger, skupaj smo gledali filme in podobno	Igre	Delavnice	Primeri dobre prakse
I56	Tudi pri učni pomoči na primer se trudim biti čim bolj inovativna, raziskujem kar mladostnike zanima, se jim res posvetim	Inovativnost	Učna pomoč	Primeri dobre prakse
I57	Učimo se skozi igre, skozi branje zanimivih besedil in podobno	Skozi igro	Učna pomoč	Primeri dobre prakse
I58	Trudim se, da imam z njimi čim bolj osebni stik, saj to res potrebujejo	Osebni stik	Delo na daljavo	Primeri dobre prakse
I59	Tudi na primer tega fanta, ki sem ga prej omenila, sem povezala z drugim fantom, s katerim je delala moja prijateljica, saj sta imela podobno zanimanje za spletne igrice in sta enako stara. Sta se kar povezala in postala prijatelja, kar se mi je zdelo res super	Novi odnosi	Povezovanje z drugimi mladostniki	Primeri dobre prakse
I60	Z nekaterimi sem se učila tudi meditacije, delali smo vaje iz čuječnosti, jim kazala sprostitevne vaje pred testi in spraševanjem, ki so se ga zelo bali	Meditacija, čuječnost	Sprostitev	Primeri dobre prakse
I61	Predvsem pa se mi zdi pomembno v tem času, da izhajamo iz njih, kar oni potrebujejo, da jih vključimo v naše delo, da res sodelujemo	Izhajanje iz mladih	Sodelovanje	Primeri dobre prakse
I62	Glede na to, da sem ravno dobro zaključila faks, bi bilo kar hudo, če jih ne bi poznala in upam tudi, da se to ne bo nikoli zgodilo	Pozna	Jih uporablja	Uporaba konceptov socialnega dela
I63	Se mi pa zdi, da sem o tem že kar veliko povedala. Z mladimi se pogovarjam, jih poslušam	Pogovor, poslušanje	Pogovor, poslušanje	Uporaba konceptov socialnega dela
I64	Vedno na začetku z vsakim sklenem dogovor o sodelovanju, ker se mi zdi, da ta čas zanje mora postati bolj predvidljiv, da vedo, kaj bodo točno delali	Predvidljivost	Dogovor o sodelovanju	Uporaba konceptov socialnega dela
I65	Poskušam najti naše skupne točke, njihova zanimanja, da se z mano počutijo varne	Skupne točke	Varen prostor	Uporaba konceptov socialnega dela
I66	Poskušam jih podpreti, iščem njihove močne točke, predvsem kar se tiče šole	Močne točke	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
I67	Vedno jih pohvalim za delo, ker to	Pohvale	Krepitev moči	Uporaba

	premalokrat slišijo			konceptov socialnega dela
I68	vedno jim rečem, da si morajo vzeti tudi čas zase, za sprostitev	Čas zase	Spodbujanje k sprostitvi	Uporaba konceptov socialnega dela
I69	Na primer pri delu z družino, sem poudarila kaj vse so že preživeli in kako močni so, da jim je to uspelo	Preživetje	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
I70	Če mi nekdo govori o svojih stiskah, ga poslušam, nato pa skušam skupaj z njim najti vire moči, ki jih ima, da lahko te stiske premaga	Viri moči	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
I71	Zelo rada uporabljam tudi vprašanje, kdaj mu ali ji je že nekaj uspelo, na primer pri šolskem delu – torej iskanje izjem. Se mi zdi tudi to način, da okrepimo moč	Iskanje izjem	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
I72	Je pa to res pomemben koncept, ki se ga trudim vpeljati v vsak pogovor z mladostniki in njihovimi družinami	Pogosto uporablja	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
I73	Kar se tiče nekih osebnih stisk, podpore ni, razen pri družini	Družina	Družina	Podpora in pomoč za strokovne delavce
I74	Glede dela z mladimi pa imamo intervizije, supervizije, sestanke	Delo z mladimi	Intervizije, sestanki	Podpora in pomoč za strokovne delavce
I75	kjer lahko izpostavimo kakšne težave, s katerimi se srečujemo in jih potem skupaj tudi rešujemo	Reševanje težav	Intervizije, sestanki	Podpora in pomoč za strokovne delavce
I76	Še posebej se v stiskah zanašam tudi na druge strokovne delavce, s katerimi smo v tesnejših odnosih	Tesnejši odnosi	Drugi strokovni delavci	Podpora in pomoč za strokovne delavce
I77	Z njimi delim svoje izkušnje, mi pomagajo v kakšni slepi ulici	Deljenje izkušenj	Drugi strokovni delavci	Podpora in pomoč za strokovne delavce
I78	Drugače pa se sama veliko prijavljam na kakšne on-line konference, ki mi pomagajo pri delu	On-line konference	On-line konference	Podpora in pomoč za strokovne delavce
I79	Mogoče več konkretne strokovne pomoči za spopadanje s stiskami drugih	Strokovna pomoč	Kaj potrebujejo	Podpora in pomoč za strokovne delavce
I80	Ne morem reči, da se me zgodbe ljudi, s katerimi delam, ne dotaknejo, veliko razmišljam o tem	Pogovor o stiskah	Kaj potrebujejo	Podpora in pomoč za strokovne delavce
I81	Dovolj bi bilo že to, če bi se z nekom lahko tudi o tem pogovarjala na strokoven način	Pogovor o stiskah	Kaj potrebujejo	Podpora in pomoč za strokovne delavce
I82	Za svojo prihodnost niti ne	Ni skrbi	Za strokovnega delavca	Prihodnost
I83	Me pa skrbi za mladostnike, za svojega otroka, za ranljive skupine ljudi	Bodo posledice	Za mladostnike	Prihodnost
I84	Sprehodi, dobra knjiga, dober film, čas za kavo	Sprehodi, knjige, filmi	Sprehodi, knjige, filmi	Sprostitev in prosti čas
I85	Skušam uživati v malenkostih	Malenkosti	Uživanje	Sprostitev in prosti čas
I86	V prvem valu sem začela delati jogo, kupila sem si knjigo čuječnosti in se tudi s tem začela ukvarjati	Joga	Joga	Sprostitev in prosti čas

I87	Dobili smo tudi pasjega mladička, ki mi vzame kar veliko časa, a je ta čas drugačen, me zamoti	Pes	Domače živali	Sprostitev in prosti čas
I88	Veliko je stvari in zavedam se, da je ta vidik zelo pomemben, če hočem ostati mirna	Mirnost	Mirnost	Sprostitev in prosti čas

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
J1	Nekih 14 dni mi je bilo bolje	Na začetku bolje	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J2	ker je bilo tudi delo manj naporno	Manj naporno	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J3	Ampak to res 14 dni, od takrat naprej mi je veliko bolj naporno	Bolj naporno delo	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J4	Mene je malo stiskalo	Tesnoba	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
J5	z mojimi učenci sem imela veliko dela	Veliko dela z učenci	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J6	Imam jih pet, vsak ima svoje posebne potrebe	Posebne potrebe	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J7	in za vsakega so potrebne drugačne naloge	Prilagojene naloge	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J8	Zato sem imela res veliko dela, da sem vse pripravila, da sem delala z njimi	Delo skupaj z učenci	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J9	da sem se z njimi pogovarjala tudi po telefonu, ostajala v stiku	Telefon	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J10	Tako da mi je to res naporno, tako meni osebno, kot tudi kar se tiče mojega dela	Napor	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
J11	Vse mi je naporno, imela sem zelo slab mesec, obdobje	Napor	Težko obdobje	Stiske strokovnih delavcev
J12	ko se mi ni nič več dalo, delala sem po liniji najmanjšega odpora	Delo po liniji najmanjšega odpora	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J13	Težko mi je biti zaprta notri	Težki občutki	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
J14	vsakič ko mora kdo v trgovino, grem jaz, samo iščem kam bi lahko šla	Iskanje izhoda	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J15	Sedaj sem nazaj v službi, ker so odprli šole za otroke s posebnimi potrebami in vsaj malo okolje zamenjam	Nazaj v šoli	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J16	Tudi novic več ne spremljam, ker so me res spravljal v stiske	Stiske zaradi medijev	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
J17	Nimam strahov zaradi same bolezni	Ni strahu	Pozitivna čustva	Čustva strokovnih delavcev
J18	bolj zaradi situacije, ki jo je bolezen prinesla	Strah zaradi situacije	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
J19	Četudi ne spremljam politike, mi je vse kar se dogaja grozno	Grozno dogajanje	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
J20	ukrepi so protislovni, vsak dan	Ukrepi	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na

	je drugače			strokovne delavce
J21	Grozno mi je, da se počutim kot kriminallec ker grem v drugo občino	Kot kriminalci	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
J22	Meni je socialna izolacija najhujša	Socialna izolacija	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J23	Živim pri partnerju in njegovih starših, in to da sem tako zelo daleč od svoje družine mi je najtežje	Pogrešanje družine	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
J24	Težko je, ker dialogi potekajo samo okrog korone, cepiv, ukrepov, nič drugega	Pogovori o virusu	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J25	Malo bolj se znam organizirati, saj ko smo bili doma, če se nisem organizirala, nisem ničesar naredila	Boljša organizacija	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J26	Malo več časa sem preživela s partnerjem	Čas z družino	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J27	malo sem se spočila, četudi je bilo vmes delo bolj naporno, sem lahko dalj časa spala	Počitek	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J28	Imam ogromno enih obveznosti in vsaj malo mi je to olajšalo	Manj obveznosti	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J29	Lažje je tudi to zame, ker vseeno dobivam plačo	Plača	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J30	Mislím, da ne, saj ko sem z njimi, ne govorimo o koroni	Ne govorijo o virusu	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J31	Populacija s katero delam močno potencira vse stvari, ki jih slišijo in tega ne razumejo	Ne razumevanje situacije	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J32	Tudi ko se pogovarjam z njimi, ko se želijo o koroni, cepivih in teh stvareh	Pogovor o virusu	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J33	se trudim biti pozitivna, jim govorim o lepih stvareh	Pozitivizem	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J34	da dobijo oporo, da lažje shajajo, ker je tudi njim res grozno, da so ves čas doma	Opora	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J35	Mi je bilo v času ko smo bili doma težko, ker nisem imela energije, ali pa pač sem bila malo bolj slabe volje	Pomanjkanje energije	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J36	neproduktivna, v stiski zaradi vseh stvari, ki jih slišimo po medijih	Stiske zaradi medijev	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J37	Ampak konkretno pri delu se po mojem mnenju to ni poznalo, razen morda nezavedno	Nezaveden	Vpliv na delo z mladostniki	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J38	Vsi so osebe s srednjo motnjo v duševnem razvoju	Motnja v duševnem razvoju	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J39	Imam štiri punce, ki so za to populacijo relativno visoke, vse se da zmenit z njimi	Dogovarjanje	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J40	in enega fanta, ki ima tudi	Motnja v fizičnem	Sodelovanje	Sodelovanje

	motnjo v fizičnem razvoju, ne govori	razvoju	strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	strokovnih delavcev z mladostniki
J41	In potem z njim nisem nič komunicirala, večinoma z mamo	Otežena komunikacija	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J42	Pri njemu je bilo najtežje, ker ne vemo kako vstopati v stik	Težje vstopanje v stik	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J43	Vem, da zna brati in vsem je čudno kje se jih je naučil, očitno je sproti to pobral, kar je res fascinantno, po drugi strani pa če mu rečeš, da žogo vodi v krogu, nikoli ne gre v krogu	Manjše sposobnosti	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J44	Težko je, ker nihče ne ve na kateri stopnji razumevanja je, ker ne govori	Ne govori	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J45	Vemo pa, da mu je hudo, ker pred karanteno ni več lulal in kakal v hlače, sedaj je pa spet začel, kar je zagotovo posledica tudi stisk tega časa	Enkopreza	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J46	Z ostalimi pa se da komunicirati, seveda prilagajam ampak gre	Prilagajanje komunikacije	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J47	V šoli oni ne nosijo mask, saj imamo velike učilnice, sedijo narazen	Maske in razdalja	Ukrepi zaradi pandemije	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J48	imamo en kup protokolov – razkuževanje vsako uro, vsake 30 minut zračenje in podobno	Protokoli za razkuževanje	Ukrepi zaradi pandemije	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J49	Mi, učitelji pa imamo masko, razen ko pijem in jem	Učitelji z masko	Ukrepi zaradi pandemije	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J50	Načeloma jih ne moti, vsaj mojih ne	Maske ne motijo otrok	Ukrepi zaradi pandemije	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J51	jo pa dam, ko smo na razdalji tudi kdaj dol, da jim pokažem moj obraz, se nasmejem	Nasmeh pod masko	Ukrepi zaradi pandemije	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J52	jih vprašam, če koga maske motijo, če kdo slabo razume, ampak res sedim tri metre od najbližjega	Ne razumevanje ukrepov	Ukrepi zaradi pandemije	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J53	So se pa navadili, raje vidijo, da imamo maske, kot da so doma	Raje maske kot biti doma	Ukrepi zaradi pandemije	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J54	Drugi učitelji imajo nekaj težav s tem, ker imajo otroci težje posebne potrebe in ne razumejo	Ne razumevanje ukrepov	Ukrepi zaradi pandemije	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J55	težko jim je, ker ne vidijo učiteljevih izrazov, obraza, nasmeha, težje jih razumejo	Ne vidijo izrazov	Ukrepi zaradi pandemije	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J56	Mnogi ne vedo zakaj so maske, zakaj je vse to skupaj potrebno	Stiske	Ukrepi zaradi pandemije	Sodelovanje strokovnih delavcev

	in jim to povzroča stisko			z mladostniki
J57	Se pa cela šola res drži strogih ukrepov	Strogi ukrepi	Ukrepi zaradi pandemije	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J58	Pred tem pa smo bili v stiku po messengerju, sms-ih, klicih	telefon	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J59	vsak dan smo bili v stiku, me poklicali in podobno	Stiki vsak dan	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J60	Na začetku so mi samo pošiljali nalogo, ampak sem hitro zaznala, da potrebujejo stike	Zaznavanje potrebe po stikih	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J61	in smo se začeli dobivati na video klicih, konferencah, smsih	Video konference	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J62	In to, da smo se videli jim res veliko pomeni	Pomemben stik	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J63	če na primer jaz nisem organizirala video klica kakšen dan, so mi sami napisali, če se lahko vidimo prek videa	Sami poiskali stik	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J64	Pa tudi če za 10, 15 minut, toliko, da se vidimo, da se pozdravimo	Kratki pogovori	Vzpostavljanje in ohranjanje stika z mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J65	Prej v šoli smo se še z enim razredom veliko družili in sva v decembru s sodelavko organizirali tudi skupne video klice	Skupni video klici	Povezovanje z drugimi mladostniki	Primeri dobre prakse
J66	da smo se enkrat na teden vsi videli, da so se malo pogovorili, podružili kot v šoli in jim je bilo tako lažje	Pogovor	Povezovanje z drugimi mladostniki	Primeri dobre prakse
J67	Socialna izolacija je zanje res težka, ker ne razumejo točno zakaj	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J68	vsi imajo zelo negativen odnos do korone	Negativen odnos	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J69	niso pa zmožni sprocesirati informacij, kaj je res, kaj ni	Ne razumevanje situacije	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J70	Jaz jim ves čas nekaj razlagam, da bi razumeli, a je težko	Razlaganje situacije	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J71	Zanje že počitnice niso dobra stvar, ker en teden nimajo kaj delati in se pogrešajo	Pogrešanje vrstnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J72	Tudi tisti teden preden so odprli šole, sem vsako uro odpisovala na sms-e, ker so me spraševali če gremo v šolo ali ne	Pogrešanje šole	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J73	in grozno jim je bilo, ker do ponedeljka do 14h popoldne nismo vedeli kaj bo	Nepredvidljivost situacije	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki

J74	cel dan so bili nestrpni, me klicali če bo šola ali ne, res so si želeli in jaz nisem nič vedela, kar je bilo res hudo	Nestrpnost	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J75	Ko smo bili doma sem bila ves čas dosegljiva	Kadarkoli potreujejo	Dostopnost strokovnih delavcev	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J76	v šoli smo imeli sicer univerzalno pravilo, da delamo od 8.00 do 15.00, ostalo ne	Omejen čas	Dostopnost strokovnih delavcev	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J77	Drugače pa imam precej specifičen razred, imam namreč tri sestre, dvojčici in starejšo sestro, vse imajo duševno motnjo	Otroci s posebnimi potrebami	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J78	Očitno sta bila starša zelo nekompatibilna, biološke mame sicer nobena od deklet ne pozna	Nepoznavanje staršev	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J79	so z očetom, ker je bila menda tudi mama oseba z motnjo	Starši z motnjami v duševnem zdravju	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J80	Hočem pa reči, da so se one zelo same zaposlile, delajo nalogo same, potem so se igrale družabne igre, imajo psa, ki ga vozijo na sprehod in tako naprej	Samozaposlitev	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J81	Četrta deklica imajo doma kmetijo in njej je težje	Težave doma	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J82	ona je že med počitnicami ko so zaprli želela nazaj v šolo, ker je sama	Osamljenost	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J83	starši nimajo veliko časa in to je hudo	Pomanjkanje časa	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J84	V šoli pa me tudi potegnejo na stran, mi povedo, če kaj potrebujejo	Kadarkoli potrebujejo	Dostopnost strokovnih delavcev	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J85	Prej so bili res osamljeni	Osamljenost	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J86	tudi težje so se zamotili, pogrešali so družbo	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J87	Večini v šoli je manjkalo samo to, saj so luknje v znanju, ampak oni tega ne jemljejo kot njihova stvar, to je naša stiska	Pomanjkanje pomoči otrokom	Socialno delo	Stiske strokovnih delavcev
J88	Njim je težko to, ker ne morejo razumeti koliko časa bo to še trajalo	Nepredvidljivost situacije	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J89	od konca novembra se je govorilo da mogoče pa drug teden bo, in potem je drug teden prišel in šole še kar ni bilo	Podaljševanje ukrepov	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J90	To podaljševanje, nerazumevanje situacije, socialna izolacija	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J91	Nimajo nekih učnih težav, ker smo res prilagajali naloge, da so	Prilagojene naloge	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev

	jih lahko reševali			z mladostniki
J92	tudi že od začetka septembra smo se pripravljali na to, da bodo zagotovo spet kaj šole zaprli	Priprava na delo od doma	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J93	in smo delali na spletnih učilnicah naloge, vsi smo jih aktivno pripravljali na to, da so znali odpreti nalogo in jo rešiti	Priprava na delo od doma	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J94	Ves čas smo delali na isti način, da so vedeli kako se česa lotiti	Priprava na samostojno delo	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J95	Res sem naredila vse tako, da niso rabili nič kopirati, samo odpreti in rešiti	Priprava na delo od doma	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J96	Imeli so tudi nekaj težav doma, pri eni puncu imajo ves čas konflikte doma	Težave doma	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J97	so imeli že prej težave, ki pa so sedaj zagotovo še eskalirale in to se je videlo	Eskalacija težav	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J98	Pri tistih treh sestrah nimajo teh težav, ampak četrta pa prihaja iz zelo slabe družine, imajo zelo slabe razmere	Slabe razmere doma	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J99	tako odnosno, kot čustveno, kot tudi finančno	Slabe razmere doma	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J100	Ima dve mlajši sestri, in starši jo silijo, da zanje skrbi	Skrb za sorojence	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J101	V zadnjem času si je tudi začela veliko izmišljevati, mama pravi, da pogreša šolo, da je nestrpna	Nestrpnost	Stiske mladostnikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J102	a na primer si izmisli, da dela sirove štruklje, čeprav vemo, da nima koordinacije, da noža ne zna držati	Izmišljevanje	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J103	Ampak to je njena realnost, verjamem, da si s tem lajša svoje stiske	Lajšanje stisk	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J104	Pri njej se najbolj pozna primanjkljaj socialnih stikov, saj je to najpomembnejše, na tem veliko delamo	Primanjkljaj socialnih stikov	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J105	Predvsem s temi video konferencami, stalnimi stiki, ker zanje je res socialna izolacija najpomembnejša	Redni stiki	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J106	Mi opazimo razlike, ker nimajo strokovne pomoči, tudi starši opazijo primanjkljaje	Opazovanje primanjkljaja	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J107	a to zanje ne predstavlja stiske	Primanjkljaj ni stiska	Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki

			mladostniki	
J108	Prav tako so ves čas v kontaktu s svetovalno delavko, če so karkoli potrebovali	Svetovalna delavka	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J109	Ona ima tudi vsak teden en predmet pri meni in potem so se vsak teden lahko obračali tudi nanjo, če so imeli kakšne težave	Svetovalna delavka	Pomoč in podpora mladostnikom	Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki
J110	Jaz nisem z njimi v rednih stikih	Ni rednih stikov	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J111	slišimo se glede tega kaj se dogaja, nalog in podobno	Glede šolskega dela	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J112	Občasno imamo govorilne ure, v zadnjem času smo se slišali več, da sem jih obveščala vsaj o napredkih otrok	Obveščanje o napredku otrok	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J113	drugače pa niso tako zelo zainteresirani, da bi jih to posebej zanimalo	Ni interesa za sodelovanje	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J114	Imam bolj občutek, da jim je šola tako – imejte otroke tam v varstvu, da jih nimamo mi, doma pa so njihova skrb	Šola je varstvo	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J115	Želijo, da rešimo vse težave, pa da njih ne vpletamo	Nevpletanje	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J116	Ena mama mi je na govorilnih rekla, da se je ena hčerka v karanteni zelo zredila – nekje 10 kil, nič groznega sicer, in je rekla, ko smo šli v šolo nazaj, da naj nekaj naredimo, da bo shujšala	Reševanje težav	Stik z družinami	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J117	Ja predvsem z motivacijo, ker otroke težko motivirajo za delo	Ne motiviranost otrok	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J118	Veliko poudarka je bilo na ročnih spretnostih, na stvareh, ki so jih lahko delali in otroci niso imeli motivacije, starši pa niso mogli nič	Ne motiviranost otrok	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J119	Sama sem se takrat bolj vključila, jih začela spodbujati, da so mi pošiljali slike, jih bolj osebno nagovarjati, pa je nekako šlo	Vključevanje strokovnega delavca	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J120	Dajala sem jim res specifične zaposlitve, da so jih sami delali	Zaposlitve za otroke	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J121	Starši imajo tudi stisko, ker ne vedo, kaj delati z otrokom	Nezmožnost pomagati	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J122	Na primer od fanta mama je tudi oseba z motnjo	Starši z motnjami v duševnem zdravju	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J123	in potem se z njim ukvarja babica, ker je bil veliko pri njej	Stari starši kot varstvo	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami

J124	sem potem njej pošiljala zaposlitve, obrnila sem cel internet da sem našla stvari, ki sta jih lahko počela	Zaposlitve za otroke	Pomoč in podpora družinam	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J125	Na splošno pa se mi zdi, da je več nasilja v družinah nad otroki	Nasilje	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J126	ker so starši tako pod stresom, da potem še težje funkcionirajo z otroki s posebnimi potrebami	Otroci s posebnimi potrebami	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J127	ki pa potrebujejo še več pomoči in to je staršem težko, so živčni	Napeti odnosi	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J128	Sama sicer nisem imela toliko teh težav, so jih pa imele druge sodelavke. Imeli so tudi hude težave, ker jih res ne moreš pustiti same doma, kot majhne otroke, zato je bilo veliko stisk staršev z varstvom	Varstvo otrok	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J129	Tudi otroka ne moreš dati v varstvo, ker potrebuje prilagoditve	Prilagoditve za otroke	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J130	mnogo pa je takih staršev, ki ne morejo dobiti dela na daljavo	Ni dela na daljavo	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J131	Sodelovali smo z Zvezo Sožitje, kjer so aktivirali prostovoljce za občasno druženje, da so s tem malo pomagali staršem pri varstvu	Zveza Sožitje	Prostovoljci za varstvo	Sodelovanje z drugimi organizacijami
J132	Ampak potem so prišli strožji ukrepi in ni bilo iz tega nič. Smo pa veliko delali v tej smeri, pa ni šlo	Prestrogi ukrepi	Prostovoljci za varstvo	Sodelovanje z drugimi organizacijami
J133	Naša šola je zelo povezana s skupnostjo	Povezava	Skupnost	Sodelovanje z drugimi organizacijami
J134	veliko je društev, organizacij, tudi ena trgovina je, kjer so lahko naši otroci pomagali	Trgovina	Skupnost	Sodelovanje z drugimi organizacijami
J135	pa tudi prostori, kjer so jih učili praktičnega dela – na primer avtopralnica, ker so se učili prati avto	Praktično usposabljanje	Skupnost	Sodelovanje z drugimi organizacijami
J136	Res se jih močno vključuje v skupnost. Do časa korona krize seveda, sedaj je to vse odpadlo	Ni več sodelovanja zaradi pandemije	Skupnost	Sodelovanje z drugimi organizacijami
J137	Tudi v VDC so prej najstarejši hodili na prakso, da se jim olajša prehod, ko gredo tja, tega sedaj ni in ne vemo niti kako bomo to speljali	Ni več sodelovanja zaradi pandemije	VDC	Sodelovanje z drugimi organizacijami
J138	Ogromno je, predvsem to smo razvili, da smo z mladimi vsak dan v stiku, in menda tega res ne delajo povsod	Stiki vsak dan	Delo na daljavo	Primeri dobre prakse
J139	Med sabo si res veliko pomagamo, pridobivamo ideje	Sodelavci	Sodelovanje	Primeri dobre prakse

	kako delati			
J140	Na primer jaz sem uvedla urnik kdaj se lahko s kom slišimo in notri se otroci vpišejo, kolikor pač potrebujejo, in potem jih takrat pokličem	Urniki za stike	Delo na daljavo	Primeri dobre prakse
J141	Smo na voljo, pomagamo pri delu s šolo in z drugimi stvarmi	Pomoč	Delo na daljavo	Primeri dobre prakse
J142	Veliko snemamo navodila, nastalo je en kup videov, ker tako tudi lažje razumejo, če le berejo jim je težje	Video posnetki	Delo na daljavo	Primeri dobre prakse
J143	Tudi imeli smo proslave, smo se posneli, pa oni tudi, pa smo montirali posnetke	Proslave	Delo na daljavo	Primeri dobre prakse
J144	Pa tudi na splošno se mi zdi, da smo se dobro spopadli s stiskami – imamo na primer enega fanta, ki ima samo očeta, sta Roma in prišla sta iz Francije. Nimata pa urejenega statusa v Sloveniji	Brez statusa	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J145	nekaj so zamešali tudi z roki in papirji, tako da dva meseca nista dobila socialne pomoči	Brez socialne pomoči	Stiske družin	Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami
J146	Učitelji smo se pa zbrali in jima pomagali – zbirali smo oblačila, denar, učiteljica pa jima je dostavila na dom, ker to je bilo vse v karanteni	Zbiranje oblačil	Pomoč družinam	Primeri dobre prakse
J147	Tudi učitelji, če živijo blizu koga od otrok, so se na primer oglasili pri njih doma, so bili v stiku	Stiki z družinami	Pomoč družinam	Primeri dobre prakse
J148	Imamo nekaj primerov res težkih posebnih potreb, pa je sodelavka hodila tja in jim pomagala	Pomoč na domu	Pomoč družinam	Primeri dobre prakse
J149	Na teh posebnih programih, vsaj pri nas, vsi živijo za te učence, cele dneve samo delajo in razmišljajo kaj bi naredili, da bi jim vse čim bolj olajšali	Učitelji	Pomoč	Primeri dobre prakse
J150	Je pa vodja aktiva rekel na začetku, naj si naredimo urnik, naj ne delamo preveč, ker v prvi karanteni smo se res preobremenili, nismo sfovali vsega	Urniki	Vodstvo šole	Pomoč in podpora za strokovne delavce
J151	Večinoma imajo tudi majhne otroke doma, morajo usklajevati vse obveznosti, kar je res težko, ko te tudi otroci v šoli toliko potrebujejo kot naši	Družina in služba	Usklajevanje obveznosti	Stiske strokovnih delavcev
J152	Sedaj je tudi težko ko smo prišli nazaj, mi imamo 60 minutne ure, ne 45, sedaj pa tudi ne smemo na malico	Ni odmora	V šoli	Stiske strokovnih delavcev
J153	to pomeni, da jemo in smo vse odmore skupaj, kar je težko, ker potem se seveda želijo ves čas pogovarjati, tudi med odmorom moraš delati, ni časa, da bi si	Ni odmora	V šoli	Stiske strokovnih delavcev

	malo oddahnil			
J154	Prej smo se dogovarjali med sabo da je na primer v razredu, kjer ne morejo biti sami, prišel drug učitelj da je en lahko šel na malico, in smo se izmenjavali, sedaj pa tega ni	Ne smejo pomagati	Drugi strokovni delavci	Pomoč in podpora za strokovne delavce
J155	In ko pridem domov sem res utrujena, vsak dan znova, grozno mi je	Utrujenost	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na strokovne delavce
J156	Jaz v razredu na splošno manj, vsaj v teh teoretičnih okvirih	Ne v teoretičnih okvirih	Jih uporablja	Uporaba konceptov socialnega dela
J157	Ogromno pa je situacij v pogovorih, kjer vidim, da je to res potrebno – v smislu dogovora o sodelovanju in podobno	Po potrebi	Dogovor o sodelovanju	Uporaba konceptov socialnega dela
J158	Imam pa vse vgrajeno že podzavestno	Ponotranjenje	Jih uporablja	Uporaba konceptov socialnega dela
J159	in se mi zdi, da so stvari, ki res pomagajo, da imamo boljše odnose z mladostniki	Boljši odnosi	Jih uporablja	Uporaba konceptov socialnega dela
J160	predvsem iskanje virov, ki jih imajo je ena taka stvar, na kateri res veliko delam	Iskanje virov	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
J161	Vsak dan skušam delati z njimi tako, da gledajo iz pozitivne strani življenje	Pozitivizem	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
J162	Ti učenci so zelo nagnjeni k temu, da ves čas jamrajo, da jih nekaj boli, ne bi telovadili, ne bi se premikali	spodbujanje	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
J163	Predvsem s poudarjanjem stvari, v katerih so dobri	Poudarjanje virov moči	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
J164	poudarim kaj dobro naredijo, veliko jih spodbujam	Spodbujanje napredka	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
J165	trudim se, da imamo pozitivno ozračje	Pozitivizem	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
J166	Pri njih je tako, da če sem jaz slabe volje, so tudi oni	Vpliv na občutke	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
J167	in zato je to zelo pomembno, da se počutijo tudi sposobne, da delajo kar delamo	Občutek da zmorejo	Krepitev moči	Uporaba konceptov socialnega dela
J168	Jaz tam nisem toliko njihov učitelj, kot kolega	Prijateljski odnosi	Vzpostavljanje odnosa	Uporaba konceptov socialnega dela
J169	Malo se pogovorimo, malo se podružimo, nato pa malo spotoma delamo matematiko in slovenščino	Pogovor	Pogovor	Uporaba konceptov socialnega dela
J170	Šola je res postranska stvar, ker jim to ni pomembno	Šola postranskega pomena	Šola postranskega pomena	Uporaba konceptov socialnega dela
J171	Glede naših mladostnikov se mi zdi, da ne bo velikega vpliva, ker se mi zdi, da ko bo konec vsega, bodo na to hitro pozabili	Ne bo vpliva	Za mladostnike	Prihodnost
J172	Ampak to so moji, ko bo to minilo bodo pozabili na stiske, ki jih doživljajo zaradi socialne izolacije	Pozaba stiske	Za mladostnike	Prihodnost
J173	V drugih razredih bo huje tudi	Primanjkljaj	Za mladostnike	Prihodnost

	zato, ker niso dobivali strokovne pomoči in so primanjkljaji večji			
J174	to bodo težje nadoknadili, a spet to ni njihova težava, ampak naša	Primanjkljaj	Za mladostnike	Prihodnost
J175	Na splošno pa me skrbi splošno stanje v državi, ne toliko moje osebno stanje, ampak splošna družba	Skrb za splošno stanje	Za družbo	Prihodnost
J176	Na splošno me skrbijo stvari, ki se v družbi dogajajo in to je tudi moja največja stiska trenutno	Dogajanje v družbi	Za družbo	Prihodnost
J177	Toliko je ljudi, ki so izključeni in kaj se jim dogaja	Izključenost ljudi	Za družbo	Prihodnost
J178	kako si lahko dovolimo, da nam je vseeno za to kaj se dogaja. Sploh ne vemo kam gremo	Apatija	Za družbo	Prihodnost
J179	vsak ki drugače razmišlja je utišani in tega me je strah	Utišanje drugače mislečih	Za družbo	Prihodnost
J180	Nezavest družbe	Nezavest družbe	Za družbo	Prihodnost
J181	nihče se ne pogloblja, vsem je važno samo to, da nosimo maske, da ne gremo ven iz občine, ostale kršitve pravic pa kot da se ne dogajajo, jih ljudje ne vidijo	Kršitve pravic	Za družbo	Prihodnost
J182	In tega me je strah, posledic apatije družbe	Apatija	Za družbo	Prihodnost
J183	Še slabše se pa počutiš, ker nič ne moreš spremeniti	Nemoč	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
J184	Povem, da sem jezna in to delim z ljudmi okrog mene, to je pa to	Jeza	Negativna čustva	Čustva strokovnih delavcev
J185	Dobimo res ogromno pomoči, in kadarkoli bi kaj potrebovala, lahko prosim za pomoč	Kadarkoli potrebuje	Dovolj podpore	Podpora in pomoč za strokovne delavce
J186	Že prej, ko smo bili v šoli smo se ves čas pogovarjali, si pomagali	Pogovor	Dovolj podpore	Podpora in pomoč za strokovne delavce
J187	V razredu imam tudi varuha, on v principu dela nego mladostnikov, in z njim se pogovarjam, on je precej sproščen, če se sama preveč sekiram, mi on pomaga, da se neham	Varuh	Drugi strokovni delavci	Podpora in pomoč za strokovne delavce
J188	Tudi v šoli imam veliko podpore pri vseh, tudi na strokovnih sestankih	Podpora	Tedenski sestanki	Podpora in pomoč za strokovne delavce
J189	Nič, lahko rečem, da trenutno dobim vse, kar potrebujem	Dovolj pomoči	Kaj potrebujejo	Podpora in pomoč za strokovne delavce
J190	Malo grem na sprehod	Sprehodi	Sprehod	Sprostitev in prosti čas
J191	knjige berem, in to je to	Knjige	Knjige	Sprostitev in prosti čas
J192	Tudi telefon mi je odklop od vsega	Telefon	Telefon	Sprostitev in prosti čas
J193	planiram prenovo stanovanja in me tudi to precej zamoti	Prenova stanovanja	Prenova stanovanja	Sprostitev in prosti čas

– Starši

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
K1	Pa tako, saj gre, ampak je težko	Težko obdobje	Negativna čustva	Čustva staršev
K2	Imam vse tri otroke doma, eden je v 9. razredu, drugi v 1., tretja pa je stara 4 leta	Starost otrok	Otroci	Družina
K3	Partner dela, jaz imam tudi delo od doma	Delo od doma	Usklajevanje obveznosti	Družina
K4	poleg tega da učim mlajša dva in nekako skušam skrbeti za mlajšo, ki se še ne zamoti sama	Šola od doma	Usklajevanje obveznosti	Družina
K5	Lahko rečem, da sem počasi obupana	Obupanost	Negativna čustva	Čustva staršev
K6	ker je to res težko obdobje	Težko obdobje	Negativna čustva	Čustva staršev
K7	Včasih se počutim, kot da sem nesposobna, ker ne morem poskrbeti za svoje otroke	Občutek nesposobnosti	Negativna čustva	Čustva staršev
K8	Saj na trenutke je čudovito, ampak postaja težko, vedno težje in grozno mi je ob vsem tem dogajanju	Težko obdobje	Negativna čustva	Čustva staršev
K9	Ne znam niti opisati kako se počutim. Samo grozno, nesposobno, obupano	Obupanost	Negativna čustva	Čustva staršev
K10	vsak večer padem dol in naslednji dan spet isto, še enkrat od začetka, popolnoma utrujena sem	Utrujenost	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
K11	V službi so sicer razumevajoči, a na žalost delam na takem delovnem mestu, da je delo preprosto treba opraviti	Razumevanje	Usklajevanje obveznosti	Služba
K12	Počutim se ujetu v neko novo resničnost, in zdi se mi, da je moje življenje v tej točki ustavljeno	Občutki ujetosti	Negativna čustva	Čustva staršev
K13	Pogrešam čas zase, kavo s kakšno prijateljico, malico s sodelavci	Pomanjkanje časa zase	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
K14	Svoje otroke imam najraje na svetu, a preprosto tako ne gre več naprej	Ne gre naprej	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
K15	Zagotovo se zavedam, da virus je in da je za nekatere celo usoden	Usodnost virusa	Negativna čustva	Čustva staršev
K16	Sama sem ga prebolela in razen eno-tedenske migrene, nisem imela hujših simptomov, vem pa, da sem imela srečo	Prebolela virus	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
K17	Skrbi me za druge, za mojo mamo, očeta in babico	Strah za druge	Negativna čustva	Čustva staršev
K18	Skrbi me za posledice, ki jih bo prineslo, če kdo od naju izgubi službo	Izguba službe	Skrbi	Stiske staršev
K19	saj imava kredit za hišo, ki ga sicer sedaj lahko plačujemo, a oba delava v privat sektorju, torej ne vemo kako bo	Odplačevanje kredita	Skrbi	Stiske staršev
K20	Kaže slabo, resnično se skrbim	Usklajevanje	Skrbi	Stiske staršev

	vsak dan pod stresom, če bom obdržala službo. Sploh v teh časih, ko ne opravi dovolj, ker imam doma otroke in delo za šolo	obveznosti		
K21	Starejši otrok me ogromno potrebuje, saj ima hude učne težave in ne dela nič, če nisem zraven	Veliko pomoči	Učne težave otrok	Šola
K22	Strah me je tudi zanj, kako bo nadoknadil vse, kar je izgubil	Nadoknaditi šolsko delo	Učne težave otrok	Šola
K23	Torej ravno to, da se trudim usklajevati vse stvari	Usklajevanje obveznosti	Skrbi	Stiske staršev
K24	pa se mi zdi, da mi ne gre, da sem ves čas na istem, ves čas v skrbih kaj bo, kaj se bo z nami zgodilo	Negotovost	Skrbi	Stiske staršev
K25	Nismo eni tistih, ki bi imeli mnogo prihrankov, živimo normalno, iz meseca v mesec. Kaj še bo, nihče ne ve	Ekonomsko stanje	Skrbi	Stiske staršev
K26	Najtežje je to, da tudi otroci nimajo kaj dosti od mene, na primer mlajša me večkrat vpraša kdaj bom šla končno dol iz računalnika, jaz pa imam delo	Delo za službo	Premalo časa za otroke	Stiske staršev
K27	in zato ogromne občutke krivde	Občutki krivde	Negativna čustva	Čustva staršev
K28	Če se sliši smešno – čas z družino	Čas z družino	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
K29	Saj je naporno, grozno naporno, ampak toliko časa, kot smo sedaj skupaj, prej nismo bili nikoli in verjamem, da nikoli več niti ne bomo	Čas z družino	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
K30	Zato se trudim, da nisem živčna, da skupaj delamo kar se da	Čas z družino	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
K31	Dejstvo pa je, da na splošno drugega ni nič boljše, res, nič mi ni všeč	Nič ni boljše	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
K32	naporno je, dela je več, manj prostega časa	Manj prostega časa	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
K33	kuham, delam za službo, pomagam pri delu za šolo, skrbim za otroke, za gospodinjstvo, noro	Usklajevanje obveznosti	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
K34	Ja. Več se kregamo	Več prepiranja	Odnosi v družini	Družina
K35	ker sva oba s partnerjem pod stresom – zaradi dela, službe	Stres zaradi službe	Stres	Stiske staršev
K36	in seveda večkrat pomisliva kaj bo, če kdo od naju izgubi delo	Izguba službe	Strah	Stiske staršev
K37	In sva pod stresom in zagotovo večkrat izgubim živce	Izguba živcev	Stres	Stiske staršev
K38	če sem prej mirno delala z najstarejšim, se sedaj kar derem, čeprav se nočem in se res trudim, včasih ne zmorem	Povzdigovanje glasu	Stres	Stiske staršev
K39	Zato mislim, da je to poslabšalo najin odnos	Slabši odnosi	Odnosi v družini	Družina
K40	Z mlajšima je sicer lažje, a	Zmanjka časa	Pomoč in podpora	Družina

	vseeno potrebujeta ogromno pomoči, a mi zanju zmanjka časa		otrokom	
K41	ker moram delati s starejšim, ker drugače sam ne bi naredil popolnoma nič. In sta mlajša prikrajšana, kar se vidi	Prikrajšanost drugih otrok	Učne težave otrok	Šola
K42	S partnerjem se kregava, veliko	Prepiri s partnerjem	Odnosi v družini	Družina
K43	Prihaja pozno domov, ima veliko dela	Veliko dela v službi	Usklajevanje obveznosti	Družina
K44	jaz sem cele dneve sama, nimava nič časa zase. Otrok ne moreva dati v varstvo, ne greva na večerjo, k prijateljem, staršem, nimava nekega časa vsak zase	Ni časa zase	Oddaljitev od partnerja	Stiske staršev
K45	Z otroki pa kot sem rekla – oni med sabo so na začetku še shajali, sedaj pa je noro, ves čas se kregajo, tepejo	Prepiri med otroki	Odnosi v družini	Družina
K46	in jaz se ves čas nanje derem	Povzdigovanje glasu na otroke	Odnosi v družini	Družina
K47	Imamo lepe vikende, ko smo prosti, sprehode, skupaj kaj skuhamo	Lepi vikendi	Odnosi v družini	Družina
K48	teden pa je peklenski	Pekleni teden	Odnosi v družini	Družina
K49	Na srečo smo trenutno okej s financami, da imajo otroci vse, kar potrebujejo	Finančno preskrbljeni	Ekonomsko stanje	Družina
K50	starejša dva vsak svoj računalnik, vsak svojo sobo, mlajša pa igrače, stvari, ki jo zamotijo, risanke	Imajo pripomočke za učenje	Ekonomsko stanje	Družina
K51	Zjutraj pripravimo zajtrk, nato pa začnemo z delom. Pregledam kdaj ima kdo od otrok kakšno video konferenco, kaj imajo za naloge	Šolanje na domu	Usklajevanje obveznosti	Družina
K52	Na žalost moram vse to opraviti tudi za starejšega, ker sam ne bi nič	Učna pomoč	Usklajevanje obveznosti	Družina
K53	Nekajkrat se skregamo, vmes imam nekaj telefonskih klicev, odgovarjam na maile – kar je nujno	Služba	Usklajevanje obveznosti	Družina
K54	Mlajša se želi igrati, zato včasih vmes še kaj prebereva, kaj riševa	Igra	Usklajevanje obveznosti	Družina
K55	Nato kosilo, vmes skušam še kaj pospraviti, oprati cunje	Gospodinjska opravila	Usklajevanje obveznosti	Družina
K56	Po kosilu spet delo za šolo, medtem, ko delam tudi za službo	Šola in služba	Usklajevanje obveznosti	Družina
K57	Popoldan pride partner, da je on z otroki, jaz delam, pišem	Služba	Usklajevanje obveznosti	Družina
K58	zvečer večerja, se uredimo in grejo otroci spat, jaz pa naprej delat	Gospodinjska opravila	Usklajevanje obveznosti	Družina
K59	Mogoče se sliši okej, ampak v resnici je kaos	Kaos	Usklajevanje obveznosti	Družina
K60	Z mlajšim večinoma po mailu, nekje dvakrat tedensko imajo video konferenco	Mail	Sodelovanje s šolo	Šola

K61	Ker sam dela za šolo, mu pomagamo, nekih posebnih kontaktov jaz nimam	Ni kontaktov	Sodelovanje s šolo	Šola
K62	Kar pošlje naredimo in pošljemo, poskušam, da bi delal sam, ampak včasih ne gre	Reševanje nalog	Pomoč in podpora otroku	Šola
K63	Ima super učiteljico, ki pošilja razne posnetke z razlago, filmčke, zelo razumljive powerpointe in podobno	Super učiteljica	Pomoč in podpora otroku	Šola
K64	S starejšim imam več težav, ves čas sem v navezavi z učiteljico	Kontakt z učiteljico	Sodelovanje s šolo	Šola
K65	in svetovalno delavko, pa tudi z eno pedagoginjo, ki mu včasih pomaga	Svetovalna delavka	Sodelovanje s šolo	Šola
K66	Učiteljica pošilja navodila tudi meni, da vem, kaj mora opraviti. Pošilja mi povratne informacije o tem kaj dela, kako sodeluje pri zoom-ih, ki jih imajo praktično vsak dan	Povratne informacije o otroku	Sodelovanje s šolo	Šola
K67	Enkrat na teden ima učno pomoč s strani svetovalne delavke, kar je imel že prej	Učna pomoč	Sodelovanje s šolo	Šola
K68	Jaz se z njo niti ne slišim, večinoma ona pove razredničarki, ona pa meni. To je to, trudim se biti čim bolj aktivna, da bi mu bilo lažje	Aktivno sodelovanje	Sodelovanje s šolo	Šola
K69	Lažje je, ker nima toliko treme pri spraševanju, ker ni v živo	Manj treme otroka	Lažje delo na daljavo	Šola
K70	težje je, ker če mene ni zraven, ne naredi popolnoma nič	Stalna pomoč staršev	Težje delo na daljavo	Šola
K71	Mnogokrat se zgodi, da ne pride na video konferenco ali na učno pomoč, ker pozabi	Pozabljivost	Težje delo na daljavo	Šola
K72	Če je v šoli je v šoli in je to to. Tako pa ne skrbi niti za svoj urnik, cel dan bi igral igre na računalniku, nalog ne opravlja oziroma ga v to silimo	Ne opravljanje obveznosti	Težje delo na daljavo	Šola
K73	Ampak to je bilo že prej, sedaj pa ima še več prostega časa in je še več na računalniku, kar je res grozno	Pretirana uporaba računalnika	Težje delo na daljavo	Šola
K74	Lažje mu je, ker učitelji niso neposredno nanj jezni, se ne derejo, nekako so mogoče bolj potrpežljivi	Manj jeze učiteljev	Lažje delo na daljavo	Šola
K75	Pri nekaterih predmetih ima boljše ocene, na primer pri likovni ima več časa, da nekaj izdela in je potem na koncu super, prej ni imel tega. Pa pri matematiki – več ima časa za naloge in več reši prav	Boljše ocene, več časa	Lažje delo na daljavo	Šola
K76	Na mail napišem in večinoma dobim naslednji dan odgovor	Mail	Dostopnost učiteljev	Šola
K77	Pri nas nimamo nekih resnih težav razen s šolo, tako to kar je	Hitro reševanje težav	Dostopnost učiteljev	Šola

	povezano s šolo, rešujemo kar hitro			
K78	Na primer če zamudi zaradi interneta, pa ima neopravičeno, to napišem na mail – da je zamudil. Na žalost se dogaja, da učitelji vpišejo neopravičeno tudi ob zamudi par minut in tega ne izbrišejo, niti ne dopišejo, da je otrok potem prišel na uro	Neopravičene ure	Težje delo na daljavo	Šola
K79	Mislim, da je starejši veliko izgubil, ker ne dela toliko kot prej, ker mu ne zmorem toliko pomagati in na tak način kot pedagogi	Velika izguba za otroke	Delo za šolo	Pomoč in podpora mladostnikom
K80	Jaz nisem učiteljica in tega se ne morem niti naučiti	Starš ni učitelj	Delo za šolo	Pomoč in podpora mladostnikom
K81	Zaenkrat znam snov, nimam s tem težav, ampak časa mi zmanjkuje	Zmanjkuje časa	Delo za šolo	Pomoč in podpora mladostnikom
K82	Ne, ker ima dovolj pomoči zaenkrat. Nisem niti vedela, da je to možno	Ne prejema	Pomoč drugih organizacij	Pomoč in podpora mladostnikom
K83	Trudim se biti odkrita z njimi, vedno sem se	Odkritost	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora mladostnikom
K84	a hkrati ne želim, da se obremenjujejo s stvarmi, ki niso njihove, kot je na primer izguba službe	Ne obremenjevanje	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora mladostnikom
K85	Večkrat se poskušam pogovarjati o drugih stvareh in se trudim, da ne govorimo le o šoli	Pogovor	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora mladostnikom
K86	Mislim, da če bi imeli težave, bi se obrnili name, mlajša dva zagotovo	Obračanje na starše	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora mladostnikom
K87	starejši pa ima svoje prijatelje in razumem, da vsega ne deli z mano	Podpora prijateljev	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora mladostnikom
K88	Se pa trudim, da vsaj v teh časih ve, da ni sam s svojimi težavami in da ga imamo radi	Podpora staršev	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora mladostnikom
K89	S prijateljicami se slišimo, nekajkrat smo bile celo na video konferenci	S prijateljicami	Video konference	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K90	Z eno hodiva na sprehod, ker ima enako starega najmlajšega otroka, pa če imam slučajno čas	Občasno	Sprehod	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K91	Drugače pa so odnosi slabši oziroma manjkrat se slišimo, vidimo seveda nič	Slabši odnosi	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K92	Partner ima še nekaj sodelavcev, da se vsaj malo kao družijo, pač pogovarjajo med službo, malico	Le o službi	Sodelavci	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K93	Jaz pa nič, sodelavke večinoma o službi, prijateljice imajo vsaka svoje delo, in v resnici nimam ne časa, ne energije	Ni časa in energije	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K94	Ko imam čas, ga raje izkoristim, da sem sama s sabo, da zadiham	Čas zase	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K95	Tako da lahko rečem, da bo to	Negativne posledice	Manj stikov	Ohranjanje odnosov

	pustilo posledice na naših prijateljstvih			s prijatelji
K96	Jah se ne pogovarjamo	Ni pogovora	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K97	Imam na primer prijateljico, za katero vem, da jo novi partner precej psihično, kako bi rekla, matra	Psihično nasilje	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K98	In prej je vsaj šla z mano na kavo, sva se pogovarjali, sedaj se pa ne javlja	Ne javljanje	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K99	Občasno napiše, da je vse isto kot je bilo, a to je to. Če ni pristnega stika, izgubimo tudi te kontakte	Ni pristnega stika	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K100	Kar pa se tiče drugih, vem, da imajo podobne težave kot jaz	Podobne težave	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K101	Včasih malo »pojamramo«, ampak nič resnega	Tarnanje	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K102	ne upam niti povedati kako obupana sem, ker mogoče bi to pomenilo, da nisem dovolj dobra	Ne upa povedati	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
K103	Še vedno bi rekla, da k eni izmed prijateljic	Prijateljica	Obračanje po pomoč	Pomoč in podpora staršem
K104	Če bi bilo kaj hudega narobe, bi se vedno obrnila nanjo	Prijateljica	Obračanje po pomoč	Pomoč in podpora staršem
K105	Pa na mojo mami, ki je tudi vedno tu, vsaj pokličem jo, ji povem kaj me teži in ona me posluša	Mama	Obračanje po pomoč	Pomoč in podpora staršem
K106	Partner je tudi občasno prisoten in priseben za take pogovore, ampak imava vsak svoje težave, in je potem to težko	Partner	Obračanje po pomoč	Pomoč in podpora staršem
K107	Kuharja, učiteljico in vzgojiteljico. Pa nekoga, da mi pospravlja, haha	Gospodinjstva pomoč	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
K108	Ne, v resnici bi potrebovala le to, da se vse vrne v normalno stanje	Normalno stanje	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
K109	Da otroci dobijo pomoč, ki jo potrebujejo, da dobijo družbo	Pomoč otrokom	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
K110	da jaz dobim čas zase, čas za opravljanje službe	Čas zase	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
K111	Da imam zagotovilo, da ne bomo čez nekaj mesecev brez strehe nad glavo, ker ne bi zmogli odplačevati kredita	Zagotovilo za službo	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
K112	Ampak tega na žalost ni. Zato bi bilo dovolj že to, da bi dobila nekoga, ki bi mu lahko vse to povedala tako kot je in dobila nazaj nekaj, kakšno idejo ali pa samo to, da je še nekdo v istem dreku kot mi	Pogovor	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
K113	Včasih samo sedim na kavču in čakam, da mine	Sedenje	Sedenje	Sprostitev in prosti čas
K114	Ali pa zaspim, ker sem preveč utrujena	Spanje	Spanje	Sprostitev in prosti čas
K115	Grem pa občasno na bližnji hrib,	Sprehod	Sprehod	Sprostitev in prosti

	da si prepucam glavo, če lahko, torej grem na sprehod			čas
K116	Pa zvečer berem knjigo, kar mi je v velik užitek, to sem prej ves čas počela	Branje knjige	Branje knjige	Sprostitev in prosti čas
K117	ampak sem preutrujena in po navadi kar hitro zaspim	Utrujenost	Utrujenost	Sprostitev in prosti čas

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
L1	Težko mi je, ker vidim, da se stvari še dolgo ne bodo postavile na svoje mesto	Težko obdobje	Negativna čustva	Čustva staršev
L2	Že dolgo časa smo zaprti in počasi postavljamo vedno bolj obupani	Obupanost	Negativna čustva	Čustva staršev
L3	ne vem, čutim tako nemoč	Nemoč	Negativna čustva	Čustva staršev
L4	ker vem, da je virus huda stvar in lahko hudo vpliva na nekatere, ampak vem pa tudi, da bomo tudi mi to drago plačali, ki nismo življenjsko ogroženi zaradi virusa, smo pa zaradi drugih stvari	Ogroženost	Negativna čustva	Čustva staršev
L5	Seveda je en strah za moje starše in na splošno za vse ljudi	Strah za druge	Negativna čustva	Čustva staršev
L6	zagotovo mi ni vseeno, vedno več ljudi je v bolnišnicah in vidimo, da virus ni nekaj, kar bi z lahkoto preboleli	Skrb zaradi virusa	Negativna čustva	Čustva staršev
L7	Imam pa na žalost večje strahove – s partnerjem imava svoje podjetje, v katerem sva oba zaposlena	Strah za podjetje	Negativna čustva	Čustva staršev
L8	sicer zaenkrat delo še imava, saj delava v gradbeništvu, ampak če nas je kaj naučila kriza iz leta 2008 je to, da se gradbeništvo lahko popolnoma sesuje	Gospodarska kriza	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
L9	in vse, kar sva gradila 15 let se lahko v trenutku podere	Gospodarska kriza	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
L10	Skrbi me tudi za otroke	Skrb za otroke	Negativna čustva	Čustva staršev
L11	sama imam sicer samo enega, star je 16 let in ima motnje avtističnega spektra	Posebne potrebe	Otroci	Družina
L12	sicer zelo dobro funkcionira in veliko težav, ki jih je imel smo že premagali, pa so se mu mnoge v času karantene vrnile	Vračanje otrokovih težav	Stiske družine	Družina
L13	Ja, ima velike težave pri stikih z drugimi	Težave s stiki	Stiske družine	Družina
L14	in ko je hodil v šolo, imel tudi strokovno pomoč, je to vse skupaj uspešno premagoval	Uspešno premagovanje pred karanteno	Stiske družine	Družina
L15	sedaj me pa skrbi ker se spet zapira vaze, manj govori, dela le za šolo	Zapiranje vaze	Stiske družine	Družina
L16	Odprli so recimo šole s prilagojenim programom pa	Neupoštevanje inkluzije	Odprtje šol	Šola

	nihče ne pomisli, da niso vsi otroci in mladi s posebnimi potrebami v teh šolah			
L17	Vse prej naštetu, najbolj pa to s sinom, ki je doma, potrebuje pomoč	Pomoč sinu	Skrbi	Stiske staršev
L18	jaz pa se s partnerjem trudim, da obdrživa delo, da ne propademo	Obdržati delo	Skrbi	Stiske staršev
L19	In seveda socialna izolacija, ker nikamor ne moremo	Socialna izolacija	Socialna izolacija	Stiske staršev
L20	Spet je to povezano s sinom – prej smo hodili pa na obiske, lahko je šel k babici, na izlete, sedaj pa smo doma. In vpliva to na njegov odnos do vsega okrog sebe	Vpliv na otroka	Socialna izolacija	Stiske staršev
L21	Pa pogrešam svoje prijateljice, večkrat smo šle na kavo, kosilo, večerjo, karkoli, sedaj pa res že skoraj eno leto tega ni več	Pogrešanje prijateljic	Socialna izolacija	Stiske staršev
L22	kar me zelo žalosti	Žalost	Negativna čustva	Čustva staršev
L23	Zame se v resnici ni veliko spremenilo	Ni sprememb	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
L24	delam še vedno, razen to, da smo veliko več doma in da me sedaj še skrbi za vse kar sem prej rekla	Skrbi	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
L25	Tako da ni nič bolje	Nič ni boljše	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
L26	ker ves čas samo razmišlja kaj bova, če gre vse po gobe in izgubiva vse kar imava	Izguba dela	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
L27	Zelo sem pod stresom, ne spomnim se kdaj sem bila nazadnje tako	Stres	Vpliv pandemije	Družina
L28	Na srečo imava dobro firmo, ki ima trenutno še dovolj dela	Dovolj dela	Skrbi	Služba
L29	a vedno moraš razmišljati vnaprej kako bo in ta stres vpliva na nas vse	Prihodnost	Skrbi	Služba
L30	S partnerjem se več kregava, veliko več	Prepiri s partnerjem	Odnosi v družini	Družina
L31	čeprav se trudi, nama ne uspeva in lahko rečem da sva imela kakšen mesec nazaj res hudo obdobje	Hudo obdobje	Odnosi v družini	Družina
L32	najraje bi kar obupala, pa sva se postavila na noge	Postavljanje na noge	Odnosi v družini	Družina
L33	In to vpliva na sina, na njegov napredek, na vse, kar smo do sedaj delali	Vpliv prepirov doma	Ranljivi mladostniki	Družina
L34	Vidi, da se kregava in to ga močno vznemiri	Vpliv prepirov doma	Ranljivi mladostniki	Družina
L35	vidi, da se dogajajo vse te stvari, gleda poročila	Vpliv medijev	Ranljivi mladostniki	Družina
L36	in hkrati se mi zdi, da ne razume povsem, saj mislim, da nihče ne	Ne razumevanje situacije	Ranljivi mladostniki	Družina
L37	S partnerjem kot sem že rekla, težko je ker delava od doma, skupaj sva praktično cele dneve,	Stresni	Odnosi v družini	Družina

	delava isto stvar, oba pod stresom			
L38	So pa tudi lepi trenutki, vikendi, ko si vzamemo čas za kuhanje, sprehode	Lepi vikendi	Odnosi v družini	Družina
L39	se vidi, da se takrat tudi sin sprosti in mu je lažje, mu daje nek občutek normalnosti	Občutek normalnosti	Ranljivi mladostniki	Družina
L40	Saj si predstavljaš, otrok, ki potrebuje rutino, normalo, je kar naenkrat nima več	Ni rutine	Ranljivi mladostniki	Družina
L41	in ti ne moreš nič narediti za to, res je težko, ko gledaš svojega otroka kako trpi	Trpljenje	Ranljivi mladostniki	Družina
L42	Sva pa morda sedaj bolj povezana zaradi tega, ker se res trudim biti občutljiva in mu pomagati kolikor pač zmorem	Povezanost	Odnosi v družini	Družina
L43	Ja težko, zagotovo	Težko	Usklajevanje obveznosti	Družina
L44	Skuham, pospravim sproti	Sprotno delo	Usklajevanje obveznosti	Družina
L45	seveda skupaj s partnerjem	Pomoč partnerja	Usklajevanje obveznosti	Družina
L46	Težko pa je usklajevanje dela in šolanja na daljavo, saj sin potrebuje nekaj pomoči, da se lahko skoncentrira in da dela	Pomoč sinu pri šolskem delu	Usklajevanje obveznosti	Družina
L47	Pogosto moram sedeti samo zraven njega in je že to dovolj, da dela	Šolsko delo	Pomoč in podpora otrokom	Družina
L48	Drugače ga pa hitro potegnejo druge stvari	Šolsko delo	Pomoč in podpora otrokom	Družina
L49	Ne vem, mogoče je težje zato, ker sem pod stresom	Stresno	Usklajevanje obveznosti	Družina
L50	Z razredničarko se slišiva vsak teden	Vsak teden	Sodelovanje s šolo	Šola
L51	vsaj o tem kako sin sodeluje, če posluša, dela kar mora, ker sva bili že prej veliko v navezi	Vsak teden	Sodelovanje s šolo	Šola
L52	Lahko rečem, da se res trudi, mu tudi prilagaja stvari pri delu	Prilagajanje učiteljice	Pomoč in podpora otroku	Šola
L53	in to mi res veliko pomeni, saj nam olajša stvari	Olajševanje učenja	Pomoč in podpora otroku	Šola
L54	Tudi razume njegovo tesnobo in nekatere ocene pridobiva drugače, na primer predstavitve	Razumevanje učiteljice	Pomoč in podpora otroku	Šola
L55	Jaz imam za enkrat dobre izkušnje	Dobre izkušnje	Dostopnost učiteljev	Šola
L56	res pa je, da jih ne potrebujem velikokrat	Ne potrebuje	Dostopnost učiteljev	Šola
L57	Sin ima še učno pomoč s svetovalno delavko	Svetovalna delavka	Pomoč in podpora otroku	Šola
L58	in z njo se res dobro razume, večinoma delata bolj organizacijske stvari – kdaj ima kakšne obveznosti, kdaj bo kaj naredil, opominja ga na video konference	Organizacijska pomoč	Pomoč in podpora otroku	Šola

L59	pogovarja se z njim, saj je izgubil veliko stikov z drugimi in je to super	Pogovor	Pomoč in podpora otroku	Šola
L60	Njemu pa res nič ne manjka	Nič ne manjka	Razmere za učenje	Šola
L61	ima mir	Mir	Razmere za učenje	Šola
L62	ima svoj računalnik, svojo sobo	Vse potrebščine	Razmere za učenje	Šola
L63	večkrat pride dol v kuhinjo, kjer sem jaz pa ima tudi mir, vso pomoč, ki jo potrebuje	Pomoč dobi	Razmere za učenje	Šola
L64	Živimo v hiši in s tem res nimamo težav, na srečo	Ni težav	Razmere za učenje	Šola
L65	Ne vem, ker je zelo zaprt	Zaprto	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora mladostnikom
L66	in težko govori kaj točno doživlja, sploh sedaj, ko je prišel v ta leta mu nekako jaz nisem dovolj	Težko govori o tem	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora mladostnikom
L67	Težko mi je, ampak res ne vem	Ne ve	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora mladostnikom
L68	Z drugimi družinami, na primer iz sinove prejšnje šole in to, zelo malo	Malo stikov	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
L69	ker pač korona, ne želimo biti skupaj, vsaj večinoma se držimo ukrepov, se izoliramo	Izolacija	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
L70	Tudi s prijateljicami je težko	Težko ohranjanje stikov	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
L71	one imajo res svoje težave, tako kot jaz	Svoje težave	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
L72	In to usklajevanje, pač ne gre skupaj še s socialnim življenjem	Usklajevanje obveznosti	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
L73	Imajo mlajše otroke, več otrok, službe, ena je sicer službo izgubila in je že zato pod stresom	Stres	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
L74	In lahko rečem, da smo se malo oddaljili	Oddaljitev	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
L75	Imam eno res dobro prijateljico, s katero sva skupaj že od fakultete in z njo se lahko res veliko pogovarjam	Pogovor s prijateljico	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
L76	Že zato, ker dela podobno kot jaz in če ne drugega ji lahko pojamram o delu in o vsem kar je zraven, pa bo razumela	Tarnanje	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
L77	Z drugimi o tem ne govorim, ker imajo nekatere veliko hujše stiske	Ne govori	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
L78	in se mi ne zdi prav, da bi jaz karkoli od njih pričakovala, da bi me poslušale	Ne pričakuje pomoči	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
L79	Najraje bi videla, da bi bilo vse kot je bilo prej, oziroma tako – da bi bilo bolje	Normalno stanje	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
L80	da bi se ljudje zavedali kako pomembni smo drug za drugega	Zavedanje	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
L81	a hkrati, da bi se drugi zavedali kako uničujejo naša življenja z ukrepi	Zavedanje	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
L82	Želela bi si bolj jasna navodila s	Jasna navodila	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora

	strani vodilnih			staršem
L83	mislim grozno je, zadnjič smo izvedeli, da sploh v gradbeništvu ne bi smeli delati, ampak to nikjer ni bilo objavljeno	Jasna navodila	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
L84	nihče ni vedel, ne predstavljam si kakšne kazni bi lahko ljudje dobili preprosto zato, ker ne znajo obveščati	Boljše obveščanje o ukrepih	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
L85	Želela bi si razumevanja za naše otroke	Razumevanje otrok	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
L86	tudi mogoče s strani kakšne učiteljice, ki pač še vedno vse otroke obravnava enako	Razumevanje s strani šole	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
L87	ne razume, da ima moj sin posebne potrebe, ampak da je sposoben marsičesa, le na drugačen način	Razumevanje s strani šole	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
L88	Skrbi me najprej to, da bomo morali zapreti podjetje, na katerem sva s partnerjem res garala, vložila vse, kar sva imela	Gospodarska kriza	Gospodarska kriza	Prihodnost
L89	Strah me je krize, ki prihaja	Zapreti podjetje	Gospodarska kriza	Prihodnost
L90	resnično – kaj bomo, če ne bo služb, mi imamo kredite, hipoteko, ali nam bodo vzeli vse?	Socialno-ekonomsko stanje	Gospodarska kriza	Prihodnost
L91	Skrbi me, da bo naše življenje izgledalo kot iz kakšnega filma, na primer Walking dead, kjer bomo kot zombiji hodili okrog in iskali hrano	Socialno-ekonomsko stanje	Gospodarska kriza	Prihodnost
L92	Ne vem, pretiravam, ampak resnično me skrbi, če bodo stvari še dolgo zaprte	Zaprtje	Gospodarska kriza	Prihodnost
L93	Moraš vedeti, da mi sedaj opravljamo delo, ki je bilo naročeno že vnaprej, ljudje pa se bodo bali sedaj zidati hišo, ker se bodo bali vzeti kredit, bali se bodo izgube službe in avtomatično to vpliva na nas	Vpliv na delo	Gospodarska kriza	Prihodnost
L94	Skrbi me tudi za naše otroke, ki so brez socialnih stikov, eno leto so že zaprti	Pomanjkanje socialnih stikov	Skrb za otroke	Prihodnost
L95	mi pa kot da oni ne obstajajo, vidim po sinovih sošolcih in sošolkah, če je kdaj na video konferenci v kuhinji – vse jim je brezveze, vsi so apatični	Apatija mladih	Skrb za otroke	Prihodnost
L96	vedno manj sodelujejo in vedno manj so motivirani	Manj motivacije	Skrb za otroke	Prihodnost
L97	Seveda, saj sem rekla, mnoge stvari, ki smo jih že izboljšali, celo odpravili, so se v tem času vrnile	Nazadovanje	Ranljivi mladostniki	Pomoč in podpora mladostnikom
L98	Na primer hrup ga je vedno zelo motil, potem se je vsaj malo prilagodil, se navadil, sedaj pa je to ponovno zanj zelo hudo in	Posebne potrebe	Ranljivi mladostniki	Pomoč in podpora mladostnikom

	stresno			
L99	Pa ni samo on, vsi otroci, ki imajo kakršne koli posebne potrebe so nazadovali	Nazadovanje	Ranljivi mladostniki	Pomoč in podpora mladostnikom
L100	sem govorila s strokovnimi delavkami in so rekle, da se jim pozna pomanjkanje strokovne pomoči, kar je precej hudo	Pomanjkanje strokovne pomoči	Ranljivi mladostniki	Pomoč in podpora mladostnikom
L101	Upam, da bodo lahko to nadoknadili, a ne vem če jim bo uspelo	Težko nadoknaditi	Ranljivi mladostniki	Pomoč in podpora mladostnikom
L102	Težko se sprostim, ker ves čas nekaj razmišljam	Težka sprostitvev	Težka sprostitvev	Sprostitvev in prosti čas
L103	Grem na sprehod, vsaj čez vikende, da malo odmislim	Sprehod	Sprehod	Sprostitvev in prosti čas
L104	ampak je tudi to težko, zato lahko rečem, da mi tudi tega kronično primanjkuje	Pomanjkanje	Pomanjkanje	Sprostitvev in prosti čas

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
M1	Sama čutim predvsem strah za ljudi okrog mene	Strah za druge	Negativna čustva	Čustva staršev
M2	strah me je tega, kako razširjen je virus in kako bomo preživeli	Skrb zaradi virusa	Negativna čustva	Čustva staršev
M3	Imam hčerko, staro 6 let, ki ima hude zdravstvene težave, o katerih ne bi govorila ampak strah me je, če bi ona dobila virus, ali bi preživela, ali ne bi	Otrok z zdravstvenimi težavami	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
M4	Samo razmišljam kdaj bo konec, gledam poročila in se sprašujem kako je možno, da številke ne padajo, da rastejo	Mediji	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
M5	in ves čas samo spremljam če smo vsi zdravi	Spremljanje zdravja	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
M6	Starejša hči pogreša družbo	Pogrešanje družbe	Stiske mladostnikov	Družina
M7	jaz pa ji moram prepovedovati vse stike, da ne bi prinesla mlajši in se mi zdi, da je to kar malo zamerila	Zamera staršem	Stiske mladostnikov	Družina
M8	Čutim tesnobo, pogosto pa se mi tudi zgodi, da sama občutim kakšne znake, na primer dolgo me je tiščalo v pljučih	Tesnoba	Negativna čustva	Čustva staršev
M9	pa smo potem ugotovili, da je to samo učinek tega strahu, panike ob skrbeh, ki jih imamo	Panika	Negativna čustva	Čustva staršev
M10	Nič ni težje kot to. Sama sem sicer izgubila službo, delala sem v turizmu	Izguba službe	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
M11	Ampak nič hudega, to bom dobila nazaj, da bi le imeli zdravje	Pomembno zdravje	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
M12	Hudo mi je zaradi starejše hčere, ker si ne predstavljam, stara je 14 let, kmalu bo 15, končuje osnovno šolo, ona pa ves čas doma	Skrb za otroke	Negativna čustva	Čustva staršev

M13	Ampak nimamo druge izbire in ravno to mi je težko, da nimamo izbire	Ni izbire	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
M14	od življenja, ki smo ga poznali ni ostalo nič več	Vse drugače	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
M15	Mogoče mi je bilo vseč to, da smo s hčerkama več skupaj	Čas z družino	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
M16	ampak še to ves čas v nekem krču kaj se bo zgodilo	V krču	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
M17	Edino spoznala sem mnogo dobrih ljudi okrog sebe	Dobri ljudje	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
M18	– na primer sosedu ve, kako težko grem v trgovino, in mi res velikokrat kaj prinese pred vrata, me pokliče ko gre v trgovino in ji naročim če kaj potrebujem, seveda ji dam denar, ampak to je vseeno lepa gesta	Dobri ljudje	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
M19	Tudi na splošno se mi zdi, da smo ljudje do ljudi postali bolj prijazni	Dobri ljudje	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
M20	Ja, sem pod stresom in to močno vpliva na vse	Stres	Vpliv pandemije	Družina
M21	S partnerjem sva sicer ločena že nekaj let	Ločitev	Stiske družine	Družina
M22	ampak vpliva pa to na moji hčerki	Vpliv na otroke	Vpliv pandemije	Družina
M23	Sem živčna, ves čas me je strah	Strah	Negativna čustva	Čustva staršev
M24	razkuževanje, umivanje, vitamini, vse je non-stop na razporedu	Higienski ukrepi	Vpliv pandemije	Družina
M25	Vpliva, ker sem včasih jezna na cel svet	Jeza	Negativna čustva	Čustva staršev
M26	in potem to jezo onidve občutita	Jeza na otroke	Vpliv pandemije	Družina
M27	pa ne me narobe razumeti, včasih se prej razjezim za take vsakodnevne stvari	Jeza na otroke	Vpliv pandemije	Družina
M28	Tudi težko obema pomagam kaj pri šoli	Težko pomaga	Pomoč in podpora otrokom	Družina
M29	starejša sicer ne potrebuje, ampak tudi popušča v šoli	Popuščanje v šoli	Stiske mladostnikov	Družina
M30	in vem, da je to tudi zato, ker mora biti ves čas zaprta, ona pa krivi za to mene	Krivi starše	Stiske mladostnikov	Družina
M31	Ima po eni strani prav, po drugi pa res nimam izbire	Ni izbire	Stiske mladostnikov	Družina
M32	Kakšen dan je vse super, se razumemo, tudi hčerki se med seboj razumeta	Dobri odnosi	Odnosi v družini	Družina
M33	naslednji dan pa je cel dan kričanje, prepiranje, pretepi	Prepiri med otroki	Odnosi v družini	Družina
M34	Saj sem rekla, starejša zameri nama, ker je tako	Zamere	Odnosi v družini	Družina
M35	ostali prijatelji se družijo, ona se pa ne more	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Družina
M36	Z mlajšo imava super odnos, ker se res trudim, da bi bila jaz čim boljša, da se ji ne bi toliko poznalo vse to	Trud	Odnosi v družini	Družina

M37	ampak starejša je pa že v puberteti, seveda je težje	Vpliv pubertete	Odnosi v družini	Družina
M38	Nekako se jo trudim razumeti, ampak vedno pač ne gre in pride do prepиров	Razumevanje	Pomoč in podpora otrokom	Družina
M39	Ja, starejša hči gre kdaj k njemu, ampak je spet problem, ker on hodi v službo, ima veliko stikov in potem ne vemo kaj bo	Manj stikov z očetom	Odnosi v družini	Družina
M40	Zato in zaradi prepovedi prehajanja občin se veliko manj vidita	Manj stikov z očetom	Odnosi v družini	Družina
M41	Pomaga finančno, če ne drugega, kar je tudi nekaj, ni pa pomoči z vzgojo in temi stvarmi	Finančna pomoč	Odnosi v družini	Družina
M42	hudo mi je edino še to, ker ne vidim svoje mame	Ni stikov	Stari starši	Družina
M43	iz istega razloga, po eni strani ne želim, da bi ji jaz kaj prinesla, po drugi pa da bi ona nam	Prenos virusa	Stari starši	Družina
M44	Hudo je, ker ni videla svojih vnukinj	Ni stikov	Stari starši	Družina
M45	jaz sem edinka, ona je vdova, ves čas je sama	Izolacija	Stari starši	Družina
M46	Moji otroci pa imajo več stisk-nahuje je, ker obe dve pogrešata šolo in to precej	Pogrešanje šole	Stiske mladostnikov	Družina
M47	Mlajša je prvi razred, res se je veselila, septembra je še bila v šoli, oktobra sem jo imela že doma	Doma zaradi zdravja	Stiske mladostnikov	Šola
M48	Tudi sedaj, ko je odprto je ona doma	Doma zaradi zdravja	Stiske mladostnikov	Šola
M49	in je res hudo, ker ve, da se njeni prijatelji že družijo, ona pa se ne sme, res so hude stiske in res je zanjo to težko	Težko delo od doma	Stiske mladostnikov	Šola
M50	Prvi razred je komaj čakala, sedaj pa dela vse od doma	Težko delo od doma	Stiske mladostnikov	Šola
M51	Starejša pa enako – zadnje leto, morala bi dobiti zadnje spomine na šolo, pripravljati valetu, plese, se zaljubiti, se skregati s prijatelji, se pobotati, dobiti dobre ocene, slabe ocene, vse to, in sedaj ni nič	Izguba izkušenj	Stiske mladostnikov	Šola
M52	Vidim, da ji je zelo hudo	Hudo	Stiske mladostnikov	Šola
M53	Ko sem še imela službo v prvem valu je bilo zelo težko, delala sem od doma, ker večina je sicer bila na čakanju, jaz pa sem imela drugačno delo in sem vseeno hodila v službo	Delo od doma	Usklajevanje obveznosti	Stiske staršev
M54	Mlajšo sem imela doma, na srečo je bila še v vrtcu in ni imela nalog in drugega dela	Delo od doma	Usklajevanje obveznosti	Stiske staršev
M55	ji je bilo pa seveda dolgčas in je težko razumela zakaj sem jaz veliko na računalniku	Otrok ne razume	Usklajevanje obveznosti	Stiske staršev

M56	Ni hujšega kot ko ti otrok reče, da pojdi prosim malo dol iz računalnika in telefona, da bi se rada igrala z mano. Res te kar zaboli, ti pa ne moreš	Slaba vest staršev	Usklajevanje obveznosti	Stiske staršev
M57	Čeprav me skrbi kako bomo finančno zmogle	Ekonomsko stanje	Skrbi	Stiske staršev
M58	sem po eni strani olajšana, da sem sedaj brez tega	Olajšanje	Usklajevanje obveznosti	Stiske staršev
M59	Starejša hči za šolo sama ureja vse stvari	Vse sam	Pomoč in podpora otroku	Šola
M60	mlajši veliko pomagam, ampak gre, skupaj kuhava, pospravljava, vmes pa še narediva stvari za šolo	Pomoč pri šolskem delu	Pomoč in podpora otroku	Šola
M61	Ja za mlajšo veliko, pošiljajo mi vse naloge, ker je še vedno doma	Pošiljanje nalog	Sodelovanje s šolo	Šola
M62	tudi pokliče jo učiteljica velikokrat	Pokliče	Sodelovanje s šolo	Šola
M63	prej ko so bile šole še zaprte pa so imeli občasne video konference	Video konference	Sodelovanje s šolo	Šola
M64	Imamo prijazno učiteljico, ki večkrat vpraša kako smo in kako nam gre	Zanimanje za družino	Sodelovanje s šolo	Šola
M65	Za starejšo pa niti ni neke komunikacije, vse se sami zmenijo	Ni kontaktov	Sodelovanje s šolo	Šola
M66	Mislim, da so dostopni, če karkoli potrebujemo	So dostopni	Dostopnost učiteljev	Šola
M67	Napišem mail in načeloma hitro odgovorijo, niso pa vsi enaki, sploh pri starejši hčerki ne	Mail	Dostopnost učiteljev	Šola
M68	Zadnjič je dobila zelo slabo oceno pri zgodovini pa sem potem imela pogovor z učiteljico	Pogovor	Sodelovanje s šolo	Šola
M69	se mi zdi, da je popustila malo v šoli in me skrbi kako bo naprej, ker se tudi vpisuje v srednjo šolo in so ocene pomembne	Popuščanje v šoli	Stiske mladostnikov	Šola
M70	Ima malo slabši računalnik in je velikokrat na Zoom-u na mojem telefonu, ampak trenutno si ne moremo privoščiti drugega	Slab računalnik	Razmere za učenje	Šola
M71	Saj za kakšne naloge gre, le s temi konferencami ima težave	Slab računalnik	Razmere za učenje	Šola
M72	Drugače pa se trudimo, da ji damo mir	Mir	Razmere za učenje	Šola
M73	sicer imata eno sobo, ampak je mlajša hči ves čas pri meni in ima sobo zase	Mir	Razmere za učenje	Šola
M74	Ne, nič	Ne prejema	Pomoč drugih organizacij	Pomoč in podpora mladostnikom
M75	Samo na daljavo se slišim z vsemi	Na daljavo	Stiki	Ohranjanje odnosov s prijatelji
M76	Imam eno sodelavko, bivšo, ki se velikokrat spomni name	Se spomnijo	Sodelavci	Ohranjanje odnosov s prijatelji
M77	pa eno prijateljico še iz časov, ko sem bila poročena in ona je tudi	Ločitev prijateljice	Stiki	Ohranjanje odnosov s prijatelji

	ločena, ampak se šele sedaj ločuje in ji je kar hudo			
M78	Karantena je naredila svoje in stres povezan s tem	Ločitev prijateljice	Stiki	Ohranjanje odnosov s prijatelji
M79	S to prijateljico veliko govoriva o vsem, kar se dogaja	Pogovor s prijateljico	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
M80	Ona je trenutno precej v stiski zaradi ločitve pa otrok, ki to slabo prenašajo	Stiske	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
M81	Jaz pa imam druge skrbi, je pa res da se zaradi tega včasih slišiva manj, kot sva se	Druge skrbi	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
M82	Z drugimi pa se ne pogovarjam o tem, ker ne želim, ne zaupam	Ne govori	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
M83	Prva skrb sta zagotovo hčerki	Skrb za otroke	Skrb za otroke	Prihodnost
M84	kdaj bosta lahko šli nazaj v šolo, kdaj bo starejša lahko normalno zaživela	Normalno življenje	Skrb za otroke	Prihodnost
M85	skrbi me da mlajša ne zboli	Bolezen	Skrb za otroke	Prihodnost
M86	Nato seveda služba – trenutno imamo nekaj prihrankov, socialne pomoči, partner pomaga, ampak on tudi nima veliko in bo to težko	Ekonomsko stanje	Skrbi	Prihodnost
M87	Na srečo imamo vsaj svoje stanovanje, odplačan kredit in potem lažje dihaš če veš, da imaš streho nad glavo	Odplačan kredit	Skrbi	Prihodnost
M88	Tega prej sicer nisem omenjala ampak imamo tudi super socialno delavko v šoli	Socialna delavka v šoli	Dobijo pomoč	Pomoč in podpora staršem
M89	ki ve za našo situacijo, smo bili že v času ločitve v navezi ker je starejša hči to slabše prenašala	Socialna delavka v šoli	Dobijo pomoč	Pomoč in podpora staršem
M90	In tudi sedaj nam pomaga, na primer ona mi pošlje vse kakšno pomoč lahko dobim	Socialna delavka v šoli	Dobijo pomoč	Pomoč in podpora staršem
M91	povezala me je z eno iz CSD-ja in mi potem tudi tista gospa vse pove, kar je res olajšanje	CSD	Dobijo pomoč	Pomoč in podpora staršem
M92	Pa tudi pokliče me kako nam gre, če je vse v redu, če imamo kar potrebujemo in to se mi zdi res lepo od nje	CSD	Dobijo pomoč	Pomoč in podpora staršem
M93	Ne vem, mislim, da kar se tega tiče so ljudje res prijazni in se trudijo, vsaj moja izkušnja je taka	Prijaznost ljudi	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
M94	Tako da nič posebnega, samo da mi nekdo zagotovi da bo tega nekoč konec	Normalno stanje	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
M95	Nič kaj dosti, zvečer ko sem sama pogledam kakšen film	Filmi	Filmi	Sprostitev in prosti čas
M96	preberem kakšno dobro knjigo, to je pa to	Branje knjig	Branje knjig	Sprostitev in prosti čas

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
N1	Jaz se počutim slabo, zelo slabo	Slabo počutje	Negativna čustva	Čustva staršev

N2	Prejšnji teden se mi zdi da sem se zavedala, kako slabo se počutim	Slabo počutje	Negativna čustva	Čustva staršev
N3	in kako utesnjeni smo v trenutnem stanju	Utesnjenost	Negativna čustva	Čustva staršev
N4	ker ne vemo kdaj bo konec in ker nam govorijo nekaj o »novi realnosti«	Nova realnost	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
N5	in kako bo sedaj vse drugače in občutek imam, da tega ne bo nikoli konec	Občutek ujetosti	Negativna čustva	Čustva staršev
N6	da si bodo vedno izmišljevali nove in nove stvari in mi bomo samo tonili v brežno, brez kakršne koli možnosti	Brez možnosti	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
N7	Naši otroci bodo nastradali	Skrbi za otroke	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
N8	strah me je tega kar prihaja	Strah	Negativna čustva	Čustva staršev
N9	pa ne zaradi virusa ampak na splošno, tudi zaradi politične situacije, vsega	Strah	Negativna čustva	Čustva staršev
N10	Ne, dejansko nobenih, vse skupaj se mi zdi pretiravanje	Ni strahu pred virusom	Pozitivna čustva	Čustva staršev
N11	Sama sem že prebolela in ni bilo nič hudega, pa sem bila v stikih z mojo družino in niti eden izmed njih ni dobil	Prebolela virus	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
N12	Razumem, da je za starejše hudo in za mamo in očeta od partnerja poskrbimo, ko se vidimo smo zunaj, to je pa to	Skrb za stare starše	Negativna čustva	Čustva staršev
N13	Ne more se življenje ustaviti za vse, a ne vidijo, da rešujejo nekatera življenja na račun mnogih drugih, na račun otrok	Uničevanje življenj	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
N14	Težko je vse, kar se dogaja. Imam hčerko, ki je že na faksu in sina, ki je prvi letnik srednje šole, hodi v Ljubljano, mi pa smo iz Celja, zato sta oba sedaj doma	Starost otrok	Otroci	Družina
N15	Jaz imam službo, kjer sem veliko na telefonu in video konferencah	Telefoni in video konference	Usklajevanje obveznosti	Služba
N16	drug drugega motimo, saj živimo v stanovanju	Motenje	Usklajevanje obveznosti	Družina
N17	Sicer imamo vsak svoj kotiček, ampak je težko. Pa če imamo recimo vsi video konferenco, nič ne dela	Istočasne video konference	Stiske družine	Družina
N18	Težko mi je, ker moja družina živi na Hrvaškem, nisem jih videla že od poletja	Družina v tujini	Socialna izolacija	Stiske staršev
N19	prav tako mojih prijateljic, ki so tam ne	Prijatelji	Socialna izolacija	Stiske staršev
N20	Tudi tukaj pogrešam družbo, službo v živo, življenje brez skrbi	Brezskrbno življenje	Socialna izolacija	Stiske staršev
N21	Skrbi me tudi za sina, ki se je	Sinove težave	Skrbi	Stiske staršev

	precej zaprl			
N22	prej je hodil vsepovsod s prijatelji, sedaj pa je ves čas v sobi, za računalnikom, dela sicer za šolo ampak to je pa to	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Družina
N23	Zanj me najbolj skrbi	Sinove težave	Skrbi	Stiske staršev
N24	Pa na splošno kar se dogaja v zadnjem času. Delam z ljudmi in lahko rečem, da imajo hude stiske	Stiske ljudi	Skrbi	Služba
N25	ki jih ne bomo še dolgo časa rešili in to bi nas moralo resnično skrbeti	Stiske ljudi	Skrbi	Služba
N26	Bolje je samo to, da zjutraj spijem kavo v miru	Kava v miru	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
N27	in da lahko v pižami delam za službo	Delo v pižami	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
N28	Je pa dejstvo, da doma ne morem delati tako učinkovito kot v službi, ker je preveč stvari	Manj učinkovito delo	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
N29	Drugo je vse slabše	Nič ni boljše	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
N30	kje sem kdaj mislila, da ne bom smela v sosednjo občino legalno, ali pa da bom morala povsod nositi masko	Ukrepi	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
N31	Stresno je v službi, tako kot sem rekla, ker ljudje doživljajo hude stiske, jaz pa jim moram nekako pomagati	Stiske ljudi	Stres	Služba
N32	pa zraven skrbeti zase, za svoje otroke	Skrb za otroke	Usklajevanje obveznosti	Služba
N33	saj hči je samostojna in je večinoma v sobi, kuha, pospravi, vse pomaga	Samostojnost otrok	Otroci	Družina
N34	Stres vpliva v smislu, da se večkrat jezim, ker na primer internet ne dela, jaz pa nujno potrebujem in potem se to pozna na naših odnosih	Vpliv stresa	Odnosi v družini	Družina
N35	Ne me narobe razumeti, obožujem svojo družino ampak sedaj smo štirje praktično odrasli ljudje v majhnem stanovanju	Majhno stanovanje	Odnosi v družini	Družina
N36	vsak s svojimi obveznostmi, skrbmi in lahko rečem, da ljudje nismo bili ustvarjeni za to, da smo ves čas doma, skupaj	Ves čas skupaj	Odnosi v družini	Družina
N37	Pozna se, ker se ogromno kregamo, vedno ima kdo slab dan, obveznosti, nekaj	Več prepiranja	Odnosi v družini	Družina
N38	Mlajši je v puberteti, se zapira vase	Puberteta	Stiske mladostnikov	Družina
N39	jaz mu skušam pomagati, on pa se samo oddaljuje od mene	Oddaljevanje	Pomoč in podpora otrokom	Družina
N40	ves čas smo skupaj pa ne vem kaj se z njim dogaja	Nevednost	Odnosi v družini	Družina
N41	Pred karanteno sem dobila tudi travo v njegovem žepu, zato me	Droge	Stiske mladostnikov	Družina

	skrbi kaj sedaj dela, ko mene na primer ni – dvakrat ali trikrat na teden namreč grem v službo za nekaj ur			
N42	Verjetno s podobnimi kot večina ostalih. Partner ima še veliko dela v službi, je s.p. in ga cele dneve ni doma	Veliko dela	Stiske družine	Družina
N43	Hči pogreša Ljubljano, navadila se je živeti sama v študentskem domu in sedaj je spet doma	Pogrešanje samostojnosti	Stiske družine	Družina
N44	Sin pa tudi se mi zdi, da mu je težko, izgublja motivacijo, vse mu je brez veze	Izguba motivacije	Stiske mladostnikov	Družina
N45	Mu rečem naj pelje psa na sprehod, se mu ne da	Apatija	Stiske mladostnikov	Družina
N46	pa mu rečem naj pokliče kakšnega sošolca iz osnovne, ker se drugače veliko družijo, pa se mu ne da	Apatija	Stiske mladostnikov	Družina
N47	Pa tudi kakšen mesec nazaj se mu je zgodilo nekaj zelo groznega	Medvrstniško nasilje - primer	Stiske mladostnikov	Družina
N48	o čemer kar težko govorim ampak okej – z eno od sošolk iz srednje šole sta se pogovarjala, kot bi bila malo zaljubljena, njemu je zelo všeč, ves čas sta bila v navezi, nekakšna prva ljubezen	Medvrstniško nasilje - primer	Stiske mladostnikov	Družina
N49	Potem pa se je začel čudno obnašati in vzela sem mu telefon – postal je depresiven, govoril o samomoru	Medvrstniško nasilje - primer	Stiske mladostnikov	Družina
N50	in ugotovili smo, da ga je ta punca le zavajala, da je potem pošiljala ostalim sošolcem vsa njegova sporočila, ki so bila namenjena njej	Medvrstniško nasilje - primer	Stiske mladostnikov	Družina
N51	»Nahecala« ga je celo, da se bo ubila, če bo komu povedal za to	Medvrstniško nasilje - primer	Stiske mladostnikov	Družina
N52	Bil je zelo na tleh, veliko so se norčevali iz njega in se mi zdi, da je od takrat naprej grozno	Medvrstniško nasilje - primer	Stiske mladostnikov	Družina
N53	Sem želela, da bi obiskal strokovnjaka za pogovor pa noče nikakor, pa tudi sedaj so vse te omejitve	Noče pomoči	Osebnostne težave otrok	Pomoč in podpora mladostnikom
N54	Bilo je grozno, ko ti sin začne razlagati o samomoru in o teh stvareh	Govor o samomoru	Stiske mladostnikov	Družina
N55	sem prepričana, da je to posledica te karantene, ker so mulci doma, dobivajo vse možne ideje	Nespametne ideje	Posledice karantene	Šola
N56	očitno imajo tudi sami hude težave	Težave	Posledice karantene	Šola
N57	Ne vem kaj bo, ko se bo šola odprla, upam da bo vse v redu	Strah	Ponovno odprtje	Šola
N58	Noče se pogovarjati	Noče pomoči	Pomoč in podpora	Družina

			otrokom	
N59	bil je jezen, ker sem mu prebrala sms-e, ampak ni šlo drugače, ker je res postal čuden	Poseg v zasebnost	Pomoč in podpora otrokom	Družina
N60	Se mi zdi, da je malo bolje ampak v resnici pa ne vem, res	Ne ve kako	Pomoč in podpora otrokom	Družina
N61	ja otroka sta že starejša in pomagata, če seveda 100x rečem	Pomoč otrok	Usklajevanje obveznosti	Družina
N62	Partner pomaga med vikendi, jaz delam ko lahko	Pomoč partnerja	Usklajevanje obveznosti	Družina
N63	Saj pravim, ko gledam kakšne prijateljice z majhnimi otroki imajo res težave	Majhni otroci	Usklajevanje obveznosti	Družina
N64	Čeprav so pa naše težave drugačne, res so predvsem povezane s sinom	Otrokove težave	Stiske družine	Družina
N65	ker ne znam povedati kako hudo mi je in v kakšni stiski sem zaradi vsega, kar se mu dogaja	Zaradi otrok	Stiske	Stiske staršev
N66	Ja zato ker ne dobi nobene pomoči recimo od prijateljev	Ni pomoči prijateljev	Stiske mladostnikov	Družina
N67	ker nimajo nekih stikov in ga vidim, da mu je to težko	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Družina
N68	In tudi meni se ne odpre, v šoli ne vedo da se kaj dogaja z njim	Se ne odpre	Pomoč in podpora otroku	Družina
N69	hkrati si želim, da gredo nazaj a me skrbi kako bo glede na to kaj se je zgodilo	Strah	Ponovno odprtje	Šola
N70	Več se kregamo, ker je pač v puberteti in mu gre vse na živce	Prepiri z mladostnikom	Odnosi v družini	Družina
N71	upira se, noče narediti nič kar rečem oziroma se za vsako stvar kregava	Prepiri z mladostnikom	Odnosi v družini	Družina
N72	In se mi zdi, da se to v tem času ko smo v karanteni še stopnjuje	Stopnjevanje prepirov	Odnosi v družini	Družina
N73	ker niti nima nič časa za sprostitev, prej so hodili med vikend igrat nogomet, košarko, se je sprostil, sedaj pa je pač doma	Ni sprostitev	Stiske mladostnikov	Družina
N74	S šolo niti ne sodelujemo	Ni sodelovanja	Sodelovanje s šolo	Šola
N75	mislim okej kadar recimo ga ni na kakšno uro mi napišejo	Sporočanje o izostankih	Sodelovanje s šolo	Šola
N76	pa vsake toliko pove razredničarka kaj se dogaja, glede ocen in to smo na tekočem ker imamo e-asistenta	e-asistent	Sodelovanje s šolo	Šola
N77	drugega sodelovanja pa niti ni. Saj so dovolj stari da se lahko učitelji direktno z njimi menijo	Samostojnost otrok	Sodelovanje s šolo	Šola
N78	me ne skrbi, vem, da če bi bilo kaj narobe bi pa me kontaktirali oziroma bi jaz njih	Zaupanje	Sodelovanje s šolo	Šola
N79	Mislim, da so dostopni	So dostopni	Dostopnost strokovnih delavcev	Šola
N80	Jaz sem sicer kontaktirala učiteljico samo ko se je zgodilo to s sošolko, ampak predvsem zato, da sem ji povedala, da	Ko so težave	Dostopnost strokovnih delavcev	Šola

	morajo biti pozorni ko se bo šola začela nazaj			
N81	ker sin je bil res v slabem stanju in v tistem trenutku je bilo to edino kar sem lahko naredila, poleg pogovora z njim	Ko so težave	Dostopnost strokovnih delavcev	Šola
N82	Druge neke pomoči pa nismo niti iskali, tako da ne vem	Ne iščejo pomoči	Pomoč in podpora otroku	Šola
N83	Ni bilo posebnega odziva, samo, da bodo pozorni	Ni odziva	Pomoč in podpora otroku	Šola
N84	Pričakovala sem več, ker pač to so hude stvari, ki se dogajajo in ni prav, da niti ne poslušajo ko jim nekdo o nečem govori	Večja pričakovanja	Pomoč in podpora otroku	Šola
N85	Ne vem, da bi začela naslavljal pred vsemi to nasilje, kam lahko privede	Naslavljanje nasilja	Kakšno pomoč potrebujejo	Šola
N86	seveda ne da izpostavi mojega sina ampak vsaj da pove da to ni okej, ne vem, da izvedejo delavnico	Delavnice	Kakšno pomoč potrebujejo	Šola
N87	da aktivirajo druge pedagoge, strokovne delavce, mislim, da se to premalo naslavlja in da to res ni prav	Aktiviranje strokovnih delavcev	Kakšno pomoč potrebujejo	Šola
N88	Mislim, da ima dobre razmere, vse kar potrebuje, nima nobenih težav	Dobre razmere	Razmere za učenje	Šola
N89	Razen internet, ampak to imajo pa vsi	Slab internet	Razmere za učenje	Šola
N90	Na srečo ne potrebuje pomoči, ampak tega ne bi zmogla	Ne potrebuje pomoči pri šolskem delu	Pomoč in podpora otrokom	Družina
N91	Včasih sina kaj vprašam pred testom	Šolsko delo	Pomoč in podpora otrokom	Družina
N92	pri angleščini ima malo težav pa se poskuša to učiti, ampak to ni pogosto	Pomoč pri učnih težavah	Pomoč in podpora otrokom	Družina
N93	S hčerko ja, ker je starejša, se mi zdi, da nima nekih posebnih težav razen da pogreša družbo	Pogovor	Pomoč in podpora otrokom	Družina
N94	fanta ima h kateremu hodi in mi tudi veliko pove o vsem kar se ji dogaja	Pogovor	Pomoč in podpora otrokom	Družina
N95	Sin pa je popolnoma druga zgodba, želim se pogovarjati z njim a on nikakor noče, ne pusti me blizu	Se ne odpre	Pomoč in podpora otrokom	Družina
N96	Prek telefona, drugače ne gre	Preko telefona	Stiki	Ohranjanje odnosov s prijatelji
N97	Vsake toliko, lahko rečem, da mi močno manjka tega druženja	Manjka	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
N98	in da vsi potrebujemo drug drugega, ampak so časi kakršni so	Potreba po stikih	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
N99	Z eno grem večkrat v hrib, na zrak, da vsaj malo govoriva	Pogovor	Sprehod	Ohranjanje odnosov s prijatelji

N100	in imam občutek da sem človek, ker drugače je pa samo služba, hiša, gospodinjstvo	Občutek človečnosti	Stiki	Ohranjanje odnosov s prijatelji
N101	Ja z eno prijateljico se lahko pogovarjam o tem	Pogovor s prijateljico	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
N102	ona sicer nima otrok, ampak dela z njimi in me nekako razume	Razumevanje	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
N103	mi pomaga že samo to, da govorim z njo in da dam ven vse kar me mori, enako pa ona	Pogovor pomaga	Pomoč in podpora	Ohranjanje odnosov s prijatelji
N104	Malo me seveda vse skrbi – gospodarstvo	Skrbi	Gospodarska kriza	Prihodnost
N105	če bo hči dobila službo, ki jo bo iskala v prihodnjem letu	Služba	Skrb za otroke	Prihodnost
N106	kaj bo s sinom po vsej tej karanteni, kako se bodo vrnili v šolo	Posledice karantene	Skrb za otroke	Prihodnost
N107	kdaj bo vsega konec, če sploh bo. Skrbi me, da ne bo nikoli konec	Kdaj bo konec	Skrbi	Prihodnost
N108	da se tudi kar se tiče političnih stvari vračamo stoletja nazaj in se bomo morali spet boriti za vse pravice	Človekove pravice	Politično stanje	Prihodnost
N109	Nisem teoretik zarote, res ne, verjamem v virus, verjamem v vse, ampak stvari so šle predaleč	Predaleč	Politično stanje	Prihodnost
N110	Skrbi me kako bodo živeli naši otroci, vnuki	Življenje	Skrb za otroke	Prihodnost
N111	Najbolj na partnerja, pa na to prijateljico	Partner, prijateljica	Obračanje po pomoč	Pomoč in podpora staršem
N112	konec koncev tudi na šolo, ampak tja le če te težave niso prehude, sem že večkrat ugotovila, da se jim ne da preveč ukvarjati z drugimi stvarmi kot je pouk	Na šolo	Obračanje po pomoč	Pomoč in podpora staršem
N113	Nič posebnega, tako kot sem prej rekla, pomoč za sina	Pomoč sinu	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
N114	več učenja mladih o tem kaj vse internet prinese, ampak to že prej, ne samo sedaj med korono	Učenje mladih o uporabi interneta	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
N115	Grem na sprehod s psom	Sprehod	Sprehod	Sprehod
N116	v bližnji hrib	Hribi	Hribi	Hribi
N117	berem	Branje knjig	Branje knjig	Branje knjig
N118	pogledam kakšen dober film	Filmi	Filmi	Filmi

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Tema
O1	Težko mi je	Težko obdobje	Negativna čustva	Čustva staršev
O2	pogrešam svojo družino	Pogrešanje družine	Negativna čustva	Čustva staršev
O3	Iz Bosne smo prišli pred poletjem, ker je mož tukaj dobil službo	Prihod iz Bosne	Stiske družine	Družina
O4	jaz in sin pa sva prišla preko združevanja družin	Združevanje družine	Stiske družine	Družina
O5	Imam dve hčerki, ki sta ostali v Bosni, mamo, očeta, brate in	Družina v Bosni	Stiske družine	Družina

	sestre, ki jih nisem videla že od maja			
O6	Tukaj je tudi težko, ker nikamor ne morem	Nikamor ne more	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
O7	delam ne, ker imam status preko združevanja družine in ne smem delati, čeprav bi rada, si želim	Ni dela	Stiske družine	Družina
O8	Tako da mi je res težko, strah me je, da ne bom več videla svojih staršev, mama je že zelo bolna	Strah zaradi bolezni staršev	Negativna čustva	Čustva staršev
O9	Tudi brat ima raka, sicer je v Sloveniji, a se ne upamo videti, da ne bi dobil virusa	Bolezen v družini	Stiske družine	Družina
O10	Skrbi me vse, mož ima težave z zdravjem a opravlja težko fizično delo, v tem času tudi ne upa menjati službe, ker je korona in ne vemo kako bo s službami drugje	Skrbi zaradi službe	Stiske družine	Družina
O11	Skrbi nas najemnina, da imamo za hrano in vse to	Socialno-ekonomsko stanje	Stiske družine	Družina
O12	Ni nam lepo, tudi vse kar delam je, da grem do trgovine in nazaj	Ni lepo	Negativen vpliv	Vpliv pandemije na starše
O13	Strah me je samo tega, da bi prinesla komu, zato ne hodimo nikamor	Strah za druge	Negativna čustva	Čustva staršev
O14	Težko mi je tudi za sina	Skrb za otroke	Negativna čustva	Čustva staršev
O15	ker je ves čas doma, nima prijateljev	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Družina
O16	v šoli je bil malo časa preden se je zaprla	Zaprtje šole	Stiske mladostnikov	Družina
O17	tudi jezika še ne zna in ne vem kako bo, če bodo šli nazaj v šolo	Neznanje jezika	Stiske mladostnikov	Družina
O18	Ja ravno to, da ne morem v Bosno	Družina v tujini	Socialna izolacija	Stiske staršev
O19	zadnjič sem tudi izgubila denarnico in notri je moja vozišča, a je tukaj ne morem urediti, moram v Bosno, a sedaj ne smem	Izguba voziškega dovoljenja	Stiske	Stiske staršev
O20	Tako da nimam niti voziške, da bi se lahko zapeljala do trgovine, lekarne	Izguba voziškega dovoljenja	Stiske	Stiske staršev
O21	In s šolo, sicer se sin zelo trudi, veliko se uči, ampak mu moram tudi jaz veliko pomagati	Pomoč pri šolskem delu	Usklajevanje obveznosti	Stiske staršev
O22	in včasih je težko, ker ne razumeva navodil, ali pa ne zna česa napisati v Slovenščini	Neznanje jezika	Učne težave otrok	Šola
O23	Sin je pod stresom, ker je živčen	Stres	Stiske mladostnikov	Družina
O24	na primer zadnjič je imel govorni nastop in je jokal, ko je to izvedel, ker se boji kaj bo, ker ne zna govoriti po slovensko	Hude stiske	Učne težave	Šola
O25	In skrb za finance	Ekonomsko stanje	Skrbi	Stiske staršev
O26	skrb za družino želim si videti hčerki pa ne morem	Družina v tujini	Socialna izolacija	Stiske staršev
O27	Iščem službo, a bi moral delodajalec urediti neke papirje,	Ne sme delati	Brez zaposlitve	Služba

	da bi mi sploh dovolili s statusom delati, pa se delodajalcem s tem ne da ukvarjati			
O28	Tako da hodim na razgovore že od poletja, ampak ni bilo sreče	Neuspešno iskanje	Brez zaposlitve	Služba
O29	Nič. Prej smo živeli v hiši, na kmetiji, imeli smo veliko dela in to mi je bilo super	Pogrešanje prejšnjega življenja	Stiske družine	Družina
O30	Velika družina, vse to. Sedaj pa smo sami v majhnem stanovanju	Majhno stanovanje	Stiske družine	Družina
O31	ampak sem sva prišla ker si želiva boljše življenje za sina, šole so tukaj boljše in več ima možnosti	Iskanje boljšega življenja	Stiske družine	Družina
O32	Mogoče je upanje, da bo njemu življenje lažje, tisto, kar nas žene naprej	Upanje	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
O33	Ja, sem pod stresom ampak ne vem če to vpliva	Stres	Vpliv pandemije	Družina
O34	Jaz se trudim, da imamo vse skuhano, pospravljeno, da ko mož pride domov lahko počiva	Gospodinska opravila	Usklajevanje obveznosti	Družina
O35	Jaz pomagam sinu, pa tudi dobro učiteljico ima, ki razume vse težave	Šolsko delo	Pomoč in podpora otroku	Družina
O36	Na sina bolj vpliva to, da mu je dolgčas in da nima prijateljev tukaj v Sloveniji	Socialna izolacija	Stiske mladostnikov	Družina
O37	Stres pa zagotovo tudi, ker včasih se več skregava kot sva se prej	Več prepiranja	Odnosi v družini	Družina
O38	tudi z možem, ker pride tako utrujen domov	Utrujenost	Stiske družine	Družina
O39	pa ne vemo točno kaj bi, a bi šli nazaj, ali bi vztrajali	Težko vztrajati	Stiske družine	Družina
O40	In je to težko obdobje za vse	Težko obdobje	Negativna čustva	Čustva staršev
O41	Jah kakor kakšen dan. Mož cele dneve dela na gradbiščih tako da sva s sinom sama	Odsotnost partnerja	Stiske družine	Družina
O42	Odnosi so mogoče malo slabši zaradi prepiranja ampak ni pa prehudo	Malo slabši odnosi	Odnosi v družini	Družina
O43	Bolj težko mi je za družino, ki je ne vidim	Družina v tujini	Socialna izolacija	Stiske staršev
O44	ker smo včasih samo preko video konference, pa še to ne pogosto, ker mama in oče tega nimata in potem ko gre hčerka tja na obisk, me pokličejo	Redke video konference	Stari starši	Družina
O45	Ampak to je zelo malo, zelo jih pogrešamo	Pogrešanje	Stari starši	Družina
O46	Tudi sin želi iti nazaj, pa ne more	Želi nazaj v Bosno	Stiske mladostnikov	Družina
O47	To je najtežje, ker se kregava, ker bi šel domov	Želi nazaj v Bosno	Stiske mladostnikov	Družina
O48	pa ne razume, da to ne gre kar tako, da smo prišli v Slovenijo, da na novo začnemo, ampak njemu to ni všeč	Želi nazaj v Bosno	Stiske mladostnikov	Družina

O49	Zaradi tega se kregava, ampak mislim, da ko bo šola in ko bo imel prijatelje, ko bo šel kaj na igrišče in podobno, mu bo tudi tukaj všeč	Bolje po pandemiji	Odnosi v družini	Družina
O50	Ni preveč težko, jaz sem navajena delati, trdo delati in to sedaj v primerjavi s prej ni nič	Ni težko	Usklajevanje obveznosti	Družina
O51	Ko smo bili še v Bosni sem imela vse otroke doma, pa kuhala še za mamo in očeta, skrbela za kmetijo, ki je bila vir mojega zaslužka, veliko hišo, vrt, nikoli ni bil problem	Prej več dela	Usklajevanje obveznosti	Družina
O52	Sedaj pa malo skuham, pospravim in pomagam sinu za šolo	Gospodinjska opravila	Usklajevanje obveznosti	Družina
O53	zvečer pa gledam in pošiljam prošnje za službo	Pošiljanje prošenj	Brez zaposlitve	Služba
O54	Gledava tudi kakšne slovenske nadaljevanke in se iz njih naučim Slovenščine, zelo si želim znati jezika	Učenje slovenskega jezika	Pozitiven vpliv	Vpliv pandemije na starše
O55	Dobro, učiteljica pošilja naloge na moj elektronski naslov	Mail	Sodelovanje s šolo	Šola
O56	in potem skupaj s sinom prebereva, če kaj ne zna mu pomagam	Šolsko delo	Pomoč in podpora otrokom	Družina
O57	in tudi učiteljica vedno reče, da če česa ne razumeva, naj ji poveva	Pomoč ob nerazumevanju	Pomoč in podpora otroku	Šola
O58	Tudi pokliče naju kdaj in to je super, ker ve, da imamo težave	Pokliče	Pomoč in podpora otroku	Šola
O59	Tukaj so vsi veliko bolj prijazni kot v Bosni	Boljše kot v Bosni	Sodelovanje s šolo	Šola
O60	imajo manj dela, manj snovi, učitelji so boljši in kako naj rečem, bolj so človeški do otrok, v Bosni jih skoraj še tepejo, so strogi, učenci ne marajo šole	Boljše kot v Bosni	Sodelovanje s šolo	Šola
O61	Tukaj pa so super, tudi ko dobi od ostalih učiteljev naloge, ima možnost, da mu pomagajo	Pomoč pri šolskem delu	Pomoč in podpora otroku	Šola
O62	pa prostovoljko ima, ki mu pomaga, če potrebuje	Prostovoljka	Pomoč in podpora otroku	Šola
O63	Ja, so, lahko jih kadarkoli vprašamo	Kadarkoli	Dostopnost učiteljev	Šola
O64	Kakšni učitelji sicer niso preveč radi ves čas na računalniku in dalj časa traja	Nekateri manj	Dostopnost učiteljev	Šola
O65	ampak načeloma pa čisto vsi potem pomagajo pri šolskih nalogah	Pomoč pri šolskem delu	Pomoč in podpora otroku	Šola
O66	Ima računalnik in telefon, če mu slučajno računalnik ne dela	Vse potrebščine	Razmere za učenje	Šola
O67	Ampak telefon je moj, bomo mu kupili tudi svojega, ko bom dobila službo, ampak mojega ves čas uporablja, ker jaz ga malo rabim	Materin telefon	Razmere za učenje	Šola

O68	Računalnik sicer dela, ampak včasih malo zašteka	Slab računalnik	Razmere za učenje	Šola
O69	in z internetom imamo včasih težave. Ampak nič hudega	Slab internet	Razmere za učenje	Šola
O70	Uči se v kuhinji, ima pa svojo sobo	Mir	Razmere za učenje	Šola
O71	midva spiva na raztegnjenem kavču v dnevni sobi	Majhno stanovanje	Stiske družine	Družina
O72	Tako da mislim, da mu nič ne manjka	Nič ne manjka	Razmere za učenje	Šola
O73	tudi pomagam mu veliko, kolikor lahko	Šolsko delo	Pomoč in podpora otroku	Družina
O74	Ne, mislim, da ne. Ima igrice na računalniku, ki ga zamotijo	Zamoti z igrami	Stiske mladostnika	Družina
O75	tam tudi malo klepeta s svojimi vrstniki	Spletni klepet	Stiske mladostnika	Družina
O76	Tako da mislim da razen to kar sem že rekla, nima težav	Ni drugih težav	Stiske mladostnika	Družina
O77	Ja, veš, mi imamo zelo odprte odnose	Odprti odnosi	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora otroku
O78	in vedno mi je povedal vse	Vse pove	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora otroku
O79	Sedaj smo tukaj, v Sloveniji pa smo ves čas zaprti pa se mi zdi, da nima nekih hudih težav razen to, da bi šel nazaj in da pogreša družbo. To pa mi pove	Pogreša družbo	Osebne težave otrok	Pomoč in podpora otroku
O80	Ja sedaj težko, ker tukaj imam samo brata, ampak z njim se ne vidimo, ker je resno bolan	Bolezen	Ni stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
O81	In potem se pogovarjamo samo po telefonu	Preko telefona	Stiki	Ohranjanje odnosov s prijatelji
O82	prej smo se še videli, ker poleti še ni zbolel, imajo tudi otroke, tri, in smo se družili, z drugimi pa na žalost ne	Pred karanteno	Stiki	Ohranjanje odnosov s prijatelji
O83	Tako da pogovarjam se včasih s prijatelji iz Bosne, ampak vedno redkeje, ker se nič ne vidimo	Prijatelji iz Bosne	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
O84	in tudi oni imajo svoje težave	Svoje težave	Manj stikov	Ohranjanje odnosov s prijatelji
O85	Ja z bratovo ženo se veliko pogovarjava po telefonu	Preko telefona	Stiki	Ohranjanje odnosov s prijatelji
O86	Ona tudi nima nikogar in potem če ga pripelje na pregled, pride tukaj pred blok, da se vidiva za nekaj minut zunaj in se malo pogovarjava	Pogovor zunaj	Stiki	Ohranjanje odnosov s prijatelji
O87	Ampak njim je zelo težko, skrbi jo kako bo, če bo ostala brez moža	Bolezen moža	Stiske prijateljev	Ohranjanje odnosov s prijatelji
O88	ona tudi še ne sme delati in imajo tri otroke, najemnino, grozno je	Finančno stanje	Stiske prijateljev	Ohranjanje odnosov s prijatelji
O89	Jim bomo mi pomagali, ampak mi tudi ne moremo preveč, ker nimamo	Težko pomagajo	Stiske prijateljev	Ohranjanje odnosov s prijatelji
O90	Jaz pa potem o svojih težavah ne govorim, ker v resnici niso tako hude, kot so njene	Hujše težave	Stiske prijateljev	Ohranjanje odnosov s prijatelji

O91	Ne vem, nikamor verjetno	Nikamor	Obračanje po pomoč	Pomoč in podpora staršem
O92	Haha, nekoga, ki bi mi dal službo in nekoga, ki bi jo dal možu, da bi lahko normalno delal, brez da nas skrbi da pade iz strehe	Zagotovilo za službo	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
O93	Pa tudi prijatelje, družino, želim si, da bi bilo vse normalno	Normalno stanje	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
O94	ker bi jih lahko obiskala, se z njimi pogovorila	Obisk družine	Kaj potrebujejo	Pomoč in podpora staršem
O95	Imamo to prostovoljko in z njo se veliko pogovarjam, ampak tudi ne o nekih težavah, saj ji kaj povem, ampak vsega tudi ne morem	Prostovoljka	Dobijo pomoč	Pomoč in podpora staršem
O96	Skrbi me za sina, ker tukaj nima prijateljev in se mi zdi, da postaja mogoče bolj sramežljiv	Brez prijateljev	Skrb za otroke	Prihodnost
O97	tudi ker ne zna jezika, ni pa v šoli, da bi jezik poslušal in ga lahko vsaj malo uporabljal	Neznanje jezika	Skrb za otroke	Prihodnost
O98	Jaz se trudim z njim tudi v Slovenščini govoriti, ampak ne morem ves čas, tako da govoriva Bosansko, on pa se tako ne uči in veliko zamuja	Neznanje jezika	Skrb za otroke	Prihodnost
O99	Če bi bil v šoli, bi vsak dan poslušal jezik in bi se učil, znal bi tudi navezati kakšna prijateljstva	Navezovanje prijateljstev	Skrb za otroke	Prihodnost
O100	Star je 14 let, kmalu bo 15, on pa nima nikogar tukaj	Brez prijateljev	Skrb za otroke	Prihodnost
O101	In skrbi me kako bo drugo leto, ko bo imel že ocene tako kot ostali, če bo sploh zmogel vse to	Ocene	Skrb za otroke	Prihodnost
O102	In potem kaj bo s partnerjem, če ne dobi druge službe, ker se mu težave slabšajo	Služba	Skrbi	Prihodnost
O103	in kaj bo, če jaz ne dobim	Služba	Skrbi	Prihodnost
O104	Ne pripada mi še do maja, kar bo na srečo hitro, pa vseeno ne vemo kaj bo takrat	Služba	Skrbi	Prihodnost
O105	Kuham, veliko kuham	Kuhanje	Kuhanje	Sprostitev in prosti čas
O106	pa gledam slovenske nadaljevanke	Nadaljevanke	Nadaljevanke	Sprostitev in prosti čas
O107	D drugega pa nič, nisem navajena imeti prostega časa	Nič	Nič	Sprostitev in prosti čas

8.9. Priloga 9: Osnovno kodiranje

– Mladostniki

Čustva mladostnikov

- Pozitivna čustva:
 - Boljše počutje: A1
 - Ni strahu: A20, A21
 - Vesetje: B3
 - Glede šole: B5
- Negativna čustva:
 - Teža situacije: B9, C5, D2
 - Strah za stare starše: B14, C13
 - Strah za druge: B17, C14
 - Odgovornost in krivda: B18
 - Grozno počutje: B85,
 - Slabo počutje: C1, D8, D11, E4
 - Utesnjenost: C2
 - Strah pred kaznijo: C4
 - Brez smisla: C6
 - Slabe misli: C9
 - Brezvoljnost: C10
 - Strah: C12
 - Pogrešanje svobode: C17
 - Osamljenost: C28
 - Jeza: D1, D9
 - Negotovost: D3
 - Pogrešanje družine iz tujine: E7

Vpliv pandemije na mladostnike

- Pozitiven vpliv
 - Razporeditev časa: A2, B22
 - Izkoriščen čas: A3
 - Delo na sebi: B2
 - Več spanja: B19, E15
 - Več časa: B20
 - Več energije: B21
 - Jutranje vstajanje: C16
 - Manj ocen: D23, D26
 - Profesorji ne grozijo: D24
 - Komunikacija po mailu: D25

- Ni avtobusa: D27
- Igranje igrice: E14
- Mamina kuhinja: E16
- Negativen vpliv
 - Socialna izolacija: B1, C11, E3, D12
 - Število okuženih: B15
 - Mediji: B16
 - Nikamor ne sme: C3, D5
 - Popuščanje v šoli: C7
 - Vsega dovolj: C8
 - Dolgčas: D4, E1
 - Vsak dan isti: E2
 - Brez prijateljev: E5, E6
 - Apatija: D10
 - Vse je negativno: C15, D28
 - Občutek da ne bo konec: D29
 - Občutek da je vsem vseeno: D30
- Ukrepi
 - Nestrinjanje: A5
 - Sprijaznjenje: A6

Stiska mladostnikov

- Šola
 - Stres: A7
 - Več dela: A9
 - Video konference: A8, D17
 - Govorni nastopi: B26
 - Vse samostojno: B58
 - Cel dan računalnik: B69
 - Pogreša prijatelje: B70
 - Drugačnost: C24
 - Slabše znanje: C71
 - Nadoknadi ocene: C72, D15
 - Preveč snovi: C73
 - Matura: C81
 - Občutek, da jim je vseeno: C83
 - Šola na daljavo: E8
 - Ne razumevanje jezika: E9
 - Odsotnost pomoči: E10
 - Jeza staršev: E42

- Deljenje sobe s sorojenci: E46, E47
- Učne težave: E53
- Srbi za šolo: D14
- Socialna izolacija
- Slabi občutki: A10
- Oddaljitev od prijateljev: B23
- Vsakdanje stvari: B28
- Ni pogovora: A49
- Izguba prijateljev: B86
- Pogreša Bosno: E11
- Druženje: D C7615
- Negotovost: D90
- Odpoved dogodkov
- Spoznavni tabor: A40
- Valeta: A41
- Prireditve: B24
- Odpoved hobijem
- Pevske: B25
- Družina
- Izguba službe: B29, E13
- Ni dobro: B74
- Težko biti doma: C77
- Prepiri: D6
- Slaba volja staršev: D7
- Občutek pozabljenosti
- Srednješolci: B72
- Šolanje na daljavo: B73
- Ujetost: B75
- Čakanje: D91
- Ukrepi
- Sledenje: B76
- Ljubezen
- Ne vidi punce
- Brez volje
- Težko vstane iz postelje: C78

Družina

- Odnosi v družini
- Dober odnos: A11
- Ni več prepиров: A13

- Več skupaj: B10
- Oddaljenost pred karanteno: B11
- Več prepirov: B30, E35, D38
- Povezanost: B31
- Nesporazumi: B32
- Reševanje konfliktov: B33, C48
- Malo pogovora: C18, C23
- Ni skupnih točk: C19
- Nerazumevanje: C20, C21, C25, C29
- Slabi odnosi: C27
- Teženje staršev: C37, C38
- Kritiziranje mladostnika: C39
- Ni odnosa z očetom: D22, D42, E17
- Prepiri s sorojenci: C47, E18, E20
- Tišina: E33
- Ne preživljajo časa skupaj: D31
- Kosilo: D32
- Slab odnos z bratom: D34, D41
- Jeza staršev zaradi šole: D39
- Le o šoli: C22, C30, D43
- Staršem vseeno: D44
- Pomoč in podpora v družini
 - Dobra podpora: A12
 - Pomoč pri šolskem delu: A14, A16, B43
 - Pove za težave: A17
 - Ni pomoči pri šolskem delu: B34, E24, D35
 - Ni pogovora o težavah: B40, B41
 - Ne potrebuje: C31
 - Jeza: E27
 - Odsotnost očeta: E28
 - Nima težav: E29
- Družinska situacija
 - Poklic staršev: A15
 - Ima službo: A17, E12
- Stiska v družini
 - Strah: A18
 - Virus: A19
 - Izguba službe: B42, B44, B45, E21, E31
 - Veliko dela: B46
 - Prepiranje staršev: C32

Delo od doma: C33
 Ni dovolj računalnikov: C34
 Brez časa zase: C36
 Enosobno stanovanje: E19, E32
 Socialno-ekonomsko stanje: E22
 Brez svojega prostora: C35, E23
 Starši pod stresom: E30
 Slaba volja: E34
 Težko delo za šolo: E36
 Ločitev: D21
 Celodnevna služba: D33
 Smrt: D36, D37
 Grožnje z odpuščanjem: D45
 Razpad partnerske zveze: D46, D48
 Materin partner: D47
 Izguba dohodka: D49
 Prezemanje odgovornosti nase: D50

Šola

- Sodelovanje staršev s šolo
 Samostojnost: A22
 Ni sodelovanja: B47, C41
 Mail: B48, E38
 E-asistent: C42
 Govorilne ure: C43
 Povratne informacije: E41
 Kličejo zaradi neopravljanja nalog: D20, D52
 Klicanje ob odsotnosti: D51
- Učenje
 Mir, vsi pripomočki: A23, D59, D60
 Delujoč internet ali mobilni podatki: A24, E45
 Nedelujoč internet: B49
 Posledice nedelujočega interneta: B50
 Ima računalnik: A25, D55
 Mir: A26
 Ni miru: B51, E43
 Uporaba slušalk: B52
 Deli sobo s sorojenci: C44, C46
 V tišini: C45
 Veliko dela: C59, C60

- Video konference: C61
- Celodnevno učenje: C62
- Dobre ocene: C63
- Več učenja: C64
- Igranje računalniških iger: D61, E37
- En računalnik za vse: E44
- Odveč: D19
- Ne pošilja nalog: D19
- Ne dela: D40, D65
- Opravi vedno manj obveznosti: D66
- Lažje v šoli: D67, D68
- Slabe ocene: D69
- Ni veliko ocen: D74
- Ne bo naredil letnika: D78
- Ni smisla med karanteno: D83, D84
- Izguba volje: C65, D89
- Pomoč in podpora strokovnih delavcev
 - Veliko pomoči in stika: A28
 - Ni pogovora o težavah: B56, C55
 - Učitelj pomaga: B36, E57
 - Premalo časa: B37
 - Jeza učiteljev: B39, C56
 - Javno izpostavljanje: C57
 - Možnost zviševanja ocen: C68
 - Ni pomoči: C69
 - Dopolnilni pouk: C70
 - Dodatna strokovna pomoč: E39, E50
 - Posmehovanje učiteljev: E48
 - Mail: E49
 - Učitelj ne pomaga: E58
 - Učitelji ga ne marajo: D62, D64
 - Ne vpraša: D70
 - Ne pride: D72
 - Prostovoljka: D76, D85
 - Na željo mame: D77
- Učiteljeva komunikacija
 - Sprostitev: A30
 - Manj izpostavljanja: B27
 - Manj stresno: B61
 - Več pogovora: B63

- Bolj prijazni: C49
- Ne da se jim: C51
- Pričakovanje znanja: E55
- Težave: D82
- Predajanje snovi:
 - Vnaprej: A30
 - Prehitro: A33, B67, C75
 - Dobra razlaga: B6
 - Eksperimenti: B7
 - Slaba organizacija: B8
 - Celodnevne konference: B59
 - Samostojno učenje: B60
 - Le po elektronski pošti: C52
 - Po video konferenci: C53
- Potek pouka
 - Ni pouka: A33
- Učne težave
 - Matematika: A34, B65
 - Instrukcije: A35
 - Ni pomoči učitelja: A36, B66
 - Več učenja: B68
 - Angleščina: C66
 - Se nauči: C67
 - Ne razumevanje jezika: E25, E56
 - Ne opravljanje obveznosti: E26, E51
 - Igranje računalniških iger: E52
 - Povsod: E55, D75
 - Negativne ocene: D73
- Preverjanje znanja
 - Premalo časa: A38
 - Ukrepi proti prepisovanju: A39
 - Veliko ocen: B56
- Odnosi s sošolci
 - Slaba povezanost: A42
 - Pomoč pri učenju: B35, E59
 - Sprejemanje: C26, C40
 - Ni stikov: E60
- Svetovalna delavka
 - Ni sodelovanja: A43, C84
 - Sprostitutvene vaje: B77

- Z maturanti: C85
- Učna pomoč: E64, D53, D71
- Pogovor: D80
- Premalo pozna: D81
- Pred karanteno
- Slaba družba: B4
- Strah pred učitelji: B54
- Nesramni učitelji: B62
- Izpostavljanje, nenapovedano spraševanje: B64, C50
- Ni delal za šolo: D63
- Dostopnost učiteljev
- So dostopni: B53
- Lažje preko računalnika: B55
- Neprijazni: C54, C55
- Opustitev šolanja
- Brat: D56
- Padel letnik: D57
- Ne gre nazaj: D58
- Želi opustiti: D79
- Kaj potrebujejo
- Več ponavljanja: A37
- Dodatna razlaga: B38, E62
- Več razumevanja: B71, C56
- Razumevanje: C79
- Občutek da jim ni vseeno: C82
- Šolo: D86
- Predavanja: D87
- Pogovor s strokovnimi delavci: C74
- Pogovor: E40
- Pomoč pri jeziku: E61

Odnosi z vrstniki

- Ohranjanje stika
- Sprehod: A4, A44
- Telefon: A45, B80, E65, D97
- Socialna omrežja: A46, B78, C88
- Premalo časa za stike: A47
- Oddaljitev: B12
- Pogovor: C86
- Sprehod z masko: C87

- Skupni pogovori: C89
- Dober odnos: C90
- Redko: E66
- Odklop: D92
- Ni volje: D96
- Pomoč in podpora
 - Težko preko telefona: A48, B81
 - Ni enako: B82, C101
 - Ni pogovora o težavah: B83, D101, D102
 - Ne opaziš žalosti: B87
 - Veliko podpore: C98
 - Stiki in pogovor vsak dan: C99
 - Skupno učenje: C100
 - Pred karanteno: D99
 - En prijatelj: D100
 - Pretvarjanje: D103
- Drugi vrstniki
 - Se družijo: B13
 - Računalniške igre: E68
- Ni stikov: E69
 - Strah za stare starše: B79
 - Izolacija: B84
 - Ne popularnost: C911
- Sošolci
 - Oddaljenost: B88
 - Socialna omrežja: B89
 - Le o šoli: B91, D98
 - Iz Bosne: E67
- Pred karanteno
 - Mladinski center: D93
 - Kolesarjenje: D95
 - Trgovina: D94
- Medvrstniško nasilje
 - Spletno nasilje: C92, C94, C96
 - Dolgčas: C93
 - Pošiljanje slik: C95
 - Več nasilja: C97

Ranljivi mladostniki

- Sošolka

- Anoreksija: A50
- Depresija: C102
- Poslabšanje situacije: C103
- Sošolec:
 - Izgubljen: B91
 - Odsotnost od pouka: B92, C108
 - Slaba družba: B95
 - Droge: B96
 - Zamujanje ocenjevanja: B97
 - Opustitev šolanja: B98
 - Socialno-ekonomsko stanje: C107
 - Ne oddajanje nalog: C109
- Ločena družina
 - Prepuščenost: B95, B103
- Priseljenci
 - Socialno-ekonomsko stanje: D109, E70
 - Nimajo računalnikov: E71
 - Ne razumevanje jezika: D106, D107
 - Ne opravljajo obveznosti: D108
 - Veliko sorojencev: D110
- Pomoč in podpora, ki jo potrebujejo
 - Ne ve: A51
 - Pogovor in skrb: A52
 - Stik s starši: B93
 - Ni dovolj: C104
 - Prilagajanje učiteljev: E72
 - Šola v živo: C110, D114, D115, D116
 - Zanimanje zanje: C111
 - Ne izpostavljanje: C112
 - Dijaški dom kot varovalo: D117
 - Drugačen način pogovora: D119
- Varovalni dejavniki
 - Šola: B99, B100
 - Svetovalna delavka: B101
 - Stik šole s starši: B102
- Družina
 - Nasilje in alkohol: D104
 - Ne rešujejo težav: D105
- Droga
 - Uporaba med pandemijo: D111

- Prosti čas: D112
- Ne uporablja: D113
- Nasilje: C105
- Pozabljenost
- Ne priljubljenost: C106

Prihodnost

- Skrbi
- Služba staršev: A53, B108, D122, E74
- Nov življenjski slog: A54
- Nadomeščanje: C113
- Nims: C114
- Nepremičnina: E75
- Dolga socialna izolacija: E76
- Šola: D123
- Služba
- Ne razmišlja: A55, B107
- Vpliv pandemije
- Na mlade: B104
- Socialna izolacija: B105
- Uporaba telefonov: B106
- Negotovost: D120, 121, 124

Sprostitev in prosti čas

- Sprehod: A56
- Branje knjig: A57, C116
- Več časa: A58
- Serije in filmi: B109
- Narava: B110
- Kolesarjenje: B111
- Ustvarjanje: B112
- Risanje: C115
- Glasba: C117
- Kajenje trave: D126
- Telefon: 127
- Računalniške igre: D125, E77

- **Strokovni delavci**

Čustva strokovnih delavcev

- Negativna čustva
 - Vsega dovolj: G1
 - Jeza: G3, J184
 - Široka paleta: G4
 - Ni všeč kar se dogaja: G5
 - Frustracije: G6
 - Nisi človek: G13
 - Tesnoba: H1, J4
 - Depresija: H2
 - Omejenost: H5
 - Obup: H8
 - Pogrešanje: H10, H11, H12, F3, J23
 - Strah: H13, F9
 - Strah pred kaznijo: H14
 - Strah za ranljive skupine: H15
 - Ujetost: H17, I1
 - Težki občutki: I3, F2, J13
 - Skrb zaradi posledic: G22, I5
 - Strah za bližnje: G23, I9
 - Nemoč: I10, G7, J183
 - Kot kriminalci: F4, J21
 - Pogrešanje osebnega stika: F7
 - Strah pred virusom: G20, F8
 - Napor: J10
 - Stiske zaradi medijev: J16
 - Strah zaradi situacije: J18
 - Grozno dogajanje: J19
- Pozitivna čustva
 - Ni strahu: G21, J17
 - Na začetku všeč: I4
 - Ostati mirni: I14
 - Olajševalne okoliščine: F6

Vpliv pandemije na strokovne delavce

- Negativen vpliv
 - Mediji: G2
 - Nezmožnost odklopa: G8

- Ni svobode: G9
- Ni izbire: G10
- Ni motivacije: G12, G24
- Kompenzacija: G19
- Socialna izolacija: G25, H3, H4, F14, J22
- Ni ugodja: G26
- Samo slabe stvari: G28
- Ni svobodne izbire: H6
- Vsak dan enak: G27, H7, I2
- Nosečnost: I12, I13, F10
- Ukrepi: F5, J20
- Brez stikov: F13
- Komplikacije v službi: F15
- Ni pozitivnih stvari: G32, F16
- Bolj naporno delo: J3
- Veliko dela z učenci: J5
- Iskanje izhoda: J14
- Pogovori o virusu: J24
- Utrujenost: J155
- Pozitiven vpliv
 - Delaš kar se da: G11
 - Ni treba od doma: G29
 - Strukturiranje časa: G30
 - Manj obveznosti: G31, J28
 - Služba: H9
 - Več doma: H20
 - Več časa: H21
 - Počasnejši tempo življenja: H22, I16
 - Sprostitev: H23
 - Čas zase: H24
 - Mir: H25
 - Čas z družino: I15, J26
 - Ni gužve na cesti: F1
 - Na začetku bolje: J1
 - Manj naporno delo: J2
 - Nazaj v šoli: J15
 - Boljša organizacija: J25
 - Počitek: J27
 - Plača: J29
- Vpliv na delo z mladostniki

Na dober način: G33
Deljenje izkušnje: G34
Ne dela slabše: G35
Veselje pri delu: G37
Več energije: G38
Nezaveden: H26, J37
Slaba volja: H27
Pomanjkanje energije: H28, H29, J35
Izžetost: H31
Stres: I19
Pomanjkanje časa: I20
Vpliva na delo kriznega centra: F17
Vpliva na mladostnike: F18
Ni stikov z družino: F19
Ni študentov: F20
Ni dejavnosti z mladostniki: F21
Vpliv na odnose: F22
Stres ne vpliva: F23
Ukrepi: F24
Maske: F25
Delo po liniji najmanjšega odpora: J12
Ne govorijo o virusu: J30
Pozitivizem: J33
Stiske zaradi medijev: J36

Stiske strokovnih delavcev

- Skrb za svojo družino
Stari starši: H16, I7
Preživetje: I6
Izolacija: I8
- Zamujanje življenja: H18
Ujetost: H19
- Socialno delo
Vidiš nepravice: G14
Težko živiš s tem: G15
Nemoč: G16, G17
Vse od sebe: H30
Postavljanje sebe na drugo mesto: H32, I22
Prevpraševanje: H33
Pomanjkanje pomoči otrokom: J87

- Usklajevanje obveznosti
Družina in služba: I11, J151
- Ne motiviranost
Učenje: I34
- Opazovanje posledic za mlade: G137
- Težko obdobje
Napor: J11
- V šoli
Ni odmora: J152, J153

Sodelovanje strokovnih delavcev z mladostniki

- Učna pomoč
Primer fanta 1: H34, H35
Nemotiviranost: H36
Dodatna strokovna pomoč: H43
Naloge: H47
Skupno učenje: H48
Delavnice, projekti: I17
- Sodelovanje strokovnih delavcev z ranljivimi mladostniki
Istospolna usmerjenost: G47
Nikogar za pogovor: G48
Šola kot varovalni dejavnik: H39, F66
Posebne potrebe: H60
Neznanje družine: I32
Introvertiranost: F44
Pretekle travme: F45, F55
Odvzeti staršem: F50, F58
Neobčutljivost strokovnih delavcev: F51
Pomanjkanje osebnega stika: F52, F54
Vedenjske in čustvene težave: F53
Negotovost: F56
Podaljševanje časa v kriznem centru: F57
Težave v družini: F59, F68
Eskalacija težav: F60, F67, J97
Brez svojega prostora: F61, F64
Nasilje v družini: F62
Učne težave: F65
Upiranje: F69
Začasna namestitve: F72
Posebne potrebe: J6

- Ne razumevanje situacije: J32, J69
- Motnja v duševnem razvoju: J38
- Motnja v fizičnem razvoju: J40
- Dogovarjanje: J39
- Otežena komunikacija: J41
- Težje vstopanje v stik: J42
- Manjše sposobnosti: J43
- Ne govori: J44
- Enkopreza: J45
- Prilagajanje komunikacije: J46
- Razlaganje situacije: J70
- Pogrešanje vrstnikov: J72
- Pogrešanje šole: J72
- Samozaposlitev: J80
- Slabe razmere doma: J98, J99
- Primanjkljaj ni stiska: J107
- Vzpostavljane in ohranjanje stika z mladostniki
 - Socialna omrežja: G41
 - Sami poiskali stik: G42, J63
 - Prilagajanje mladostnikom: H40
 - Dodatna strokovna pomoč: H41
 - Dogovor za srečanje: G44, H42
 - Poznavanje mladostnikov od prej: G40, H44, I23
 - Spoznavanje na daljavo: G45, H45, I24
 - Skozi delavnice: G46
 - Spontano: G51
 - Pristnost v odnosih: H46, I21
 - Stiki vsak dan: H49, H51, J59
 - Strokovni delavec kontaktira: G43, H50, I29
 - Obvezna maska: F26, F32
 - Brez fizičnih stikov: F27
 - Ne vidiš izrazov: F28, F29
 - Dom: F30
 - Preprečevanje okužbe: F33
 - Potreba po osebnem stiku: F34
 - Prvi stik z masko: F35
 - Objem: F36, F37
 - Osebni stik: F38
 - Obvezna karantena: F39
 - Telefon: J9, J58

- Zaznavanje potrebe po stikih: J60
- Video konference: J62
- Pomemben stik: J62
- Kratki pogovori: J64
- Dostopnost strokovnih delavcev
- Telefon, e-pošta: H52, I27
- Kadarkoli potrebujejo: G52, H53, J75, J84
- Strokovni delavec kontaktira: G53
- Veselje mladostnikov: G54
- Občutek da nekdo pomisli nate: G55
- Pozno zvečer: H54
- Primer fanta 2: H55, H56
- Tedensko srečevanje: I28
- Omejen čas: J76
- Stiske mladostnikov
- Ni motivacije: G57
- Ni volje: G58, G60
- Vpis v srednjo šolo: G59
- Pomembne ocene: G61
- Veliko dela za šolo: G62
- Učne težave: H57
- Socialna izolacija: G63, G64, H58, I35, F48, J67, J86, J90
- Šola na daljavo: G56, H59
- Apatičnost: G65, G66, G80
- Prej socialni: G67
- Težave doma: G68, G69, J81, J96
- Neosebni stiki doma: G70
- Neprijetno domače okolje: G71
- Istospolna usmerjenost: G72
- Zatiranje: G73
- Poskus samomora: G74
- Medvrstniško nasilje prek spleta: G75, H61
- Vračanje depresije: G76
- Poglabljanje stisk: G77
- Dolgčas: G78
- Socialna omrežja: G79
- Strah pred šolo: G81
- Pridobivanje ocen: G82, G84
- Odpadle prostočasne dejavnosti: G83
- Izguba službe staršev: G85

- Več medvrstniškega nasilja: H62
- Ni stikov s starši: F31
- Osama v kriznem centru: F40, F41, F49
- Dolgoročen vpliv: F43
- Šok: F46
- Samoumevnost ukrepov: F47
- Več stisk: F63
- Negativen odnos: J68
- Nepredvidljivost situacije: J73, J88
- Nestrpnost: J74, J101
- Nepoznavanje staršev: J78
- Osamljenost: J82, J85
- Podaljševanje ukrepov: J89
- Skrb za sorojence: J100
- Izmišljevanje: J102
- Lajšanje stiske: J103
- Primanjkljaj socialnih stikov: J104
- Ukrepi zaradi pandemije
 - Maske in razdalja: J47
 - Protokoli za razkuževanje: J48
 - Učitelji z masko: J49
 - Maske ne motijo otrok: J50
 - Nasmeh pod masko: J51
 - Ne razumevanje ukrepov: J52, J54
 - Raje maske kot biti doma: J53
 - Ne vidijo izrazov: J55
 - Stiske: J56
 - Strogi ukrepi: J57
- Pomoč in podpora mladostnikom
 - Vsak nekaj pridobi: G18
 - Niso sami: G35, G102
 - Deljenje izkušenj: G39
 - Redni stiki: G50, J105
 - Potreba po drugačni pomoči: G87
 - Redna srečanja: G88, G89
 - Pomembni stiki: G90
 - Ne pridiganje: G91
 - Pogovor o občutkih: G92
 - Zapomnitev osebnih stvari: G93, G95
 - Soočanje z jezo: G94

Mala skupnost: G96
 Občutek povezanosti: G97
 Skupni pogovori: G98
 Zaznavanje potreb in stisk: G99
 Pomoč: G100
 Organizacija dneva: H77, H78
 Klicanje ob zamujanju: H79
 Prilagajanje: H81
 Delo v »kaosu«: H82
 Ni rešitev: H83
 Sproščen odnos: G103, I25
 Pogoste stiske: I30
 Učna pomoč: I31, I42, I43, F86, F87
 Motiviranje: I33, I40
 Pogovor: G49, G86, G101, I39, I44, F70
 Pripomočki za učenje: I41
 Pogovor z masko: F42
 Varen prostor: F71
 Poslušanje: F73
 Prilagojene naloge: J7
 Delo skupaj z učenci: J8
 Pogovor o virusu: J32
 Opora: J34
 Priprava na delo od doma: J92, J93, J95
 Priprava na samostojno delo: J94
 Opazovanje primanjkljaja: J106
 Svetovalna delavka: J108, J109

Sodelovanje strokovnih delavcev z družinami

- Stiske družin
- Odraščanje otrok: G115
- Nezmožnost pomagati: G116, J121
- Upiranje mladostnikov: G118
- Konflikti: G119
- Usklajevanje obveznosti: G121
- Potreba po pomoči: G122
- Hujše stiske: G123
- Napeti odnosi: G124, J127
- Zloraba alkohola: G125
- Nemoč: H37

Primer fanta 1: H38
 Več stisk: H63
 Prenatrpna stanovanja: H64, I37
 Ni miru: H65
 Pomanjkanje računalnikov: H66, I38
 Nasilje: H67, J125
 Nasilje primer: H68
 Ni kontrole: H69
 Vpitje na otroke: H70
 Neznanje slovenščine: H75
 Ni prostora za umik: H84
 Šolanje na daljavo: G120, H96
 Preživetje, negotovost: I36
 Socialna izolacija: I46
 Socialno-ekonomsko stanje: G117, I47
 Skrbi zaradi posledic pandemije: I51
 Mladostniki brez stikov: F78
 Ločitev: F80
 Otroci s posebnimi potrebami: J77, J126
 Starši z motnjami v duševnem zdravju: J79, J122
 Pomanjkanje časa: J83
 Ne motiviranost otrok: J117, J118
 Stari starši kot varstvo: J123
 Varstvo otrok: J128
 Prilagoditve za otroke: J129
 Ni dela na daljavo: J130
 Brez statusa: J144
 Brez socialne pomoči: J145
 - Pomoč in podpora družinam
 Srečanja za starše: G104
 Podporna skupina: G109
 Enakovrednost: G110
 Več sodelovanja in pogovorov: H71
 Veliko nerešljivih stisk: H80
 Pogovor: G111, G112, H85, I50
 Skupnost: G113
 Različne perspektive: G114
 Dobra skupinska dinamika: G108
 Sodelovanje: H86, I18
 Delavnice: H87

- Težka pomoč: H88
- Podpora: I48
- Nasvet: I49
- Poslušanje: I52
- Vključevanje strokovnega delavca: J119
- Zaposlitve za otroke: J120, J124
- Stik z družinami
 - Preko mladostnikov: G105
 - Novi stiki: G107
 - Strokovni delavci stopajo v stik: H72
 - Opazijo dogajanje: H73
 - Težje opazne stiske: H74
 - Otroci, ki potrebujejo manj pomoči: H76
 - Učna pomoč: I26, I45
 - Telefon: F75
 - Mail: F76
 - CSD: F77
 - Pravila: F79
 - Prepoved zaradi pandemije: F81, F83
 - Video konferenca: G106, F82
 - Ni rednih stikov: J110
 - Glede šolskega dela: J111
 - Obveščanje o napredku otrok: J112
 - Ni interesa za sodelovanje: J113
 - Šola je varstvo: J114
 - Ne vpletanje: J115
 - Reševanje težav: J116

Sodelovanje z drugimi organizacijami

- Projekt
 - Trop TNT: G126
- Prostovoljci za učno pomoč
 - ZPM, Cona Most: H89
 - Rdeči križ: G127
- Socialna delavka
 - Projekt »prehod mladih«: H90
- Pomoč in podpora otrokom: H91
- CSD: F48
 - Nasilje: H92
 - Vključevanje šole: H93

- Kontakti mladostnikov
ZPM, Rdeči križ: I53
- Pomoč mladostnikom: F74
- Ni sodelovanja: F85
- Šola: F88
Pošiljanje nalog: F8
Kontakti mladostnikov: G128
Težko vzpostavljanje sodelovanja: G129, G130, G131, G132, G133
- Prostovoljci za varstvo
Zveza Sožitje: J131
Prestrogi ukrepi: J132
- Skupnost
Povezava: J133
Trgovina: J134
Praktično usposabljanje: J135
Ni več sodelovanja zaradi pandemije: J136
- VDC
Ni več sodelovanja zaradi pandemije: J137

Uporaba konceptov socialnega dela

- Jih uporablja
Ponotranjenje: G147, J185
Po občutku: H102
Pozna: I62, F97
Odvisno od primera: F98
S Starši: F104
Ne v teoretičnih okvirih: J156
Boljši odnosi
- Delovni odnos
Pomemben: G148
Pogoj za delo: G150
- Soustvarjanje
Izhajanje iz potreb mladostnikov: G149
- Analiza tveganja
Vodilo za pogovor: G152
- Zagovorništvo: G151
- Osebno načrtovanje
Individualni pogovori (G153)
- Dogovor o sodelovanju
Na začetku: H103

- Predvidljivost: I64
- Razumevanje pravil: F103
- Po potrebi: J157
- Vzpostavljanje odnosa: H104
- Prijateljski odnosi: J168
- Osebni stik
- Pristnost: H105
- Varen prostor: H106
- Skupne točke: I65
- Zaupanje: F102
- Empatija: H107
- Sodelovanje
- Izhajanje iz mladostnikov: H108
- Razumljiv jezik
- Pojasnjevanje, preverjanje razumevanja: H109
- Krepitev moči
- Širjenje virov: G156
- Spodbujanje napredka: H110, J164
- Poudarjanje virov moči: H111, J163
- Majhni koraki: H114
- Močne točke: G155, I66
- Izhajanje iz mladostnikov: G157, G158
- Iskanje virov: G159, J160
- Drug drugemu: G160
- Pohvale: I67
- Preživetje: I69
- Viri moči: G154, I70
- Iskanje izjem: I71
- Pogosto uporablja: I72
- Poslušanje: F108
- Občutek da so pomembni: F109
- Okrepitev: F110
- Razumevanje: F111
- Pravila: F112
- Pozitivizem: J161, J165
- Spodbujanje: J162
- Vpliv na občutke: J166
- Občutek da zmorejo: J167
- Skrb za mlade: H113
- Pogovor, poslušanje: I63, F100, J169

- Razumevanje: F106
- Ne obremenjevanje otrok: F99
- Delo s starši
- Pravila: F105
- Podpora: F107
- Šola postranskega pomena: J170

Primeri dobre prakse

- Delavnice za starše:
 - O stiskah: H94
 - Motivacija otroka: H95
- Delo na daljavo
 - Ustrezno za nekatere: H97
 - Primer fanta 3: H98
 - Varen prostor: H100
 - Osebni stik: I58
 - Stiki vsak dan: J138
 - Urnik za stike: J140
 - Pomoč: J141
 - Video posnetki: J142
 - Proslave: J143
- Ocenjevanje
 - Ne posega v zasebnost: H99
- Glavno načelo
 - Ni dodatne obremenitve za otroke: H101
- Delavnice: I54
 - Igre: I55
 - Pogovor o občutkih: G134
 - Radi pridejo: G138
 - Male skupnosti: G139
 - Ohranjanje normalnosti: G140
 - Preko video konference: G142
 - Tedensko srečevanje: G143
 - Več skupin: G144
 - Varen prostor: G145
 - Nove skupine: G146
- Učna pomoč
 - Inovativnost: I56
 - Skozi igro: I57
- Povezovanje z drugimi mladostniki

- Skupno učenje: G135
- Motivacija: G136
- Novi odnosi: I59
- Skupni video klici: J65
- Pogovor: J66
- Sprostitev
 - Meditacija, čuječnost: I60
- Sodelovanje
 - Izhajanje iz mladih: I61
 - Sodelavci: J139
- Ni primerov dobre prakse: F90
 - Enako delo: F91
 - Šola na daljavo že prej: F92
 - Začasna namestitev: F94
- Angažiranje posameznika: F93
- Sproščeno vzdušje
 - Začasna namestitev: F95
 - Druženje: F96
- Pomoč
 - Ostajanje v kontaktu: G141
 - Učitelji: J149
- Pomoč družinam
 - Zbiranje oblačil: J146
 - Stik z družinami: J147
 - Pomoč na domu: J148

Podpora in pomoč za strokovne delavce

- Tedenski sestanki
 - Celotna skupina: G174
 - Dobra komunikacija: G175
 - Podpora: G176, J188
- Svetovalni aktiv
 - Vsak teden: H115
 - Stiske pri delu na daljavo: H116
 - Delo z neodzivnimi učenci: H117
 - Iskanje rešitev: H118
- Vodstvo šole
 - Upoštevanje predlogov: H119
 - Urniki: J150
- Supervizija

- Zunanji strokovnjak: H120
- Pogovor s prijatelji
 - Podobni poklici: H121
 - Nova perspektiva: H122
 - Logične rešitve: H123
- Dovolj podpore: H124
 - Kadarkoli potrebuje: J185
 - Pogovor: J186
- Družina: I73
- Intervizije, sestanki
 - Delo z mladimi: I74
 - Reševanje težav: I75
- Drugi strokovni delavci
 - Tesnejši odnosi: I76
 - Deljenje izkušenj: I77
 - Reševanje težav: F121
 - Pogovor: F122
 - Ne smejo pomagati: J154
 - Varuh: J187
- On-line konference: I78
- Kaj potrebujejo
 - Strokovna pomoč: I79
 - Pogovor o stiskah: I80, I81
 - Jasna navodila: F123
 - Posluh: F124
 - Sprejemanje drugačnih ukrepov: F125
 - Samoiniciativnost: G177, G178
 - Jasnost: G179
 - Dovolj pomoči: J189

Prihodnost

- Za strokovnega delavca
 - Ni skrbi: F113, I82
- Za mladostnike
 - Manjko v šoli: F115
 - Vpliv na oblikovanje identitete: F115
 - Nadoknaditi: F116
 - Hude za ranljive mladostnike: F117
 - Zapustitev šolanja: F118
 - Posledice trenutnega življenja: G161

- Razvoj in duševno zdravje: G162
- Travme: G163
- Ukvarjanje z ocenami: G164
- Ne ukvarjanje s pomočjo mladim: G165
- Odvzeto življenje: G166
- Zaznavanje stisk: G167
- Negativna popotnica: G168
- Pomanjkanje življenjskega učenja: G170, G171
- Občutek nepomembnosti: G172
- Apatičnost: G173
- Vedenjske težave: F119
- Prenašanje odgovornosti na mlade: F120, G169
- Ne bo vpliva: J171
- Pozaba na stiske: J172
- Primanjkljaj: J173, J174
- Bodo posledice: I83
- Za družbo
- Skrb za splošno stanje: J175
- Dogajanje v družbi: J176
- Izključenost ljudi: J177
- Apatija: J178
- Utišanje drugače mislečih: J179
- Nezavest družbe: J180
- Kršitve pravic: J181

Sprostitev in prosti čas

- Joga: I86, G182
- Boljša volja: H125
- Meditacija: G180
- Serije: G182
- Peka
- Piškoti: H126
- Filmi: H127, F126
- Domače živali
- Maček: H128
- Pes: I87
- Stiki
- Prijatelji, družina: H129
- Sprehodi, knjige, filmi: I84, F127, J1290, J191
- Uživanje

- Malenkosti: I85
- Mirnost: I88
- Telefon: J192
- Prenova stanovanja: J193

- **Starši**

Čustva staršev

- Negativna čustva
 - Težko obdobje: K1, K6, K8, L1, O1, O40
 - Obupanost: K5, K9, L2
 - Občutek nesposobnosti: K7
 - Občutek ujetosti: K12, N5
 - Usodnost virusa: K15
 - Strah za druge: K17, M1, O13
 - Občutki krivde: K27
 - Nemoč: L3
 - Ogroženost: L4
 - Skrb zaradi virusa: L6, M2
 - Strah za podjetje: L7
 - Skrb za otroke: L10, M12, O14
 - Žalost: L22
 - Tesnoba: M8
 - Panika: M9
 - Strah: M23, N8, N9
 - Jeza: M25
 - Slabo počutje: N1, N2
 - Utesnjenost: N3
 - Skrb za stare starše: N12
 - Pogrešanje družine: O3
 - Strah zaradi bolezni staršev: O8
- Pozitivna čustva
 - Ni strahu pred virusom: N10

Vpliv pandemije na starše

- Negativen vpliv
 - Utrujenost: K10
 - Pomanjkanje časa zase: K13
 - Ne gre naprej: K14
 - Prebolela virus: K16, N11

- Nič ni boljše: K31, L25, N29
- Manj prostega časa: K32
- Usklajevanje obveznosti: K33
- Gospodarska kriza: L8, L9
- Skrbi: L24
- Izguba dela: L26
- Otrok z zdravstvenimi težavami: M3
- Izguba službe: M10
- Mediji: M4
- Spremljanje zdravja: M5
- Ni izbire: M13
- Vse drugače: M14
- Pomembno zdravje: M11
- V krču: M16
- Nova realnost: N4
- Brez možnosti: N6
- Skrbi za otroke: N7
- Uničevanje življenj: N13
- Manj učinkovito delo: N28
- Ukrepi: N30
- Nikamor ne more: O6
- Ni lepo: O12
- Pozitiven vpliv
- Čas z družino: K28, K29, K30, M15
- Ni sprememb: L23
- Dobri ljudje: M17, M18, M19
- Kava v miru: N26
- Delo v pižami: N27
- Upanje: O32
- Učenje slovenskega jezika: O54

Družina

- Otroci
- Starost otrok: K2, N14
- Posebne potrebe: L11
- Samostojnost otrok: N33
- Usklajevanje obveznosti
- Delo od doma: K3
- Šola od doma: K4
- Veliko dela v službi: K43

- Težko: L43
- Sprotno delo: L44
- Pomoč partnerja: L46, N62
- Stresno: L49
- Pomoč sinu pri šolskem delu: L46
- Motenje: N16
- Pomoč otrok: N61
- Majhni otroci: N63
- Šolanje na domu: K51
- Učna pomoč: K52
- Služba: K53, K57
- Igra: K54
- Gospodinjska opravila: K56, K58, O34, O52
- Šola in služba: K56
- Kaos: K59
- Ni težko: O50
- Prej več dela: O51
- Odnosi v družini
 - Več prepiranja: K34, O37
 - Slabši odnosi: K39
 - Prepiri s partnerjem: K42, L30
 - Prepiri med otroki: K45, M33, N37
 - Povzdigovanje glasu na otroke: K46
 - Lepi vikendi: K47, L38
 - Peklenski teden: K48
 - Hudo obdobje: L31
 - Postavljanje na noge: L32
 - Stresni: L37
 - Povezanost: L42
 - Dobri odnosi: M32
 - Zamere: M34
 - Trud: M36
 - Vpliv pubertete: M37
 - Manj stikov z očetom: M39, M40
 - Finančna pomoč: M41
 - Vpliv stresa: N34
 - Majhno stanovanje: N35
 - Ves čas skupaj: N36
 - Nevednost: N40
 - Prepiri z mladostnikom: N70, N71

- Stopnjevanje preprirov: N72
- Malo slabši odnosi: O42
- Bolje po pandemiji: O49
- Ranljivi mladostniki
- Vpliv preprirov doma: L33, L34
- Vpliv medijev: L35
- Ne razumevanje situacije: L36
- Občutek normalnosti: L39
- Ni rutine: L40
- Trpljenje: L41
- Ekonomsko stanje
- Finančno preskrbljeni: K49
- Imajo pripomočke za učenje: K50
- Stiske družine
- Vračanje otrokovih težav: L12
- Težave s stiki: L13
- Uspešno premagovanje pred karanteno: L14
- Zapiranje vaze: L15
- Ločitev: M21
- Istočasne video konference: N17
- Veliko dela: N42
- Pogrešanje samostojnosti: N43
- Otrokove težave: N64
- Prihod iz Bosne: O3
- Združevanje družine: O4
- Družina v Bosni: O5
- Ni dela: O7
- Bolezen v družini: O9
- Skrbi zaradi službe: O10
- Socialno-ekonomsko stanje: O11
- Pogrešanje prejšnjega življenja: O29
- Majhno stanovanje: O30, O71
- Iskanje boljšega življenja: O31
- Utrujenost: O38
- Težko vztrajati: O39
- Odsotnost partnerja: O41
- Stiske mladostnikov
- Pogrešanje družbe: M6
- Zamera staršem: M7
- Popuščanje v šoli: M29

- Krivi starše: M30
- Ni izbire: M31
- Socialna izolacija: M35, N22, N67, O15, O36
- Pogrešanje šole: M46
- Puberteta: N38
- Droge: N41
- Izguba motivacije: N44
- Apatija: N45, N46
- Medvrstniško nasilje – primer: N47, N48, N49, N50, N51, N52
- Govor o samomoru: N54
- Ni pomoči prijateljev: N66
- Ni sprostitev: N73
- Zaprtje šole: O16
- Neznanje jezika: O17
- Stres: O23
- Želi nazaj v Bosno: O46, O47, O48
- Zamoti z igrami: I74
- Spletni klepet: O75
- Ni drugih težav: O76
- Pomoč in podpora otrokom
 - Zmanjka časa: K40
 - Šolsko delo: L48, L49, N91, O35, O56, O73
 - Težko pomaga: M28
 - Razumevanje: M38
 - Oddaljevanje: N39
 - Noče pomoči: N58
 - Poseg v zasebnost: N59
 - Ne ve kako: N60
 - Se ne odpre: N68, N95
 - Ne potrebuje pomoči pri šolskem delu: N90
 - Pomoč pri učnih težavah: N92
 - Pogovor: N93, N94
- Vpliv pandemije
 - Stres: L27, M20, O33
 - Vpliv na otroke: M22
 - Higienski ukrepi: M24
 - Jeza na otroke: M26, M27
- Stari starši
 - Ni stikov: M42, M44
 - Prenos virusa: M43

Izolacija: M45

Redke video konference: O44

Pogrešanje: O45

Služba

- Usklajevanje obveznosti
Razumevanje: K11
Telefoni in video konference: N15
Skrb za otroke: N32
- Skrbi
Dovolj dela: L28
Prihodnost: L29
Stiske ljudi: N24, N25
- Stres
Stiske ljudi; N31
- Brez zaposlitve
Ne sme delati: O27
Neuspešno iskanje: O28
Pošiljanje prošenj: O53

Stiska staršev

- Skrbi
Izguba službe: K18
Odplačevanje kredita: K19
Usklajevanje obveznosti: K20, K23
Negotovost: K24
Ekonomsko stanje: K25, M57, O25
Pomoč sinu: L17
Obdržati delo: L18
Sinove težave: N21, N23
- Premalo časa za otroke
Delo za službo: K26
- Stres
Stres zaradi službe: K35
Izguba živcev: K37
Povzdigovanje glasu: K38
- Strah
Izguba službe: K36
- Oddaljitev od partnerja
Ni časa zase: K44

- Socialna izolacija: L19
Vpliv na otroka: L20
Pogrešanje prijateljic: L21
Družina v tujini: N18, O18, O26, O45
Prijatelji: N19
Brezskrbno življenje: N20
- Usklajevanje obveznosti
Delo od doma: M53, M54
Otrok ne razume: M55
Slaba vest staršev: M56
Olajšanje: M59
Pomoč pri šolskem delu: O21
- Stiske
Zaradi otrok: N65
Izguba voznškega dovoljenja: O19, O20

Šola

- Učne težave otrok
Veliko pomoči: K21
Nadoknaditi šolsko delo: K22
Prikrajšanost drugih otrok: K41
Neznanje jezika: O22
Hude stiske: O24
- Sodelovanje s šolo
Mail: K60, O55
Ni kontaktov: K61, M65
Kontakt z učiteljico: K64
Svetovalna delavka: K65
Povratne informacije o otroku: K66
Učna pomoč: K67
Aktivno sodelovanje: K68
Vsak teden: L50, L51
Pošiljanje nalog: M61
Pokliče: M62
Video konference: M632
Zanimanje za družino: M64
Pogovor: M68
Ni sodelovanja: N74
Sporočanje o izostankih: N75
E-asistent: N76

- Samostojnost otrok: N77
- Zaupanje: N78
- Boljše kot v Bosni: O59, O60
- Pomoč in podpora otroku
 - Reševanje nalog: K62
 - Super učiteljica: K63
 - Prilagajanje učiteljice: L52
 - Olajševanje učenja: L53
 - Razumevanje učiteljice: L54
 - Svetovalna delavka: L57
 - Organizacijska pomoč: L58
 - Pogovor: L59
 - Vse sam: M59
 - Pomoč pri šolskem delu: M60, O61, O65
 - Ne iščejo pomoči: N82
 - Ni odziva: N83
 - Večja pričakovanja: N84
 - Pomoč ob nerazumevanju: O57
 - Pokliče: O58
 - Prostovoljka: O62
- Kakšno pomoč potrebujejo
 - Naslavljanje nasilja: N85
 - Delavnice: N86
 - Aktiviranje strokovnih delavcev: N87
- Lažje delo na daljavo
 - Manj treme otroka: K69
 - Manj jeze učiteljev: K74
 - Boljše ocene, več časa: K75
- Težje delo na daljavo
 - Stalna pomoč staršev: K70
 - Pozabljivost: K71
 - Ne opravljanje obveznosti: K72
 - Pretirana uporaba računalnika: K73
 - Neopravičene ure: K78
- Dostopnost učiteljev
 - Mail: K76
 - Hitro reševanje težav: K77
 - Dobre izkušnje: L55
 - Ne potrebuje: L56
 - So dostopni: M66, N79

- Ko so težave: N80, N81
- Mail: M67
- Kadarkoli: O63
- Nekateri manj: O64
- Odprtje šol
- Neupoštevanje inkluzije: L16
- Razmere za učenje
- Nič ne manjka: L60, O70
- Mir: L61, M72, M73, O72
- Vse potrebščine: L62, O66
- Pomoč dobi: L63
- Ni težav: L64
- Slab računalnik: M70, M71, O68
- Dobre razmere: N88
- Slab internet: N89, O69
- Materin telefon: O67
- Stiske mladostnikov
- Doma zaradi zdravja: M47, M48
- Težko delo od doma: M49, M50
- Izguba izkušenj: M51
- Hudo: M52
- Popuščanje v šoli: M69
- Posledice karantene
- Nespametne ideje: N55
- Težave: N56
- Ponovno odprtje
- Strah: N57, N69

Pomoč in podpora mladostnikom

- Delo za šolo
- Velika izguba za otroke: K79
- Starš ni učitelj: K80
- Zmanjkuje časa: K81
- Pomoč drugih organizacij
- Ne prejema: K82, M74
- Osebne težave otrok
- Odkritost: K83
- Ne obremenjevanje: K84
- Pogovor: K85
- Obračanje na starše: K86

- Podpora prijateljev: K87
- Podpora staršev: K88
- Zaprto: L65
- Težko govori o tem: L66
- Ne ve: L67
- Noče pomoči: N53
- Odprti odnosi: O77
- Vse pove: O78
- Pogreša družbo: O79
- Ranljivi mladostniki
- Nazadovanje: L97, L99
- Posebne potrebe: L98
- Pomanjkanje strokovne pomoči: L100
- Težko nadoknaditi: L101

Ohranjanje odnosov s prijatelji

- Video konference
- S prijateljicami: K89
- Sprehod
- Občasno: K90
- Pogovor: N99
- Manj stikov
- Slabši odnosi: K91
- Ni časa in energije: K93
- Čas zase: K94
- Negativne posledice: K95
- Malo stikov: L68
- Izolacija: L69
- Težko ohranjanje stikov: L71
- Svoje težave: L71, O84
- Usklajevanje obveznosti: L72
- Stres: L73
- Oddaljitev: L74
- Druge skrbi: M81
- Manjka: N97
- Potreba po stikih: N98
- Prijatelji iz Bosne: O83
- Sodelavci
- Le o službi: K92
- Se spomnijo: M76

- Stiki
 - Na daljavo: M75
 - Ločitev prijateljice: M77, M78
 - Preko telefona: N96, O81, O85
 - Občutek človečnosti: N100
 - Pred karanteno: O82
 - Pogovor zunaj: O86
- Ni stikov
 - Bolezen: O80
- Stiske prijateljev
 - Bolezen moža: O87
 - Finančno stanje: O88
 - Težko pomagajo: O89
 - Hujše težave: O90
- Pomoč in podpora
 - Ni pogovora: K96
 - Psihično nasilje: K97
 - Ne javljanje: K98
 - Ni pristnega stika: K99
 - Podobne težave: K100
 - Tarnanje: K101, L76
 - Ne upa povedati: K102
 - Pogovor s prijateljico: L75, M79
 - Ne govori: L77, M82
 - Ne pričakuje pomoči: L78
 - Stiske: M80
 - Razumevanje: N102
 - Pogovor pomaga: N103

Pomoč in podpora staršem

- Obračanje po pomoč
 - Prijateljica: K103, K104, N111
 - Mama: K105
 - Partner: K106, N111
 - Na šolo: N112
 - Nikamor: O91
- Kaj potrebujejo
 - Gospodinjska pomoč: K107
 - Normalno stanje: K108, L79, M94, O93
 - Pomoč otrokom: K109

- Čas zase: K110
- Zagotovilo za službo: K111, O92
- Pogovor: K112
- Zavedanje: L80, L81
- Jasna navodila: L82, L83
- Boljše obveščanje o ukrepih: L84
- Razumevanje otrok: L85
- Razumevanje s strani šole: L86, L87
- Prijaznost ljudi: M93
- Pomoč sinu: N113
- Učenje mladih o uporabi interneta: N114
- Obisk družine: O94
- Dobijo pomoč
- Socialna delavka v šoli: M88, M89, M90
- CSD: M91, M92
- Prosotovoljka: O95

Prihodnost

- Gospodarska kriza: L88
- Zapreti podjetje: L89
- Socialno-ekonomsko stanje: L90, L91
- Zaprtje: L92
- Vpliv na delo: L93
- Skrbi: N104
- Skrb za otroke: M83
- Pomanjkanje socialnih stikov: L94
- Apatija mladih: L95
- Manj motivacije: L96
- Normalno življenje: M84
- Bolezen: M85
- Služba: N105
- Posledice karantene: N106
- Življenje: N110
- Brez prijateljev: O96, O100
- Neznanje jezika: O97, O98
- Navezovanje prijateljstev: O99
- Ocene: O101
- Skrbi
- Ekonomsko stanje: M86
- Odplačan kredit: M87

Kdaj bo konec: N107

Služba: O102, O103, O104

- Politično stanje

Človekove pravice: N108

Predaleč: N109

Sprostitev in prosti čas

- Sedenje: K113
- Spanje: K114
- Sprehod: K115, L103, N115
- Branje knjig: K116, M96, N117
- Utrujenost: K117
- Težka sprostitve: L102
- Pomanjkanje: L104
- Filmi: M95, N118
- Hribi: N116
- Kuhanje: O105
- Nadaljevanke: O106
- Nič: O107

8.10. Priloga 10: Odnosno kodiranje

Mladostniki

Čustva mladostnikov – šola

Pozitivna čustva – Prijaznost učiteljev

Vpliv pandemije na mladostnike – šola

Pozitiven vpliv – prijaznost učiteljev do učencev

Pozitiven vpliv – učiteljeva komunikacija

Stiske mladostnikov – ranljivi mladostniki

Šola – samostojno delo učencev

Odnosi v družini – stiske družine

Slabi odnosi – posledica stisk v katerih je družina

Odnosi v družini – pomoč in podpora v družini

Slabi odnosi – pogovor le o šoli, ne o drugih težavah

Odnosi v družini – čustva mladostnikov

Slabi odnosi – negativna čustva

Odnosi v družini – ranljivi mladostniki

Slabi odnosi – večja ranljivost

Pomoč in podpora v družini – stiske družine

Ni pomoči za šolo – neznanje, slab socialno-ekonomski status

Ni pomoči za šolo – Vključevanje prostovoljcev

Stiske družine – učenje

Slabši socialno-ekonomski položaj – slabše razmere za učenje

Boljši socialno-ekonomski položaj – sodelovanje staršev s šolo

Stiske mladostnikov – socialna izolacija

Stiske mladostnikov – slabi odnosi v družini

Stiske mladostnikov – skrbi za prihodnost

Sodelovanje staršev s šolo – jeza staršev

Učenje – vpliv pandemije na mladostnike

Se ne uči – ne vidi smisla

Se ne uči – opustitev šolanja

Sodelovanje šole s starši – odnosi v družini

Negativne povratne informacije – slabi odnosi

Občutki – prihodnost

Negativni občutki – prihodnost

Stiki s prijatelji – vpliv pandemije na mladostnike

Manj stikov – apatija mladostnikov

Stiki s prijatelji – čustva mladostnikov

Ni stikov – odgovornost, strah virusa

Odnosi z vrstniki – družina

Sprejemanje – ne sprejemanje

Pomoč vrstnikov – odnosi z vrstniki

Manj pomoči – manj odnosov

Čustva mladostnikov – sprostitve in prosti čas

Apatičnost – prosti čas

Strokovni delavci

Čustva strokovnih delavcev – sodelovanje z ranljivimi mladostniki

Negativni občutki – skrb za ranljive mladostnike

Nemoč – krepitev moči uporabnikov

Negativna čustva – socialna izolacija

Negativna čustva – stiske za prihodnost

Sodelovanje z mladostniki – skrb za njihovo prihodnost

Vpliv pandemije na strokovne delavce – stiske strokovnih delavcev

Pozitiven vpliv – čas z družino

Pozitiven vpliv – dobiva plačo

Ni proste izbire – preživljanje prostega časa

Negativen vpliv – negativna čustva

Negativen vpliv – manjša motivacija

Pozitiven vpliv – lažje ohranjati mirnost

Skrb za družino – skrb za uporabnike

Stiske strokovnih delavcev – prihodnost

Opazovanje nepravil – skrb za družbo

Stiske – nemotiviranost za delo

Sodelovanje z mladostniki – sodelovanje z družinami

Upiranje mladostnikov – slabši odnosi v družini

Stiske mladostnikov in staršev – nasilje v družini

Mladostniki z motnjami v duševnem zdravju – manj sodelovanja z družino

Mladostniki iz kriznega centra – prepoved stikov

Stiske mladostnikov – stiske strokovnih delavcev

Pomoč in podpora mladostnikom – stiske strokovnih delavcev

Pomoč in podpora mladostnikom – ukrepi

Pomoč in podpora mladostnikom – pomoč in podpora družinam

Stiske mladostnikov – sodelovanje z drugimi organizacijami

Učne težave – učna pomoč

Stiske mladostnikov – manj sodelovanja zaradi ukrepov

Stiske mladostnikov – uporaba konceptov socialnega dela

Stiske mladostnikov – krepitev moči

Primeri dobre prakse – uporaba konceptov socialnega dela

Primeri dobre prakse – izhajanje iz mladostnikov

Primeri dobre prakse – prilagajanje situaciji

Podpora in pomoč za strokovne delavce – podpora in pomoč mladostnikom in družinam

Dovolj podpore in pomoči – boljša pomoč mladostnikom in družinam

Prihodnost – stiske mladostnikov

Prihodnost – stiske strokovnih delavcev

Starši

Čustva staršev – družina

Negativna čustva – usklajevanje obveznosti

Nesposobnost – usklajevanje obveznosti

Pogrešanje – stari starši

Čustva staršev – sprostitev in prosti čas

Negativna čustva – ni časa zase

Čustva staršev – služba

Strah – izguba službe

Občutek nesposobnosti – usklajevanje obveznosti

Vpliv pandemije na starše – čustva staršev

Ni časa zase – negativna čustva

Prihodnost – negativna čustva

Gospodarska kriza – negativna čustva

Čustva staršev – stiske staršev

Negativna čustva – premalo časa za otroke

Prihodnost – stiske staršev

Skrbi – oddaljitev od partnerja

Stiske staršev – družina

Skrbi za otroke – stiske mladostnikov

Stres – odnosi v družini

Majhna stanovanja – odnosi v družini

Stiske staršev – služba

Pomoč mladostnikom – usklajevanje

Šola – prihodnost

Popuščanje v šoli – vpis v srednjo šolo

Šola – stiske mladostnikov

Šolanje na daljavo – težje delo od doma

Šolanje na daljavo – apatičnost

Šolanje na daljavo – opustitev šolanja